

Space for Available
for Advertising

WWW.PREETNEWS.COM
WWW.PREETNAMA.COM

preetnamausa@gmail.com

ਨਿਊਜ਼ਪੇਪਰ ਪ੍ਰੀਤ ਨਾਮਾ

ਮੁੱਖ ਸੰਪਾਦਕ : ਪ੍ਰਿਤਪਾਲ ਕੌਰ ਪ੍ਰੀਤ ਖਰਾ ਸੱਚ

Online and Print Media +1 201-312-4180 +1 917-328-8436

ਇਸ ਦੁਨੀਆ ਵਿਚ
ਜੇਕਰ ਕਿਸੇ ਦਾ
ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਕਰਨਾ ਹੈ
ਤਾਂ ਆਪਣੇ ਮਾਂ ਬਾਪ
ਦਾ ਕਰੋ, ਜੋ ਤੁਹਾਨੂੰ
ਕਦੇ ਵੀ ਧੋਖਾ ਨਹੀਂ
ਦਿੰਦੇ

ਪ੍ਰਿਤਪਾਲ ਕੌਰ ਪ੍ਰੀਤ
Preetnamausa@gmail.com

ਸਾਲ 4, ਅੰਕ 232, ਮਿਤੀ : 22 ਤੋਂ 28 ਦਸੰਬਰ 2023

ਵੈਬਸਾਈਟ : www.preetnama.com, www.preetnews.com

ਈਮੇਲ preetnamausa@gmail.com

ਅਮਰੀਕਾ ਵਿੱਚ ਸਿੱਖ ਵੱਖਵਾਦੀ ਦੇ ਕਤਲ ਦੀ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਦੇ ਇਲਜ਼ਾਮਾਂ 'ਤੇ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਬੋਲੇ ਪੀਐੱਮ ਮੋਦੀ

ਅਮਰੀਕਾ ਵਿੱਚ ਸਿੱਖ ਵੱਖਵਾਦੀ ਦੇ ਕਤਲ ਦੀ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਦੇ ਇਲਜ਼ਾਮਾਂ ਬਾਰੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨਰਿੰਦਰ ਮੋਦੀ ਨੇ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਪ੍ਰਤੀਕਿਰਿਆ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਪੀਐੱਮ ਦੀ ਮੋਦੀ ਨੇ ਇਲਜ਼ਾਮਾਂ ਬਾਰੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜੇ ਸਬੂਤ ਮਿਲਣਗੇ ਤਾਂ ਉਹ 'ਦੇਖਣਗੇ' ਪਰ 'ਕੁਝ ਘਟਨਾਵਾਂ' ਕਾਰਨ ਅਮਰੀਕਾ ਅਤੇ ਭਾਰਤ ਦੇ ਰਿਸ਼ਤੇ 'ਤੇ ਅਸਰ ਨਹੀਂ ਪੈ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਫਾਈਨੈਂਸ਼ੀਅਲ ਟਾਈਮਜ਼ ਨਾਲ ਇੱਕ ਇੰਟਰਵਿਊ ਦੌਰਾਨ ਕੀਤਾ। ਦਰਅਸਲ, ਨਵੰਬਰ ਦੇ ਅਖੀਰਲੇ ਹਫ਼ਤੇ ਵਿੱਚ ਅਮਰੀਕਾ ਨੇ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਸੀ ਕਿ ਨਿਊਯਾਰਕ ਵਿੱਚ ਰਹਿਣ ਵਾਲੇ ਇੱਕ ਸਿੱਖ ਵੱਖਵਾਦੀ ਆਗੂ ਦੇ ਕਤਲ ਦੀ ਕਥਿਤ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਰਚੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਇਸ ਯੋਜਨਾ ਪਿੱਛੇ ਕਿਸੇ ਭਾਰਤੀ ਅਧਿਕਾਰੀ ਤੇ ਇੱਕ ਭਾਰਤੀ ਨਿਖਿਲ ਗੁਪਤਾ ਦਾ ਹੱਥ ਹੋਣ ਦੇ ਇਲਜ਼ਾਮ ਲਾਏ ਸਨ। ਭਾਰਤ ਨੇ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਇੱਕ ਕਮੇਟੀ ਬਣਾ ਕੇ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਦੀ

ਅਮਰੀਕਾ ਨੇ ਕੀ ਇਲਜ਼ਾਮ ਲਗਾਏ ਸਨ

ਅਮਰੀਕਾ ਨੇ ਇਸ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਭਾਰਤੀ ਨਾਗਰਿਕ ਨਿਖਿਲ ਗੁਪਤਾ 'ਤੇ ਇਲਜ਼ਾਮ ਲਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਕਿ ਨਿਖਿਲ ਗੁਪਤਾ ਨੂੰ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਸੇ ਭਾਰਤੀ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੇ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤੇ ਸਨ। ਉਸ 'ਤੇ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਮੁਤਾਬਕ ਫਿਰੌਤੀ ਲੈ ਕੇ ਕਤਲ ਕਰਨ ਦੇ ਇਲਜ਼ਾਮ ਲਗਾਏ ਗਏ ਹਨ। ਸਰਕਾਰੀ ਵਕੀਲਾਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਰਚੀ ਗਈ ਸੀ। ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਹਾਲਾਂਕਿ ਉਸ ਕਥਿਤ ਸਿੱਖ ਵੱਖਵਾਦੀ ਦਾ ਨਾਮ ਜ਼ਾਹਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜਿਸ ਦਾ ਕਤਲ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਸੀ। ਪਰ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਜਿਸ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਨਿਸ਼ਾਨਾ ਬਣਾਇਆ ਜਾਣਾ ਸੀ ਉਹ ਹਰਦੀਪ ਸਿੰਘ ਨਿੱਝਰ ਦਾ ਸਾਥੀ ਸੀ। ਜ਼ਿਕਰਯੋਗ ਹੈ ਨਿੱਝਰ ਦਾ ਕੈਨੇਡਾ ਵਿੱਚ 18 ਜੂਨ ਨੂੰ ਕਤਲ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਭਾਰਤ ਨੇ ਇਸ 'ਤੇ ਪ੍ਰਤੀਕਿਰਿਆ ਦਿੱਤੀ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਅਮਰੀਕਾ ਵੱਲੋਂ ਸਾਂਝੀ ਕੀਤੀ ਜਾਣਕਾਰੀ 'ਚਿੰਤਾਜਨਕ' ਹੈ, ਇਸਦੀ ਜਾਂਚ ਕਮੇਟੀ ਬਣਾ ਕੇ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਭਾਰਤ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅਜਿਹੀ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਰਕਾਰੀ ਨੀਤੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ ਵਿਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਰਹਿੰਦੇ ਸਿੱਖ ਵੱਖਵਾਦੀਆਂ ਨੂੰ ਨਿਸ਼ਾਨਾ ਨਹੀਂ ਬਣਾ ਰਹੇ।

ਮਾਮਲਿਆਂ 'ਤੇ ਪੂਰਨ ਸਮਝੌਤਾ ਸਹਿਯੋਗ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ।

ਕੈਨੇਡਾ ਦੇ ਇਲਜ਼ਾਮ

ਕੈਨੇਡਾ ਵਿੱਚ ਜੂਨ 2023 ਨੂੰ ਖ਼ਾਲਿਸਤਾਨ ਹਮਾਇਤੀ ਹਰਦੀਪ ਸਿੰਘ ਨਿੱਝਰ ਦਾ ਕਤਲ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਜਿਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸਤੰਬਰ ਵਿੱਚ ਕੈਨੇਡਾ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਜਸਟਿਨ ਟਰੂਡੋ ਨੇ ਇਲਜ਼ਾਮ ਲਾਏ ਸਨ ਕਿ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਏਜੰਟਾਂ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ 'ਚ ਨਿੱਝਰ ਦੇ ਕਤਲ 'ਚ ਸ਼ਮੂਲੀਅਤ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਭਾਰਤ ਨੇ ਕੈਨੇਡਾ ਦੇ ਇਲਜ਼ਾਮਾਂ ਨੂੰ ਬੇਬੁਨਿਆਦ ਦੱਸਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਕਿਹਾ ਸੀ ਟਰੂਡੋ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਕੈਨੇਡਾ ਵਿੱਚ ਅੱਤਵਾਦੀਆਂ ਤੇ ਸੰਗਠਿਤ ਅਪਰਾਧੀਆਂ ਦੇ ਖਿਲਾਫ਼ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਲਜ਼ਾਮਾਂ ਦਾ ਗੰਭੀਰ ਅਸਰ ਦੋਵਾਂ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਰਿਸ਼ਤਿਆਂ 'ਤੇ ਦੇਖਣ ਨੂੰ ਮਿਲਿਆ ਹੈ, ਜਿਸ ਦੇ ਤਹਿਤ ਦੋਵਾਂ ਦੇਸ਼ਾਂ ਨੇ ਇੱਕ-ਦੂਜੇ ਦੇ ਕੂਟਨੀਤਕਾਂ ਨੂੰ ਦੇਸ਼ ਛੱਡਣ ਤੱਕ ਲਈ ਕਹਿ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਅਮਰੀਕਾ ਨੇ ਜਦੋਂ ਖ਼ਾਲਿਸਤਾਨੀ ਆਗੂ ਦੇ ਕਤਲ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਵਿੱਚ ਭਾਰਤੀ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੇ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ ਦਾ ਇਲਜ਼ਾਮ ਲਾਇਆ ਸੀ ਤਾਂ ਭਾਰਤ ਨੇ ਇਸ ਨੂੰ ਚਿੰਤਾਜਨਕ ਦੱਸਿਆ ਸੀ। ਪਰ ਜਦੋਂ ਸਤੰਬਰ ਮਹੀਨੇ ਵਿੱਚ ਕੈਨੇਡਾ ਨੇ ਖ਼ਾਲਿਸਤਾਨ ਹਮਾਇਤੀ ਹਰਦੀਪ ਸਿੰਘ ਨਿੱਝਰ ਦੇ ਕਤਲ ਵਿੱਚ ਭਾਰਤ ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ ਹੋਣ ਦਾ ਇਲਜ਼ਾਮ ਲਾਇਆ ਸੀ ਤਾਂ ਭਾਰਤ ਨੇ ਇਸ ਨੂੰ 'ਬੇਬੁਨਿਆਦ' ਦੱਸਿਆ ਸੀ।

ਗੱਲ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕੈਨੇਡਾ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਜਸਟਿਨ ਟਰੂਡੋ ਨੇ ਖ਼ਦਸ਼ਾ ਪ੍ਰਗਟਾਇਆ ਸੀ ਕਿ ਖ਼ਾਲਿਸਤਾਨੀ ਹਮਾਇਤੀ ਹਰਦੀਪ ਸਿੰਘ ਨਿੱਝਰ ਦੇ ਕਤਲ ਵਿੱਚ ਭਾਰਤੀ ਏਜੰਟਾਂ ਦਾ ਹੱਥ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਭਾਰਤ ਨੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਇਲਜ਼ਾਮਾਂ ਨੂੰ ਨਕਾਰਿਆ ਹੈ।

ਪੀਐੱਮ ਮੋਦੀ ਕੀ ਬੋਲੇ

ਫਾਈਨੈਂਸ਼ੀਅਲ ਟਾਈਮਜ਼ ਨਾਲ ਗੱਲਬਾਤ ਵਿੱਚ ਮੋਦੀ ਨੇ ਅੱਗੇ ਕਿਹਾ, ਜੇਕਰ ਸਾਨੂੰ ਕੋਈ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਅਸੀਂ ਯਕੀਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਸ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਾਂਗੇ। ਜੇਕਰ ਸਾਡੇ ਕਿਸੇ ਨਾਗਰਿਕ ਨੇ ਕੁਝ ਚੰਗਾ ਜਾਂ ਮਾੜਾ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਅਸੀਂ ਇਸ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਲਈ ਤਿਆਰ ਹਾਂ। ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਰਾਜ ਪ੍ਰਤੀ ਸਾਡੀ ਪੂਰੀ ਵਚਨਬੱਧਤਾ ਹੈ। ਮੋਦੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਭਾਰਤ ਵਿਦੇਸ਼ਾਂ 'ਚ ਸਥਿਤ ਕੁਝ ਕੱਟੜਪੰਥੀ ਸਮੂਹਾਂ ਦੀਆਂ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਬਹੁਤ ਚਿੰਤਤ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਅੱਗੇ ਕਿਹਾ, ਇਹ ਤੱਤ, ਪ੍ਰਗਟਾਵੇ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦੀ ਆੜ ਵਿੱਚ, ਧਮਕਾਉਣ ਅਤੇ ਹਿੰਸਾ ਨੂੰ ਭੜਕਾਉਣ ਵਿੱਚ ਲੱਗੇ ਹੋਏ ਹਨ। ਇਸ ਕਾਰਨ ਭਾਰਤ-ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਰਿਸ਼ਤੇ ਬਾਰੇ ਬੋਲਦਿਆਂ ਮੋਦੀ ਨੇ ਕਿਹਾ, ਇਸ ਰਿਸ਼ਤੇ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰਨ ਲਈ ਦੋ-ਪੱਖੀ ਮਜ਼ਬੂਤ ਸਮਰਥਨ ਹੈ, ਜੋ ਇੱਕ ਪਰਿਪੱਕ ਅਤੇ ਸਥਿਰ ਸਾਂਝੇਦਾਰੀ ਦਾ ਸਪੱਸ਼ਟ ਸੰਕੇਤ ਹੈ। ਸੁਰੱਖਿਆ ਅਤੇ ਦਹਿਸ਼ਤ ਵਿਰੋਧੀ ਸਹਿਯੋਗ ਸਾਡੀ ਸਾਂਝੇਦਾਰੀ ਦਾ ਮੁੱਖ ਹਿੱਸਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਮੈਨੂੰ ਨਹੀਂ ਲੱਗਦਾ ਕਿ ਕੁਝ ਘਟਨਾਵਾਂ ਨੂੰ ਦੋਵਾਂ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਕੂਟਨੀਤਕ ਸਬੰਧਾਂ ਨਾਲ ਜੋੜਨਾ ਉਚਿਤ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕਿਹਾ, ਸਾਨੂੰ ਇਹ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਸੀਂ ਬਹੁਪੱਖਵਾਦੀ ਦੌਰ 'ਚ ਰਹਿ ਰਹੇ ਹਾਂ। ਦੁਨੀਆਂ ਇੱਕ ਦੂਜੇ ਨਾਲ ਜੁੜੀ ਹੋਈ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾਲ ਹੀ ਇੱਕ ਦੂਜੇ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਵੀ ਹੈ। ਇਹ ਹਕੀਕਤ ਸਾਨੂੰ ਇਹ ਮੰਨਣ ਲਈ ਮਜ਼ਬੂਰ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਸਾਰੇ

PREET NAMA
ONLINE AND PRINT MEDIA
KHARA SACH
CHIEF EDITOR: PRITPAL KAUR
+1 201-312-4180
Preetnama TV

ਖੁਸ਼ਖਬਰੀ ਖੁਸ਼ਖਬਰੀ ਖੁਸ਼ਖਬਰੀ

ਅਦਾਰਾ ਪ੍ਰੀਤਨਾਮਾ ਵੱਲੋਂ 7ਵੀਂ ਵਰੇਗੰਢ ਤੇ ਮਾਂ ਬੋਲੀ ਪੰਜਾਬੀ ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ ਪ੍ਰਤਿਕਾ

ਪ੍ਰੀਤ ਫੁਲਵਾੜੀ

(ਕਵਿਤਾਵਾਂ ਅਤੇ ਮਿੰਨੀ ਕਹਾਣੀਆਂ ਦੀ ਕਿਤਾਬ)

ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ

ਨੋਟ : ਇੱਕ ਲੇਖਕ ਦੀਆਂ ਦੋ ਰਚਨਾਵਾਂ ਹੀ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਣਗੀਆਂ
ਹਰੇਕ ਰਚਨਾ ਲੇਖਕ ਦੀ ਆਪਣੀ ਲਿਖੀ ਹੋਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ
ਰਚਨਾ ਨਾਲ ਤਸਵੀਰ, ਨਾਮ, ਪਤਾ ਅਤੇ ਸੰਪਰਕ ਨੰਬਰ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ
ਹਰ ਇੱਕ ਲੇਖਕ ਨੂੰ ਕਿਤਾਬ ਦੀ ਕਾਪੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪਤੇ ਤੇ ਭੇਜੀ ਜਾਵੇਗੀ

ਲੇਖਕ ਆਪਣੀਆਂ ਰਚਨਾਵਾਂ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਕਰਵਾਉਣ ਲਈ
ਅਤੇ ਚੰਦਾ ਭੇਜਣ ਲਈ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਨੰਬਰਾਂ ਤੇ ਸੰਪਰਕ ਕਰਨ

ਵਧੇਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਲਈ ਸੰਪਰਕ ਕਰੋ +1 (201) 312-4180
ਰਚਨਾਵਾਂ ਭੇਜਣ ਲਈ ਈਮੇਲ : preetnamausa@gmail.com
www.preetnama.com, www.preetnews.com

ਕੈਨੇਡਾ ਤੋਂ 2023 ਵਿਚ ਹੀ ਹੁਣ ਤੱਕ 7032 ਲੋਕ ਹੋਏ ਡਿਪੋਰਟ

ਟੋਰਾਂਟੋ : ਕੈਨੇਡਾ ਦੀ ਇਮੀਗ੍ਰੇਸ਼ਨ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਵਿਚ ਸਖ਼ਤੀ ਦੇ ਚਲਦਿਆਂ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿਚ ਪ੍ਰਵਾਸੀਆਂ ਨੂੰ ਡਿਪੋਰਟ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਮਾਈਗ੍ਰੇਂਟ ਰਾਈਟਸ ਨੈੱਟਵਰਕ ਵਲੋਂ ਪਿਛਲੇ ਹਫ਼ਤੇ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਅੰਕੜੇ ਦਰਸਾਉਂਦੇ ਹਨ ਕਿ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਜਸਟਿਨ ਟਰੂਡੋ ਦੇ 2021 ਦੇ ਹੁਕਮ ਪੱਤਰ ਵਿਚ ਰੈਗੂਲਰਾਈਜ਼ੇਸ਼ਨ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਨ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ 2023 ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਅੱਧ ਵਿਚ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ 39 ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਡਿਪੋਰਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਪ੍ਰਵਾਸੀ ਅਧਿਕਾਰ ਨੈੱਟਵਰਕ ਨੇ ਸੀ.ਬੀ.ਐਸ.ਏ. ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਨਾਲ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਕੇਵਲ 2023 'ਚ ਹੀ ਹੁਣ ਤੱਕ 7032 ਲੋਕ ਕੈਨੇਡਾ ਤੋਂ ਡਿਪੋਰਟ ਕੀਤੇ ਜਾ ਚੁੱਕੇ ਹਨ। ਇਹ ਗਿਣਤੀ 2021 ਅਤੇ 2022 ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਕਿਤੇ ਜ਼ਿਆਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਸਾਲ 'ਚ ਅੰਦਾਜ਼ਨ 39 ਲੋਕ ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਡਿਪੋਰਟ ਕੀਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ ਜਦਕਿ 2022 ਅਤੇ 2021 'ਚ ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਡਿਪੋਰਟ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਕ੍ਰਮਵਾਰ 23 ਅਤੇ 21 ਸੀ।

ਲੱਖਾਂ ਰੁਪਏ ਖਰਚ ਕੇ ਕੈਨੇਡਾ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਵਿੱਦਿਆਰਥੀਆਂ ਲਈ ਸਾਹਮਣੇ ਆਈ ਹੈਰਾਨ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਖ਼ਬਰ

ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ : ਲੱਖਾਂ ਰੁਪਏ ਖਰਚ ਕੇ ਕੈਨੇਡਾ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਬੱਚਿਆਂ ਲਈ ਹੈਰਾਨ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਖ਼ਬਰ ਸਾਹਮਣੇ ਆਈ ਹੈ। ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਕੈਨੇਡਾ ਵਿੱਚ ਰਹਿਣ ਵਾਲੇ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਹੁਣ ਇਸ ਤੋਂ ਭਰੋਸਾ ਉੱਠ ਗਿਆ ਹੈ। ਜ਼ਿਕਰਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਪਿਛਲੇ 6 ਮਹੀਨਿਆਂ 'ਚ ਤਕਰੀਬਨ 42 ਹਜ਼ਾਰ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਉੱਥੇ ਪੀ.ਆਰ. ਛੱਡ ਦਿੱਤੀ ਹੈ।

ਭਾਰਤੀ ਵਿੱਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦਾ ਕੈਨੇਡਾ ਜਾ ਕੇ ਆਪਣੇ ਕਰੀਅਰ ਅਤੇ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਨੂੰ ਨਵਾਂ ਰੂਪ ਦੇਣ ਦਾ ਸੁਪਨਾ ਹੁਣ ਚਕਨਾਚੂਰ ਹੁੰਦਾ ਨਜ਼ਰ ਆ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਕੈਨੇਡਾ ਦੇ ਵੱਡੇ ਸ਼ਹਿਰਾਂ ਵਿੱਚ ਅਪਰਾਧੀਆਂ ਅਤੇ ਗੈਂਗਸਟਰਾਂ ਦੇ ਵਧਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਕਾਰਨ 42 ਹਜ਼ਾਰ ਲੋਕ ਉੱਥੋਂ ਦੀ ਪੀ.ਆਰ. ਛੱਡ ਚੁੱਕੇ ਹਨ। ਇਸ ਦਾ ਵੱਡਾ ਕਾਰਨ ਬੈਂਕ ਵਿਆਜ ਦਰਾਂ ਅਤੇ ਘਰਾਂ ਦੀਆਂ ਵੱਧਦੀਆਂ ਕੀਮਤਾਂ ਹਨ। ਇਸ ਕਾਰਨ ਕੈਨੇਡਾ ਵਿੱਚ ਭਾਰਤੀ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਰਿਵਰਸ ਦੇਖਣ ਨੂੰ ਮਿਲ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਸ ਸਾਲ ਦੇ ਪਹਿਲੇ 6 ਮਹੀਨਿਆਂ ਵਿੱਚ 42 ਹਜ਼ਾਰ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਕੈਨੇਡਾ ਦੀ ਸਥਾਈ ਨਾਗਰਿਕਤਾ (ਪੀ.ਆਰ.) ਛੱਡ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਭਾਰਤੀ ਅਤੇ ਗੈਰ-ਭਾਰਤੀ ਦੋਵੇਂ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ। 2022 ਵਿੱਚ ਇਹ ਸੰਖਿਆ 93,818 ਸੀ। ਕੈਨੇਡਾ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਇੰਮੀਗ੍ਰੇਸ਼ਨ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਅੰਕੜਿਆਂ ਅਨੁਸਾਰ ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ 2021 ਵਿੱਚ 85,927 ਲੋਕ ਕੈਨੇਡਾ ਛੱਡ ਚੁੱਕੇ ਸਨ। ਜ਼ਿਕਰਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਕੈਨੇਡਾ ਵਿੱਚ ਰਿਹਾਇਸ਼ੀ ਘਰਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਬਹੁਤ ਘੱਟ ਹੈ ਅਤੇ ਘਰਾਂ ਦੇ ਕਿਰਾਏ ਵਿੱਚ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਵਾਧਾ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਸ ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਕਿ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਆਮਦਨ ਦਾ 30 ਫ਼ੀਸਦੀ ਸਿਰਫ਼ ਮਕਾਨ ਕਿਰਾਏ 'ਤੇ ਦੇਣਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। ਜ਼ਿਕਰਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਟਰੂਡੋ ਸਰਕਾਰ 'ਚ ਕਈ ਚੀਜ਼ਾਂ ਮਹਿੰਗੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਹਨ। ਪਹਿਲਾਂ ਬੈਂਕ ਵਿਆਜ ਦਰ 1.5 ਫ਼ੀਸਦੀ ਸਾਲਾਨਾ ਸੀ, ਜੋ ਅੱਜ 7.5 ਫ਼ੀਸਦੀ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚ ਗਈ ਹੈ।

ਜਦੋਂ ਕਿ ਕੈਨੇਡਾ ਵਿੱਚ ਛੋਟੀਆਂ-ਸੋਟੀਆਂ ਨੌਕਰੀਆਂ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਕਾਮਿਆਂ ਨੂੰ ਸਿਰਫ਼ 1900 ਡਾਲਰ ਪ੍ਰਤੀ ਮਹੀਨਾ ਮਿਲਦੇ ਹਨ। ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, ਘੱਟੋ ਘੱਟ 700 ਡਾਲਰ ਦਾ ਕਿਰਾਇਆ, 30 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਤਨਖਾਹ ਟੈਕਸ ਅਤੇ ਕਾਰ ਬੀਮਾ ਸਮੇਤ ਹੋਰ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਖਰਚੇ ਹਨ। ਵਰਨਣਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਖ਼ਾਲਿਸਤਾਨ ਸਮਰਥਕਾਂ ਅਤੇ ਗੈਂਗਸਟਰਾਂ ਦੀ ਵੱਧ ਰਹੀ ਗੁੰਡਾਗਰਦੀ ਕਾਰਨ ਲੋਕ ਕਾਫ਼ੀ ਚਿੰਤਤ ਹਨ। ਹਾਲ ਹੀ ਵਿੱਚ ਖਾੜਕੂ ਹਰਦੀਪ ਨਿੰਝਰ ਦਾ ਕਤਲ, ਸੁੱਖਾ ਦੁੱਨੋਕੇ ਦਾ ਕਤਲ, ਗਿੱਪੀ ਗਰੇਵਾਲ ਦੇ ਘਰ ਗੋਲੀਬਾਰੀ ਵਰਗੀਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਨੇ ਉੱਥੇ ਦਾ ਮਾਹੌਲ ਹੋਰ ਵੀ ਖਰਾਬ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ।

ਟਰੂਡੋ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਿੱਚ ਲਿਬਰਲਾਂ ਦੇ ਜਿੱਤ ਹਾਸਲ ਕਰਨ ਦਾ ਫਰੀਲੈਂਡ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਭਰੋਸਾ

ਓਟਵਾ : ਪਹਿਲੀ ਵਾਰੀ ਚੁਣੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਇੱਕ ਦਹਾਕੇ ਬਾਅਦ ਕੈਨੇਡਾ ਦੀ ਡਿਪਟੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਤੇ ਵਿੱਤ ਮੰਤਰੀ ਕ੍ਰਿਸਟੀਆ ਫਰੀਲੈਂਡ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਅਗਲੀਆਂ ਫੈਡਰਲ ਚੋਣਾਂ ਵਿੱਚ ਖੜ੍ਹੇ ਹੋਣ ਦਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਪੱਕਾ ਇਰਾਦਾ ਹੈ। ਪਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਇਸ ਸਵਾਲ ਦਾ ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਤੋਂ ਟਾਲਾ ਵੱਟ ਲਿਆ ਕਿ ਕਿਤੇ ਉਹ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਜਸਟਿਨ ਟਰੂਡੋ ਦੇ ਅਹੁਦੇ ਉੱਤੇ ਤਾਂ ਨਜ਼ਰ ਨਹੀਂ ਰੱਖੀ ਬੈਠੀ? ਇੱਕ ਇੰਟਰਵਿਊ ਵਿੱਚ ਫਰੀਲੈਂਡ ਨੂੰ ਇਸ ਸਮੇਂ ਲਿਬਰਲਾਂ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਬਾਰੇ ਪੁੱਛਿਆ ਗਿਆ ਤੇ ਉਹ ਵੀ ਪਤਾ ਲਾਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਿ ਇਸ ਸਮੇਂ ਕੁੱਝ ਵੋਟਰਜ਼ ਜਿਹੜਾ ਇਹ ਸੋਚ ਰਹੇ ਹਨ ਕਿ ਟਰੂਡੋ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਅਹੁਦਾ ਛੱਡ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਇਸ ਬਾਰੇ ਉਹ ਕੀ ਸੋਚਦੀ ਹੈ? ਫਰੀਲੈਂਡ ਨੂੰ ਇਸ ਬਾਰੇ ਟੋਹਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਵੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਿ ਜੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ

ਬਣਨ ਦਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮੌਕਾ ਮਿਲਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਕਿ ਉਹ ਟਰੂਡੋ ਦੀ ਥਾਂ ਲੈਣਾ ਚਾਹੇਗੀ? ਸਵਾਲਾਂ ਦੇ ਜਵਾਬ ਦਿੰਦਿਆਂ ਫਰੀਲੈਂਡ ਨੇ ਆਖਿਆ ਕਿ ਸੱਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਉਸ ਦਾ ਸਾਰਾ ਧਿਆਨ ਕੈਨੇਡੀਅਨਜ਼ ਦੀ ਮਦਦ ਕਰਨ ਉੱਤੇ ਲੱਗਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਆਖਿਆ ਕਿ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਸਾਡੀ ਮਦਦ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਕੈਨੇਡੀਅਨਜ਼ ਇਹ ਨਹੀਂ ਚਾਹੁੰਦੇ ਕਿ ਅਸੀਂ ਆਪਣੇ ਵੱਲ ਧਿਆਨ ਦੇਈਏ, ਉਹ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮਸਲੇ ਹੱਲ ਕੀਤੇ ਜਾਣ। ਫਰੀਲੈਂਡ ਨੇ ਆਖਿਆ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਦਾ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਮਰਥਨ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਉਹ ਸਾਡੀ ਟੀਮ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਵਧੀਆ ਢੰਗ ਨਾਲ ਚਲਾ ਰਹੇ ਹਨ ਤੇ ਨਾਲ ਲੈ ਕੇ ਤੁਰ ਰਹੇ ਹਨ।

ਦੱਖਣੀ ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਇਸ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ 10 'ਚੋਂ 4 ਜਣੇ ਭਾਰਤੀ ਮੂਲ ਦੇ ਕਿਉਂ ਹਨ ?

ਦੱਖਣੀ ਅਮਰੀਕਾ ਦਾ ਇਹ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਭਾਸ਼ਾਈ ਦੇਸ਼ ਗਯਾਨਾ, ਵੀ ਕਦੇ ਭਾਰਤ ਵਾਂਗ ਹੀ ਬਰਤਾਨੀਆ ਦੀ ਬਸਤੀ ਹੁੰਦਾ ਸੀ। ਬ੍ਰਿਟੇਨ ਦੀਆਂ ਹੋਰ ਬਸਤੀਆਂ ਵਾਂਗ ਇੱਥੇ ਵੀ ਭਾਰਤੀ ਮੂਲ ਦੇ ਲੋਕ ਬਹੁਤ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਮਿਲਦੇ ਹਨ। ਗਯਾਨਾ ਦੇ ਇੱਕ ਪਾਸੇ ਬ੍ਰਾਜ਼ੀਲ ਹੈ ਤਾਂ ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਇਸਦਾ ਸਦੀਆਂ ਤੋਂ ਵੈਨੇਜ਼ੁਏਲਾ ਨਾਲ ਸਰਹੱਦੀ ਵਿਵਾਦ ਹੈ। ਦਿਲਚਸਪ ਤੱਥ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਇੱਥੋਂ ਦੇ 10 ਵਸਨੀਕਾਂ ਵਿੱਚੋਂ 4 ਦੀਆਂ ਜੜ੍ਹਾਂ ਭਾਰਤੀ ਉਪ-ਮਹਾਂਦੀਪ ਵਿੱਚ ਹਨ। ਭਾਰਤ, ਪਾਕਿਸਤਾਨ, ਬੰਗਲਾਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਸਮੁੱਚੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਭਾਰਤੀ ਉਪ-ਮਹਾਂਦੀਪ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। 1940 ਦੇ ਦਹਾਕੇ ਤੱਕ ਇਹ ਉਪ-ਮਹਾਂਦੀਪ ਬਰਤਾਨਵੀ ਬਸਤੀ ਹੁੰਦਾ ਸੀ। ਗਯਾਨਾ ਦੇ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਇਰਫਾਨ ਅਲੀ ਦੀਆਂ ਜੜ੍ਹਾਂ ਵੀ ਭਾਰਤੀ ਉਪ-ਮਹਾਂਦੀਪ ਵਿੱਚ ਹਨ। ਅਲੀ ਗਯਾਨਾ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਮੁਸਲਮਾਨ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਹਨ। ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਡਿਪਾਰਟਮੈਂਟ ਆਫ ਸਟੇਟ ਦੇ ਮੁਤਾਬਕ ਗਯਾਨਾ ਦੀ ਬਾਕੀ ਦੀ ਵਸੋਂ ਵਿੱਚ ਅਫਰੀਕੀ (30%), ਮਿਸ਼ਰਿਤ ਨਸਲ (17%) ਅਤੇ ਅਮੇਰੀਇਡੀਅਨ (9%) ਲੋਕ ਹਨ। ਦਿਲਚਸਪ ਗੱਲ ਤਾਂ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਆਂਧਰਾ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਜਿਨੇ ਛੋਟੇ ਜਿਹੇ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਇੰਨੇ ਜ਼ਿਆਦਾ ਲੋਕ ਧਰਤੀ ਦੇ ਲਗਭਗ ਬਿਲਕੁਲ ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਤੋਂ ਆ ਕੇ ਕਿਵੇਂ ਵੱਸ ਗਏ? ਸਾਲ 1814 ਵਿੱਚ ਬ੍ਰਿਟੇਨ ਨੇ ਨਿਪੋਲੀਅਨ ਦੀਆਂ ਜੰਗਾਂ ਦੌਰਾਨ ਗਯਾਨਾ ਉੱਪਰ ਕਬਜ਼ਾ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਫਿਰ ਆਪਣੀ ਬਸਤੀ

ਬਣਾ ਲਿਆ। ਬ੍ਰਿਟੇਨ ਦੀ ਬਸਤੀ ਬਣਨ ਮਗਰੋਂ ਇਸ ਨੂੰ ਬ੍ਰਿਟਿਸ਼ ਗਯਾਨਾ ਵਜੋਂ ਜਾਣਿਆ ਜਾਣ ਲੱਗਿਆ। ਬ੍ਰਿਟੇਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਇੱਥੇ ਫਰਾਂਸੀਸੀ ਅਤੇ ਡੱਚ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਬੋਲਬਾਲਾ ਸੀ।

ਭਾਰਤੀਆਂ ਦੇ ਆਉਣ ਦੀ ਯਾਦ ਵਿੱਚ ਕੌਮੀ ਛੁੱਟੀ

ਗਯਾਨਾ ਦੇ ਸਿੱਖਿਆ ਮੰਤਰਾਲੇ ਮੁਤਾਬਕ ਲਗਭਗ 75 ਸਾਲ ਇਹ ਬੰਦੋਬਸਤ ਦਾਸ ਪ੍ਰਥਾ ਦੇ ਲੱਛਣ ਸਮੇਤ ਜਾਰੀ ਰਿਹਾ। ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਦਹਾਕਿਆਂ ਦੌਰਾਨ ਭਾਰਤੀ ਮਜ਼ਦੂਰ ਗਯਾਨਾ ਦੇ ਖੰਡ ਉਦਯੋਗ ਵਿੱਚ ਕ੍ਰਾਂਤੀ ਲੈ ਆਏ। ਖੰਡ ਉਦਯੋਗ ਨੇ ਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਪੁਸ਼ਟਗਲ ਬਣਾਉਣ ਵਿੱਚ ਯੋਗਦਾਨ ਦਿੱਤਾ ਤੇ ਆਰਥਿਕਤਾ ਵਿੱਚ ਵੀ ਇਸ ਦੀ ਅਹਿਮ ਥਾਂ ਬਣ ਗਈ। ਆਪਣਾ ਕਰਾਰ ਖਤਮ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕੁਝ ਮਜ਼ਦੂਰ ਤਾਂ ਭਾਰਤ ਵਾਪਸ ਚਲੇ ਗਏ ਪਰ ਕੁਝ ਇੱਥੇ ਹੀ ਬਰਤਾਨਵੀ ਗਯਾਨਾ ਵਿੱਚ ਵਸ ਗਏ। ਰਿਕਾਰਡ ਦੱਸਦੇ ਹਨ ਕਿ 1838 ਤੋਂ 1917 ਦੌਰਾਨ ਭਾਰਤੀ ਉਪ-ਮਹਾਂਦੀਪ ਤੋਂ 500 ਜਹਾਜ਼ਾਂ ਵਿੱਚ 2, 38, 909 ਲੋਕ ਬੰਧੂਆ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਗਯਾਨਾ ਲਿਆਂਦੇ ਗਏ। ਹੋਰ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਭਾਸ਼ਾਈ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਗਯਾਨਾ ਵਿੱਚ ਸਭ ਤੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਭਾਰਤੀ ਬੰਧੂਆ ਮਜ਼ਦੂਰ ਲਈ ਲਿਆਂਦੇ ਗਏ। ਅਜੋਕੇ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਗਯਾਨਾ ਵਿੱਚ 5 ਮਈ ਨੂੰ ਪਹਿਲੇ ਭਾਰਤੀਆਂ ਦੇ ਆਉਣ ਦੀ ਯਾਦ ਕੌਮੀ ਛੁੱਟੀ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਮਨਾਈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

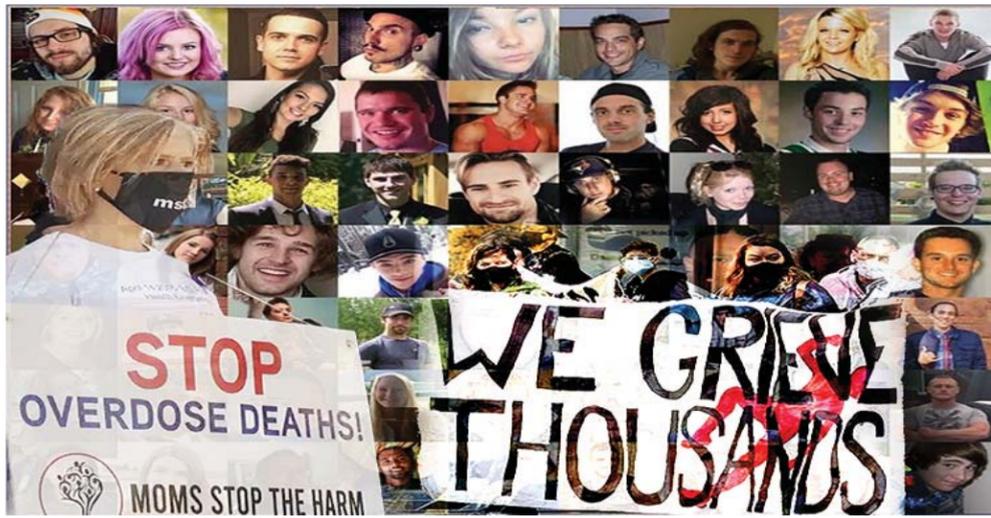
ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ 396 ਭਾਰਤੀ ਪਹੁੰਚੇ

ਸੰਨ 1834 ਵਿੱਚ ਬ੍ਰਿਟੇਨ ਦੀਆਂ ਬਾਕੀ ਬਸਤੀਆਂ ਵਾਂਗ ਹੀ ਇੱਥੇ ਵੀ ਅਫਰੀਕੀ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਦਾਸ ਬਣਾ ਕੇ ਰੱਖਣ ਦੀ ਪ੍ਰਥਾ ਖਤਮ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ। ਸੰਜੋਗ ਵਜ ਇੱਥੇ ਭਾਰਤੀ (ਭਾਰਤੀ ਉਪ-ਮਹਾਂਦੀਪ ਦੇ ਵਾਸੀ) ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਆਉਣਾ ਅਤੇ ਦਾਸ ਪ੍ਰਥਾ ਦਾ ਅੰਤ ਲਗਭਗ ਇੱਕੋ ਸਮੇਂ ਹੋਇਆ। ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਦਾਸ ਪ੍ਰਥਾ ਖਤਮ ਹੋਣ ਮਗਰੋਂ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਦੀ ਕਮੀ ਪੂਰੀ ਕਰਨ ਲਈ ਭਾਰਤ (ਭਾਰਤੀ ਉਪ-ਮਹਾਂਦੀਪ) ਤੋਂ ਲੋਕ ਇੱਥੇ ਲਿਆਂਦੇ ਗਏ। ਦੂਜੀਆਂ ਬਰਤਾਨਵੀ ਬਸਤੀਆਂ ਜਿਵੇਂ ਜਮਾਇਕਾ, ਟਰਿਨੀਡਾ ਅਤੇ ਯੂਗਾਂਡਾ ਵਿੱਚ ਵੀ ਭਾਰਤੀ ਮਜ਼ਦੂਰ ਗਏ ਪਰ ਗਯਾਨਾ ਵਿੱਚ ਇਹ ਗਿਣਤੀ ਕੁਝ ਜ਼ਿਆਦਾ ਹੀ ਸੀ। ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ 396 ਭਾਰਤੀ ਇੱਥੇ ਲਿਆਂਦੇ ਗਏ। ਜੇ ਗਲਾਡਸਟੋਨ ਕੁਲੀ ਵਜੋਂ ਜਾਣੇ ਗਏ। ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਜੌਹਨ ਗਲਾਡਸਟੋਨ ਗੰਨੇ ਦੇ ਖੇਤਾਂ ਦੇ ਮਾਲਕ ਸਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਖੇਤਾਂ ਲਈ ਇਹ ਲੋਕ ਲਿਆਂਦੇ ਗਏ ਸਨ। ਜੌਹਨ ਵੈਸਟ ਇੰਡੀਜ਼ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਦੇ ਨੁਮਾਇੰਦੇ ਵੀ ਸਨ। ਕੁਲੀ, ਹੱਥ ਦੇ ਮਿਹਨਤਕਸ਼ਾਂ ਲਈ ਵਰਤਿਆ ਜਾਣ ਵਾਲਾ ਸ਼ਬਦ ਹੈ। ਉਨੀਵੀਂ ਅਤੇ ਵੀਹਵੀਂ ਸਦੀ ਦੌਰਾਨ ਇਹ ਸ਼ਬਦ ਭਾਰਤ ਅਤੇ ਚੀਨ ਤੋਂ ਪੂਰੀ ਦੁਨੀਆਂ ਵਿੱਚ ਫੈਲ ਗਿਆ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਹੁਣ ਇਸ ਸ਼ਬਦ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਭਾਸ਼ੀ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਏਸ਼ੀਆਈ ਮੂਲ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਪ੍ਰਤੀ ਘ੍ਰਿਣਾ ਨਾਲ ਵਰਤਿਆ ਜਾਣ ਵਾਲਾ ਇੱਕ ਨਸਲਵਾਦੀ ਸ਼ਬਦ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਮਜ਼ਦੂਰ ਪਹਿਲਾਂ-ਪਹਿਲ ਦੇ ਸਮੁੰਦਰੀ ਜਹਾਜ਼ਾਂ ਐਮਵੀ ਵਿਟਵੀ ਅਤੇ ਐਮਵੀ ਹੈਸਪਰਸ ਰਾਹੀਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹਿੰਦ ਮਹਾਂ ਸਾਗਰ ਅਤੇ ਅਟਲਾਂਟਿਕ ਮਹਾਂ ਸਾਗਰ ਨੂੰ ਪਾਰ ਕਰਕੇ ਇੱਥੇ ਪਹੁੰਚੇ। ਕਰਾਰ ਮੁਤਾਬਕ ਇਹ ਮਜ਼ਦੂਰ ਬਹੁਤ ਹੀ ਨਿਗੂਣੀ ਮਜ਼ਦੂਰੀ ਬਦਲ ਕਈ ਸਾਲਾਂ ਤੱਕ ਖੇਤਾਂ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਕਰਨ ਲਈ ਆਏ ਸਨ।

ਬੀ.ਸੀ. ਵਿੱਚ ਨਵੰਬਰ ਮਹੀਨੇ ਨਸ਼ਿਆਂ ਦੀ ਓਵਰਡੋਜ਼ ਕਾਰਨ ਹੋਈ 200 ਤੋਂ ਵੱਧ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਮੌਤ

ਜਨਵਰੀ ਤੋਂ ਨਵੰਬਰ ਤੱਕ ਕੁਲ 2239 ਦੇ ਕਰੀਬ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਬੀ.ਸੀ. ਵਿੱਚ ਨਸ਼ਿਆਂ ਦੀ ਓਵਰਡੋਜ਼ ਕਾਰਨ ਆਪਣੀ ਜਾਨ ਗਵਾਈ

ਵੈਨਕੂਵਰ : ਬੀ.ਸੀ. ਕੋਰੋਨਰਜ਼ ਸਰਵਿਸ ਵਲੋਂ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਤਾਜ਼ਾ ਅੰਕੜਿਆਂ ਅਨੁਸਾਰ ਨਵੰਬਰ ਮਹੀਨੇ ਨਸ਼ਿਆਂ ਦੀ ਓਵਰਡੋਜ਼ ਕਾਰਨ ਰਿਕਾਰਡ 200 ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਆਪਣੀ ਜਾਨ ਗਵਾਈ ਹੈ। ਰਿਪੋਰਟ ਅਨੁਸਾਰ ਜੁਲਾਈ ਮਹੀਨੇ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਨਵੰਬਰ ਮਹੀਨੇ ਓਵਰਡੋਜ਼ ਨਾਲ ਹੋਣ ਵਾਲੀਆਂ ਮੌਤਾਂ ਦਾ ਅੰਕੜਾ 200 ਦੇ ਕਰੀਬ ਪਹੁੰਚਿਆ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਚਿੰਤਾ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਅਗਸਤ ਮਹੀਨੇ ਓਵਰਡੋਜ਼ ਨਾਲ 174 ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋਈ ਸੀ। ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਬੀ.ਸੀ. ਸੂਬੇ ਲਈ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਚਿੰਤਾ ਦਾ ਇਹ ਵੀ ਹੈ ਕਿ ਸਾਲ 2023 ਓਵਰਡੋਜ਼ ਨਾਲ ਹੋਣ ਵਾਲੀਆਂ ਮੌਤਾਂ ਦਾ ਇੱਕ ਨਵਾਂ ਰਿਕਾਰਡ ਕਾਇਮ ਕਰਨ ਵੱਲ ਵੱਧ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਅੰਕੜਿਆਂ ਅਨੁਸਾਰ ਸਾਲ 2022 ਵਿੱਚ ਓਵਰਡੋਜ਼ ਨਾਲ ਕੁਲ 2377 ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋਈ ਸੀ ਜਦੋਂ ਕਿ ਸਾਲ 2023 ਵਿੱਚ ਜਨਵਰੀ ਤੋਂ ਨਵੰਬਰ ਤੱਕ ਕੁਲ 2239 ਦੇ ਕਰੀਬ ਲੋਕ ਨਸ਼ਿਆਂ ਦੀ ਓਵਰਡੋਜ਼ ਕਾਰਨ ਆਪਣੀ ਜਾਨ ਗਵਾ ਦਿੱਤੇ ਹਨ। ਬੀ.ਸੀ. ਕੋਰੋਨਰਜ਼ ਸਰਵਿਸ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪਿਛਲੇ ਸਾਲ ਸਰਦੀਆਂ ਦੇ ਮੌਸਮ ਦੌਰਾਨ ਮੌਤਾਂ ਦੇ ਅੰਕੜੇ ਵੱਧ ਗਏ ਸਨ ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਚੰਗੇ ਉਪਰਾਲੇ ਨਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਤਾਂ ਇਸ ਵਾਰ ਫਿਰ ਚਿੰਤਾਜਨਕ ਅੰਕੜੇ ਵੇਖਣ ਨੂੰ ਮਿਲਣਗੇ। ਤਾਜ਼ਾ ਅੰਕੜਿਆਂ ਅਨੁਸਾਰ ਹਰ ਦਿਨ ਤਕਰੀਬਨ 5 ਜਾਂ 6 ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਮੌਤ ਓਵਰਡੋਜ਼ ਕਾਰਨ ਬੀ.ਸੀ. ਵਿੱਚ ਹੋਣ ਲੱਗੀ ਹੈ। ਵੈਨਕੂਵਰ, ਸਰੀ ਅਤੇ ਵਿਟੋਰੀਆ ਵਿੱਚ ਇਸ ਸਮੇਂ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਓਵਰਡੋਜ਼ ਕਾਰਨ ਮੌਤਾਂ ਹੋ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਹੁਣ ਤੱਕ ਦੇ ਅੰਕੜਿਆਂ ਅਨੁਸਾਰ 57% ਮੌਤਾਂ ਸਿਰਫ ਵੈਨਕੂਵਰ ਕੋਸਟਲ ਅਤੇ ਫਰੇਜ਼ਰ ਹੈਲਥ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਹੋਈਆਂ ਹਨ। ਜ਼ਿਕਰਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਬੀ.ਸੀ. ਸੂਬੇ 'ਚ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਨਸ਼ਿਆਂ ਅਤੇ ਦਵਾਈਆਂ ਦੀ

ਸਪਲਾਈ ਦਿਨੋਂ ਦਿਨ ਵੱਧਦੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਸੂਬੇ 'ਚ ਓਵਰਡੋਜ਼ ਕਾਰਨ ਹੋਣ ਵਾਲੀਆਂ ਮੌਤਾਂ ਦੇ ਅੰਕੜੇ ਵੀ ਆਏ ਦਿਨ ਨਵੇਂ ਰਿਕਾਰਡ ਪੈਦਾ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਬੀ.ਸੀ. ਕੋਰੋਨਰਜ਼ ਸਰਵਿਸ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਜੂਨ 'ਚ ਜੋ ਦਵਾਈਆਂ ਦੇ ਟੈਸਟ ਕੀਤੇ ਗਏ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ 'ਚ 90% 'ਚ ਫੈਨਾਨਿਲ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਜੋ ਕਿ ਸਿਹਤ ਲਈ ਬੇਹੱਦ ਜਾਨਲੇਵਾ ਪਰਦਾਰਥ ਹੈ। ਜ਼ਿਕਰਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਸਾਲ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਤਿੰਨ ਮਹੀਨਿਆਂ ਵਿੱਚ ਹੀ ਕੁੱਲ 596 ਜਾਨਾਂ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਨਸ਼ਿਆਂ ਕਾਰਨ ਹੋਈਆਂ। ਜਦੋਂ ਕਿ ਪਿਛਲੇ ਸਾਲ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਤਿੰਨ ਮਹੀਨਿਆਂ 'ਚ 599 ਮੌਤਾਂ ਦਰਜ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ ਇਹ ਦੋਵੇਂ ਸਾਲ ਦੇ ਅੰਕੜੇ ਸੂਬੇ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਭਿਆਨਕ ਰਹੇ ਹਨ। ਕੋਰੋਨਰਜ਼ ਸਰਵਿਸ ਦੇ

ਇੱਕ ਬਿਆਨ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਬ੍ਰਿਟਿਸ਼ ਕੋਲੰਬੀਆ ਵਿੱਚ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਨਸ਼ੇ ਅਤੇ ਓਵਰਡੋਜ਼ ਨਾਲ ਹੋਣ ਵਾਲੀਆਂ ਮੌਤਾਂ ਵੱਡਾ ਮੁੱਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਕਾਰਨ ਸੂਬੇ 'ਚ ਵੱਧ ਰਹੇ ਕਤਲਾਂ, ਖੁਦਕੁਸ਼ੀਆਂ, ਹਾਦਸੇ-ਘਟਨਾਵਾਂ, ਡੁੱਬਣ ਅਤੇ ਅੱਗ ਨਾਲ ਹੋਣ ਵਾਲੀਆਂ ਮੌਤਾਂ ਨਾਲੋਂ ਵੱਧ ਮੌਤਾਂ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਹੈ। ਮੁੱਖ ਕੋਰੋਨਰ ਲੀਜ਼ਾ ਲੈਪੋਂਟੇ ਨੇ ਪਿਛੇ ਜਿਹੇ ਬਿਆਨ ਵਿੱਚ ਸੀ ਕਿ ਕੈਨੇਡਾ 'ਚ ਸਿਰਫ ਬ੍ਰਿਟਿਸ਼ ਕੋਲੰਬੀਆ ਹੀ ਅਜਿਹਾ ਸੂਬਾ ਹੈ ਜਿਸ ਨੇ ਹੁਣ ਤੱਕ ਦੀ ਸਭ ਤੋਂ ਲੰਬੀ ਜਨਤਕ-ਸਿਹਤ ਐਮਰਜੈਂਸੀ ਲਗਾਈ ਅਤੇ ਇਸ ਦੀ 7ਵੀਂ ਵਰ੍ਹੇਗੰਢ ਤੱਕ ਮਨਾ ਲਈ ਗਈ ਹੈ ਪਰ ਇਸ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਨਸ਼ਿਆਂ ਨਾਲ ਹੋਣ ਵਾਲੀਆਂ ਮੌਤਾਂ ਸੂਬੇ 'ਚ ਰੋਕੀਆਂ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕੀਆਂ ਅਤੇ ਹਰ ਵਾਰ ਅੰਕੜੇ ਹੋਰ

ਭਿਆਨਕ ਹੁੰਦੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਜੇਕਰ ਇਹ ਅੰਕੜੇ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵੱਧਦੇ ਰਹੇ ਤਾਂ ਇਸ ਸਾਲ ਦੇ ਅੰਤ ਤੱਕ ਇੱਕ ਨਵਾਂ ਅਤੇ ਬੇਹੱਦ ਚਿੰਤਾਜਨਕ ਰਿਕਾਰਡ ਕਾਇਮ ਕਰਨ ਵੱਲ ਸੂਬੇ ਦੇ ਕਦਮ ਵੱਧ ਰਹੇ ਹਨ। ਸੂਬਾ ਸਰਕਾਰ ਵਲੋਂ 31 ਜਨਵਰੀ ਨੂੰ ਇੱਕ ਨਵਾਂ ਨਿਯਮ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜਿਸ ਦੇ ਤਹਿਤ 2.5 ਗ੍ਰਾਮ ਤੱਕ ਦਾ ਨਸ਼ੀਲਾ ਪਦਾਰਥਾਂ ਰੱਖਣ ਲਈ ਕਾਨੂੰਨੀ ਛੋਟ ਦੇ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਤਾਂ ਕਿ ਨਸ਼ਿਆਂ ਨਾਲ ਹੋਣ ਵਾਲੀਆਂ ਮੌਤਾਂ ਨੂੰ ਰੋਕਿਆ ਜਾ ਸਕੇ ਇਸ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਓਵਰਡੋਜ਼ ਨਾਲ ਹੋਣ ਵਾਲੀਆਂ ਮੌਤਾਂ ਦੇ ਅੰਕੜੇ ਵਧੇ ਹਨ ਅਤੇ ਪਹਿਲਾਂ ਨਾਲੋਂ ਵੀ ਭਿਆਨਕ ਹੁੰਦੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਜ਼ਿਕਰਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਸਾਲ 2016 'ਚ ਸੂਬੇ 'ਚ ਨਸ਼ਿਆਂ ਦੇ ਵੱਧਦੇ ਪ੍ਰਕੋਪ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਜਨਤਕ ਐਮਰਜੈਂਸੀ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਪਰ ਦੁੱਖ ਦੀ ਗੱਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਸਾਲ 2016 ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹਰ ਸਾਲ ਸੂਬੇ 'ਚ ਓਵਰਡੋਜ਼ ਨਾਲ ਹੋਣ ਵਾਲੀਆਂ ਮੌਤਾਂ 'ਚ ਰਿਕਾਰਡ ਵਾਧਾ ਹੋਇਆ ਹੈ ਜਿਸ 'ਚ ਸਮੇਂ ਦੀਆਂ ਸਰਕਾਰਾਂ ਦੀ ਨਾਕਾਮੀ ਸਾਫ਼ ਝਲਕਦੀ ਹੈ। ਸਾਲ 2012 'ਚ ਸੂਬੇ 'ਚ 100,000 ਲੋਕਾਂ 'ਚੋਂ ਛੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਮੌਤ ਨਸ਼ਿਆਂ ਦੇ ਓਵਰਡੋਜ਼ ਨਾਲ ਹੁੰਦੀ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਅੰਕੜਾ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵੱਧਦਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਸਾਲ 2021 'ਚ 100,000 ਲੋਕਾਂ 'ਚ 43 ਦੇ ਕਰੀਬ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋਈ ਅਤੇ ਹੁਣ ਤਾਜ਼ਾ ਅੰਕੜਿਆਂ ਅਨੁਸਾਰ 1 ਲੱਖ ਲੋਕਾਂ 'ਚੋਂ 50 ਤੋਂ ਵੱਧ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਮੌਤ ਓਵਰਡੋਜ਼ ਨਾਲ ਹੋਣ ਲੱਗੀ ਹੈ। ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਤਕਰੀਬਨ 7 ਦੇ ਕਰੀਬ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਮੌਤ ਓਵਰਡੋਜ਼ ਨਸ਼ਿਆਂ ਕਾਰਨ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ ਪਰ ਸਰਕਾਰਾਂ ਵਲੋਂ ਸੂਬੇ 'ਚ ਫੈਲੀ ਇਸ ਮਹਾਂਮਾਰੀ ਪ੍ਰਤੀ ਕੋਈ ਠੋਸ ਕਦਮ ਨਹੀਂ ਚੁੱਕਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ।

ਗਾਜ਼ਾ ਪੱਟੀ 'ਚ ਸੰਚਾਰ ਸੇਵਾਵਾਂ ਪ੍ਰਭਾਵਤ, ਲੜਾਈ ਅਜੇ ਵੀ ਜਾਰੀ

ਪੰਜਾਬੀ ਨੇ ਅਮਰੀਕਾ 'ਚ ਗੱਡੇ ਝੰਡੇ, ਦੂਜੀ ਵਾਰ ਚੁਣਿਆ ਗਿਆ ਮੇਅਰ

ਰਾਫਾ- ਗਾਜ਼ਾ ਪੱਟੀ 'ਚ ਲੰਮੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਸੰਚਾਰ ਬੰਦ ਰਹਿਣ ਕਾਰਨ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਭਾਰੀ ਮੁਸ਼ਕਲਾਂ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨਾ ਪੈ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਟੈਲੀਫੋਨ ਅਤੇ ਇੰਟਰਨੈੱਟ ਕਨੈਕਸ਼ਨ ਕੱਟ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ ਅਤੇ ਸੰਯੁਕਤ ਰਾਸ਼ਟਰ ਦੀ ਇੱਕ ਏਜੰਸੀ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਹਾਲ ਹੀ ਦੇ ਦਿਨਾਂ 'ਚ ਭੱਜਨ ਦੀ ਕਮੀ ਹੋਰ ਵਧ ਗਈ ਹੈ। ਇੰਟਰਨੈੱਟ ਸੁਲਭਤਾ ਲਈ ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਸਮੂਹ ਨੈੱਟਬਲਾਕਸ ਮੁਤਾਬਕ ਇੰਟਰਨੈੱਟ ਅਤੇ ਟੈਲੀਫੋਨ ਲਾਈਨਾਂ ਬੰਦ ਸਨ ਅਤੇ ਸ਼ਨਿਚਰਵਾਰ ਨੂੰ ਵੀ ਸੇਵਾਵਾਂ ਬਹਾਲ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕੀਆਂ। ਸਮੂਹ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਸ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਸਹਾਇਤਾ ਪਹੁੰਚਾਉਣ ਅਤੇ ਬਚਾਅ ਕਾਰਜਾਂ 'ਚ ਰੁਕਾਵਟਾਂ ਆ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਗਾਜ਼ਾ ਦੇ ਸੱਤਾਧਾਰੀ

ਅਤਿਵਾਦੀ ਸਮੂਹ ਹਮਾਸ ਵਿਰੁੱਧ ਇਜ਼ਰਾਈਲ ਦੀ ਜੰਗ 11ਵੇਂ ਹਫ਼ਤੇ ਵੀ ਜਾਰੀ ਹੈ। ਸੰਯੁਕਤ ਰਾਸ਼ਟਰ ਦੇ ਮਨੁੱਖਤਾਵਾਦੀ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੇ ਵਿਭਾਗ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਦੱਖਣ ਵਿੱਚ ਦੂਰਸੰਚਾਰ ਲਾਈਨਾਂ ਨੂੰ ਨੁਕਸਾਨ ਪਹੁੰਚਣ ਕਾਰਨ ਗਾਜ਼ਾ ਨਾਲ ਸੰਚਾਰ ਬੁਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਹੋਇਆ ਹੈ। 7 ਅਕਤੂਬਰ ਨੂੰ ਹਮਾਸ ਨੇ ਇਜ਼ਰਾਈਲ 'ਤੇ ਬੇਮਿਸਾਲ ਹਮਲਾ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਜਿਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਜ਼ਰਾਈਲ ਨੇ ਹਮਲਾ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਉਤਰੀ ਗਾਜ਼ਾ 'ਚ ਭਾਰੀ ਤਬਾਹੀ ਮਚਾਈ। ਉਥੇ 23 ਲੱਖ ਲੋਕਾਂ 'ਚੋਂ 85 ਫੀਸਦੀ ਤੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਲੋਕ ਬੇਘਰ ਹੋ ਗਏ ਹਨ। ਵਿਸਥਾਪਤ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਦੱਖਣ 'ਚ ਪਨਾਹਗਾਹਾਂ 'ਚ ਪਨਾਹ ਲਈ ਹੈ ਅਤੇ ਮਨੁੱਖੀ ਸੰਕਟ ਵਧਦਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਲੰਡਨ, - ਬ੍ਰਿਟੇਨ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਹੱਲ ਕਰਨ ਲਈ ਤੁਰੰਤ ਕਾਰਵਾਈ ਨਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਤਾਂ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਪ੍ਰਵਾਸੀਆਂ ਦੀ ਵਧਦੀ ਗਿਣਤੀ ਯੂਰਪੀਅਨ ਦੇਸ਼ਾਂ 'ਤੇ ਹਾਵੀ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਉਹਨਾਂ ਸੰਕੇਤ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਅਪਣਾ ਕਰਨ ਦਾ ਸਮਾਂ ਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਬ੍ਰਿਟਿਸ਼ ਪੀ.ਐੱਮ ਸੁਨਕ ਨੇ ਇਟਲੀ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਇਕੱਠ ਚਿਤਾਵਨੀ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਇਸ ਮੁੱਦੇ ਨੂੰ ਗਿਰੋਹ ਮਨੁੱਖਤਾ ਦਾ ਫਾਇਦਾ ਉਠਾਉਣ

ਲਈ ਸਭ ਤੋਂ ਖਰਾਬ ਤਰੀਕੇ ਲੱਭਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਉਹ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਜਾਨ ਨੂੰ ਖਤਰੇ ਵਿੱਚ ਪਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜੇਕਰ ਅਸੀਂ ਇਸ ਸਮੱਸਿਆ ਨਾਲ ਨਾ ਨਜਿੱਠਿਆ ਤਾਂ ਯੂਰਪ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਵਾਸੀਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਹੋਰ ਹੀ ਵਧੇਗੀ। ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਸੁਨਕ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਕਿ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਪ੍ਰਵਾਸ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਲਈ ਗਲੋਬਲ ਸ਼ਰਨਾਰਥੀ ਨਿਯਮਾਂ ਵਿੱਚ ਬਦਲਾਅ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ।

ਯੂਰਪ 'ਚ ਇਸਲਾਮ ਲਈ ਨਹੀਂ ਕੋਈ ਥਾਂ, ਦੁਸ਼ਮਣ ਸਾਡੇ ਸਮਾਜ ਨੂੰ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਨੇ ਅਸਥਿਰ

ਰੋਮ, - ਇਟਲੀ ਦੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਜੌਰਜੀਆ ਮੇਲੋਨੀ ਨੇ ਇਸਲਾਮ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਵੱਡਾ ਬਿਆਨ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਯੂਰਪ ਵਿੱਚ ਇਸਲਾਮ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰਨ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਚੱਲ ਰਹੀ ਹੈ। ਇਹ ਯੂਰਪੀ ਸ਼ਹਿਰਾਂ ਦੀਆਂ ਕਦਰਾਂ-ਕੀਮਤਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਮੇਲੋਨੀ ਨੇ ਸਾਊਦੀ ਅਰਬ 'ਤੇ ਵੀ ਗੰਭੀਰ ਦੋਸ਼ ਲਾਏ ਹਨ ਅਤੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਸਾਊਦੀ ਅਰਬ ਇਟਲੀ 'ਚ ਇਸਲਾਮਿਕ ਸੱਭਿਆਚਾਰਕ ਕੇਂਦਰਾਂ ਨੂੰ ਵਿੱਤੀ ਸਹਾਇਤਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਸਾਊਦੀ ਬਾਰੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਸ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਸ਼ਰੀਆ ਕਾਨੂੰਨ ਲਾਗੂ ਹੈ। ਇਤਾਲਵੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਅੱਗੇ ਕਿਹਾ, ਇਸਲਾਮਿਕ

ਸੰਸਕ੍ਰਿਤੀ ਦੀ ਇੱਕ ਖਾਸ ਵਿਆਖਿਆ ਅਤੇ ਸਾਡੀ ਸਭਿਅਤਾ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਅਤੇ ਮੁੱਲਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਅਨੁਕੂਲਤਾ ਦੀ ਸਮੱਸਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਲੁਕਿਆ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਸਾਊਦੀ ਅਰਬ ਇਟਲੀ ਦੇ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਇਸਲਾਮਿਕ ਸੱਭਿਆਚਾਰਕ ਕੇਂਦਰਾਂ ਨੂੰ ਫੰਡ ਦੇ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਸਾਊਦੀ ਅਰਬ ਵਿੱਚ ਸ਼ਰੀਆ ਲਾਗੂ ਹੈ ਅਤੇ ਸ਼ਰੀਆ ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ ਵਿਭਚਾਰ ਲਈ ਪੱਥਰ ਮਾਰਨਾ, ਧਰਮ-ਤਿਆਗ ਲਈ ਮੌਤ ਦੀ ਸਜ਼ਾ, ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਸਮਲਿੰਗੀ ਸਬੰਧਾਂ ਲਈ ਮੌਤ ਦੀ ਸਜ਼ਾ। ਮੇਰਾ ਮੰਨਣਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਸਵਾਲ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਮ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ।

ਲੰਡਨ ਵਿੱਚ ਲਾਪਤਾ ਪੰਜਾਬੀ ਨੌਜਵਾਨ ਦੀ ਹੋਈ ਮੌਤ; ਝੀਲ ਕੋਲੋਂ ਮਿਲੀ ਲਾਸ਼

ਲੰਡਨ : ਲੰਡਨ ਵਿੱਚ ਬੀਤੇ ਦਿਨੀਂ ਲਾਪਤਾ ਹੋਏ ਪੰਜਾਬੀ ਨੌਜਵਾਨ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ ਹੈ। ਮਿਲੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਅਨੁਸਾਰ ਉਸ ਦੀ ਲਾਸ਼ ਝੀਲ ਦੇ ਕੋਲੋਂ ਮਿਲੀ ਹੈ। ਨੌਜਵਾਨ ਗੁਰਪ੍ਰੇਮ ਸਿੰਘ ਭਾਟੀਆ ਪਿਛਲੇ ਸਾਲ ਹੀ ਪੂਰਬੀ ਲੰਡਨ ਵਿੱਚ ਪੜ੍ਹਾਈ ਕਰਨ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਸ ਨੂੰ ਆਖਰੀ ਵਾਰ ਪੂਰਬੀ ਲੰਡਨ ਦੇ ਕੈਨਰੀ ਵਾਰਡ ਵਿਖੇ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਪਰਿਵਾਰਕ ਮੈਂਬਰਾਂ ਮੁਤਾਬਕ ਗੁਰਪ੍ਰੇਮ 15 ਦਸੰਬਰ (ਜਨਮ ਦਿਨ ਵਾਲੇ ਦਿਨ) ਤੋਂ ਲਾਪਤਾ ਸੀ। ਗੁਰਪ੍ਰੇਮ ਦੀ ਮੌਤ ਦੀ ਖ਼ਬਰ ਮਿਲਦਿਆਂ ਹੀ ਉਸ ਦਾ ਪਰਿਵਾਰ ਲੰਡਨ ਲਈ ਰਵਾਨਾ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੇ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰਾਂ ਵਿਚ ਸੋਗ ਦੀ ਲਹਿਰ ਹੈ। ਉਹ ਲੰਡਨ ਵਿੱਚ ਲੋਢੇਰੋ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ 'ਚ ਪੋਸਟ ਗ੍ਰੈਜੂਏਸ਼ਨ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਉਸ ਦੇ ਲਾਪਤਾ ਹੋਣ ਦੀ ਖ਼ਬਰ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪੂਰਾ ਪਰਿਵਾਰ ਪਰੇਸ਼ਾਨ ਸੀ। ਬੀਤੇ ਦਿਨੀਂ ਜੀਐਸ ਭਾਟੀਆ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਸੋਸ਼ਲ ਮੀਡੀਆ ਉੱਪਰ ਸਾਂਝੀ ਕਰਦਿਆਂ ਭਾਜਪਾ ਆਗੂ ਮਨਜਿੰਦਰ ਸਿਰਸਾ ਨੇ ਵੀ ਵਿਦੇਸ਼ ਮੰਤਰਾਲੇ ਤੋਂ ਮਦਦ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਸੀ।

ਪੰਜਾਬੀ ਮੁੰਡੇ ਦਾ ਨਿਊਜ਼ੀਲੈਂਡ 'ਚ ਭੇਤਭਰੇ ਹਾਲਾਤਾਂ 'ਚ ਕਤਲ

ਆਕਲੈਂਡ : ਨਿਊਜ਼ੀਲੈਂਡ ਦੇ ਸ਼ਹਿਰ ਆਕਲੈਂਡ 'ਚ ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ 25 ਸਾਲਾ ਨੌਜਵਾਨ ਦਾ ਭੇਤਭਰੇ ਹਾਲਾਤਾਂ 'ਚ ਕਤਲ ਕਰਨ ਦੀ ਖਬਰ ਸਾਹਮਣੇ ਆਈ ਹੈ। ਉਕਤ ਨੌਜਵਾਨ ਦੀ ਉਮਰ ਮਹਿਜ਼ 25 ਸਾਲ ਦੱਸੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ, ਜੋਕਿ ਆਪਣੀ ਭੈਣ ਦਾ ਇਕਲੌਤਾ ਭਰਾ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਦੀ ਮੌਤ ਦੀ ਖਬਰ ਮਿਲਦਿਆਂ ਹੀ ਜਿਥੇ ਪਰਿਵਾਰ 'ਤੇ ਦੁੱਖਾਂ

ਦਾ ਪਹਾੜ ਟੁੱਟ ਪਿਆ ਉਥੇ ਹੀ ਪੂਰੇ ਪਿੰਡ ਕੋਟਲੀ ਸ਼ਾਹਪੁਰ ਵਿੱਚ ਵੀ ਸੋਗ ਪੱਸਰ ਪਿਆ। ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੇ ਚਾਚੇ ਦੇ ਮੁੰਡੇ ਅਤੇ ਪਿੰਡ ਦੇ ਸਰਪੰਚ ਬਿਕਰਮਜੀਤ ਸਿੰਘ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਰਮਨਦੀਪ ਸਿੰਘ 12ਵੀਂ ਜਮਾਤ ਪਾਸ ਕਰਕੇ ਸਾਲ 2018 ਵਿੱਚ ਨਿਊਜ਼ੀਲੈਂਡ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਹੁਣ ਉਥੇ ਇੱਕ ਕੰਪਨੀ ਵਿੱਚ ਬਤੌਰ ਸਕਿਓਰਿਟੀ ਦਾ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਸੀ। ਬੀਤੇ ਦਿਨ ਹੀ ਉਸ ਦੇ ਇੱਕ ਦੋਸਤ

ਨੂੰ ਫੋਨ 'ਤੇ ਖਬਰ ਮਿਲੀ ਸੀ ਕਿ ਰਮਨਦੀਪ ਸਿੰਘ ਦੀ ਸ਼ੱਕੀ ਹਾਲਤ 'ਚ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਪਤਾ ਲੱਗਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਦਾ ਕਿਸੇ ਨੇ ਕਤਲ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਰਮਨਦੀਪ ਸਿੰਘ ਦੇ ਪਿਤਾ ਪੰਨਾ ਸਿੰਘ ਫੌਜ ਤੋਂ ਫਾਰਗ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵੀ ਡੀ.ਐੱਸ.ਸੀ. ਵਿੱਚ ਡਿਊਟੀ ਨਿਭਾ ਰਹੇ ਹਨ ਅਤੇ ਘਰ ਵਿੱਚ ਉਸ ਦੀ ਮਾਂ ਤੇ ਛੋਟੀ ਭੈਣ ਹੈ।

ਸ਼ਮ੍ਰਾਂ ਬੁੱਝ ਕੇ ਵੀ ਦੇ ਰਹੀਆਂ, ਚਾਨਣ ਜ਼ਮਾਨੇ ਨੂੰ ਸਾਕਾ ਸਰਹੰਦ

ਸਿੱਖ ਕੌਮ ਕੋਲ ਦੇਸ਼, ਧਰਮ, ਕੌਮ ਲਈ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਕੁਰਬਾਨੀਆਂ ਦੇ ਉਹ ਸਾਕੇ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮਿਸਾਲ ਸੰਸਾਰ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸ ਵਿੱਚ ਕਿਧਰੇ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦੀ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਹੀ 'ਸਾਕਾ ਸਰਹੰਦ' ਜਾਂ 'ਨਿੱਕੀਆਂ ਜਿੰਦਾਂ ਵੱਡਾ ਸਾਕਾ' ਇੱਕੋ ਇੱਕ ਅਜਿਹਾ ਸਾਕਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕੇਵਲ 6 ਅਤੇ 8 ਸਾਲ ਦੀਆਂ ਉਹ ਮਹਾਨ ਆਤਮਾਵਾਂ ਨੇ ਵਜ਼ੀਰ ਖਾਂ ਦੀ ਕਚਹਿਰੀ ਵਿੱਚ ਅਣਖ ਅਤੇ ਗ਼ੈਰਤ ਦਾ ਅਜਿਹਾ ਸਬੂਤ ਦਿੱਤਾ ਜਿਸਦੀ ਮਿਸਾਲ ਦੁਨੀਆ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸ ਵਿੱਚ ਕਿਧਰੇ ਵੀ ਵੇਖਣ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦੀ। ਅੱਜ ਵੀ ਇਸ ਸਾਕੇ ਤੋਂ ਰੋਸ਼ਨੀ ਲੈ ਕੇ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਨਾਮ ਲੇਵਾ ਸਿੱਖ ਜਿਥੇ ਵੀ ਵੱਸਦਾ ਹੈ, ਆਪਣੇ ਧਰਮ ਲਈ, ਮਾਨਵਤਾ ਦੇ ਲਈ ਮਰ ਮਿਟਣ ਲਈ ਹਮੇਸ਼ਾ ਤਿਆਰ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ। ਗੱਲ ਉਸ ਸਮੇਂ ਦੀ ਹੈ ਜਦੋਂ ਪਹਾੜੀ ਰਾਜਿਆਂ ਨੇ ਸ੍ਰੀ ਅਨੰਦਪੁਰ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਨੂੰ ਘੇਰਾ ਪਾ ਲਿਆ ਅਤੇ 6-7 ਮਹੀਨੇ ਘੇਰਾ ਜਾਰੀ ਰਿਹਾ। ਫਿਰ ਦੁਸ਼ਮਣਾਂ ਨੇ ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀ ਕੋਲ ਝੂਠੀਆਂ ਕਸਮਾਂ ਖਾਧੀਆਂ ਕਿ ਆਪ ਜੀ ਕਿਲ੍ਹੇ ਨੂੰ ਖਾਲੀ ਕਰ ਦੇਵੋ ਅਸੀਂ ਆਪ ਜੀ ਨੂੰ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਕਰਾਂਗੇ। ਅਤੇ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਸਰਬਤ ਦੇ ਭਲੇ ਅਤੇ ਮਨੁੱਖਤਾ ਦੀ ਭਲਾਈ ਲਈ ਸ੍ਰੀ ਅਨੰਦਪੁਰ ਸਾਹਿਬ ਨੂੰ ਛੱਡਿਆ ਅਤੇ ਅਜੇ ਕੁੱਝ ਦੂਰ ਹੀ ਗਏ ਸਨ ਕਿ ਦੁਸ਼ਮਣਾਂ ਦੇ ਟਿੱਡੀ ਦਲ ਨੇ ਖਾਧੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਕਸਮਾਂ ਨੂੰ ਛਿੱਕੇ ਤੇ ਟੰਗਦਿਆਂ ਸਿੱਖਾਂ ਉਪਰ ਹਮਲਾ ਬੋਲ ਦਿੱਤਾ। ਅੱਗੇ ਸਿਰਸਾ ਨਦੀ ਵੀ ਚੁੜੀ ਹੋਈ ਸੀ। ਮੈਦਾਨ-ਏ-ਜੰਗ ਵਿੱਚ ਸਰਸਾ ਦੇ ਕੰਢੇ ਤੋਂ ਜਦੋਂ ਸਾਹਿਬੋ ਕਮਾਲ ਚੌਜੀ ਪ੍ਰੀਤਮ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦਾ ਪਰਿਵਾਰ ਤਿੰਨ ਹਿੱਸਿਆਂ ਵਿੱਚ ਵੰਡਿਆ ਗਿਆ ਅਤੇ ਫਿਰ ਕਦੇ ਵੀ ਮੇਲ ਨਾ ਹੋ ਸਕਿਆ। ਤਾਂ ਪਰਿਵਾਰ ਨਾਲੋਂ ਵੱਖ ਹੋਏ ਛੋਟੇ ਸਾਹਿਬਜ਼ਾਦਿਆਂ ਨੂੰ ਗੰਗੂ ਆਪਣੇ ਪਿੰਡ ਲੈ ਗਿਆ ਅਤੇ ਲਾਲਚ ਵੱਸ ਆ ਕੇ ਛੋਟੇ ਸਾਹਿਬਜ਼ਾਦਿਆਂ ਦੀ ਸੂਹ ਮੋਰਚਿੰਡੇ ਦੇ ਬਾਣੇ ਵਿੱਚ ਜਾ ਕੇ ਸਮੇਂ ਦੀ ਜ਼ਾਲਮ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਦੇ ਦਿੱਤੀ। ਕਿ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਦੇ ਮਾਤਾ ਜੀ ਅਤੇ ਲਾਲ ਮੋਰੇ ਘਰ ਵਿੱਚ ਹਨ। ਤੁਸੀਂ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕਰ ਲਵੋ ਅਤੇ ਸੂਹ ਦੇਣ ਬਦਲੇ ਰੱਖਿਆ ਇਨਾਮ ਮੈਨੂੰ ਦੇ ਦੇਵੋ। ਜਿਸ ਦੀ ਬਦੌਲਤ ਮਾਤਾ ਗੁਜਰੀ ਜੀ ਅਤੇ ਮਾਸੂਮ ਜਿੰਦਾਂ ਨੂੰ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕਰ ਲਿਆ ਗਿਆ। ਇਹ ਦਸੰਬਰ ਮਹੀਨੇ ਦੀ ਠੰਡੀ ਰਾਤ ਸੀ ਜਦ ਸਾਹਿਬਜ਼ਾਦਿਆਂ ਅਤੇ ਮਾਤਾ ਗੁਜਰੀ ਜੀ ਨੂੰ ਠੰਡੇ ਬੁਰਜ ਅੰਦਰ ਕੈਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਜਦੋਂ ਅਗਲੇ ਦਿਨ ਮਾਸੂਮ ਜਿੰਦਾਂ ਨੂੰ ਵਜ਼ੀਰ ਖਾਂ ਦੀ ਕਚਹਿਰੀ ਅੰਦਰ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਣ ਲੱਗਾ ਤਾਂ ਉਸ ਵਜ਼ੀਰ ਖਾਂ ਨੇ ਸ਼ਰਾਰਤ ਨਾਲ ਕਿਲ੍ਹੇ ਦਾ ਵੱਡਾ ਦਰਵਾਜ਼ਾ ਬੰਦ ਕਰਵਾ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਛੋਟੀ ਖਿੜਕੀ ਖੋਲ੍ਹ ਦਿੱਤੀ ਤਾਂ ਕਿ ਜਦ ਛੋਟੇ ਸਾਹਿਬਜ਼ਾਦੇ ਅੰਦਰ ਆਉਣਗੇ ਤਾਂ ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਸੀਸ ਝੁਕ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਸੀਂ ਤਾੜੀ ਮਾਰ ਕੇ ਆਖਾਂਗੇ ਕਿ 'ਗੁਰੂ ਦਾ ਸਿੱਖ ਝੁੱਕ ਗਿਆ।' ਪਰ, ਇਸਦੇ ਉਲਟ ਜਦ ਸਾਹਿਬਜ਼ਾਦੇ ਅੰਦਰ ਪ੍ਰਵੇਸ਼ ਕਰਨ ਲੱਗੇ ਤਾਂ ਪਹਿਲਾਂ ਖਿੜਕੀ ਰਾਹੀਂ ਆਪਣੇ ਪੈਰ ਅੰਦਰ ਕੀਤੇ ਫਿਰ ਸੀਸ ਅਤੇ ਛਾਤੀ ਤਾਨ ਕੇ ਗੱਜ ਕੇ ਫਤਹਿ ਬੁਲਾ ਦਾ ਦਿੱਤੀ। ਕੋਲ ਖੜ੍ਹਾ ਸੁੱਚਾ ਨੰਦ ਦੇ ਸੱਤੀ ਕੱਪੜੀ ਅੱਗ ਲੱਗ ਗਈ ਅਤੇ ਕਹਿਣ ਲੱਗਾ, "ਓਏ ! ਇਹ ਤੁਹਾਡੇ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਦਾ ਦਰਬਾਰ ਨਹੀਂ। ਇਹ ਸੂਬਾ ਸਰਹੰਦ ਵਜ਼ੀਰ ਖਾਂ ਦੀ ਕਚਹਿਰੀ ਹੈ, ਝੁੱਕ ਕੇ ਸਲਾਮ ਕਰੋ।" ਤਾਂ ਸਾਹਿਬਜ਼ਾਦਿਆਂ ਦਾ ਜੁਆਬ ਸੀ, "ਸਾਨੂੰ ਪਤਾ ਹੈ, ਪਰ ਇਹ ਗੁਰੂ ਘਰ ਦਾ ਸਿਧਾਂਤ ਹੈ ਕਿ ਜਿੱਥੇ ਵੀ ਜਾਣਾ ਹੈ ਗੱਜ ਕੇ ਫਤਹਿ ਹੀ ਬੁਲਾਉਣੀ ਹੈ। ਕਹਿੰਦੇ ਨੇ ਵਜ਼ੀਰ ਖਾਂ ਦੀ ਕਚਹਿਰੀ ਦੇ ਅੰਦਰ ਜੇਕਰ ਕਿਸੇ ਦਾ ਈਮਾਨ ਡੁਲ੍ਹਾਉਣਾ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਤਿੰਨ ਤਰੀਕਿਆਂ ਨਾਲ ਡੁਲ੍ਹਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਪਹਿਲਾਂ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਬਹੁਤਾ ਪਿਆਰ ਕਰ ਲਵੋ ਤਾਂ ਉਹ ਡੋਲ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਦੂਜਾ ਲਾਲਚ ਨਾਲ ਅਤੇ ਤੀਜਾ ਡਰਾਵਾ ਦੇ ਕੇ। ਇਹ ਤਿੰਨੋਂ ਤਰੀਕੇ ਗੁਰੂ

ਕੇ ਲਾਲਾਂ ਤੇ ਵੀ ਅਜ਼ਮਾਏ ਗਏ। ਪਹਿਲਾਂ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਬੜੇ ਪਿਆਰ ਨਾਲ ਪੁਛਿਆ ਗਿਆ ਕਿ, 'ਬੱਚੇ! ਜੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਤੁਸੀਂ ਵੱਡੇ ਹੋ ਕੇ ਕੀ ਕਰੋਗੇ? ਲਾਲ ਕਹਿਣ ਲੱਗੇ: "ਵਿੱਚ ਜੰਗਲਾਂ ਜਾਵਾਂਗੇ, ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਜੋੜ ਲਿਆਵਾਂਗੇ (ਭਾਵ ਇਕੱਠੇ ਕਰਾਂਗੇ) ਸ਼ਸਤਰ ਇਕੱਠੇ ਕਰਾਂਗੇ, ਘੋੜਿਆਂ ਉਪਰ ਚੜ੍ਹਾਂਗੇ, ਨਾਲ ਤੁਹਾਡੇ ਲੜਾਂਗੇ।" ਦਰਬਾਰੀ ਕਹਿਣ ਲੱਗੇ ਕਿ ਇਹ ਸਪੋਲੀਏ ਹਨ, ਇਹਨਾਂ ਨੂੰ ਜਿਉਂਦਿਆਂ ਨਹੀਂ ਛੱਡਣਾ ਚਾਹੀਦਾ। ਪਰ ਫਿਰ ਇੱਕ ਵਾਰੀ ਪਿਆਰ ਨਾਲ ਕਿਹਾ ਜਾਣ ਲੱਗਾ: ਤੁਸੀਂ ਬੜੇ ਮਾਸੂਮ ਹੋ, ਨਿੱਕੀਆਂ ਜਿੰਦਾਂ ਹੋ, ਤੁਹਾਨੂੰ ਕੋਹ-ਕੋਹ ਕੇ ਮਾਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ, ਇਸ ਲਈ ਜਿੰਦਗੀ ਜੀਉਣ ਲਈ ਸਿੱਖੀ ਦਾ ਤਿਆਗ ਕਰ ਦਿਉ।" ਅੱਗੋਂ ਸਾਹਿਬਜ਼ਾਦੇ ਕਹਿਣ ਲੱਗੇ: "ਦਸਮੇਸ਼ ਪਿਤਾ ਦੇ ਬੱਚੜੇ ਹਾਂ, ਭਾਗਾਂ ਵਾਲੀ ਮਾਂ ਦੇ ਜਣੇ ਹੋਏ ਹਾਂ, ਉਤੋਂ ਮੱਖਣ ਵਰਗਾ ਮਾਹੌਲ ਨਾ ਸਮਝੀਂ, ਅੰਦਰੋਂ ਫੋਲਾਦ ਦੇ ਬਣੇ ਹੋਏ ਹਾਂ।" ਤਾਂ ਵਜ਼ੀਰ ਖਾਂ ਕਹਿਣ ਲੱਗਾ, "ਤੁਸੀਂ ਜੇਕਰ ਮੇਰੀ ਗੱਲ ਨਾ ਮੰਨੀ ਤਾਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਸ਼ਹੀਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ" ਤਾਂ ਗੁਰੂ ਕੇ ਲਾਲ ਕਹਿਣ ਲੱਗੇ, "ਇਹ ਸ਼ਹਾਦਤਾਂ ਦਾ ਡਰ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਨੂੰ ਦੇਵੀਂ, ਅਸੀਂ ਸ਼ਹੀਦੀ ਤੋਂ ਡਰਨ ਵਾਲੇ ਨਹੀਂ। ਅਸੀਂ ਕੌਮ ਤੋਂ ਕੁਰਬਾਨ ਹੋਣਾ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜਾਣਦੇ ਹਾਂ। ਸਾਨੂੰ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਜੀ ਨੇ ਇਹ ਗੁੜ੍ਹਤੀ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਕਿ: ਜਉ ਤਉ ਪ੍ਰੇਮ ਖੇਲਣ ਕਾ ਚਾਉ ॥ ਸਿਰੁ ਧਰਿ ਤਲੀ ਗਲੀ ਮੇਰੀ ਆਉ ॥ ਇਤੁ ਮਾਰਗਿ ਪੈਰੁ ਧਰੀਜੈ ॥ ਸਿਰੁ ਦੀਜੈ ਕਾਣਿ ਨ ਕੀਜੈ ॥ (ਸਲੋਕ ਵਾਰਾਂ ਤੇ ਵਧੀਕ ਮ. 1, ਪੰਨਾ 1412) ਵਜ਼ੀਰ ਖਾਂ ਕਹਿਣ ਲੱਗਾ, "ਜ਼ੋਰਾਵਰ ਸਿੰਘ, ਅੱਠ ਵੇਖ ਲੈ ਆਰ ਦੇ ਦੰਦੇ।" ਤਾਂ ਅਗੋਂ ਜਵਾਬ ਸੀ, "ਮਤੀ ਦਾਸ ਦੇ ਸਿਰ 'ਤੇ ਐ ਜ਼ਾਲਮ, ਇਹ ਦੰਦੇ ਅਜ਼ਮਾ ਕੇ ਵੇਖ ਲਏ ਨੇ।" ਵਜ਼ੀਰ ਖਾਂ ਫਿਰ ਕਹਿਣ ਲੱਗਾ, ਸੋਚ ਫਤਹਿ ਸਿੰਘ ਸੋਚ, ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਮੱਛੀ ਵਾਂਗੂ ਲੋਹ ਤੇ ਤਲਸਾ।" ਤਾਂ ਅਗੋਂ ਜਵਾਬ ਸੀ, "ਓਏ ਮੇਰੇ ਬਾਬੇ ਅਰਜਨ ਨੇ, ਇਸਤੇ ਵੀ ਅੰਗ ਤੁਲਵਾ ਕੇ ਦੇਖ ਲਏ ਨੇ।" ਤਾਂ ਵਜ਼ੀਰ ਖਾਂ ਕਹਿਣ ਲੱਗਾ, "ਜ਼ੋਰਾਵਰ ਸਿੰਘ ਦੇਗਾਂ ਵਿੱਚ ਆਲੂਆਂ ਵਾਗ ਉਬਾਲੇ ਜਾਸੇ।" ਅਗੋਂ ਜਵਾਬ ਆਇਆ, "ਓਏ ਗੁਰਸਿੱਖੀ ਲਈ ਭਾਈ ਦਿਆਲੇ ਨੇ, ਕਈ ਉਬਾਲੇ ਖਾ ਕੇ ਦੇਖ ਲਏ ਨੇ।" ਸਾਹਿਬਜ਼ਾਦੇ ਕਹਿਣ ਲੱਗੇ, "ਤੂੰ ਜਿੰਨਾਂ ਮਰਜ਼ੀ ਜੁਲਮ ਕਰ ਲੈ, ਪਰ ਸਾਨੂੰ ਆਪਣੀ ਈਨ ਨਹੀਂ ਮੰਨਵਾ ਸਕਦਾ, ਅਸੀਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਹਾਲਤ ਵਿੱਚ ਸਿੱਖੀ ਨਹੀਂ ਛੱਡਾਂਗੇ।" ਅਸੀਂ ਸਿੱਖ ਹਾਂ ਅਤੇ ਆਪਾ ਮਿਟਾ ਕੇ ਗੁਰੂ ਦੇ ਵਿੱਚ ਲੀਨ ਹੋਵਾਂਗੇ, ਕਿਉਂਕਿ ਜੋ ਸਿੱਖ ਉਸਨੇ ਆਪਣਾ ਤਨ, ਮਨ ਅਤੇ ਧਨ ਗੁਰੂ ਨੂੰ ਹੀ ਅਰਪਣ ਕਰਨਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸਿਰਫ ਗੁਰੂ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਜੀ ਦੇ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਹੀ ਸਤਿ ਸਤਿ ਕਰਕੇ ਮੰਨਣਾ ਹੈ। ਸਾਡਾ ਸਿਧਾਂਤ ਹੈ ਤਨੁ ਮਨੁ ਧਨੁ ਸਭੁ ਸਉਪਿ ਗੁਰ ਕਉ ਹੁਕਮਿ ਮੰਨਿਐ ਪਾਈਐ ॥ (ਰਾਮਕਲੀ ਮ. 3, ਪੰਨਾ 918) ਹੁਣ ਦੂਸਰਾ ਤਰੀਕਾ ਵਰਤਿਆ ਜਾਣ ਲੱਗਾ ਅਤੇ ਵਜ਼ੀਰ ਖਾਂ ਗੁਰੂ ਕੇ ਲਾਲਾਂ ਨੂੰ ਲਾਲਚ ਦੇ ਕੇ ਕਹਿਣ ਲੱਗਾ, ਕਿ ਤੁਹਾਨੂੰ ਤਖ਼ਤ ਤੇ ਤਾਜ਼ ਮਿਲੇਗਾ। ਤਾਂ ਅੱਗੋਂ ਜੁਆਬ ਸੀ, "ਜੁੱਤੀ ਦੀ ਇੱਕ ਠੋਕਰ ਨਾਲ ਤਖ਼ਤ ਤੇ ਤਾਜ਼ ਠੁਕਰਾ ਸਕਦੇ ਹਾਂ, ਨੀਹਾਂ ਵਿੱਚ ਚਿਣਵਾ ਕੇ ਆਪਾ, ਰੋਮ-ਰੋਮ ਮੁਸਕਰਾ ਸਕਦੇ ਹਾਂ।"

ਵਜ਼ੀਰ ਖਾਂ ਕਹਿਣ ਲੱਗਾ ਕਿ ਤੁਹਾਨੂੰ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਕਿ ਤਖ਼ਤ ਤਾਜ਼ ਦੀ ਕੀਮਤ ਕਿੰਨੀ ਹੈ? ਤੁਹਾਨੂੰ ਹੁਰਾਂ ਦੇ ਡੋਲੇ ਮਿਲਣਗੇ। ਪਰ ਸਾਹਿਬਜ਼ਾਦਿਆਂ ਦਾ ਇੱਕੋ ਜਵਾਬ ਸੀ ਕਿ ਸਾਨੂੰ ਆਪਣੀ ਸਿੱਖੀ ਤੋਂ ਵੱਧ ਕੁਝ ਵੀ ਪਿਆਰਾ ਨਹੀਂ। ਸਾਡੀ ਸਿੱਖੀ ਤੋਂ ਕੀਮਤੀ ਸ਼ੈਅ ਦੁਨੀਆਂ ਤੇ ਕੋਈ ਹੋਰ ਹੋ ਈ ਨਹੀਂ ਸਕਦੀ। ਅਸੀਂ ਤੇਰੇ ਰਾਜ ਭਾਗ ਨੂੰ ਸਿੱਖੀ ਸਾਹਮਣੇ ਟੁੱਛ ਸਮਝਦੇ ਹਾਂ। ਜਦ ਸਫਲਤਾ ਹੱਥ ਨਾ ਲੱਗੀ ਤਾਂ ਅੰਤ ਵਜ਼ੀਰ ਖਾਂ ਨੇ ਕਾਜ਼ੀ ਨਾਲ ਸਲਾਹ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਹ ਫ਼ਤਵਾ ਦੇ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਕਿ ਇਹਨਾਂ ਨੂੰ ਨੀਹਾਂ ਵਿੱਚ ਚਿਣ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ। ਇੱਕ ਵਾਰ ਫਿਰ ਵਜ਼ੀਰ ਖਾਂ ਨੇ ਜੱਲਦਾਂ ਦੇ ਜ਼ਰੀਏ ਲਾਲਾਂ ਨੂੰ ਡਰਾ ਕੇ ਸਿੱਖੀ ਤਿਆਗਣ ਲਈ ਕਿਹਾ। ਜੱਲਦ ਕਹਿਣ ਲੱਗੇ ਬੱਚਿਉ, ਤੁਸੀਂ ਮਾਸੂਮ ਜਿੰਦਾਂ ਹੋ, ਵਜ਼ੀਰ ਖਾਂ ਦਾ ਆਖਾ ਮੰਨ ਲਉ, ਅਗੇ ਕਹਿਣ ਲੱਗੇ ਅਸੀਂ ਖਾਨਦਾਨੀ ਜੱਲਦ ਹਾਂ, ਤੁਹਾਡੇ ਵਰਗੇ ਕਈ ਮਾਰ ਛੱਡੇ ਹਨ। ਧਰਮ ਨੂੰ ਛੱਡ ਦਿਉ ਤਾਂ ਤੁਹਾਡੀ ਜਾਨ ਬਖਸ਼ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਸਾਹਿਬਜ਼ਾਦੇ ਜੋੜ ਵਿੱਚ ਆ ਕੇ ਕਹਿਣ ਲੱਗੇ, ਤੁਸੀ ਵੀ ਸਾਡੀ ਇੱਕ ਗੱਲ ਕੰਨ ਖੋਲ੍ਹ ਕੇ ਸੁਣ ਲਵੋ, "ਜੇ ਤੁਸੀ ਖਾਨਦਾਨੀ ਜੱਲਦ ਹੋ ਨਾ, ਤਾਂ ਫਿਰ ਅਸੀਂ ਵੀ ਖਾਨਦਾਨੀ ਸ਼ਹੀਦ ਹਾਂ। ਤੁਸੀਂ ਚੁੱਪ ਕਰਕੇ ਆਪਣਾ ਕੰਮ ਕਰੀ ਜਾਵੋ।" ਅਤੇ ਕਹਿਣ ਲੱਗੇ ਤੂੰ ਸਾਡੇ ਵੰਸ਼ ਦੀ ਗੀਤ ਨਹੀਂ ਸੁਣੀਂ ਤਾਂ ਸੁਣ ਲੈ: ਹਮਰੇ ਬੰਸ ਗੀਤਿ ਇਮ ਆਈ। ਸੀਸ ਦੇਤਿ ਪਰ ਧਰਮ ਨਾ ਜਾਈ ॥ ਆਖਿਰ ਕਹਿੰਦਿਆਂ: ਸਦ ਸਾਲ ਔਰ ਜੀ ਕੇ ਵੀ, ਮਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰ ਥਾ ॥ ਸਰ ਕੌਮ ਸੇ ਬਚਾਨਾ ਗ਼ੈਰਤ ਸੇ ਦੂਰ ਥਾ ॥ ਹਮ ਜਾਨ ਦੇਕਰ ਔਰੋਂ ਕੀ ਜਾਨ ਬਚਾ ਚਲੇ ॥ ਸਿੱਖੀ ਕੀ ਨੀਂਵ ਸਿਰੋਂ ਪੇ ਉਠਾ ਚਲੇ ॥ ਜਦੋਂ ਕੰਥ ਛਾਤੀ ਤੱਕ ਅੱਪੜ ਗਈ ਤਾਂ ਆਰਜ਼ੀ ਢਾਂਚਾ ਧੜੱਕੇ ਡਿੱਗ ਪਿਆ ਅਤੇ ਸਾਹਿਬਜ਼ਾਦਿਆਂ ਨੂੰ ਬੇਹੋਸ਼ੀ ਦੀ ਹਾਲਤ ਵਿੱਚ ਬਾਹਰ ਕੱਢਿਆ ਗਿਆ, ਜੋ ਮੁੜ ਕਦੇ ਹੋਸ਼ ਵਿੱਚ ਨਾ ਆਏ। ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਮਾਤਾ ਗੁਜਰ ਕੌਰ ਜੀ ਵੀ ਅੱਤ ਦੀ ਠੰਡ ਵਿੱਚ ਸਾਹਿਬਜ਼ਾਦਿਆਂ ਬਾਰੇ ਖਬਰ ਸੁਣ ਕੇ ਆਪਣੇ ਪ੍ਰਾਣ ਤਿਆਗ ਚੁੱਕੇ ਸਨ। ਹੱਸਦਿਆਂ-ਹੱਸਦਿਆਂ ਦੋਵੇ 6 ਅਤੇ 8 ਸਾਲ ਦੀ ਉਮਰ ਦੇ ਮਾਸੂਮ ਪਰ ਵੱਡੇ ਕਾਰਨਾਮੇ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦੇ ਲੱਖਤੇ ਜਿਗਰ ਸ਼ਹੀਦੀਆਂ ਪਾ ਗਏ ਪਰ ਜਾਲਮ ਸਰਕਾਰ ਅਤੇ ਸਿੱਖੀ ਦੇ ਦੁਸ਼ਮਣਾਂ ਦੀ ਗੱਲ ਨਹੀਂ ਮੰਨੀ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਸੁਪਨਾ ਕਦੇ ਵੀ ਪੂਰਾ ਨਾ ਹੋਣ ਦਿੱਤਾ। ਉਸ ਸਮੇਂ ਦਾ ਹਾਲ ਲਿਖਿਆ ਹੈ ਜੋਗੀ ਅੱਲਾ ਯਾਰ ਖਾਂ ਨੇ: ਠੰਡੀ ਤਕ ਈਟੋਂ ਚੁਨ ਦੀ ਗਈ ਮੂੰਹ ਤਕ ਆ ਗਈ, ਬੀਨੀ (ਨੱਕ) ਕੋ ਢਾਪਤੇ ਹੀ ਵੁਹ ਆਖੋਂ ਪਰ ਛਾ ਗਈ। ਹਰ ਚਾਂਦ ਸੀ ਜਬੀਨ (ਮੱਥਾ) ਕੋ ਘਨ (ਗ੍ਰਹਣ) ਸਾ ਲਗਾ ਗਈ, ਲਖੂਤੇ-ਜਿਗਰ (ਜਿਗਰ ਦੇ ਟੋਟੇ) ਗੁਰੂ ਕੇ ਵਹੁ ਦੋਨੋਂ ਛੁਪਾ ਗਈ। ਜੋਗੀ ਜੀ ਇਸ ਕੋ ਬਾਦ ਹੁਈ ਥੋੜੀ ਦੇਰ ਥੀ, ਬਸਤੀ ਸਰਹੰਦ ਸ਼ਹਿਰ ਕੀ, ਈਟੋਂ ਕਾ ਢੇਰ ਥੀ। ਗੁਰੂ ਘਰ ਦੇ ਇੱਕ ਉਪਾਸ਼ਕ ਦੀਵਾਨ ਟੋਡਰ ਮੱਲੂ ਨੇ ਇਹਨਾਂ ਤਿੰਨ੍ਹਾਂ ਸ਼ਹੀਦਾਂ ਦੀਆਂ ਦੇਹਾਂ ਦੇ ਅੰਤਿਮ ਸੰਸਕਾਰ ਕਰਨ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕੀਤਾ। ਸਸਕਾਰ ਲਈ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਇੱਕ ਟੁੱਕੜਾ ਬੜੀ ਭਾਰੀ ਕੀਮਤ ਅਦਾ ਕਰਕੇ ਖ਼ੀਦਿਆ ਗਿਆ। ਸਬੰਧਿਤ ਧਰਤੀ ਦੇ ਟੁੱਕੜੇ 'ਤੇ ਸੋਨੇ ਦੀਆਂ ਅਸ਼ਰਫੀਆਂ ਵਿਛਾ ਕੇ ਮੁੱਲ ਉਤਾਰਿਆ ਸੀ। ਮਹਾਨ ਪੱਛਮੀ ਵਿਦਵਾਨ ਮਿਸਟਰ ਟਰੰਪ ਨੇ ਇਸ ਤੋਂ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੋ ਕੇ ਦਾਅਵੇ ਨਾਲ ਕਹਿ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਕਿ, "ਜਦ ਤੱਕ ਸਿੱਖਾਂ ਕੋਲ ਇਹ ਜ਼ਮੀਨ ਹੈ, ਉਤਨਾ ਚਿਰ ਸਿੱਖ ਧਰਮ ਡੋਲ ਨਹੀਂ ਸਕਦਾ, ਕਦੇ ਮਿਟ ਨਹੀਂ ਸਕਦਾ।"

ਪੁੱਛਿਆ: ਕਿਹੜੀ ਜ਼ਮੀਨ ਬਾਰੇ ਕਹਿ ਰਹੇ ਹੋ? ਸੱਚ, ਹੱਕ ਅਤੇ ਲੋਕਰਾਜ ਦੀ ਸਥਾਪਤੀ ਦਾ ਤਾਂ ਉਸ ਨੇ ਜੁਆਬ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ: 'ਉਹ ਥਾਂ ਜਿੱਥੇ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਦੇ ਮਾਸੂਮ ਬਾਲ ਦੀਵਾਰ ਵਿੱਚ ਚਿਣੇ ਗਏ ਸਨ।' ਤੇ ਦੂਜੀ ਉਹ, 'ਜਿੱਥੇ ਮਾਤਾ ਗੁਜਰੀ ਸਮੇਤ ਉਨਾਂ ਦੇ ਸਰੀਰਾਂ ਦਾ ਸਸਕਾਰ ਟੋਡਰ ਮੱਲੂ ਜੀ ਨੇ ਹਾਕਮ ਤੋਂ ਮੋਹਰਾਂ ਵਿਛਾ ਕੇ ਥਾਂ ਮੁੱਲ ਲੈ ਕੇ ਕੀਤਾ ਸੀ।' ਸਾਕਾ ਸਰਹੰਦ ਨੇ ਇਤਿਹਾਸ ਨੂੰ ਇੱਕ ਨਵਾਂ ਮੋੜ ਦਿੱਤਾ। ਇਹ ਸਾਕਾ ਮੁਗਲ ਹਕੂਮਤ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਮਹਿੰਗਾ ਪਿਆ। ਇਹ ਸਾਕਾ ਸਰਹੰਦ ਦਾ ਹੀ ਪ੍ਰਤੀਕਰਮ ਸੀ ਕਿ ਬਾਬਾ ਬੰਦਾ ਸਿੰਘ ਬਹਾਦਰ ਆਪਣੇ ਸ਼ਾਂਤੀ ਮੱਠ ਨੂੰ ਅਲਵਿਦਾ ਆਖ ਕੇ, ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਪਾਪਾਂ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਦੇਣ ਲਈ, ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸਕ ਰੰਗ ਮੰਚ 'ਤੇ ਅਚਾਨਕ ਇੱਕ ਨਾਇਕ ਦੇ ਤੌਰ ਤੇ ਉੱਭਰ ਕੇ ਸਾਹਮਣੇ ਆਇਆ। ਜਿੱਤਾਂ ਦੇ ਇੱਕ ਲੰਮੇ ਸਿਲਸਲੇ ਅਤੇ ਹਰ ਮੈਦਾਨ ਫ਼ਤਹਿ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਬੰਦਾ ਸਿੰਘ ਬਹਾਦਰ ਨੇ ਸਿਤਮਾਂ ਦੀ ਨਗਰੀ ਸਰਹੰਦ ਵੱਲ ਵਾਂਗਾਂ ਮੋੜੀਆਂ। ਬੰਦਾ ਸਿੰਘ ਬਹਾਦਰ ਨੇ ਸਰਹੰਦ ਤੋਂ 12 ਮੀਲ ਦੀ ਵਿੱਥ ਤੇ ਚੱਪੜਚੜੀ ਮੈਦਾਨ ਆ ਮੱਲਿਆ। 12 ਮਈ 1710 ਨੂੰ ਸੂਬੇਦਾਰ ਵਜ਼ੀਰ ਖਾਂ ਦੀ ਫੌਜ ਨਾਲ ਘਮਸਾਨ ਦਾ ਯੁੱਧ ਹੋਇਆ। ਇਸ ਯੁੱਧ ਵਿੱਚ ਸਾਕਾ ਸਰਹੰਦ ਦਾ ਮੁੱਖ ਦੋਸ਼ੀ ਸੂਬੇਦਾਰ ਵਜ਼ੀਰ ਖਾਨ ਮਾਰਿਆ ਗਿਆ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਿੱਖਾਂ ਦੀ ਜਿੱਤ ਹੋਈ ਅਤੇ ਇਸ ਜਿੱਤ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸਿੱਖਾਂ ਨੇ ਮੁੜ ਕੇ ਨਹੀਂ ਦੇਖਿਆ। ਇਸ ਚੜ੍ਹਤ ਦੌਰਾਨ ਬੰਦਾ ਸਿੰਘ ਬਹਾਦਰ ਨੇ ਸੁਤੰਤਰ ਸਿੱਖ ਰਾਜ ਦੀ ਘੋਸ਼ਣਾ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਅਤੇ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬਾਨ ਦੇ ਨਾਮ ਦਾ ਸਿੱਕਾ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ। ਇਹ ਸਾਕਾ ਸਰਹੰਦ ਦੇ ਤੀਖੇ ਪ੍ਰਤੀਕਰਮ ਵੱਜੋਂ ਹੀ ਸੰਭਵ ਹੋ ਸਕਿਆ ਕਿ ਸਿੱਖਾਂ ਨੇ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨ 'ਤੇ ਚੱਲੀ ਆ ਰਹੀ ਸਦੀਆਂ ਦੀ ਗੁਲਾਮੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਮੁਗਲਾਂ 'ਤੇ ਜਿੱਤ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਕੇ ਗਜ਼ਨਵੀ, ਤੈਮੂਰ ਅਤੇ ਬਾਬਰ ਦੇ ਖਾਨਦਾਨ ਦੇ ਵਿੱਚੋਂ ਅਖਵਾਉਣ ਵਾਲਿਆਂ ਦੀ ਆਨ ਅਤੇ ਸ਼ਾਨ ਨੂੰ ਮਿੱਟੀ ਵਿੱਚ ਮਿਲਾ ਕੇ ਰੱਖ ਦਿੱਤਾ। ਹੁਣ ਕਿ ਸਰਹੰਦ ਦੀ ਉਹ ਖੂਨੀ ਦੀਵਾਰ ਸਿਖ ਰਾਜ ਦਾ ਨੀਂਹ ਪੱਥਰ ਹੋ ਨਿਬੜੀ। ਅੱਜ ਵੀ ਸਾਕਾ ਸਰਹੰਦ ਸਿੱਖਾਂ ਲਈ ਸ਼ਕਤੀ ਦਾ ਇੱਕ ਸੋਮਾ ਹੈ। ਗੁਰੂ ਜੀ ਦੇ ਸਿੰਘਾਂ ਨੇ ਆਪਣੀ ਜਾਨ ਦੀ ਪ੍ਰਵਾਹ ਨਾ ਕਰਦਿਆਂ ਹੋਇਆਂ ਕੁੱਝ ਸਾਲਾਂ ਵਿੱਚ ਹੀ ਸਰਹੰਦ ਦੀ ਇੱਟ ਨਾਲ ਇੱਟ ਖੜਕਾ ਕੇ ਜਾਲਮ ਰਾਜ ਦਾ ਅੰਤ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਬਾਬਾ ਬੰਦਾ ਸਿੰਘ ਬਹਾਦਰ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਹੇਠ ਖਾਲਸਾ ਰਾਜ ਦੀ ਨੀਂਹ ਰੱਖੀ ਗਈ। ਸੰਸਾਰ ਵਿੱਚ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਲੋਕ ਰਾਜ ਸਥਾਪਿਤ ਹੋਇਆ। ਪੰਦਰਾਂ ਸਾਲਾਂ ਵਿੱਚ ਹੀ ਜਥੇਦਾਰ ਬਘੇਲ ਸਿੰਘ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਹੇਠ ਸਿੱਖਾਂ ਨੇ ਦਿੱਲੀ ਦੇ ਲਾਲ ਕੁਰਬਾਨੀਆਂ ਕਰ ਜਾਂਦੇ ਹਨ: ਕਿਲ੍ਹੇ ਉੱਤੇ ਕੇਸਰੀ ਨਿਸ਼ਾਨ ਝੁਲਾ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਇੱਕ ਸਦੀ ਸਿੰਘਾਂ ਦੇ ਸਿਰਾਂ ਦੇ ਮੁੱਲ ਪੈਂਦੇ ਰਹੇ ਪਰ ਇਹਨਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਵਾਧਾ ਹੀ ਹੁੰਦਾ ਰਿਹਾ। ਸਿੱਖ ਇਤਿਹਾਸ ਹੀ ਅਜਿਹਾ ਹੈ ਜਿਹੜਾ ਸ਼ਹੀਦੀਆਂ ਦੀ ਗਾਥਾ ਹੈ, ਮਨੁੱਖੀ ਹੱਕਾਂ ਦੀ ਰਾਖੀ ਦਾ ਖਿੱਤਾ ਹੈ,

ਠੀਕ ਲਿਖਿਆ ਹੈ ਭਾਈ ਸਾਹਿਬ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨੇ ਕਿ, "ਸਰਹੰਦ ਦੀ ਦੀਵਾਰ ਇੱਕ ਨਮਖੀਨਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਤੋਂ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਪਿਤਾ ਦੇ ਜਿਗਰ ਦੀ ਬੁਲੰਦੀ ਦੇਖੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ।" ਇਹ ਦੀਵਾਰ ਇੱਕ ਤਰਾਜੂ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਦੁਸ਼ਮਣਾਂ ਦਾ ਵਹਿਜ਼ੀਪੁਣਾ ਤੋਲਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।" ਬੇਸ਼ੱਕ ਇੱਕ ਮਨੋਤ ਪ੍ਰਚੱਲਿਤ ਹੈ ਕਿ ਟੁੱਟੇ ਸਾਜ਼ਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਸੰਗੀਤ ਪੈਦਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਅਤੇ ਬੁਝ ਚੁੱਕੀਆਂ ਸ਼ਮ੍ਰਾਂ ਰੋਸ਼ਨੀ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦੀਆਂ ਪਰ ਸ਼ਾਇਰ ਕੁੰਦਨ ਇਸਨੂੰ ਅਪਵਾਣ ਕਰਦਾ ਹੋਇਆ ਸਰਹੰਦ ਦੀ ਦੀਵਾਰ ਬਾਰੇ ਲਿਖਦਾ ਹੈ: ਸਾਜ਼ਾਂ ਟੁੱਟ ਕੇ ਗਾਇਆ, ਇਸ਼ਕ ਦੇ ਇੱਕ ਤਰਾਨੇ ਨੂੰ। ਸ਼ਮ੍ਰਾਂ ਬੁੱਝ ਕੇ ਵੀ ਦੇ ਰਹੀਆਂ, ਚਾਨਣ ਜ਼ਮਾਨੇ ਨੂੰ। ਸਾਹਿਬਜ਼ਾਦਿਆਂ ਦੇ ਸਰੀਰਾਂ ਦੇ ਸਾਜ਼ ਬੇਸ਼ੱਕ ਸਦੀਆਂ ਪਹਿਲਾਂ ਟੁੱਟ ਗਏ, ਪਰ ਅੱਜ ਵੀ ਅਣਖ ਅਤੇ ਗ਼ੈਰਤ ਦਾ ਸੰਗੀਤ ਸੁਣਾਈ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਦਸਮੇਸ਼ ਪਿਤਾ ਦੇ ਦੋ ਦੀਪਕ ਬੁਝਿਆਂ ਨੂੰ ਸਮਾਂ ਬੀਤ ਗਿਆ, ਪਰ ਸਿੱਖੀ ਦੇ ਚਾਉ ਦਾ ਚਾਨਣ ਅੱਜ ਵੀ ਮਿਲ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਠੀਕ ਲਿਖਿਆ ਹੈ ਕਿਸੇ ਸਾਇਰ ਨੇ: ਕੋਈ ਕੌਮ ਮਹਿਰਮ ਨੂੰ ਮੰਨਦੀ ਹੈ, ਵੱਡੇ ਦਿਨਾਂ ਦਾ ਦਿਨ ਪੌਰ ਦੇ ਸਾਨੂੰ ਵੀ ਭੁੱਲਦੇ ਨਹੀਂ, ਡਿੱਠਾ ਜਦੋਂ ਦਸਮੇਸ਼ ਨੂੰ ਦਾਨ ਕਰਦਾ। ਪਰ ਅਤਿ ਅਫਸੋਸ ਕੌਮ ਦੇ ਵਾਰਿਸ ਐ ਨੌਜਵਾਨ ਵੀਰੋ! ਅਤੇ ਭੈਣੋਂ ਅੱਜ ਸੀਸੇ ਅੱਗੇ ਖੜੇ ਹੋ ਕੇ ਆਪਣੀਆਂ ਸ਼ਕਲਾਂ ਦੇਖੋ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਵਾਕੇਈ ਸਾਹਿਬਜ਼ਾਦਾ ਜ਼ੋਰਾਵਰ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਸਾਹਿਬਜ਼ਾਦਾ ਫ਼ਤਹਿ ਸਿੰਘ ਦੇ ਵੀਰ ਅਤੇ ਭੈਣਾਂ ਅਖਵਾਉਣ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਹੋ? ਅੱਜ ਤੁਸੀ ਆਪਣੇ ਕੇਸ-ਦਾੜੀਆਂ ਕਤਲ ਅਤੇ ਰੋਮਾਂ ਦੀ ਬੇਅਦਬੀ ਕਰ ਕੇ, ਅਤੇ ਨਸ਼ਿਆਂ ਦੇ ਵਿੱਚ ਗਲਤਾਨ ਹੋ ਕੇ ਆਪਣੇ ਅਮੀਰ ਵਿਰਸੇ ਤੋਂ ਦੂਰ ਹੁੰਦੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹੋ। ਇੰਨੇ ਅਮੀਰ ਵਿਰਸੇ ਦੀ ਮਾਲਿਕ ਸਿੱਖੀ ਅੱਜ ਗਰੀਬ ਕਿਉਂ ਹੁੰਦੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ? ਜਾਗ ਨੌਜਵਾਨ ਜਾਗ ਸਾਡੇ ਸਿਰ ਤੇ ਉਹਨਾਂ ਮਹਾਨ ਸ਼ਹੀਦਾਂ ਦਾ ਕਰਜ਼ ਹੈ "ਹਮਰੇ ਮਸਤਕਿ ਦਾਗੁ ਦਗਾਨਾ, ਹਮ ਕਰਜ਼ ਗੁਰੂ ਬਹੁ ਸਾਢੇ ॥" (ਪੰਨਾ-171) ਆਜਾ ਵਾਪਿਸ ਅਤੇ ਮੁੜ ਸਾਬਤ ਸੂਰਤ ਅਤੇ ਸਿਰ ਸੋਹਣੀ ਦਸਤਾਰ ਸਜਾ ਕੇ ਸਿੱਖ ਹੋਣ ਤੇ ਮਾਣ ਕਰੋ। ਅਤੇ ਸਾਹਿਬਜ਼ਾਦਿਆਂ ਦੇ ਵੀਰ ਕਹਾਉਣ ਦਾ ਹੱਕ ਹਾਸਿਲ ਕਰੀਏ। ਆਉ! ਸਾਹਿਬਜ਼ਾਦਿਆਂ ਦੀ ਸਿੱਖਿਆ ਨੂੰ ਹਿਰਦੇ ਵਿੱਚ ਵਸਾਈਏ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਕੌਮਾਂ ਹਮੇਸ਼ਾਂ ਜਿਉਂਦੀਆਂ ਰਹਿੰਦੀਆਂ ਹਨ ਜਿੰਨਾਂ ਦੇ ਪੈਰੋਕਾਰ ਧਰਮ ਲਈ ਅਮਰ ਰਹਿੰਦੀਆਂ ਜਗ ਤੇ ਉਹ ਕੌਮਾਂ, ਵੀਰ ਜਿੰਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਘਾਲਣਾ ਘਾਲਦੇ ਨੇ। ਛੰਨੇ ਦੇ ਫੜ੍ਹ ਕੇ ਪੁੱਤ ਜਿਸਦੇ, ਆਪਣੀ ਕੌਮ ਨੂੰ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਪਿਲਾਵਦੇ ਨੇ। ਇਕਵਾਕ ਸਿੰਘ ਪੱਟੀ ਸੁਲਤਾਨਵਿੰਡ ਰੋਡ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ।

ਇਤਿਹਾਸਕ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਬਾਬਾ ਬੀਰ ਸਿੰਘ ਜੀ ਬਾਬਾ ਧੀਰ ਸਿੰਘ ਜੀ ਤਲਵੰਡੀ ਸਾਬੋ, ਬਠਿੰਡਾ

ਇਹ ਅਸਥਾਨ ਬਾਬਾ ਬੀਰ ਸਿੰਘ ਜੀ, ਬਾਬਾ ਧੀਰ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦੀ ਯਾਦ ਵਿੱਚ ਬਣਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ, ਜੋ ਤਖਤ ਸ੍ਰੀ ਦਮਦਮਾ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਨਜ਼ਦੀਕ ਪੂਰਬ ਵੱਲ ਸੰਸਕ੍ਰਿਤ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਨੇ ਬੰਦੂਕ ਦਾ ਨਿਸ਼ਾਨਾ ਪਰਖਿਆ ਸੀ ਤਾਂ ਬਾਬਾ ਬੀਰ ਸਿੰਘ ਜੀ ਤੇ ਬਾਬਾ ਧੀਰ ਸਿੰਘ ਜੀ ਬੰਦੂਕ ਦੇ ਨਿਸ਼ਾਨੇ ਅੱਗੇ ਇਸ ਅਸਥਾਨ 'ਤੇ ਹੀ ਖੜ੍ਹੇ ਸਨ। ਇਤਿਹਾਸਕਾਰਾਂ ਮੁਤਾਬਿਕ ਭਾਈ ਬੀਰ ਸਿੰਘ ਜੀ ਤੇ ਭਾਈ ਧੀਰ ਸਿੰਘ ਜੀ ਅਨੰਦਪੁਰ ਸਾਹਿਬ ਵਿਖੇ ਸਿੰਘ ਸਜਣ ਪਿੱਛੋਂ ਗੁਰੂ ਜੀ ਦੀ ਫ਼ੌਜ ਵਿੱਚ ਵਫ਼ਾਦਾਰ ਸਿਪਾਹੀਆਂ ਵਜੋਂ ਭੱਟਾ ਰਹਿਤ ਸੇਵੇ ਕਰਦੇ ਸਨ। ਜਦੋਂ ਇਸ ਅਸਥਾਨ 'ਤੇ ਭਾਈ ਡੱਲੇ

ਨੇ ਦਸਮ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਜੀ ਅੱਗੇ ਸ਼ੇਖੀ ਮਾਰੀ ਕਿ ਜੇਕਰ ਉਸ ਦੇ ਬਹਾਦਰ ਬਰਾੜਾਂ ਦੀ ਫ਼ੌਜ ਗੁਰੂ ਜੀ ਦੇ ਨਾਲ ਹੁੰਦੀ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਚਾਰੇ ਸਾਹਿਬਜ਼ਾਦੇ ਸ਼ਹੀਦ ਨਾ ਹੁੰਦੇ। ਅੱਗੋਂ ਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ ਕਿਹਾ, 'ਭਾਈ ਡੱਲੇ, ਇਹ ਤਾਂ ਉਸ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਦਾ ਭਾਣਾ ਸੀ।' ਕੁੱਝ ਦਿਨਾਂ ਬਾਅਦ ਗੁਰੂ ਜੀ ਦਾ ਇੱਕ ਪ੍ਰੇਮੀ ਲਾਹੌਰ ਵਾਸੀ ਭਾਈ ਉਦੈ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨੇ ਤਖ਼ਤ ਸਾਹਿਬ ਵਿਖੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦੇ ਚਰਨਾਂ ਵਿੱਚ ਬੰਦੂਕ ਭੇਟ ਕੀਤੀ ਤਾਂ ਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ ਭਾਈ ਡੱਲੇ ਨੂੰ ਕਿਹਾ, 'ਲਿਆ ਭਾਈ ਚੌਧਰੀਆ, ਪਰਖੀਏ ਤੇਰੇ ਬਹਾਦਰ ਬਰਾੜ ਸਿਪਾਹੀਆਂ ਨੂੰ, ਦੇਖੀਏ ਨਿਸ਼ਾਨਾ ਲਗਾ ਕੇ ਬੰਦੂਕ ਦਾ, ਨਿਸ਼ਾਨਾ ਪੱਕਾ ਮਾਰਦੀ ਹੈ

ਕਿ ਕੱਚਾ।' ਭਾਈ ਡੱਲੇ ਦੇ ਕਹਿਣ 'ਤੇ ਉਸ ਦਾ ਕੋਈ ਵੀ ਬੰਦਾ ਜਾਨ ਕੁਰਬਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਸਾਹਮਣੇ ਨਾ ਆਇਆ। ਫਿਰ ਡੱਲੇ ਨੇ ਗੁਰੂ ਜੀ ਨੂੰ ਕਿਹਾ, 'ਗੁਰੂ ਜੀ, ਮੇਰੀ ਫ਼ੌਜ ਦੇ ਸਿਪਾਹੀ ਇਹੋ ਜਿਹੀ ਅਣਿਆਈ ਤੇ ਫਜ਼ੂਲ ਮੌਤ ਨਹੀਂ ਮਰਦੇ, ਉਹ ਤਾਂ ਜੰਗ ਦੇ ਮੈਦਾਨ ਵਿੱਚ ਹੀ ਕੌਤਕ ਦਿਖਾਉਂਦੇ ਹਨ।' ਏਨੀ ਗੱਲ ਸੁਣ ਕੇ ਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ ਡੱਲੇ ਦਾ ਹੰਕਾਰ ਤੋੜਨ ਲਈ ਦਮਦਮੇ 'ਤੇ ਖੜ੍ਹ ਕੇ ਲਾਡਲੇ ਸਿੰਘਾਂ ਨੂੰ ਆਵਾਜ਼ ਮਾਰੀ ਤਾਂ ਦਸਤਾਰ ਸਜਾਉਂਦੇ ਭਾਈ ਬੀਰ ਸਿੰਘ ਜੀ ਤੇ ਭਾਈ ਧੀਰ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦੌੜ ਕੇ ਆਏ ਅਤੇ ਗੁਰੂ ਜੀ ਦੀ ਬੰਦੂਕ ਦੇ ਨਿਸ਼ਾਨੇ ਅੱਗੇ ਛਾਤੀਆਂ ਤਾਣ ਕੇ ਖੜ੍ਹ ਗਏ ਤੇ ਇਕ ਦੂਜੇ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕੁਰਬਾਨ ਹੋਣ

ਲਈ ਜਿੱਦ ਕਰਨ ਲੱਗੇ। ਦਸਮ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਜੀ ਨੇ ਨਿਸ਼ਾਨਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਉਪਰੋਂ ਦੀ ਲੰਘਾ ਦਿੱਤਾ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਨੇ ਸਿੱਖੀ ਸਿਦਕ ਦੀ ਪਰਖ ਕਰਦਿਆਂ, ਇਸ ਅਸਥਾਨ 'ਤੇ ਬੰਦੂਕ ਦਾ ਨਿਸ਼ਾਨਾ ਪਰਖਿਆ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਭਾਈ ਡੱਲੇ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਉਸਦੀ ਫ਼ੌਜ ਸਫਲ ਨਾ ਹੋ ਸਕੀ। ਗੁਰੂ ਦੇ ਸਿੱਖ ਬਾਬਾ ਬੀਰ ਸਿੰਘ ਜੀ, ਬਾਬਾ ਧੀਰ ਸਿੰਘ ਜੀ ਇਸ ਪਰਖ ਵਿੱਚ ਸਫਲ ਹੋਏ। ਲਾਡਲੀਆਂ ਫ਼ੌਜਾਂ ਦੀ ਪਰਖ ਦੌਰਾਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਇਹ ਵਫ਼ਾਦਾਰੀ ਤੋਂ ਗੁਰੂ ਜੀ ਬਹੁਤ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੋਏ ਤੇ ਵਫ਼ਾਦਾਰ ਸਿੰਘਾਂ ਨੂੰ ਸਪੁੱਤਰ ਹੋਣ ਦਾ ਵਰਦਾਨ ਦਿੱਤਾ।

-ਤਸਵਿਦਰ ਸਿੰਘ ਬੜੈਚ
ਮੋਬਾ+7527931887

ਸਾਕਾ ਚਮਕੌਰ : ਜਿਸ ਜਗ੍ਹਾ ਪਰ ਹੈ ਬੱਚੇ ਕੋ ਕਟਾਨਾ, ਯਹ ਵੁਹੀ ਹੈ

ਦਸੰਬਰ ੧੭੦੪ ਦਾ ਉਹ ਸ਼ਹੀਦੀ ਹਫ਼ਤਾ ਜਦੋਂ ਮੇਰੇ ਚੌਜੀ ਪ੍ਰੀਤਮ, ਸਾਹਿਬ-ਏ-ਕਮਾਲ, ਕਲਗੀਧਰ ਪਿਤਾ ਸਾਹਿਬ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦੇ ਪਰਵਾਰ ਤੇ ਕਹਿਰ ਬਣ ਕੇ ਆਇਆ, ਜਦ ਜੁਲਮ ਦੀ ਵੀ ਅੱਤ ਹੋ ਗਈ। ਸ੍ਰੀ ਅਨੰਦਪੁਰ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਕਿਲ੍ਹੇ ਨੂੰ ੬ ਮਹੀਨੇ ਦੇ ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਦੇ ਘੇਰੇ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਕਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜਦ ਝੂਠੀਆਂ ਕਸਮਾਂ ਖਾ ਕੇ ਦਸਮੇਸ਼ ਪਿਤਾ ਜੀ ਨੂੰ ਕਿਲ੍ਹਾ ਖਾਲੀ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਉਹਨਾਂ ਕਸਮਾਂ ਨੂੰ ਛਿੱਕੇ ਤੇ ਟੰਗ ਕੇ ਦਸਮੇਸ਼ ਪਿਤਾ ਦੇ ਭੁੱਖੇ-ਭਾਣੇ ਸਿੱਖਾਂ, ਅਤੇ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਪੂਰੇ ਪਰਿਵਾਰ ਤੇ ਹਮਲਾ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਪਿੱਛੇ ਜਾਲਮ ਫੌਜਾਂ ਦਾ ਟਿੱਡੀ ਦਲ, ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਸਿੱਖਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਪੂਰਾ ਪਰਿਵਾਰ, ਅੱਗੇ ਸਰਸਾ ਨਦੀ ਵੀ ਚੜ੍ਹੀ ਹੋਈ ਅਤੇ ਉਤੋਂ ਪੋਹ ਦਾ ਸਰਦ ਮਹੀਨਾ ਅਤਿ ਦੀ ਠੰਡੀ ਰਾਤ ਦਾ ਸਮਾਂ ਤੇ ਅੱਗੇ ਸਰਸਾ ਦਾ ਠੰਡਾ ਪਾਣੀ। ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀ ਦੇ ਹੁਕਮ ਅਨੁਸਾਰ ਸਿੰਘਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਘੋੜੇ ਸਰਸਾ ਨਦੀ ਵਿੱਚ ਠੇਲ੍ਹੇ ਦਿੱਤੇ। ਇਸ ਸਰਸਾ ਨਦੀ ਦੇ ਕੰਢੇ ਤੇ ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀ ਦਾ ਪਰਵਾਰ ਤਿੰਨ ਹਿੱਸਿਆਂ ਵਿੱਚ ਵੰਡਿਆ ਗਿਆ, ਜੋ ਮੁੜ ਕਦੇ ਮਿਲ ਨਾ ਸਕਿਆ। ਇੱਕ ਕਵੀ ਲਿਖਦਾ ਹੈ: ਖੁਸ਼ੀ ਨਾਲ ਕੁਰਬਾਨੀਆਂ ਦੇਣ ਚੱਲੇ, ਜੋੜੀ ਏਸ ਪਾਸੇ, ਜੋੜੀ ਓਸ ਪਾਸੇ। ਛੋਟੇ ਸਾਹਿਬਜ਼ਾਦੇ ਅਤੇ ਮਾਤਾ ਗੁਜਰੀ ਜੀ ਇੱਕ ਪਾਸੇ, ਗੁਰੂ ਕੇ ਮਹਿਲ ਇੱਕ ਪਾਸੇ ਅਤੇ ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀ ਦੇ ਵੱਡੇ ਸਾਹਿਬਜ਼ਾਦਿਆਂ ਅਤੇ ਗਿਣਤੀ ਦੇ ਕੁੱਲ ੪੦ ਸਿੰਘਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਤੀਜੇ ਹਿੱਸੇ ਵਿੱਚ ਵੰਡੇ ਇੱਕ ਪਾਸੇ ਨੂੰ ਚੱਲ ਪਏ। ਪੂਰਾ ਪਰਿਵਾਰ ਵਿਛੜ ਗਿਆ, ਉਸ ਸਥਾਨ ਤੇ ਅੱਜ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪਰਵਾਰ ਵਿਛੜਾ ਸਾਹਿਬ ਸਥਿਤ ਹੈ। ਰਸਤੇ ਵਿੱਚ ਚਲਦਿਆਂ ਗੁਰੂ ਕੇ ਸਿੰਘਾਂ ਨੇ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਨੂੰ ਸਵਾਲ ਕਰ ਦਿੱਤਾ, ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਜੀਉ! ਛੋਟੇ ਸਾਹਿਬਜ਼ਾਦੇ ਕਿੱਧਰ ਨੂੰ ਚਲੇ ਗਏ ਹਨ? ਤਾਂ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਮੁਸਕਰਾਉਂਦੇ ਹੋਏ ਕਹਿਣ ਲੱਗੇ, ਉਹ ਆਪਣਾ ਫਰਜ਼ ਨਿਭਾਉਣ ਲਈ ਆਪਣੀ ਮੰਜਿਲ ਨੂੰ ਚਲੇ ਗਏ ਹਨ ਤਾਂ ਸਿੱਖਾਂ ਨੇ ਦੂਜਾ ਸਵਾਲ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀ ਹੁਣ ਆਪਾ ਕਿੱਧਰ ਨੂੰ ਜਾਣਾ ਹੈ ਤਾਂ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਫਿਰ ਬੋਲੇ ਜੋ ਕਿਸੇ ਕਵੀ ਨੇ ਬੜਾ ਸੁਹਣਾ ਲਿਖਿਆ ਹੈ: ਹਮਨੇ ਭੀ ਪਹੁੰਚਣਾ ਹੈ, ਉਸ ਮੁਕਾਮ ਪਰ ਜਲਦ ਤਰ। ਕਟਵਾਣੇ ਹੋਗੇ ਜਹਾਂ ਜਾ ਕਰ, ਤੁਮਕੋ ਆਪਣੇ ਸਰ (ਸਿਰ/ਸੀਸ)। ਹੋਗੇ ਸ਼ਹੀਦ ਲੜ ਕਰ, ਯਹ ਦੋਨੋਂ ਪਿਸ਼ਰ। ਰਹਿ ਜਾਉਗਾ ਇਕੋਲਾ, ਮੈਂ ਕੱਲ੍ਹ ਤੱਕ ਲੁਟਾ ਕੇ ਘਰ। ਪਹਿਲੇ ਬਾਪ ਕਟਵਾਇਆ, ਅਬ ਬੇਟੇ ਕਟਵਾਉਗਾ, ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਕਾ ਬਾਗ ਹੈ, ਖੂਨ-ਏ-ਜਿਗਰ ਸੇ ਸਜਾਉਗਾ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀ ਸਰਸਾ ਪਰਵਾਰ ਕਰਕੇ ਚਮਕੌਰ ਦੀ ਕੱਚੀ ਗੜੀ ਵਿੱਚ ਪੁਜੇ,

ਤਾਂ ਸਿੱਖਾਂ ਫਿਰ ਪੁੱਛ ਕੀਤੀ, ਪਾਤਸ਼ਾਹ! ਇਹ ਕਿਹੜੀ ਜਗ੍ਹਾ ਹੈ? ਤਾਂ ਦਸਮੇਸ਼ ਪਿਤਾ ਜੀ ਨੇ ਜੁਆਬ ਦਿੰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ, ਜਿਸ ਖਿੱਤੇ ਮੈਂ ਕਹਿਤੇ ਥੇ ਆਣਾ, ਯਹ ਵੁਹੀ ਹੈ। ਜਿਸ ਜਗ੍ਹਾ ਸੇ ਲੂਟ ਕਰ ਹੈ ਜਾਣਾ, ਯਹ ਵੁਹੀ ਹੈ। ਜਿਸ ਜਗ੍ਹਾ ਪਰ ਹੈ, ਬੱਚੇ ਕੋ ਕਟਾਨਾ, ਯਹ ਵੁਹੀ ਹੈ। ਮਾਟੀ ਕਹਿ ਦੇਤੀ ਹੈ ਟਿਕਾਣਾ, ਯਹ ਵੁਹੀ ਹੈ। ਇੱਥੇ ਚਮਕੌਰ ਵਿਖੇ ਚੌਧਰੀ ਖੁੱਧੀ ਚੰਦ ਦੀ ਗੜੀ ਨੁਮਾ ਹਵੇਲੀ ਵਿੱਚ ਸੰਸਾਰ ਦੀ ਇੱਕ ਬੇ-ਮਿਸਾਲ ਜੰਗ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਈ। ਦਸਮੇਸ਼ ਪਿਤਾ ਨੇ ਚਮਕੌਰ ਦੀ ਇਸ ਕੱਚੀ ਗੜੀ ਵੱਲ ਤੱਕ ਕੇ ਸਿੰਘਾਂ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਨ ਹੁੰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਜੋ ਪਾਪੀ ਨਨਕਾਣਵੀ ਨੇ ਆਪਣੀ ਕਵੀਤਾ 'ਇਹ ਚਮਕੌਰ ਹੈ' ਵਿੱਚ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਲਿਖਿਆ ਹੈ: ਬਿਫਰੇ ਸ਼ੇਰਾਂ ਵੱਲ ਤੱਕ ਕੇ ਕਿਹਾ ਗੋਬਿੰਦ, ਇਹ ਚਮਕੌਰ ਹੈ ਰਣ ਭਖਾਉਣ ਦੀ ਥਾਂ। ਆਹੂ ਲਾਹ ਕੇ ਮੁਗਲ ਚੁਗੱਤਿਆਂ ਦੇ, ਨਾਲ ਖੂਨ ਦੇ ਮਹਿਦੀਆਂ ਲਾਉਣ ਦੀ ਥਾਂ। ਰੱਤ ਪੀਣੀਆਂ ਬਿਜਲੀਆਂ ਹੱਥ ਤੋਲੇ, ਦੱਸ ਲੱਖ ਗੁਲਾਮ ਲਿਤਾੜ ਸੁਟੇ। ਸਿੰਘੇ ਸੂਰਿਓ! ਉਠੋ ਤੂਫਾਨ ਬਣਕੇ, ਮੁਗਲ ਰਾਜ ਨੂੰ ਜੜੋਂ ਉਖਾੜ ਸੁਟੋ। ਤੁਹਾਡੇ ਹੱਥ ਵਿੱਚ ਪੱਤ ਅੱਜ ਖਾਲਸੇ ਦੀ, ਅੰਗ ਖਾਲਸੇ ਦਾ ਤੁਸਾਂ ਪਾਲਣਾ ਹੈ। ਭਾਵੇਂ ਚਾਲੀ ਹੋ, ਐਪਰ ਨਿਡਰ ਹੋ ਕੇ, ਤੁਸਾਂ ਤੇਗ ਦਾ ਜੌਹਰ ਦਿਖਾਲਣਾ ਹੈ। ਅੱਗੇ ਸਿੰਘਾਂ ਨੇ ਵੀ ਜੁਆਬ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ, ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀਉ! ਟਿੱਡੀ ਦਲ ਵੱਲ ਤੱਕ ਕੇ ਸਿੰਘ ਗਰਜੇ, ਅਸੀਂ ਖਾਲਸੇ ਹਾਂ, ਮਰਨਾ ਜਾਣਦੇ ਹਾਂ। ਸਵਾ ਲੱਖ ਨਾਲ ਇੱਕ-ਇੱਕ ਭਿੜ ਜਾਈਏ, ਲਾੜੀ ਮੌਤ ਨੂੰ ਵਰਨਾ ਜਾਣਦੇ ਹਾਂ। ਕਲਗੀ ਵਾਲਿਆਂ ਤੇਰੀ ਆਸੀਸ ਲੈ ਕੇ, ਅਸੀਂ ਵਾਂਗ ਹਿਮਾਲਿਆ ਦੇ ਡੱਟ ਜਾਂ ਗੇ। ਅਸਾਂ ਪੰਥ ਗੁਲਾਮ ਨਹੀਂ ਹੋਣ ਦੇਣਾ, ਭਾਵੇਂ

ਕੱਟ ਦੇ, ਕੱਟ ਦੇ ਕੱਟ ਜਾਂ ਗੇ। ਸਤਿਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ ਖਾਲਸੇ ਨੂੰ ਮੁਖਾਤਿਬ ਹੁੰਦੇ ਕਹਿਣ ਲੱਗੇ ਪਟਨਾ ਸਾਹਿਬ ਸਿੱਖੀ ਦਾ ਪੰਘੂੜਾ ਸੀ, ਜਿੱਥੇ ਖਾਲਸਾ ਖੇਡਿਆ ਹੈ, ਸ੍ਰੀ ਅਨੰਦਪੁਰ ਸਾਹਿਬ ਸਿੱਖੀ ਦਾ ਸਕੂਲ ਸੀ, ਜਿੱਥੇ ਖਾਲਸੇ ਨੇ ਗੁਰਮਤਿ ਦੀ ਵਿੱਦਿਆ ਗ੍ਰਹਿਣ ਕੀਤੀ ਹੈ ਅਤੇ ਅੱਜ ਇਹ ਚਮਕੌਰ ਦੀ ਕੱਚੀ ਗੜੀ ਮੇਰੇ ਖਾਲਸੇ ਦੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਹੈ, ਮੈਂ ਦੇਖਦਾ ਅੱਜ ਮੇਰਾ ਖਾਲਸਾ ਕਿੰਨੇ ਨੰਬਰ ਲੈ ਕੇ ਪਾਸ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇੱਥੇ ਸੰਸਾਰ ਦਾ ਅਨੋਖਾ ਯੁੱਧ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਇਆ। ਇੱਕ ਪਾਸੇ ਕੱਚੀ ਗੜੀ ਅਤੇ ਭੁੱਖੇ ਭਾਣੇ ਗਿਣਤੀ ਦੇ ਸਿੰਘ ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਲੱਖਾਂ ਦੀ ਫ਼ੌਜ ਦਾ ਲਾਓ ਲੜਕਰ। ਮੁਗਲਾਂ ਦੇ ਘੇਰਾ ਘੱਤਦਿਆਂ ਹੋਇਆ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਕਿ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਸਾਡੇ ਹਵਾਲੇ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ ਪਰ ਚਮਕੌਰ ਦੀ ਗੜੀ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕੋ ਨਾਅਰਾ ਬੁਲੰਦ ਹੋਇਆ: ਗਗਨ ਦਮਾਮਾ ਬਾਜਿਓ ਪਰਿਉ ਨਿਸ਼ਾਨੇ ਘਾਉ ॥ ਖੇਤ ਜੋ ਮਾਂਡਿਓ ਸੁਰਮਾ, ਅਬ ਜੂਝਣ ਕੇ ਦਾਉ ॥ ਕਾਰਣ ਕੀ ਸੀ? ਕਾਰਨ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀ ਯੋਗ ਅਗਵਾਈ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ। ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਨੇ ਸਿੰਘਾਂ ਦੀ ਡਿਊਟੀਆਂ ਲਗਾ ਦਿੱਤੀਆਂ। ਪ-ਪ ਸਿੰਘਾਂ ਦਾ ਜੱਥਾ ਗੜੀ ਵਿੱਚੋਂ ਬਾਹਰ ਨਿਕਲਦਾ, ਭੁੱਖੇ ਸ਼ੇਰਾਂ ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮੁਗਲਾਂ ਉੱਪਰ ਝਪਟ ਕਰਦਾ ਅਤੇ ਦੁਸ਼ਮਣ ਦਾ ਸਵਾਇਆ ਕਰਦਾ ਹੋਇਆ ਸ਼ਹਾਦਤਾਂ ਦਾ ਜਾਮ ਆਪਣੇ ਬੁਲ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਲਗਾ ਕੇ ਸਦਾ ਲਈ ਅਮਰ ਹੋ ਜਾਂਦਾ। ਹੌਲੀ-ਹੌਲੀ ਗੜੀ ਵਿੱਚੋਂ ਸਿੰਘਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਘੱਟਦੀ ਗਈ। ਕੁੱਝ ਸਿੰਘਾਂ ਨੇ ਆ ਕੇ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਨੂੰ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ, ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀਓ, ਆਪ ਜੀ ਅਤੇ ਦੋਵੇਂ ਸਾਹਿਬਜ਼ਾਦੇ ਕਿਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਬੱਚ ਕੇ ਇੱਥੋਂ ਨਿਕਲ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਕਿ ਆਪ ਸੱਭ ਦੀ ਜਾਨ ਬਚ ਸਕੇ, ਪਰ ਦਸਮੇਸ਼ ਪਿਤਾ ਸਿੰਘਾਂ ਨੂੰ ਕਹਿਣ ਲੱਗੇ "ਤੁਸੀਂ ਕਿਹੜੇ ਸਾਹਿਬਜ਼ਾਦਿਆਂ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰਦੇ ਓ?

ਤੁਸੀਂ ਸੱਭ ਮੇਰੇ ਸਾਹਿਬਜ਼ਾਦੇ ਹੋ।" ਇਹ ਸੁਣ ਕੇ ਸੱਭ ਸਿੰਘ ਚੁੱਪ ਕਰ ਗਏ। ਸਿੰਘਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਘੱਟਦੀ ਦੇਖ ਕੇ ਅਤੇ ਚੜ੍ਹਦੀ ਕਲਾ ਵਿੱਚ ਸਿੰਘਾਂ ਵੱਲੋਂ ਸ਼ਹਾਦਤਾਂ ਪੀਣ ਦੇ ਦ੍ਰਿਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਦੇਖਕੇ ਸਾਹਿਬਜ਼ਾਦਾ ਬਾਬਾ ਅਜੀਤ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨੇ ਆ ਕੇ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਕੋਲ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ, ਕਿ ਪਿਤਾ ਜੀ, ਮੈਨੂੰ ਵੀ ਆਗਿਆ ਦੇਵੋ, ਮੈਂ ਵੀ ਦੁਸ਼ਮਣ ਨਾਲ ਦੋ ਹੱਥ ਕਰਨੇ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ। ਉਸ ਸਮੇਂ ਆਪ ਜੀ ਦੀ ਉਮਰ ੧੮ ਵਰ੍ਹਿਆਂ ਦੇ ਕਰੀਬ ਸੀ। ਤਾਂ ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ ਆਪਣੇ ਹੱਥੀ ਆਪਣੇ ਪੁੱਤਰ ਨੂੰ ਲਾੜੀ ਮੌਤ ਵਿਆਹੁਣ ਲਈ ਮੈਦਾਨ-ਏ-ਜੰਗ ਵੱਲ ਤੋਰਿਆ। ਬਾਬਾ ਅਜੀਤ ਸਿੰਘ ਨੇ ਵੀ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜੋ ਇੱਕ ਕਵੀ ਦੀ ਜੁਬਾਨੀ ਹੈ: ਨਾਮ ਕਾ ਅਜੀਤ ਹੂੰ, ਜੀਤਾ ਨਹੀਂ ਜਾਉਗਾ, ਅਗਰ ਜੀਤਾ ਭੀ ਗਿਆ, ਤੇ ਜੀਤਾ ਨਹੀਂ ਆਉਗਾ। ਬਾਬਾ ਅਜੀਤ ਸਿੰਘ ਜੀ ਮੈਦਾਨੇ ਜੰਗ ਵਿੱਚ ਉਤਰਦਿਆਂ ਹੀ ਦੁਸ਼ਮਣ ਦੱਲ ਤੇ ਇਵੇਂ ਪਏ ਕੇ ਮੁਗਲ ਅੱਲਾ, ਅੱਲਾ ਪੁਕਾਰ ਉਠੇ। ਹਰ ਪਾਸੇ ਗਾਹਕਾਰ ਮੱਚ ਗਈ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸੈਂਕੜੇ ਮੁਗਲਾਂ ਦਾ ਸਵਾਇਆ ਕਰਦਿਆਂ ਹੋਇਆ, ਮੇਰੇ ਚੌਜੀ ਪ੍ਰੀਤਮ ਦੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਸਾਹਵੇਂ ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀ ਦੇ ਵੱਡੇ ਫਰਜੰਦ ਸਾਹਿਬਜ਼ਾਦਾ ਅਜੀਤ ਸਿੰਘ ਜੀ ਸ਼ਹਾਦਤ ਦਾ ਜਾਮ ਪੀ ਗਏ। ਜਦ ਇਹ ਸ਼ਹਾਦਤ ਤੱਕੀ ਤਾਂ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਨੇ ਜੈਕਾਰਾ ਲਗਾ ਕੇ ਉਸ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਦਾ ਧੰਨਵਾਦ ਕੀਤਾ, ਮਿਰਜ਼ਾ ਮੁਹੰਮਦ ਅਬਦੁਲ ਗਨੀ ਲਿਖਦਾ ਹੈ: ਸ਼ੁਕਰ ਅਕਾਲ ਕਾ ਕੀਆ ਤਬ ਉਠਾ ਕੇ ਸਰ। ਔਰ ਅਰਜ਼ ਕੀ, ਕਿ ਬੰਦੇ ਪਰ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕੀ ਕਰ ਨਜ਼ਰ। ਮੁੜ ਪਰ ਸੇ ਆਜ ਤੇਰੀ ਅਮਾਨਤ ਅਦਾ ਹੁਈ। ਬੇਟੇ ਕੀ ਜਾਂ (ਜਾਨ), ਧਰਮ ਕੀ ਖ਼ਾਤਰ ਵਿਦਾ ਹੁਈ।

ਜਦ ਬਾਬਾ ਜੁਝਾਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਵੱਡੇ ਵੀਰ ਦੀ ਸ਼ਹਾਦਤ ਅੱਖੀ ਡਿੱਠੀ ਤਾਂ ਆਪ ਜੀ ਨੇ ਵੀ ਆ ਕੇ ਪਿਤਾ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਅਰਜ਼ ਕੀਤੀ ਕਿ ਮੈਨੂੰ ਵੀ ਇਜ਼ਾਜ਼ਤ ਦੇਵੋ ਤਾਂ ਕਿ ਮੈਂ ਵੀ ਵੱਡੇ ਵੀਰ ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਆਪਣਾ ਧਰਮ ਨਿਭਾ ਸਕਾਂ। ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਨੇ ਕਿਹਾ ਮੈਨੂੰ ਕੋਈ ਇਨਕਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਪਰ ਤੇਰੀ ਉਮਰ ਅਜੇ ਖੇਡਣ ਮੱਲ੍ਹਣ ਦੀ ਹੈ। ਤੇਰਾ ਜਿਸਮ/ਸਰੀਰ ਅਜੇ ਦੁਸ਼ਮਣਾਂ ਦੇ ਫੱਟ ਜ਼ਰਣ ਵਾਲਾ ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਸਾਹਿਬਜ਼ਾਦਾ ਬਾਬਾ ਜੁਝਾਰ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨੇ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਨੂੰ ਮੁਖਾਤਿਬ ਹੁੰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ, ਲੜਨਾ ਨਹੀਂ ਆਤਾ ਮੁਝੇ, ਮਰਨਾ ਤੋ ਆਤਾ ਹੈ ਖੁਦ ਬੜਾ ਕੇ ਗਲਾ ਤੇਗ ਪੇ, ਧਰਨਾ ਤੋ ਆਤਾ ਹੈ। ਤਾਂ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਨੇ ਵੱਡੇ ਪੁੱਤਰ ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਛੋਟੇ ਸਾਹਿਬਜ਼ਾਦੇ ਨੂੰ ਵੀ ਹੱਥੀ ਤਿਆਰ ਕਰਕੇ ਮੌਤ ਵਿਆਹੁਣ ਲਈ ਵਿਦਾ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਲਖਤੇ ਜਿਗਰ ਨੂੰ ਮੈਦਾਨ-ਏ-ਜੰਗ ਵਿੱਚ ਤੋਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਜੋ ਬੜਾ ਸੋਹਣਾ ਲਿਖਿਆ ਹੈ: ਲੈ ਜਾਉ ਸਿਧਾਰੇ ਤੁਮਹੇ ਕਰਤਾਰ ਕਉ ਸੌਂਪਾ। ਮਰ ਜਾਉ ਯਾ ਮਾਰੇ, ਤੁਮਹੇ ਕਰਤਾਰ ਕਉ ਸੌਂਪਾ। ਰੱਬ ਕੋ ਨਾ ਬਿਸਾਰੇ ਤੁਮਹੇ ਕਰਤਾਰ ਕਉ ਸੌਂਪਾ। ਸਿੱਖੀ ਕਉ ਉਭਾਰੇ, ਤੁਮਹੇ ਕਰਤਾਰ ਕਉ ਸੌਂਪਾ। ਅਤੇ ਤਮੰਨਾ ਜ਼ਾਹਰ ਕੀਤੀ: ਖਵਾਹਿਸ਼ ਹੈ ਤੁਮਹੇ ਤੇਗ ਚਲਾਤੇ ਹੁਏ ਦੇਖੂ । ਹਮ ਆਖ ਸੇ ਬਰਫ਼ੀ ਤੁਮਹੇ ਖਾਤੇ ਹੁਏ ਦੇਖੂ। ਸਾਹਿਬਜ਼ਾਦਾ ਜੁਝਾਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਆਪਣੀ ਸਾਹਿਬਜ਼ਾਦਾ ਜੁਝਾਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਆਪਣੀ ਬੀਰਤਾ ਨਾਲ ਦੁਸ਼ਮਣਾਂ ਵਿੱਚ ਭਾਜੜ ਪਾ ਦਿੱਤੀ ਅਤੇ ਆਪ ਜੀ ਨੇ ਵੀ ਦੁਸ਼ਮਣ ਦਲ ਦਾ ਆਹੂ ਲਾਹੁੰਦਿਆਂ ਹੋਇਆ ਅੰਤ ਸ਼ਹੀਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ। ਬੜਾ ਵਧੀਆ ਲਿਖਿਆ ਹੈ ਯੋਗੀ ਅੱਲਾ ਯਾਰ ਖਾਂ ਨੇ: ਲਾਖੋਂ ਕੀ ਜਾਨ ਲੋ ਕੇ, ਦਲੇਰੋਂ ਨੇ ਜਾਨ ਦੀ, ਸਤਿਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਕੇ, ਸ਼ੇਰੋਂ ਨੇ ਜਾਨ ਦੀ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਾਹਿਬ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦੇ ਵੱਡੇ ਫਰਜੰਦਾਂ ਨੇ ਚਮਕੌਰ ਦੀ ਧਰਤੀ ਉੱਪਰ ਆਪਣੀ ਸ਼ਹਾਦਤ ਦਿੱਤੀ ਅਤੇ ਛੋਟੇ ਸਾਹਿਬਜ਼ਾਦਿਆਂ ਨੇ ਸਰਹੰਦ ਦੀ ਧਰਤੀ ਤੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਨੀਹਾਂ ਵਿੱਚ ਚਿਣਵਾ ਕੇ ਸਿੱਖੀ ਦੀ ਨੀਂਹ ਹੋਰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰ ਦਿੱਤੀ। ਸ਼ਹੀਦੀ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕਰ ਲਈ ਪਰ ਵਜੀਰ ਖਾਨ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲਾਲਚ ਵਿੱਚ ਆ ਕੇ ਆਪਣਾ ਧਰਮ ਛੱਡਣਾ ਪ੍ਰਵਾਨ ਨਾ ਕੀਤਾ। ਇਹਨਾਂ ਨੂੰ ਦੋਹਾਂ ਸਾਕਿਆਂ ਨੂੰ 'ਸਾਕਾ ਚਮਕੌਰ' ਅਤੇ 'ਸਾਕਾ ਸਰਹੰਦ' ਦੇ ਨਾਮ ਨਾਲ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤੇ ਹਰ ਸਾਲ ਦਸੰਬਰ ਦੇ ਉਸ ਕਹਿਰੀ ਹਫ਼ਤੇ ਨੂੰ ਯਾਦ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਧੰਨ ਸੀ ਜੇਰਾ ਮੇਰੇ ਕਲਗੀਆਂ ਵਾਲੇ ਦਾ, ਜਿਹਨਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਪੁੱਤਰਾਂ ਦੀ ਸ਼ਹਾਦਤ ਨੂੰ ਸਾਹਮਣੇ ਦੇਖ ਕੇ ਸਾਨੂੰ ਆਪਣੇ

ਇਕਵਾਕ ਸਿੰਘ ਪੱਟੀ
ਸੁਲਤਾਨਵਿੰਡ ਰੋਡ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ

ਪੁੱਤਰਾਂ ਦਾ ਮਾਣ ਦਿੱਤਾ। ਬੜਾ ਸੁਹਣਾ ਲਿਖਦਾ ਹੈ ਇੱਕ ਕਵੀ ਦੋਹ ਨੇ ਧਰਤੀ ਚਮਕੌਰ ਦੀ ਰੰਗ ਦਿੱਤੀ, ਦੋ ਸਰਹੰਦ ਦੀ ਧਰਤੀ ਸ਼ਿਗਾਰ ਗਏ ਨੇ। ਸ਼ਾਇਦ ਇਸੇ ਕਰਕੇ ਲਿਖਿਆ ਹੈ, ਯੋਗੀ ਅੱਲਾ ਯਾਰ ਖਾਂ ਨੇ ਬੱਸ ਏਕ ਹੀ ਤੀਰਥ ਹੈ ਹਿੰਦ ਮੇਂ ਯਾਤਰਾ ਕੇ ਲੀਏ। ਕਟਵਾਏ ਬਾਪ ਨੇ ਬੇਟੇ ਜਹਾਂ ਖੁਦਾ ਕੇ ਲੀਏ। ਵੱਡੇ ਸਾਹਿਬਜ਼ਾਦਿਆਂ ਦੀ ਸ਼ਹਾਦਤ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸਿੱਖਾਂ ਨੇ ਇਕੱਠੇ ਹੋ ਕਰ ਕੇ ਗੁਰਮਤਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਦਸਮੇਸ਼ ਪਿਤਾ ਗੜੀ ਖਾਲੀ ਕਰ ਜਾਣਾ। ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਨੇ ਬੇਨਤੀ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕਰਦਿਆਂ ਰਾਤ ਸਮੇਂ ਦੁਸ਼ਮਣਾਂ ਨੂੰ ਲਕਾਰ ਕੇ ਗੜੀ ਵਿੱਚੋਂ ਨਿਕਲੇ ਨਾਲ ਭਾਈ ਦਇਆ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਆਉਂਦਾ ਹੈ। ਦਸਮੇਸ਼ ਪਿਤਾ ਜੀ ਨੇ ਸਾਰੇ ਪੰਥ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਪੁੱਤਰਾਂ ਵਾਲਾ ਮਾਣ ਦਿੱਤਾ, ਪਰ ਅੱਜ ਅਫਸੋਸ ਅਤਿ ਅਫਸੋਸ ਕਿ ਅੱਜ ਅਸੀਂ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਦੀਆਂ ਕੁਰਬਾਨੀਆਂ, ਸਿੱਖਿਆਵਾਂ, ਗੁਰਮਤਿ ਅਸੂਲਾਂ ਨੂੰ ਭੁੱਲ ਕੇ ਆਪ ਹੀ ਬੇਦਾਵਾ ਲਿਖ ਕੇ ਦੋ ਰਹੇ ਹਾਂ। ਅੱਜ ਆਪਣੇ ਅੰਦਰ ਝਾਤ ਮਾਰ ਕੇ ਆਪਾ ਪੜਚੋਲ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਆਉ ਦਸੰਬਰ ਦੇ ਇਸ ਸ਼ਹੀਦੀ ਹਫ਼ਤੇ ਵਿੱਚ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਉਹ ਪਵਿੱਤਰ ਧਰਤੀ ਨੂੰ ਨਤਮਸਤਕ ਹੋ ਕੇ ਆਪਣੇ ਸੁੱਤੇ ਹੋਏ ਜਮੀਰਾਂ ਅਤੇ ਅਣਖ ਨੂੰ ਜਗਾਈਏ ਕਿਤੇ ਇਹ ਵੀ ਇੱਕ ਮੇਲੇ ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੀ ਨਾ ਲੰਘ ਜਾਵੇ: ਜਾਂਗੇ ਅਣਖ ਚਮਕੌਰ ਨੂੰ ਵੇਖਦਿਆਂ ਹੀ, ਸੁੱਤਾ ਜਿੱਥੇ ਅਜੀਤ ਜੁਝਾਰ ਤੇਰਾ। ਢੱਠੇ ਹੋਏ ਸੱਭ ਦਿਲ ਖਲੋ ਜਾਂਦੇ, ਚਿਣਿਆ ਕੰਧਾਂ ਵਿੱਚ ਵੇਖ ਪਰਵਾਰ ਤੇਰਾ। ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਇਕ ਦਰਦੀ ਦਿਲ ਸ਼ਾਇਰ ਦੀਆਂ ਕੁੱਝ ਸਤਰਾਂ ਲਿਖ ਕੇ ਕਲਮ ਨੂੰ ਰੋਕਦਾ ਹਾਂ: ਮੈਂ ਡੁਬਦੇ ਵੇਖਦਾਂ ਸੂਰਜ ਤੇ ਚੜ੍ਹਦੇ ਚੰਨ ਵੇਖਦਾ ਹਾਂ। ਇੱਥੇ ਅੱਕੜਾਂ ਵਿੱਚ ਇਸ਼ਕ ਨੂੰ, ਆਨੰਦ ਵੇਖਦਾ ਹਾਂ। ਜਿੱਥੇ ਫਲਸਫੇ ਤੇਰੇ ਮੁਕੰਮਲ ਰੂਪ ਪਾਇਆ ਏ, ਕਿਤੇ ਚਮਕੌਰ ਵੇਖਦਾਂ ਤੇ ਕਿਤੇ ਸਰਹੰਦ ਵੇਖਦਾ ਹਾਂ।

ਸਾਹਿਬਜ਼ਾਦਾ ਬਾਬਾ ਅਜੀਤ ਸਿੰਘ ਜੀ ਅਤੇ ਸਾਹਿਬਜ਼ਾਦਾ ਬਾਬਾ ਜੁਝਾਰ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸ

ਸਾਹਿਬਜ਼ਾਦਾ ਬਾਬਾ ਅਜੀਤ ਸਿੰਘ ਜੀ ਸਾਹਿਬਜ਼ਾਦਾ ਅਜੀਤ ਸਿੰਘ ਜੀ, ਦਸਮੇਸ ਪਿਤਾ “ਧੰਨ ਧੰਨ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਸਾਹਿਬ ਜੀ” ਦੇ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੇ ਸਪੁੱਤਰ ਸਨ ! ਆਪ ਜੀ ਦਾ ਜਨਮ ਸੰਨ 1687 ਨੂੰ ਪਾਉਂਟਾ ਸਾਹਿਬ ਵਿਖੇ ਮਾਤਾ ਸੁੰਦਰੀ ਜੀ ਦੀ ਕੁੱਖ ਤੋਂ ਹੋਇਆ। ਬਚਪਨ ਤੋਂ ਸਸਤਰ ਵਿਦਿਆ ਦੀ ਸਿਖਲਾਈ ਅਤੇ ਪੜ੍ਹਾਈ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੀ ਨਿਗਰਾਨੀ ਵਿੱਚ ਹੋਈ। ਘੋੜ ਸਵਾਰੀ, ਸਸਤਰ ਵਿਦਿਆ, ਤੀਰ ਅੰਦਾਜੀ ਵਿੱਚ ਸਾਹਿਬਜ਼ਾਦਾ ਅਜੀਤ ਸਿੰਘ ਜੀ ਬਹੁਤ ਨਿਪੁੰਨ ਸਨ। ਸਾਹਿਬਜ਼ਾਦਾ ਜੀ ਆਪਣੇ ਜੀਵਨ ਕਾਲ ਦੇ ਆਰੰਭ ਤੋਂ ਹੀ ਸਿਖੀ-ਸਿਦਕ ਵਿੱਚ ਨਿਪੁੰਨ ਸੀ। ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅਰਜਨ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਅਤੇ “ਗੁਰੂ ਤੇਗ ਬਹਾਦਰ ਸਾਹਿਬ ਜੀ” ਦੇ ਜੀਵਨ ਕਿੱਸੇ ਸੁਣ-ਸੁਣ ਕੇ ਵੱਡੇ ਹੋਏ ਸਨ ਸੋ ਆਪ ਜੀ ਨੇ ਆਪਣੇ ਪਿਤਾ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦੇ ਨਾਲ ਕਈ ਜੰਗਾਂ ਵਿੱਚ ਵੱਧ-ਚੜ੍ਹ ਕੇ ਯੋਗਦਾਨ ਪਾਇਆ ! ਇੱਸ ਵਾਰ ਸ੍ਰੀ ਅਨੰਦਪੁਰ ਸਾਹਿਬ ਵਿਖੇ ਦੀਵਾਨ ਸਜਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ ਕਿ ਇੱਕ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਜਿਸ ਦਾ ਨਾਂਅ ਦੇਵਦਾਸ ਸੀ, ਰੋਂਦਾ ਕੁਰਲਾਂਦਾ ਦੀਵਾਨ ਵਿੱਚ ਪੁੱਜਿਆ। ਇਹ ਸ਼ਿਆਰਪੁਰ ਦੇ ਨੇੜੇ ਦੇ ਇੱਕ ਪਿੰਡ ਦਾ ਰਹਿਣ ਵਾਲਾ ਸੀ। ਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਨੂੰ ਚੁੱਪ ਕਰਾ ਕੇ ਰੋਂਦਾ ਕਾਰਨ ਪੁੱਛਿਆ। ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਕਹਿਣ ਲੱਗਾ ਮੈਂ ਮੁਕਾਬਲਾ ਲੈ ਕੇ ਆ ਰਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਮੇਰੀ ਘਰ ਵਾਲੀ ਬ੍ਰਾਹਮਣੀ ਪਠਾਣਾਂ ਨੇ ਖੋਹ ਲਈ ਹੈ। ਮੈਂ ਬਹੁਤ ਚੀਕ-ਪੁਕਾਰ ਕੀਤੀ ਪਰ ਮੇਰੀ ਕਿਸੇ ਨੇ ਨਾ ਸੁਣੀ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਮੈਨੂੰ ਫੜ ਕੇ ਬਹੁਤ ਮਾਰਿਆ ਤੇ ਮੇਰੀ ਘਰਵਾਲੀ ਖੋਹ ਕੇ ਚਲਦੇ ਬਣੇ। ਹੁਣ ਮੈਂ ਆਪ ਜੀ ਦੀ ਸ਼ਰਨ ਆਇਆ ਹਾਂ। ਮੇਰੀ ਸਹਾਇਤਾ ਕਰੋ ਤੇ ਮੇਰੀ ਇਸਤਰੀ ਮੈਨੂੰ ਵਾਪਸ ਦਿਵਾਉ। ਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ ਸਾਹਿਬਜ਼ਾਦਾ ਅਜੀਤ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਬਸੀ ਦੇ ਪਠਾਣ ਜਾਬਰ ਖਾਂ ਨੇ ਇਸ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਦੀ ਘਰਵਾਲੀ ਖੋਹ ਲਈ ਹੈ। ਤੁਸੀਂ ਸਿੰਘਾਂ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਜਾਉ ਤੇ ਬਿਜਲੀ ਦੀ ਫੁਰਤੀ ਵਾਂਗੂ ਬ੍ਰਾਹਮਣੀ ਨੂੰ ਛੁਡਾ ਕੇ ਇਸ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਕਰੋ। ਜਾਬਰ ਖਾਂ ਨੂੰ ਉਸ ਦੇ ਕੀਤੇ ਦੀ ਕਰੜੀ ਸਜ਼ਾ ਦਿਉ। ਸਾਹਿਬਜ਼ਾਦਾ ਅਜੀਤ ਸਿੰਘ ਨੇ 100 ਸਿੰਘਾਂ ਨੂੰ ਨਾਲ ਲਿਆ ਤੇ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਘੋੜੇ ਤੇ ਬਿਠਾ ਲਿਆ। ਅਜੇ ਦਿਨ ਨਹੀਂ ਸੀ ਚੜ੍ਹਿਆ ਕਿ ਬਸੀ ਪਠਾਣਾਂ ਤੇ ਜਾ ਪਏ। ਹਵੇਲੀ ਦਾ ਬੂਹਾ ਤੋੜ ਕੇ ਅੰਦਰ ਲੰਘ ਗਏ। ਪਠਾਣਾਂ ਨੇ ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਅੰਦਰ ਆਉਂਦਿਆਂ ਵੇਖ ਸਿੱਖ ਆ ਗਏ ਸਿੱਖ ਆ ਗਏ। ਦਾ ਰੋਲਾ ਪਾ ਦਿੱਤਾ। ਕਿਸੇ ਪਠਾਣ ਦਾ ਹੌਂਸਲਾ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿ ਸਿੱਖਾਂ ਨਾਲ ਟਾਕਰਾ ਲੈ ਸਕੇ ਜਾਬਰ ਖਾਂ ਅੰਦਰਲੇ ਕਮਰੇ ਵਿੱਚ ਲੁਕਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਸਿੱਖਾਂ ਨੇ ਘਬਰਾਏ ਹੋਏ ਜਾਬਰ ਖਾਂ ਨੂੰ ਜਾ ਪਕੜਿਆਂ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਨੇ ਦੋਸ਼ੀ ਜਾਬਰ ਖਾਂ ਨੂੰ ਪਛਾਣ ਲਿਆ ਸੀ। ਬ੍ਰਾਹਮਣੀ ਨੂੰ ਵੀ ਅੰਦਰੋਂ ਲੱਭ ਕੇ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਕੀਤਾ। ਹੋਰ ਕਿਸੇ ਚੀਜ਼ ਨੂੰ ਹੱਥ ਨਹੀਂ ਲਾਇਆ। ਜਾਬਰ ਖਾਂ ਪਠਾਣ ਨੂੰ ਬੰਨ੍ਹ ਕੇ ਘੋੜੇ ਤੇ ਬਿਠਾ ਕੇ ਬ੍ਰਾਹਮਣੀ ਸਮੇਤ ਅਨੰਦਪੁਰ ਸਾਹਿਬ ਪਹੁੰਚੇ। ਬ੍ਰਾਹਮਣੀ ਨੂੰ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਕੀਤਾ। ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਇਸ ਗੱਲ ਤੋਂ ਬਹੁਤ ਖੁਸ਼ ਹੋਏ ਅਤੇ

ਸਾਹਿਬਜ਼ਾਦੇ ਤੇ ਸਿੰਘਾਂ ਨੂੰ, ਸਾਬਾਸ਼ ਦਿੱਤੀ। ਸਾਹਿਬਜ਼ਾਦਾ ਬਾਬਾ ਅਜੀਤ ਸਿੰਘ ਜੀ, ਦੁਆਰਾ ਲੜੀਆਂ ਗਈਆਂ ਜੰਗਾਂ ਦਾ ਕੁਝ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਹਨ ਪਹਿਲੀ ਜੰਗ ਨੂਹ ਰੰਘੜ ਦੀ ਜੰਗ ਹੈ ਖਾਲਸਾ ਪੰਥ ਦੀ ਸਾਜਨਾ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਸੰਗਤ ਦੇ ਇੱਕ ਟੋਲੇ ਨੂੰ ਪੋਠੋਹਾਰ ਵਿੱਖੇ, ਨੂਹ ਰੰਘੜ ਨੇ ਆਣ ਲੁੱਟਿਆ ! ਜਦ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਨੂੰ ਪਤਾ ਲੱਗਾ ਤਾਂ ਸਾਹਿਬਜ਼ਾਦਾ ਅਜੀਤ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨੂੰ ਉਸ ਕੁਕਰ ਦਾ ਮੁਕਾਬਲਾ ਕਰਨ ਲਈ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ ! ਸਾਹਿਬਜ਼ਾਦਾ ਅਜੀਤ ਸਿੰਘ ਜੀ ਉਸ ਸਮੇਂ 12 ਸਾਲ ਦੀ ਉਮਰ ਵਿੱਚ ਸੀ ਸਾਹਿਬਜ਼ਾਦਾ ਅਜੀਤ ਸਿੰਘ ਜੀ ਸਿੰਘਾਂ ਦੇ ਜੱਥੇ ਸਮੇਤ ਰਵਾਨਾ ਹੋਏ ਅਤੇ ਜਿੱਤ ਹਾਸਿਲ ਕਰ ਕੇ ਪਰਤੇ ! ਸਾਹਿਬਜ਼ਾਦਾ ਬਾਬਾ ਅਜੀਤ ਸਿੰਘ ਜੀ ਤਾਰਾਗੜ, ਨਿਰਮੋਹਗੜ ਦੀ ਦੂਜੀ ਜੰਗ ਸੀ ਆਨੰਦਪੁਰ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਹਮਲੇ ਵਿੱਚ ਸਾਹਿਬਜ਼ਾਦਾ ਅਜੀਤ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨੂੰ ਤਾਰਾਗੜ ਅਤੇ ਨਿਰਮੋਹਗੜ ਦੇ ਕਿਲੇ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਦਾਰੀ ਸੌਂਪੀ ਗਈ ! ਆਪ ਜੀ ਨੇ ਸੂਰਬੀਰਤਾ ਨਾਲ ਮੁਕਾਬਲਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਜਿੱਤ ਹਾਸਿਲ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਮੁਖਲਾਂ ਦੀਆਂ ਫੌਜਾਂ ਨੂੰ ਮਾਰ ਭਜਾਇਆ ! ਜਦੋਂ ਪਹਾੜੀ ਰਾਜਿਆਂ ਅਤੇ ਮੁਗਲ ਫੌਜਾਂ ਨੇ ਅਨੰਦਪੁਰ ਸਾਹਿਬ ਨੂੰ, ਸੱਤ ਮਹੀਨੇ ਤੋਂ ਘੇਰੀ ਰਖਿਆ ਤਾਂ ਕਿਸੇ ਚੰਗੇ ਟਿਕਾਣੇ ਤੇ ਜਾ ਕੇ ਵੈਰੀਆਂ ਦਾ ਮੁਕਾਬਲਾ ਕਰਨ ਲਈ 6-7 ਪੌਹ, ਸੰਮਤ 1761 (ਸੰਨ 1704) ਦੀ ਵਿਚਲੀ ਰਾਤ

ਨੂੰ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨੇ ਆਨੰਦਪੁਰ ਸਾਹਿਬ ਛੱਡਣ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ। ਗੁਰੂ ਜੀ ਪਰਿਵਾਰ ਤੇ ਸਿੱਖਾਂ ਸਮੇਤ ਹਜੇ ਸਰਸਾ ਨਦੀ ਤੇ ਹੀ ਰੱਜੇ ਸੀ ਮੁਗਲ ਫੌਜਾਂ ਨੇ ਹੱਲਾ ਬੋਲ ਦਿੱਤਾ। ਸਰਸਾ ਨਦੀ ਦੇ ਕੰਢੇ ਭਾਰੀ ਲੜਾਈ ਹੋਈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸਾਹਿਬਜ਼ਾਦਾ ਅਜੀਤ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨੇ ਅਗਵਾਈ ਕੀਤੀ ਜਦੋਂ ਬਾਕੀ ਸਿੰਘ ਸਰਸਾ ਨਦੀ ਪਾਰ ਕਰ ਗਏ ਪਿੱਛੋਂ ਸਾਹਿਬਜ਼ਾਦਾ ਅਜੀਤ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨੇ ਵੀ ਸਰਸਾ ਪਾਰ ਕੀਤੀ। ਇਥੇ ਹੀ ਪਰਿਵਾਰ ਵਿਛੋੜਾ ਪੈ ਗਿਆ ਅਤੇ ਛੋਟੇ ਸਾਹਿਬਜ਼ਾਦੇ (ਸਾਹਿਬਜ਼ਾਦਾ ਜੋਰਾਵਰ ਸਿੰਘ ਜੀ, ਸਾਹਿਬਜ਼ਾਦਾ ਫਤਿਹ ਸਿੰਘ ਜੀ) ਅਤੇ ਮਾਤਾ ਗੁਜਰ ਕੌਰ ਜੀ ਵੱਖ ਹੋ ਗਏ ! ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ ਸਰਸਾ ਨਦੀ ਪਾਰ ਕਰਕੇ ਚਮਕੌਰ ਸਾਹਿਬ ਪਹੁੰਚੇ। ਇਥੇ ਚੌਧਰੀ ਬੁਧੀ ਚੰਦ ਦੀ ਇੱਕ ਗੜ੍ਹੀ ਸੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਗੁਰੂ ਜੀ ਦੇ ਵੱਡੇ ਸਾਹਿਬਜ਼ਾਦਿਆਂ ਅਤੇ 40 ਸਿੰਘਾਂ ਨੇ 10 ਲੱਖ ਦੀ ਫੌਜ ਦਾ ਡੱਟ ਕੇ ਸਾਹਮਣਾ ਕੀਤਾ ਜਦੋਂ ਕੁੱਝ ਸਿੰਘ ਸ਼ਹੀਦ ਹੋ ਗਏ ਤਾਂ ਬਾਕੀ ਸਿੰਘਾਂ ਨੇ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਤੁਸੀਂ ਸਾਹਿਬਜ਼ਾਦਿਆਂ ਨੂੰ ਨਾਲ ਲੈ ਕੇ ਗੜ੍ਹੀ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਨਿਕਲ ਜਾਓ। ਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਤੁਸੀਂ ਕਿਹੜੇ ਸਾਹਿਬਜ਼ਾਦਿਆਂ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰਦੇ ਹੋ। ਤੁਸੀਂ ਸਾਰੇ ਹੀ ਮੇਰੇ ਸਾਹਿਬਜ਼ਾਦੇ ਹੋ। ਫਿਰ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਨੇ ਬਾਬਾ ਅਜੀਤ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨੂੰ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ। ਸਸਤਰ ਦਿੱਤੇ। ਪੰਜ ਸਿੰਘ ਨਾਲ ਦੇ ਕੇ ਜੰਗ ਦੇ ਮੈਦਾਨ ਵੱਲ ਤੋਂ ਰਿਆ। ਸਾਹਿਬਜ਼ਾਦਾ ਅਜੀਤ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨੇ ਜਦੋਂ ਤੀਰ ਚਲਾਏ ਤਾਂ ਮੁਗਲ ਫੌਜ ਅੱਲਾ ਅੱਲਾ ਪੁਕਾਰਨ ਲੱਗੀ। ਤੀਰਾਂ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਆਪ ਜੀ ਨੇ ਤਲਵਾਰ ਦੇ ਐਸੇ ਜੌਹਰ ਦਿਖਾਏ ਕਿ ਵੈਰੀ ਦਲ ਹੈਰਾਨ ਰਹਿ ਗਿਆ। ਸਾਹਿਬਜ਼ਾਦਾ ਅਜੀਤ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨੇ ਇੱਕ ਮੁਗਲ ਸਰਦਾਰ ਨੂੰ ਅਜਿਹਾ ਨੇਜਾ ਮਾਰਿਆ ਕਿ ਜਦੋਂ ਵਾਪਸ ਖਿੱਚਣ ਲੱਗੇ ਤਾਂ ਨੇਜਾ ਵਿਚੇ ਹੀ ਟੁੱਟ

ਗਿਆ। ਜਦੋਂ ਆਪ ਜੀ ਦਾ ਘੋੜਾ ਜਖਮੀ ਹੋ ਗਿਆ ਤਾਂ ਆਪ ਜੀ ਪੈਦਲ ਹੋ ਕੇ ਵੈਰੀਆਂ ਦੇ ਆਹੂ ਲਾਹੁਣ ਲੱਗੇ। ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਸਾਹਿਬਜ਼ਾਦੇ ਦੀ ਬਹਾਦਰਤਾ ਗੜ੍ਹੀ ਵਿੱਚੋਂ ਖੁਸ਼ੀ ਨਾਲ ਵੇਖ ਰਹੇ ਸਨ। ਅੰਤ ਸਾਹਿਬਜ਼ਾਦਾ ਅਜੀਤ ਸਿੰਘ ਬਾਕੀ ਸਿੰਘਾਂ ਸਮੇਤ ਵੈਰੀਆਂ ਨਾਲ ਸ਼ੇਰਾਂ ਵਾਂਗ ਜੂਝਦਿਆਂ ਸ਼ਹੀਦੀ ਪਾ ਗਏ। ਜਿੱਥੇ ਸਾਹਿਬਜ਼ਾਦਾ ਅਜੀਤ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦਾ ਸਰੀਰ ਡਿਗਿਆ ਉਹਦੇ ਚੌਥਾ ਪਾਸੀ ਵੈਰੀਆਂ ਦੀਆਂ ਲਾਟਾਂ ਦੇ ਢੇਰ ਸਨ। ਸਾਹਿਬਜ਼ਾਦਾ ਜੁਝਾਰ ਸਿੰਘ ਜੀ ਸਾਹਿਬਜ਼ਾਦਾ ਅਜੀਤ ਸਿੰਘ ਜੀ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਦਾ ਦੂਜਾ ਪੁੱਤਰ ਸੀ। ਸਾਹਿਬਜ਼ਾਦਾ ਜੁਝਾਰ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦਾ ਜਨਮ ਅਨੰਦਪੁਰ ਸਾਹਿਬ ਵਿਖੇ ਸੰਨ 14 ਮਾਰਚ 1690 ਨੂੰ ਮਾਤਾ ਜੀਤੋ ਜੀ ਦੀ ਕੁੱਖ ਤੋਂ ਹੋਇਆ। ਸਾਹਿਬਜ਼ਾਦਾ ਜੁਝਾਰ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦੀ ਵੀ ਸਿਖਲਾਈ ਪੜ੍ਹਾਈ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੀ ਨਿਗਰਾਨੀ ਵਿੱਚ ਹੋਈ। ਘੋੜ ਸਵਾਰੀ, ਸਸਤਰ ਵਿਦਿਆ, ਤੀਰ ਅੰਦਾਜੀ ਵਿੱਚ ਸਾਹਿਬਜ਼ਾਦਿਆਂ ਨੂੰ ਨਿਪੁੰਨ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਸਾਹਿਬਜ਼ਾਦਾ ਜੁਝਾਰ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨੇ ਆਪਣੇ ਵੱਡੇ ਵੀਰ ਨੂੰ ਦੁਸ਼ਮਣ ਦਲ ਨਾਲ ਲੋਹਾ ਲੈਂਦਿਆਂ ਕੜੀ ਵਿੱਚੋਂ ਵੇਖ ਰਹੇ ਸਨ। ਵੱਡੇ ਵੀਰੇ ਨੂੰ ਦੁਸ਼ਮਣਾਂ ਨਾਲ ਲੋਹਾ ਲੈਂਦੇ ਦੇਖ ਕੇ ਸਾਹਿਬਜ਼ਾਦਾ ਜੁਝਾਰ ਸਿੰਘ ਜੀ ਚੜ੍ਹਦੀ ਕਲਾ ਵਿੱਚ ਆਉਂਦੇ ਗਏ ਤੇ ਬੀਸ ਰਸ ਨਾਲ ਭਰਪੂਰ ਹੁੰਦੇ ਗਏ। ਸਾਹਿਬਜ਼ਾਦਾ ਅਜੀਤ ਸਿੰਘ ਜੀ ਸ਼ਹੀਦੀ ਤੋਂ ਸਾਹਿਬਜ਼ਾਦਾ ਜੁਝਾਰ ਸਿੰਘ ਜੀ ਆਪਣੇ ਪਿਤਾ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ ਕੋਲ ਗਏ ਤੇ ਜੰਗ ਵਿੱਚ ਜਾਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਲੈ ਲੱਗ ਪਏ। ਪਿਤਾ ਜੀ ! ਮੈਂ ਵੱਡੇ ਵੀਰ ਤੋਂ ਉਮਰ ਵਿੱਚ ਛੋਟਾ ਜਰੂਰ ਹਾਂ ਪਰ ਵੇਖਣਾ ਮੈਂ ਦੁਸ਼ਮਣਾਂ ਦੀਆਂ ਫੌਜਾਂ ਨਾਲ ਕਿਵੇਂ ਜੂਝਦਾ ਹਾਂ ਪਿਤਾ ਜੀ ਮੈਨੂੰ ਛੇਤੀ ਜਾਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਬਖਸ਼ੋ,

ਗੁਰੂ ਪਿਤਾ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨੇ ਸਾਹਿਬਜ਼ਾਦਾ ਜੁਝਾਰ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦੀਆਂ ਬਹਾਦਰੀ ਭਰੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਸੁਣ ਕੇ ਮੁਗਧ ਹੋ ਗਏ ਤੇ ਸਜਾਉਣ ਲੱਗ ਗਏ ਹੱਥੀ ਸਸਤਰ ਸਾਹਿਬਜ਼ਾਦੇ ਦੇ ਤਨ ਉੱਤੇ, ਪੰਜ ਸਿੱਖਾਂ ਸਮੇਤ ਸਾਹਿਬਜ਼ਾਦਾ ਜੁਝਾਰ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨੂੰ ਗੜ੍ਹੀ ਤੋਂ ਮੈਦਾਨੇ ਜੰਗ ਨੂੰ ਜਾਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਬਖਸ਼ ਦਿੱਤੀ। ਸਾਹਿਬਜ਼ਾਦਾ ਜੁਝਾਰ ਸਿੰਘ ਜੀ ਜੈਕਾਰੇ ਗਜਾਉਂਦੇ ਹੋਏ ਗੜ੍ਹੀ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਨਿਕਲੇ ਤੇ ਸਿੰਘਾਂ ਸਮੇਤ ਟੁੱਟ ਪਏ ਵੈਰੀਆਂ ਉੱਤੇ। ਜਿਵੇਂ ਹੀ ਸਾਹਿਬਜ਼ਾਦਾ ਮੈਦਾਨੇ ਜੰਗ ਵਿੱਚ ਆਇਆ। ਬੱਚੇ ਜਿਹੇ ਨੂੰ ਵੇਖ ਕੇ ਸਾਰੀ ਮੁਗਲ ਫੌਜ ਇੱਕੋ ਵਾਰ ਟੁੱਟ ਪਈ। ਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ ਇਹ ਵੇਖਦਿਆਂ ਹੀ ਗੜ੍ਹੀ ਵਿੱਚੋਂ ਤੀਰਾਂ ਦਾ ਬਾਰਸ਼ ਆਰੰਭ ਕਰ ਦਿੱਤੀ। ਤੀਰਾਂ ਦੀ ਛਾਵੇਂ ਬਾਬਾ ਜੁਝਾਰ ਸਿੰਘ ਜੀ ਅੱਗੇ ਵੱਧਦੇ ਹੋਏ ਵੈਰੀਆਂ ਦੇ ਆਹੂ ਲਾਹੁਣ ਲੱਗੇ। ਬੜੇ ਘਮਸਾਨ ਦਾ ਯੁੱਧ ਹੋਇਆ। ਵੈਰੀ ਇੱਕੋ ਸਮੇਂ ਬਹੁਤ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਇੱਕਠੇ ਹੀ ਸਾਹਿਬਜ਼ਾਦਾ ਜੁਝਾਰ ਸਿੰਘ ਜੀ ਵੱਲ ਲੱਗੇ। ਸਾਹਿਬਜ਼ਾਦਾ ਜੁਝਾਰ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨੇ ਸ੍ਰੀ ਸਾਹਿਬ ਪੂਰ ਲਈ ਤੇ ਵੈਰੀਆਂ ਦੇ ਲੱਗੇ ਡੱਕਰੇ ਕਰਨ। ਗੁਰੂ ਜੀ ਦੇ ਵੇਖਦਿਆਂ - ਵੇਖਦਿਆਂ ਸਾਹਿਬਜ਼ਾਦਾ ਜੁਝਾਰ ਸਿੰਘ ਜੀ ਵੀ ਵੈਰੀਆਂ ਨਾਲ ਜੂਝਦੇ ਹੋਏ ਧਰਤੀ ਤੇ ਡਿਗ ਤੇ ਸ਼ਹੀਦੀ ਪਾ ਗਏ। ਸ਼ਹੀਦੀ ਦੇ ਸਮੇਂ ਬਾਬਾ ਅਜੀਤ ਸਿੰਘ ਜੀ ਅਤੇ ਬਾਬਾ ਜੁਝਾਰ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦੀ ਸਰੀਰਕ ਉਮਰ 15-17 ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਸੀ। ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨੇ ਅਕਾਲ - ਪੁਰਖ ਦਾ ਸ਼ੁਕਰਾਨਾ ਕਰਨ ਲੱਗੇ ਪਏ ਕਿ ਤੇਰੀ ਕਿਰਪਾ ਸਦਕਾ ਦੋਵੇਂ ਬੱਚੇ ਸਿੱਖੀ ਸਿਦਕ ਵਿੱਚ ਪੂਰੇ ਉਤਰੇ।

ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜੀ ਕਾ ਖਾਲਸਾ !!
ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜੀ ਕੀ ਫਤਹਿ ਜੀ !!
ਰਵਨਜੋਤ ਕੌਰ ਸਿੱਧੂ ਰਾਵੀ
ਜੱਬੋਵਾਲ ,ਸ਼ਹੀਦ ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਨਗਰ

ਮੈਂ ਸ਼ਰਨ ਕੌਰ ਹਾਂ

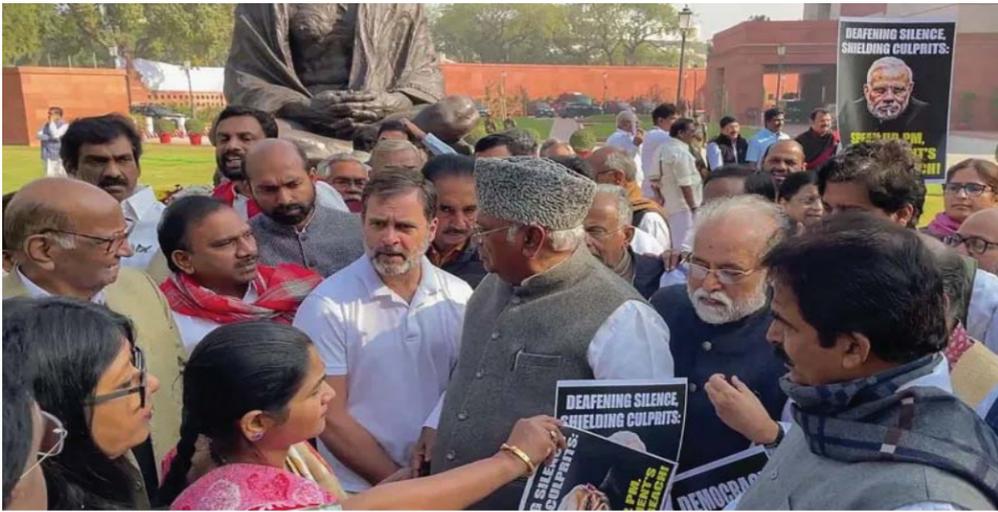
ਰੋਪੜ ਦੇ ਦੱਖਣ ਵਿੱਚ ਰੋਪੜ ਨਹਿਰ ਕਿਨਾਰੇ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਚਮਕੌਰ ਸਾਹਿਬ ਹੈ। ਇਹ ਅਮਰ ਤੇ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਸਹੀਦਾਂ ਦੀ ਯਾਦ ਹੈ। 1704 ਈ: ਵਿੱਚ ਏਥੇ ਮੁਗਲ ਸੈਨਾ ਤੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਦੋਹਾਂ ਸਾਹਿਬਜ਼ਾਦਿਆਂ ਵਿਚਾਲੇ ਵੱਡੀ ਲੜਾਈ ਹੋਈ ਸੀ। ਬਹੁਤ ਹੀ ਅਸਚਰਜ ਲੜਾਈ। ਇੱਕ ਪਾਸੇ ਸਿਰਫ ਚਾਲੀ ਕੁ ਸਿੰਘ ਸਨ ਤੇ ਦੂਸਰੇ ਪਾਸੇ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਮੁਗਲ ਸੈਨਾ ਤੇ ਮੁਗਲ ਸੈਨਾ ਦੇ ਸਹਾਇਕ ਸਨ। ਕੱਚੀ ਗੜ੍ਹੀ ਵਿੱਚ ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ ਡੇਰੇ ਲਾਏ ਸਨ। ਉਥੋਂ ਹੀ ਦੁਸ਼ਮਣ ਦਾ ਮੁਕਾਬਲਾ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਵਾਰੀ ਵਾਰੀ ਦੋਹਾਂ ਪੁੱਤਰਾਂ ਨੂੰ ਜੰਗ ਨੂੰ ਤੋਰਿਆ ਸੀ ਜਦੋਂ ਕਿ ਜਿਉਂਦੇ ਮੁੜਨ ਦੀ ਕੋਈ ਆਸ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਦੁਸ਼ਮਣ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਬੇਅੰਤ ਸੀ ਅੱਧੀ ਰਾਤ ਨੂੰ ਪੰਥ ਦਾ ਹੁਕਮ ਮੰਨਕੇ ਗੁਰੂ ਜੀ ਆਪ ਕੱਚੀ ਗੜ੍ਹੀ ਵਿੱਚੋਂ ਨਿਕਲ ਕੇ ਅੱਗੇ ਲੰਘ ਗਏ ਸਨ। ਦੁਸ਼ਮਣ ਬੱਕ ਟੁੱਟ ਕੇ ਬੇਠ ਗਿਆ ਸੀ। ਕਾਲੀ ਬੋਲੀ ਰਾਤ ਸਾਂ ਸਾਂ ਕਰਨ ਲੱਗ ਪਈ ਸੀ। ਉਸ ਵੇਲੇ ਮਹਾਂ ਪਰਲੋ ਦੇ ਸਮੇਂ ਇਕ ਸਿੱਖ ਦੇਵੀ ਹੱਥ ਵਿਚ ਦੀਵੇ ਦੀ ਰੋਸ਼ਨੀ ਲਈ ਮੈਦਾਨੇ ਜੰਗ ਵਿਚ ਇਕੱਲੀ ਫਿਰ ਰਹੀ ਸੀ ਉਸਨੂੰ ਡਰ ਨਹੀਂ ਸੀ ਲੱਗਦਾ ਉੱਚੀਆਂ ਨੀਵੀਆਂ ਥਾਵਾਂ ਤੇ ਪਈਆਂ ਲੋਥਾਂ ਨੂੰ ਪਛਾਣਦੀ ਸੀ। ਜੋ ਕੋਈ ਸਿੰਘ ਦੀ ਲੋਥ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੁੰਦੀ ਸੀ, ਉਸਨੂੰ ਚੁੱਕ ਕੇ ਦੂਰ ਰੱਖ ਆਉਂਦੀ ਸੀ, ਜਿੱਥੇ ਇਕ ਅਯਾਲੀ ਦਾ ਬੜਾ ਵੱਡਾ ਵਾੜਾ ਸੀ, ਛਾਪਿਆਂ ਦੀਆਂ ਉੱਚੀਆਂ ਕੰਧਾਂ ਸਨ। ਬੇਅੰਤ ਬਾਲਣ ਸੀ, ਪਰ ਉਹ ਲੜਾਈ ਤੋਂ ਡਰਦਾ ਵਾੜਾ ਸੁੱਢਾ ਛੱਡ ਗਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਲੱਭਦਿਆਂ ਹੋਇਆਂ ਉਸ ਦੇਵੀ ਨੇ ਤੀਰ ਸਿੰਘ ਲੱਭੇ। ਦੋਹਾਂ ਸਾਹਿਬਜ਼ਾਦਿਆਂ ਦੀਆਂ ਦੋਹਾਂ ਭਾਲੀਆਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਸਤਿਕਾਰ ਨਾਲ ਚੁੱਕ ਲਿਆਈ, ਸਹੀਦਾਂ ਦੀਆਂ ਦੋਹਾਂ ਛੱਦਿਆਂ ਹੋਇਆਂ ਉਸ ਦੀਆਂ ਲੱਤਾਂ ਬੱਕ ਗਈਆਂ, ਸਰੀਰ ਹਫ ਗਿਆ, ਪਰ ਦਿਲ ਤਕੜਾ ਰਿਹਾ। ਉਸਨੇ ਹੋਰਾਂ ਸਿੰਘਾਂ ਦੇ ਸਰੀਰ ਭਾਲਣ ਦਾ

ਯਤਨ ਕੀਤਾ ਪਰ ਉਸਨੂੰ ਹੱਥ ਨਾ ਆਏ। ਲੋਥ ਉੱਤੇ ਲੋਥ ਚੜ੍ਹੀ ਹੋਈ ਸੀ। ਕੋਈ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਸੀ ਲੱਗਦਾ। ਆਖਿਰ ਇਕ ਦੇਹ ਉਸ ਨੂੰ ਲੱਭ ਗਈ ਪਈ, ਉਸ ਦੇ ਲਾਗੇ ਸੌ ਮੁਸਲਮਾਨ ਮਾਰਿਆ ਪਿਆ ਸੀ। ਉਸ ਨੇ ਲੋਥ ਨੂੰ ਚੁੱਕਿਆ ਤੇ ਪਛਾਣਿਆ। ਆਖਿਰ ਦੀ ਰੋਸ਼ਨੀ ਆਸਰੇ ਚਿਹਰੇ ਨੂੰ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇਖਿਆ ਪਛਾਣ ਕੇ ਉਹ ਹੌਲੀ ਜਿਹੀ ਬੋਲੀ, ਵਾਹ! ਮੇਰੇ ਸਹੀਦ ਪਤੀ ! ਆਪ ਵੱਡੇ ਭਾਗਾਂ ਵਾਲੇ ਜੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀ ਦੀ ਹਜ਼ੂਰੀ ਵਿਚ ਸਹੀਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਮੈਨੂੰ ਇਹੋ ਆਸ ਸੀ। ਮੈਂ ਘਰੋਂ ਤੁਰਦੇ ਨੂੰ ਜੋ ਕੁੱਝ ਆਖਿਆ ਸੀ ਸੋ ਕੁੱਝ ਹੋਇਆ। ਮੇਰੇ ਧੰਨ ਭਾਗ ਮੇਰਾ ਪਤੀ ਸਹੀਦ ਹੋਇਆ। ਆਪਣੇ ਪਤੀ ਦੀ ਲੋਥ ਨੂੰ ਚੁੱਕ ਕੇ ਉਸੇ ਥਾਂ ਲੈ ਆਈ ਜਿੱਥੇ ਹੋਰ ਲੋਥਾਂ ਸਨ। ਛਾਪਿਆਂ ਦੇ ਵਿੱਚ ਸਾਰੀਆਂ ਲੋਥਾਂ ਰੱਖਕੇ ਦੀਵੇ ਦੀ ਲਾਟ ਨਾਲ ਉਸਨੇ ਅੱਗ ਲਾ ਦਿੱਤੀ। ਸੁੱਕਾ ਬਾਲਣ ਸੀ। ਪਲਾਂ ਵਿਚਦੀ ਅੱਗ ਦੇ ਭਾਂਬੜ ਮੱਚ ਪਏ। ਅੱਗ ਦੇ ਭਾਂਬੜਾਂ ਨਾਲ ਦੂਰ ਦੂਰ ਤਕ ਚਾਨਣ ਹੋ ਗਿਆ। ਮੁਗਲ ਫੌਜ ਦੇ ਸਿਪਾਹੀ ਮੈਦਾਨੇ ਜੰਗ ਵਿਚ ਅੱਗ ਬਲਦੀ ਦੇਖਕੇ ਬਹੁਤ ਹੈਰਾਨ ਹੋਏ ਪਹਿਲਾਂ ਤਾਂ ਦੀਵਾ ਦੇਖਕੇ ਹੈਰਾਨ ਸਨ ਪਰ ਡਰਦੇ ਅੱਗੋਂ ਨਹੀਂ ਸੀ ਆਉਂਦੇ ਉਹ ਸਮਝਦੇ ਸਨ ਭੂਤ-ਚੁੜੇਲ ਹੈ ਜੋ ਲੋਥਾਂ ਚੌਗਿਰਦੇ ਫਿਰਦੀ ਹੈ। ਪਰ ਜਦੋਂ ਅੱਗ ਬਲੀ ਤਾਂ ਉਹ ਰੁਕੇ ਨ ਰਹੇ। ਝੱਟ ਪੱਟ ਦੌੜੇ ਆਏ ਆ ਕੇ ਕੀ ਦੇਖਦੇ ਹਨ ਮਰਦਾਂ ਦੀਆਂ ਲੋਥਾਂ ਸੜ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਇਕੱਲੀ ਔਰਤ ਕੋਲ ਖਲੋਤੀ ਹੈ ਵੱਡੀ ਸਾਰੀ ਲੱਕੜ ਨਾਲ ਹਿਲਾ ਹਿਲਾ ਕੇ ਬੇ-ਫਿਕਰੀ ਤੇ ਨਿਰਭੈਤਾ ਨਾਲ ਸਾੜ ਰਹੀ ਹੈ। ਉਹ ਔਰਤ ਹੈ ਜਾਂ ਚੁੜੇਲ ? ਸਿਪਾਹੀ ਬਹੁਤ ਹੈਰਾਨ ਹੋਏ ਅੱਧੀ ਰਾਤ ਦੇ ਸਮੇਂ ਲੜਾਈ ਦੇ ਮੈਦਾਨ ਵਿਚ ਇਕ ਇਸਤਰੀ ਨੂੰ ਕਿਵੇਂ ਹੌਂਸਲਾ ਪਿਆ ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਡਰਦਿਆਂ ਡਰਦਿਆਂ ਦੂਰੋਂ ਹੀ ਪੁਛਿਆ-‘ਤੂੰ ਕੌਣ ਹੈਂ?’ ‘ਮੈਂ ਸ਼ਰਨ ਕੌਰ ਹਾਂ! ਭਾਈ ਪ੍ਰੀਤਮ ਸਿੰਘ

ਦੀ ਸਿੰਘਣੀ ! ਇਸਤਰੀ ਨੇ ਉਹਨਾਂ ਵਲ ਦੇਖਣ ਬਿਨਾਂ ਹੀ ਉਤਰ ਦਿੱਤਾ ਉਹ ਡਰੀ ਨਹੀਂ ਡੋਲੀ ਨਹੀਂ। ਏਥੇ ਕੀ ਕਰਨ ਆਈ ਏ ? ਸਿਪਾਹੀ ਫਿਰ ਪੁੱਛਿਆ। ‘ਆਪਣੇ ਸਹੀਦ ਪਤੀ ਦਾ ਸਸਕਾਰ ਕਰਨ ਵਾਸਤੇ। ‘ਤੈਨੂੰ ਡਰ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦਾ ?’ ‘ਕਿਸ ਗੱਲ ਦਾ ?’ ‘ਮੁਗਲ ਰਾਜ ਦਾ ,ਸੈਨਾ ਦਾ।’ ਮੈਨੂੰ ਕਿਸੇ ਦਾ ਡਰ ਨਹੀਂ ਮੈਂ ਆਪਣਾ ਫਰਜ਼ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਵਾਸਤੇ ਆਈ ਸਾਂ ਸੋ ਕਰ ਲਿਆ ਹੈ। ਜੇ ਜੀ ਕਰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਮਾਰ ਸੁੱਟੋ।’ ਇਹਨਾਂ ਗੱਲਾਂ ਤੋਂ ਸਿਪਾਹੀਆਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੋ ਗਿਆ ਕਿ ਉਹ ਇੱਕੋ ਇਸਤਰੀ ਹੈ ਤੇ ਹੀ ਵੀ ਸਿੰਘਣੀ ਦਿੱ ਹੱਟੇ ਕੱਟੇ ਸਿਪਾਹੀ ਅੱਗੇ ਵਧੇ ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਚੁੱਕ ਕੇ ਸ਼ਰਨ ਕੌਰ ਨੂੰ ਅੱਗ ਦੇ ਭਾਂਬੜ ਵਿੱਚ ਸੁੱਟ ਦਿੱਤਾ। ਅੱਗ ਨੇ ਉਸਦੇ ਸਰੀਰ ਨੂੰ ਲਪੇਟ ਵਿਚ ਲੈ ਲਿਆ। ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦੀ ਸਪੁੱਤਰੀ ਸਹੀਦਾਂ ਦਾ ਸਸਕਾਰ ਕਰਦੀ ਹੋਈ ਆਪ ਸਹੀਦ ਹੋ ਗਈ। ਉਸ ਦੀ ਰੋਸ਼ਨੀ ਉਹਦੇ ਪਤੀ ਦੀ ਰੂਹ ਨਾਲ ਜਾ ਮਿਲੀ। ਮੁਗਲ ਸਿਪਾਹੀ ਹੈਰਾਨ ਸਨ ਉਹ ਆਪੋ ਵਿਚ ਦੀ ਗੱਲਾਂ ਕਰਦੇ ਤੁਰ ਗਏ। ਉਹ ਆਖਦੇ ਸਨ -ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਸਿੱਖ ਕਿਸ ਮਿੱਟੀ ਦੇ ਘੜੇ ਹੋਏ ਹਨ। ਮੌਤ ਦੀ ਕੱਖ ਪ੍ਰਵਾਹ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ ਦੇਖੋ ਨਾ ਇਸ ਇਸਤਰੀ ਦਾ ਹੌਂਸਲਾ ਕਈਆਂ ਮਰਦਾਂ ਦੇ ਹੌਂਸਲੇ ਨਾਲੋਂ ਵੱਡਾ ਹੈ ਜੋ ਕੰਮ ਇਕੱਲੀ ਨੇ ਕੀਤੀ ਹੈ ਇਹ ਕੰਮ ਮਰਦ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ ਧੰਨ ਹੈ ਸਹੀਦ ਬੀਬੀ ਸ਼ਰਨ ਕੌਰ!

ਸੁਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਦਿਲਾ ਰਾਮ
ਗੁਰਮਿਤ ਕਾਲਜ ਪਟਿਆਲਾ
ਸੰਪਰਕ 99147-22933

ਸੰਸਦ 'ਚੋਂ 141 ਸੰਸਦ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੀ ਮੁਅੱਤਲੀ ਕਿਵੇਂ ਲੋਕਤੰਤਰ ਲਈ ਖਤਰਨਾਕ ਸਾਬਤ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ

ਭਾਰਤੀ ਸੰਸਦ 'ਚ ਸੰਸਦ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੂੰ ਮੁਅੱਤਲ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਅਜੇ ਵੀ ਜਾਰੀ ਹੈ। ਮੌਜੂਦਾ ਸਰਦ ਰੁੱਤ ਇਜਲਾਸ ਦੌਰਾਨ ਮੰਗਵਾਰ ਨੂੰ ਲੋਕ ਸਭਾ ਦੇ 49 ਸੰਸਦ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੂੰ ਮੁਅੱਤਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸੋਮਵਾਰ ਨੂੰ 78 ਸੰਸਦ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੂੰ ਮੁਅੱਤਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਮੰਗਲਵਾਰ ਨੂੰ ਮੁਅੱਤਲ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸੰਸਦ ਮੈਂਬਰਾਂ ਸਮੇਤ ਹੁਣ ਤੱਕ 141 ਸੰਸਦ ਮੈਂਬਰ ਮੁਅੱਤਲ ਕੀਤੇ ਜਾ ਚੁੱਕੇ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ 'ਚੋਂ 95 ਲੋਕ ਸਭਾ ਅਤੇ 46 ਰਾਜ ਸਭਾ ਮੈਂਬਰ ਹਨ। ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕਦੇ ਵੀ ਇੰਨੀ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ 'ਚ ਸੰਸਦ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੀ ਮੁਅੱਤਲੀ ਨਹੀਂ ਹੋਈ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਇਸ ਮੁਅੱਤਲੀ ਨੂੰ ਬੇਮਿਸਾਲ ਦੱਸਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ 15 ਮਾਰਚ, 1989 ਨੂੰ ਲੋਕ ਸਭਾ 'ਚੋਂ 63 ਸੰਸਦ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਸੰਸਦ ਮੈਂਬਰ ਇੰਦਰਾ ਗਾਂਧੀ ਕਤਲਕਾਂਡ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਸਦਨ 'ਚ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਹੰਗਾਮਾ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ। ਫਿਲਹਾਲ ਮੌਜੂਦਾ ਇਜਲਾਸ 'ਚ ਜਿੰਨਾਂ ਸੰਸਦ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੂੰ ਮੁਅੱਤਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਉਨ੍ਹਾਂ 'ਚ ਮਹੁਆ ਮਾਜੀ ਵਰਗੀ ਨਵੀਂ ਸੰਸਦ ਮੈਂਬਰ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਮਨੋਜ ਝਾਮ, ਜੈਰਾਮ ਰਮੇਸ਼, ਰਣਦੀਪ ਸਿੰਘ ਸੁਰਜੇਵਾਲਾ, ਪ੍ਰਮੋਦ ਤਿਵਾਰੀ, ਫਾਰੂਕ ਅਬਦੁੱਲਾ, ਸ਼ਮੀ ਬਰੂਰ, ਮਨੀਸ਼ ਤਿਵਾਰੀ, ਡਿੱਪਲ ਯਾਦਵ ਵਰਗੇ ਪੁਰਾਣੇ ਅਤੇ ਦਿੱਗਜ ਸੰਸਦ ਮੈਂਬਰ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ। ਮੁਅੱਤਲੀ ਦੀ ਇਸ ਕਾਰਵਾਈ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸੰਸਦ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਸਰਕਾਰ 'ਵਿਰੋਧੀ ਧਿਰ ਮੁਕਤ' ਸੰਸਦ ਵੇਖਣਾ ਚਾਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਹ ਕਦਮ ਚੁੱਕਿਆ ਹੈ। ਵਿਰੋਧੀ ਧਿਰ ਦੇ ਸੰਸਦ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਤਨਾਸ਼ਾਹੀ ਜਾਂ ਸੱਤਾਵਾਦੀ ਰਵੱਈਆ ਅਪਣਾ ਰਹੀ ਹੈ ਅਤੇ ਅਜਿਹਾ ਕਰਕੇ ਮੌਜੂਦਾ ਸਰਕਾਰ 'ਲੋਕਤੰਤਰ ਦਾ ਗਲਾ ਘੁੱਟ' ਰਹੀ ਹੈ। ਦਰਅਸਲ ਵਿਰੋਧੀ ਧਿਰ ਦੇ ਸੰਸਦ ਮੈਂਬਰ ਸੰਸਦ 'ਚ ਦੋ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਅਚਾਨਕ ਦਾਖਲ ਹੋਣ ਦੀ ਘਟਨਾ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਸ 'ਤੇ ਸਦਨ 'ਚ ਬਹਿਸ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ। ਸੰਸਦ ਦੀ 'ਸੁਰੱਖਿਆ 'ਚ ਸੰਨ੍ਹ' ਦੇ ਮਾਮਲੇ 'ਚ ਉਹ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨਰਿੰਦਰ ਮੋਦੀ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ 'ਚ ਗ੍ਰਿਹ ਮੰਤਰੀ ਅਮਿਤ ਸ਼ਾਹ ਦੇ ਬਿਆਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ। ਕੁਝ ਸੰਸਦ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੇ ਅਮਿਤ ਸ਼ਾਹ ਦੇ ਅਸਤੀਫੇ ਦੀ ਮੰਗ ਵੀ ਕੀਤੀ ਸੀ।

ਕਾਇਮ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ
ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸੰਸਦ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੇ ਆਪਣੀ ਮੰਗ ਦੇ ਸਮਰਥਨ 'ਚ ਸੰਸਦ 'ਚ ਹੰਗਾਮਾ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਕੰਮ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ 'ਚ ਵਿਘਨ ਪਾਇਆ ਹੈ। ਸਦਨ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਭੰਗ ਕਰਨ ਕਰਕੇ ਹੀ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸੰਸਦ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੂੰ ਮੁਅੱਤਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਵਿਰੋਧੀ ਧਿਰ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਸਰਕਾਰ 'ਮਨਮਾਨੀ' ਭਾਵ ਆਪਣੀ ਮਰਜ਼ੀ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ। ਮੌਜੂਦਾ ਸਰਕਾਰ ਬਹੁਤ ਹੀ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਬਿੱਲਾਂ ਨੂੰ ਬਿਨਾਂ ਬਹਿਸ ਦੇ ਮਨਮਰਜ਼ੀ ਨਾਲ ਪਾਸ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਉਹ ਵਿਰੋਧੀ ਧਿਰ ਦੇ ਸੰਸਦ ਮੈਂਬਰਾਂ

ਨੂੰ ਉੱਥੇ ਨਹੀਂ ਵੇਖਣਾ ਚਾਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਮੌਜੂਦਾ ਸਰਕਾਰ 'ਵਿਰੋਧੀ ਧਿਰ ਮੁਕਤ' ਦੇਸ਼ ਦੀ ਗੱਲ ਇਸ ਲਈ ਕਰਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਉਹ ਆਪਣੀ 'ਮਰਜ਼ੀ' ਕਰ ਸਕੇ। ਕਾਂਗਰਸ ਨੇ ਇਸ ਨੂੰ ਸੰਸਦ ਅਤੇ ਲੋਕਤੰਤਰ 'ਤੇ 'ਹਮਲਾ' ਦੱਸਿਆ ਹੈ। ਵਿਰੋਧੀ ਧਿਰ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਸਰਕਾਰ 'ਵਿਰੋਧੀ ਧਿਰ ਮੁਕਤ' ਸੰਸਦ ਚਾਹੁੰਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਉਹ ਆਪਣੀ ਮਰਜ਼ੀ ਅਨੁਸਾਰ ਅਹਿਮ ਬਿੱਲਾਂ ਨੂੰ ਪਾਸ ਕਰ ਸਕੇ। ਸਰਕਾਰ ਸੰਸਦ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਕਰਕੇ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਧਿਆਨ ਭਟਕਾਉਣ ਦਾ ਯਤਨ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ। ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਭਾਰਤੀ ਜਨਤਾ ਪਾਰਟੀ, ਭਾਜਪਾ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਵਿਰੋਧੀ ਧਿਰ ਦੀ 'ਸੋਚੀ ਸਮਝੀ' ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਅਹਿਮ ਬਿੱਲ ਪਾਸ ਕਰਨ ਤੋਂ ਰੋਕਿਆ ਜਾ ਸਕੇ। ਭਾਜਪਾ ਨੇ ਕਾਂਗਰਸ ਅਤੇ ਉਸ ਦੀਆਂ ਸਹਿਯੋਗੀਆਂ ਪਾਰਟੀਆਂ 'ਤੇ ਲੋਕ ਸਭਾ ਦੇ ਸਪੀਕਰ ਅਤੇ ਰਾਜ ਸਭਾ ਦੇ ਚੇਅਰਮੈਨ ਦਾ ਅਪਮਾਨ ਕਰਨ ਦਾ ਇਲਜ਼ਾਮ ਲਗਾਇਆ ਹੈ। ਤ੍ਰਿਣਮੂਲ ਕਾਂਗਰਸ ਦੀ ਮੁਖੀ ਤੇ ਪੱਛਮੀ ਬੰਗਾਲ ਦੀ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਮਮਤਾ ਬੈਨਰਜੀ ਨੇ ਸੰਸਦ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੀ ਮੁਅੱਤਲੀ 'ਤੇ ਕਿਹਾ ਹੈ, ਮੌਜੂਦਾ ਸਰਕਾਰ ਬਹੁਤ ਹੀ

ਵਿਰੋਧੀ ਧਿਰ ਦੇ ਇਲਜ਼ਾਮ ਅਤੇ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਜਵਾਬ

ਵਿਰੋਧੀ ਧਿਰ ਦੇ ਸੰਸਦ ਮੈਂਬਰ ਇਹ ਵਿਖਾਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਸੰਸਦ 'ਚ ਸੁਰੱਖਿਆ 'ਚ ਸੰਨ੍ਹ ਦੇ ਮਾਮਲੇ 'ਚ ਵੀ ਬੋਲਣ ਲਈ ਤਿਆਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਸਰਕਾਰ ਇਹ ਸਾਬਤ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਵਿਰੋਧੀ ਧਿਰ ਦੇ ਸੰਸਦ ਮੈਂਬਰ ਇਸ ਮੁੱਦੇ 'ਤੇ ਜ਼ਰੀਏ ਸੰਸਦ ਦਾ ਕੰਮਕਾਜ ਰੋਕਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਭਾਜਪਾ ਦਾ ਇਹ ਵੀ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਵਿਰੋਧੀ ਧਿਰ ਦੇ ਕੋਲ ਕੋਈ ਠੋਸ ਮੁੱਦਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ 'ਇੰਡੀਆ' ਗਠਜੋੜ ਆਪਣੀ ਸਿਆਸੀ ਲਾਮਬੰਦੀ ਲਈ ਸੰਸਦ 'ਚ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦੇ ਮੁੱਦੇ ਨੂੰ ਚੁੱਕ ਕੇ ਹੰਗਾਮਾ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਪੂਰੇ ਦੇਸ਼ ਦਾ ਧਿਆਨ ਇਸ ਪਾਸੇ ਖਿੱਚਿਆ ਜਾ ਸਕੇ। ਸੀਨੀਅਰ ਪੱਤਰਕਾਰ ਨੀਰਜਾ ਚੌਧਰੀ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ, ਸੰਸਦ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਇੱਕ ਬਹੁਤ ਹੀ ਵੱਡਾ ਮਸਲਾ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਸੰਸਦ ਮੈਂਬਰ ਅਤੇ ਵਿਰੋਧੀ ਧਿਰ ਇਸ ਮੁੱਦੇ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਚੁੱਕਦੇ ਤਾਂ ਫਿਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸੰਸਦ 'ਚ ਹੋਣ ਦਾ ਕੋਈ ਮਤਲਬ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਜਨਤਾ ਨੇ ਭੇਜਿਆ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਅਜਿਹੇ ਮੁੱਦਿਆਂ ਨੂੰ ਸਾਹਮਣੇ ਲਿਆਂਦਾ ਜਾ ਸਕੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਅੱਗੇ ਕਿਹਾ, ਜੇਕਰ ਸੰਸਦ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦਾ ਵਿਵਹਾਰ ਸਦਨ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਭੰਗ ਕਰਨ ਦਾ ਵੀ ਸੀ, ਤਾਂ ਵੀ ਇਹ ਮੁੱਦਾ ਅਜਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਕੌੜਾ ਘੁੱਟ ਪੀ ਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਸੁਣਨੀਆਂ ਚਾਹੀਦੀਆਂ ਸਨ। ਜੇਕਰ ਉਹ ਚਾਹੁੰਦੇ ਤਾਂ ਕੁਝ ਘੰਟਿਆਂ ਲਈ ਮੁਅੱਤਲ ਵੀ ਕਰ ਦਿੰਦੇ, ਪਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਮੁਅੱਤਲ ਕਰ ਦੇਣਾ ਠੀਕ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਸੀਨੀਅਰ ਪੱਤਰਕਾਰ ਵਿਜੇ ਤ੍ਰਿਵੇਦੀ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ, ਅਜਿਹਾ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਵਿਰੋਧੀ ਧਿਰ ਦੇ ਸੰਸਦ ਮੈਂਬਰ ਆਪਸੀ ਗੱਲਬਾਤ ਨਹੀਂ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਇੰਨੀ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ 'ਚ ਵਿਰੋਧੀ ਧਿਰ ਦੇ ਸੰਸਦ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੀ ਮੁਅੱਤਲੀ ਨੇ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਕੰਮ ਆਸਾਨ ਬਣਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਪਰ ਇਹ ਸਥਿਤੀ ਠੀਕ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਸੰਸਦ ਗੱਲਬਾਤ ਲਈ ਹੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਤਾਨਾਸ਼ਾਹੀ ਰਵੱਈਆ ਅਪਣਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਉਸ ਕੋਲ ਹੁਣ ਸਦਨ ਚਲਾਉਣ ਦਾ ਕੋਈ ਨੈਤਿਕ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਰਹਿ ਗਿਆ ਹੈ। ਸਰਕਾਰ ਡਰੀ ਹੋਈ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਅੱਗੇ ਕਿਹਾ, ਜੇਕਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ ਬਹੁਮਤ ਹੈ ਤਾਂ ਫਿਰ ਉਹ ਵਿਰੋਧੀ ਧਿਰ ਤੋਂ ਕਿਉਂ ਡਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਜੇਕਰ ਸੰਸਦ ਮੈਂਬਰ ਹੀ ਸਦਨ 'ਚ ਮੌਜੂਦ ਨਹੀਂ ਹੋਣਗੇ ਤਾਂ ਫਿਰ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਆਵਾਜ਼ ਕੌਣ ਬੁਲੰਦ

ਕਰੇਗਾ? ਸਰਕਾਰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕਦਮ ਚੁੱਕ ਕੇ ਜਨਤਾ ਦਾ ਗਲਾ ਘੁੱਟ ਰਹੀ ਹੈ। ਸੰਸਦ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੂੰ ਮੁਅੱਤਲ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕਾਂਗਰਸ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮਲਿਕਾਰਜੁਨ ਖੜਗੇ ਨੇ ਕਿਹਾ, ਮੌਜੂਦਾ ਅਤੇ ਗ੍ਰਿਹ ਮੰਤਰੀ ਅਮਿਤ ਸ਼ਾਹ ਦੇਸ਼ ਭਰ 'ਚ ਦੌਰੇ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ, ਪਰ ਸਦਨ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ 'ਚ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਹੋ ਰਹੇ ਹਨ। ਇਹ ਸਦਨ ਦੀ ਮਰਿਆਦਾ ਦਾ ਅਪਮਾਨ ਹੈ। ਮੌਜੂਦਾ ਅਤੇ ਸ਼ਾਹ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਡਰਾ-ਧਮਕਾ ਕੇ ਲੋਕਤੰਤਰ ਖਤਮ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਉੱਥੇ ਹੀ ਮੰਗਲਵਾਰ ਨੂੰ ਮੁਅੱਤਲ ਕੀਤੇ ਗਏ ਫਾਰੂਕ ਅਬਦੁੱਲਾ ਨੇ ਕਿਹਾ, ਮੈਨੂੰ ਦੱਸੋ ਕਿ ਪੁਲਿਸ ਕਿਸ ਦੇ ਕੋਲ ਹੈ, ਗ੍ਰਿਹ ਮੰਤਰਾਲੇ ਦੇ ਹੀ ਅਧੀਨ ਆਉਂਦੀ ਹੈ ਨਾ। ਕੀ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਜੇਕਰ ਗ੍ਰਿਹ ਮੰਤਰੀ

ਸ਼ਾਹ ਸਿਰਫ ਪੰਜ ਮਿੰਟ ਲਈ ਸਦਨ 'ਚ ਆ ਕੇ ਕਹਿ ਦਿੰਦੇ ਕਿ ਜਨਾਬ ਗਲਤੀ ਹੋ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਜਾਂਚ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਅੱਗੇ ਕਿਹਾ, ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਸਦਨ 'ਚ ਵਿਰੋਧੀ ਧਿਰ ਦਾ ਇੱਕ ਵੀ ਮੈਂਬਰ ਰਹੇਗਾ ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਇਹ ਮੰਗ ਜਾਰੀ ਰਹੇਗੀ। ਕਾਂਗਰਸ ਦੇ ਸੀਨੀਅਰ ਆਗੂ ਦਿਗਵਿਜੇ ਸਿੰਘ ਨੇ ਕਿਹਾ, ਜੇਕਰ ਤੁਸੀਂ ਇਸ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਵੇਖੋ ਤਾਂ ਹਿਟਲਰ ਨੇ ਵੀ ਇਹੀ ਰਸਤਾ ਅਪਣਾਇਆ ਸੀ। ਉਹ ਸਦਨ 'ਚ ਚੁਣ ਕੇ ਆਇਆ ਸੀਗਠਜੋੜ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਬਣਾਈ ਅਤੇ ਫਿਰ ਸੰਸਦ ਖਤਮ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ। ਹੁਣ ਅਸੀਂ ਵੇਖ ਰਹੇ ਹਾਂ ਕਿ ਸੰਸਦ ਨੂੰ ਗੈਰ-ਜ਼ਰੂਰੀ ਜਾ ਅਪ੍ਰਸੰਗਿਕ ਬਣਾਉਣ ਦੇ ਯਤਨ ਕੀਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਕਾਂਗਰਸ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਸੰਸਦ ਮੈਂਬਰ ਕਾਰਤੀ ਚਿਦੰਬਰਮ ਨੇ ਵਿਰੋਧੀ ਧਿਰ ਦੇ ਸੰਸਦ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੀ ਮੁਅੱਤਲੀ 'ਤੇ ਕਿਹਾ, ਡਿੱਪਲ ਯਾਦਵ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਇੱਕ ਮਿਸਾਲ ਹੈ। ਉਹ ਤਾਂ ਆਪਣੀ ਸੀਟ ਤੋਂ ਹਿੱਲੀ ਵੀ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਉਹ ਤਾਂ ਸਿਰਫ ਉੱਥੇ ਖੜੀ ਸੀ ਪਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮੁਅੱਤਲ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕਿਹਾ, ਇਹ ਸੰਸਦ 'ਚ ਵਿਰੋਧੀ ਧਿਰ ਦੀ ਆਵਾਜ਼ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਇੱਕ ਮੈਕੈਨੀਕਲ ਕਵਾਇਟ ਹੈ। ਇਹ ਜਲਦੀ ਹੀ ਉੱਤਰੀ ਕੋਰੀਆ ਦੀ ਸੰਸਦ ਵਾਂਗ ਵਿਖਾਈ ਦੇਵੇਗੀ। ਹੁਣ ਇੱਥੇ ਇੱਕ ਚੀਜ਼ ਹੋਣੀ ਅਜੇ ਬਾਕੀ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ ਹੈ ਖੜਕਵੀਂ ਆਵਾਜ਼ ਦੇ ਨਾਲ ਤਾੜੀਆਂ ਦਾ ਵੱਜਣਾ। ਸਮਾਜਵਾਦੀ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਸੰਸਦ ਮੈਂਬਰ ਰਾਮਗੋਪਾਲ ਯਾਦਵ ਨੇ ਕਿਹਾ, ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਸੰਸਦ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੂੰ ਮੁਅੱਤਲ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਉਸ ਤੋਂ ਅਜਿਹਾ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਦਿਮਾਗ 'ਚ ਵਿਰੋਧੀ ਧਿਰ ਦੀ ਕੋਈ ਅਹਿਮੀਅਤ ਹੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਜੇ ਲੋਕ ਕਹਿ ਰਹੇ ਹਨ ਕਿ 'ਇੰਡੀਆ' ਗਠਜੋੜ 'ਚ ਦਮ ਨਹੀਂ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਉਹ ਮੂਰਖਾਂ ਦੇ ਸਵਰਗ 'ਚ ਰਹਿ ਰਹੇ ਹਨ। ਸਭ ਤੋਂ ਤਿੱਖੀ ਪ੍ਰਤੀਕਿਰਿਆ ਪੈਸੇ ਲੈ ਕੇ ਸਵਾਲ ਪੁੱਛਣ ਦੇ ਇਲਜ਼ਾਮ ਹੇਠ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਹੀ ਮੁਅੱਤਲ ਤ੍ਰਿਣਮੂਲ ਕਾਂਗਰਸ ਦੀ ਸੰਸਦ ਮੈਂਬਰ ਮਹੁਆ ਮੋਦੀਤਰਾ ਨੇ ਦਿੱਤੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸੋਸ਼ਲ ਮੀਡੀਆ ਪਲੇਟਫਾਰਮ ਐਕਸ 'ਤੇ ਲਿਖਿਆ, ਹੁਣ ਤੱਕ 141 ਸੰਸਦ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੂੰ ਮੁਅੱਤਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਹੁਣ ਅਡਾਨੀ ਦੇ ਸ਼ੇਅਰਧਾਰਕਾਂ ਦੀ ਸਾਲਾਨਾ ਬੈਠਕ ਲੋਕ ਸਭਾ ਦੇ ਚੈਂਬਰ 'ਚ ਹੋਵੇਗੀ।

ਕੀ ਇਨ੍ਹਾਂ ਬਿੱਲਾਂ ਸਬੰਧੀ ਵਿਰੋਧੀ ਧਿਰ ਦਾ ਸ਼ੱਕ ਜਾਂ ਡਰ ਸਹੀ ਸਾਬਤ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ ?

ਦੇਸ਼ 'ਚ ਅਪਰਾਧਿਕ ਨਿਆਂ ਪ੍ਰਣਾਲੀ 'ਚ ਸੁਧਾਰ ਦੇ ਲਈ ਭਾਰਤੀ ਦੰਡਾਵਲੀ (ਆਈਪੀਸੀ), ਕੋਡ ਆਫ ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜ਼ਰ (ਸੀਆਰਪੀਸੀ) ਅਤੇ ਭਾਰਤੀ ਸਬੂਤ ਐਕਟ/ ਇੰਡੀਅਨ ਐਵੀਡੈਂਸ ਐਕਟ ਦੀ ਥਾਂ 'ਤੇ ਤਿੰਨ ਨਵੇਂ ਕਾਨੂੰਨ ਲਿਆਉਣ ਲਈ ਇੱਕ ਬਿੱਲ ਮੰਗਲਵਾਰ ਨੂੰ ਸੰਸਦ 'ਚ ਪੇਸ਼ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇੰਡੀਅਨ ਜਸਟਿਸ ਕੋਡ ਬਿੱਲ 2023, ਇੰਡੀਅਨ ਸਿਵਲ ਡਿਫੈਂਸ ਕੋਡ ਬਿੱਲ 2023 ਅਤੇ ਇੰਡੀਅਨ ਐਵੀਡੈਂਸ ਬਿੱਲ 2023 ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਮੌਕੇ ਲਗਭਗ 95 ਵਿਰੋਧੀ ਧਿਰ ਦੇ ਸੰਸਦ ਮੈਂਬਰ ਮੌਜੂਦ ਨਹੀਂ ਸਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਸੰਸਦ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੀ ਗੈਰ-ਮੌਜੂਦਗੀ 'ਚ ਬਿੱਲ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਹ ਸਵਾਲ ਚੁੱਕੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ ਕਿ ਕੀ ਇਹ ਬਿੱਲ ਬਿਨਾਂ ਬਹਿਸ ਦੇ ਹੀ ਜਲਦਬਾਜ਼ੀ 'ਚ ਪਾਸ ਕਰ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣਗੇ। ਵਿਰੋਧੀ ਧਿਰ ਤਾਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਇਹ ਖਦਸ਼ਾ ਜ਼ਾਹਿਰ ਕਰ ਚੁੱਕੀ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸੋਮਵਾਰ ਨੂੰ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਭਾਰਤੀ ਦੂਰਸੰਚਾਰ ਬਿੱਲ (ਟੈਲੀਕਾਮ ਬਿੱਲ) 2023 ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਇਹ ਨਵਾਂ ਟੈਲੀਕਾਮ ਬਿੱਲ ਭਾਰਤ ਦੇ 138 ਸਾਲ ਪੁਰਾਣੇ ਟੈਲੀਗ੍ਰਾਫ ਐਕਟ 'ਚ ਬਦਲਾਅ ਲਿਆਵੇਗਾ। ਨਵਾਂ ਟੈਲੀਕਾਮ ਬਿੱਲ 2023 ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਐਮਰਜੈਂਸੀ ਦੀ ਸਥਿਤੀ 'ਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਦੂਰਸੰਚਾਰ ਸੇਵਾ ਜਾਂ ਟੈਲੀਕਾਮ ਨੈੱਟਵਰਕ ਨੂੰ ਅਸਥਾਈ ਤੌਰ 'ਤੇ ਆਪਣੇ ਕੰਟਰੋਲ ਅਧੀਨ ਲਿਆਉਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਟੈਲੀਕਮਿਊਨੀਕੇਸ਼ਨ ਨੈੱਟਵਰਕ ਨੂੰ ਮੁਅੱਤਲ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਨਵੇਂ ਟੈਲੀਕਾਮ ਬਿੱਲ 2023 'ਚ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਸੈਟੇਲਾਈਟ ਬ੍ਰਾਡਬੈਂਡ ਸੇਵਾਵਾਂ ਦੀ ਨਿਲਾਮੀ ਨਾ ਕਰਨ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਲਿਆ ਹੈ। ਨਵਾਂ ਕਾਨੂੰਨ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸੈਟੇਲਾਈਟ ਸੇਵਾਵਾਂ ਲਈ ਮੁਫਤ ਸਪੈਕਟ੍ਰਮ ਅਲਾਟ ਕੀਤੇ ਜਾਣਗੇ। ਇਸ ਇਜਲਾਸ ਦੌਰਾਨ ਜਦੋਂ ਇਸ ਬਿੱਲ 'ਤੇ ਬਹਿਸ ਹੋਵੇਗੀ ਤਾਂ ਜ਼ਾਹਿਰ ਕਿ ਉਸ ਸਮੇਂ ਮੁਅੱਤਲ ਸੰਸਦ ਮੈਂਬਰ ਸਦਨ 'ਚ ਮੌਜੂਦ ਨਹੀਂ ਹੋਣਗੇ। ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਵਿਰੋਧੀ ਧਿਰ ਦੇ ਸੰਸਦ ਮੈਂਬਰਾਂ ਵੱਲੋਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਚੁਣੌਤੀ ਨਹੀਂ ਮਿਲੇਗੀ। ਨਿਤਿਨ ਮੋਸ਼ਰਾਮ ਨੇ ਕਿਹਾ, ਸਰਕਾਰ ਤਿੰਨ ਬਿੱਲਾਂ ਜ਼ਰੀਏ ਪੂਰੀ ਅਪਰਾਧਿਕ ਨਿਆਂ ਪ੍ਰਣਾਲੀ 'ਚ ਬਦਲਾਅ ਲਿਆਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਸਮੁੱਚੇ ਸਦਨ 'ਚ ਇਸ 'ਤੇ ਗੰਭੀਰ ਬਹਿਸ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਇਸ ਨਾਲ 200 ਸਾਲ ਪੁਰਾਣੀ ਅਪਰਾਧਿਕ ਨਿਆਂ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਬਦਲ ਜਾਵੇਗੀ। ਇਸ ਲਈ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਬਿੱਲ ਦਾ ਬਿਨਾਂ ਬਹਿਸ ਦੇ ਪਾਸ ਹੋਣਾ ਠੀਕ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਅੱਗੇ ਕਿਹਾ, ਦੂਰਸੰਚਾਰ ਬਿੱਲ ਦੇ ਜ਼ਰੀਏ ਇੰਟਰਨੈੱਟ ਦਾ ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਹ ਬਹੁਤ ਹੀ ਗੁੰਝਲਦਾਰ ਮਾਮਲਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਇਸ 'ਤੇ ਵੀ ਪੂਰੀ ਬਹਿਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੀ ਬਿੱਲ ਪਾਸ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਵਿਰੋਧੀ ਧਿਰ ਦੀ ਮੰਗ ਕਿੰਨੀ ਕੁ ਅਹਿਮ, ਕੀ ਹੈ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਮਾਨਤਾ ?

ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਕਾਂ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਲੋਕਤੰਤਰ 'ਚ ਸਰਕਾਰ ਸੰਸਦ ਦੇ ਪ੍ਰਤੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਉਹ ਸੰਸਦ ਜਿਸ 'ਚ ਜਨਤਾ ਵੱਲੋਂ ਚੁਣੇ ਹੋਏ ਨੁਮਾਇੰਦੇ ਬੈਠੇ ਹੋਏ ਹਨ। ਇਸ ਲਈ ਜੇਕਰ ਸੰਸਦ ਮੈਂਬਰ ਸੰਸਦ 'ਚ ਸਰਕਾਰ ਤੋਂ ਸਵਾਲ ਪੁੱਛਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਉਸ ਦਾ ਜਵਾਬ ਦੇਣਾ ਹੀ ਪਵੇਗਾ। ਫਿਰ ਸੰਸਦ 'ਚ 'ਸੁਰੱਖਿਆ 'ਚ ਕੁਤਾਹੀ' ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਬਹੁਤ ਹੀ ਸੰਵੇਦਨਸ਼ੀਲ ਹੈ। ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਸਰਕਾਰ ਆਪਣੀ ਕੰਮ ਦੇ ਲਈ ਸਮੂਹਿਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਹੈ। ਲੋਕ ਸਭਾ ਅਤੇ ਰਾਜ ਸਭਾ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਉਸ ਦੇ ਕੰਮਾਂ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਠਹਿਰਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਕੰਮਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਕੰਮ ਬਿੱਲ 'ਤੇ ਬਹਿਸ, ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਾਲ 'ਚ ਸਵਾਲਾਂ ਜਾਂ ਫਿਰ ਸੰਸਦੀ ਕਮੇਟੀ 'ਚ ਸਵਾਲ ਚੁੱਕ ਕੇ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਪਰ ਇਸ ਮਾਮਲੇ 'ਚ ਜਵਾਬ ਨਾ ਦੇ ਕੇ ਸਰਕਾਰ ਸੰਸਦ ਪ੍ਰਤੀ ਆਪਣੀ ਜਵਾਬਦੇਹੀ ਤੋਂ ਬਚਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ। ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ ਅਤੇ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਦੇ ਮਾਹਰ ਨਿਤਿਨ ਮੋਸ਼ਰਾਮ ਨੇ ਬੀਬੀਸੀ ਹਿੰਦੀ ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ, ਵਿਰੋਧੀ ਧਿਰ ਦਾ ਬਹਿਸ ਲਈ ਮੰਗ ਕਰਨਾ ਸੰਸਦੀ ਚਰਚਾ ਦਾ ਇੱਕ ਅਹਿਮ ਪਹਿਲੂ ਹੈ। ਇਹ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਸੰਸਦ 'ਤੇ ਹਮਲੇ ਵਾਂਗ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਇਸ ਮੁੱਦੇ 'ਤੇ ਵਿਰੋਧੀ ਧਿਰ ਦੇ ਸਵਾਲਾਂ ਦੇ ਜਵਾਬ ਦੇਵੇ।

ਭਾਰਤ ਨੇ ਦੱਖਣੀ ਅਫਰੀਕਾ ਨੂੰ ਹਰਾਇਆ, 5 ਵਿਕਟਾਂ ਲੈ ਮੈਨ ਆਫ ਦਿ ਮੈਚ ਬਣੇ ਅਰਸ਼ਦੀਪ ਨੇ ਕੀ ਕਿਹਾ

ਭਾਰਤੀ ਕ੍ਰਿਕਟ ਟੀਮ ਨੇ ਵਿਸ਼ਵ ਕੱਪ ਫਾਈਨਲ ਵਿੱਚ ਹੋਈ ਹਾਰ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਆਪਣੇ ਪਹਿਲੇ ਹੀ ਮੈਚ ਵਿੱਚ ਜਲਵਾ ਦਿਖਾਇਆ ਹੈ ਅਤੇ ਪਿਛਲੀਆਂ ਕੌੜੀਆਂ ਯਾਦਾਂ ਨੂੰ ਦੂਰ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ। ਦੱਖਣੀ ਅਫਰੀਕਾ ਦੇ ਜੋਹਾਨਸਬਰਗ 'ਚ ਖੇਡੇ ਗਏ ਮੈਚ 'ਚ ਮਜ਼ਬੂਤ ਟੀਮ ਭਾਰਤੀ ਗੇਂਦਬਾਜ਼ਾਂ ਅਤੇ ਬੱਲੇਬਾਜ਼ਾਂ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਬੁਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹਾਰ ਗਈ। ਭਾਰਤੀ ਟੀਮ ਨੇ 100 ਓਵਰਾਂ ਦਾ ਮੈਚ ਸਿਰਫ 44 ਓਵਰਾਂ ਵਿੱਚ ਹੀ ਖਤਮ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਪਹਿਲਾਂ ਗੇਂਦਬਾਜ਼ਾਂ ਨੇ ਅਫਰੀਕਾ ਦੀ ਟੀਮ ਨੂੰ 27.3 ਓਵਰਾਂ @ਚ ਸਿਰਫ 116 ਦੌੜਾਂ @ਤੇ ਆਲ ਆਉਟ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਭਾਰਤੀ ਬੱਲੇਬਾਜ਼ਾਂ ਨੇ ਜਿੱਤ ਲਈ 117 ਦੌੜਾਂ ਦਾ ਟੀਚਾ ਸਿਰਫ 16.4 ਓਵਰਾਂ ਵਿੱਚ ਹਾਸਲ ਕਰ ਲਿਆ। ਜਦੋਂ ਭਾਰਤ ਨੂੰ ਜਿੱਤ ਮਿਲੀ ਤਾਂ 200 ਗੇਂਦਾਂ ਹਾਲੇ ਬਾਕੀ ਸਨ। ਪੰਜ ਵਿਕਟਾਂ ਲੈ ਕੇ ਮੈਨ ਆਫ ਦਿ ਮੈਚ ਬਣੇ ਅਰਸ਼ਦੀਪ ਸਿੰਘ ਨੇ ਆਪਣੇ ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਦਾ ਸਿਹਰਾ ਕਪਤਾਨ ਕੇ ਐੱਲ ਰਾਹੁਲ ਸਿਰ ਸਜਾਇਆ।

ਅਰਸ਼ਦੀਪ ਨੇ ਕੀ ਕਿਹਾ ?
37 ਦੌੜਾਂ ਦੇ ਕੇ ਪੰਜ ਵਿਕਟਾਂ ਲੈਣ ਵਾਲੇ ਅਰਸ਼ਦੀਪ ਸਿੰਘ ਨੇ ਕਿਹਾ, ਮੈਂ ਰਾਹੁਲ ਭਰਾ ਦਾ ਪੰਨਵਾਦ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਤੈਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਤੀ ਨਾਲ ਵਾਪਸੀ ਕਰਨ ਬਾਰੇ ਸੋਚਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਪੰਜ ਵਿਕਟਾਂ ਲੈਣ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਬਣਾਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਅਰਸ਼ਦੀਪ ਸਿੰਘ ਕਰੀਬ ਇੱਕ ਸਾਲ ਬਾਅਦ ਇੱਕ ਰੋਜ਼ਾ ਮੈਚ ਖੇਡ ਰਹੇ ਸਨ। ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਨਵੰਬਰ 2022 @ਚ ਨਿਊਜ਼ੀਲੈਂਡ ਖਿਲਾਫ ਆਪਣਾ ਆਖਰੀ ਵਨ ਡੇਅ ਮੈਚ ਖੇਡਿਆ ਸੀ। ਅਰਸ਼ਦੀਪ ਨੇ ਜੋਹਾਨਸਬਰਗ ਵਾਲੇ ਮੈਚ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਤਿੰਨ ਵਨ ਡੇਅ ਮੈਚ ਖੇਡੇ ਸਨ ਅਤੇ ਕੋਈ ਵਿਕਟ ਨਹੀਂ ਲੈ ਸਕੇ ਸਨ। ਕਪਤਾਨ ਕੇ ਐੱਲ ਰਾਹੁਲ ਲਈ ਇਹ ਜਿੱਤ ਪਿਛਲੇ ਜ਼ਖਮਾਂ ਨੂੰ ਭਰਨ ਵਾਲੀ ਸੀ। ਦੱਖਣੀ ਅਫਰੀਕਾ ਟੀਮ ਨੂੰ ਹਰਾਉਣ ਵਾਲੀ ਇਸ ਟੀਮ ਵਿੱਚ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਈਅਰ ਅਤੇ ਕੁਲਦੀਪ ਯਾਦਵ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕੇ ਐੱਲ ਰਾਹੁਲ ਅਜਿਹੇ ਖਿਡਾਰੀ ਹਨ ਜੋ ਵਿਸ਼ਵ ਕੱਪ ਫਾਈਨਲ ਵਿੱਚ ਆਸਟ੍ਰੇਲੀਆ ਤੋਂ ਹਾਰਨ ਵਾਲੀ ਟੀਮ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਸਨ। ਰਾਹੁਲ ਲਈ ਦੱਖਣੀ ਅਫਰੀਕਾ ਦਾ ਪਿਛਲਾ ਦੌਰਾ ਵੀ ਯਾਦਗਾਰ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ, “ਪਿਛਲੀ ਵਾਰ ਕਪਤਾਨ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮੈਂ ਇੱਥੇ ਤਿੰਨ ਮੈਚ ਹਾਰੇ ਸਨ। ਅੱਜ ਦੱਖਣੀ ਅਫਰੀਕਾ ਵਿੱਚ ਜਿੱਤ ਕੇ ਚੰਗਾ ਲੱਗ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਗੇਂਦ ਨਾਲ ਗ਼ਦਰ
ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਅਰਸ਼ਦੀਪ ਸਿੰਘ ਤੇ ਆਵੇਸ਼ ਖ਼ਾਨ ਨੇ ਗੇਂਦ ਨਾਲ ਗ਼ਦਰ ਮਚਾ ਦਿੱਤਾ। ਅਰਸ਼ਦੀਪ ਸਿੰਘ ਨੇ ਪੰਜ ਅਤੇ ਆਵੇਸ਼ ਖ਼ਾਨ ਨੇ ਚਾਰ ਵਿਕਟਾਂ ਲੈ ਕੇ ਦੱਖਣੀ ਅਫਰੀਕਾ ਨੂੰ ਸਿਰਫ 116 ਦੌੜਾਂ ਉੱਤੇ ਸਮੇਟ ਦਿੱਤਾ। ਇੱਕ ਵਿਕਟ ਕੁਲਦੀਪ ਯਾਦਵ ਨੇ ਲਈ। ਵਨ ਡੇਅ ਵਰਲਡ ਕੱਪ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਆਪਣਾ ਪਹਿਲਾ ਇੱਕ ਰੋਜ਼ਾ ਮੈਚ ਖੇਡ ਰਹੀ ਟੀਮ ਇੰਡੀਆ ਨੇ ਸ਼ੁਰੂ ਤੋਂ ਹੀ ਮੈਚ ਉੱਤੇ ਆਪਣੀ ਪਕੜ ਮਜ਼ਬੂਤ ਬਣਾ ਲਈ ਸੀ।

ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਤੋਂ ਪਕੜ ਬਣਾਈ
ਟਾਸ ਦੱਖਣੀ ਅਫਰੀਕੀ ਟੀਮ ਨੇ ਜਿੱਤਿਆ ਤੇ ਬੱਲੇਬਾਜ਼ੀ ਦਾ ਫ਼ੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਪਰ ਅਰਸ਼ਦੀਪ ਸਿੰਘ ਨੇ ਆਪਣੇ ਪਹਿਲੇ ਹੀ ਓਵਰ ਵਿੱਚ

ਲਗਾਤਾਰ ਦੋ ਗੇਂਦਾਂ ਉੱਤੇ ਦੱਖਣੀ ਅਫਰੀਕਾ ਦੇ ਦੋ ਬੱਲੇਬਾਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਆਉਟ ਕੀਤਾ। ਇਹ ਅਰਸ਼ਦੀਪ ਸਿੰਘ ਦਾ ਸਿਰਫ ਚੌਥਾ ਵਨ ਡੇਅ ਮੈਚ ਹੈ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਇੱਕ ਰੋਜ਼ਾ ਮੈਚ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵਿਕਟ ਲਿਆ ਹੈ। ਮੈਚ ਦੇ ਦੂਜੇ ਓਵਰ ਦੀ ਚੌਥੀ ਗੇਂਦ ਉੱਤੇ ਅਰਸ਼ਦੀਪ ਸਿੰਘ ਨੇ ਗੀਜ਼ਾ ਹੇਂਡਿਕਸ ਨੂੰ ਬੋਲਡ ਕੀਤਾ ਤਾਂ ਅਗਲੀ ਹੀ ਗੇਂਦ ਉੱਤੇ ਰਾਸੀ ਵਾਨ ਦਰ ਦੁਸੇਂ ਨੂੰ ਐੱਲਬੀਡਬਲਿਊ ਆਉਟ ਕਰ ਕੇ ਪਵੇਲੀਅਨ ਭੇਜਿਆ। ਦੋਵਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਵੀ ਬੱਲੇਬਾਜ਼ ਆਪਣਾ ਖ਼ਾਤਾ ਨਹੀਂ ਖੋਲ੍ਹ ਸਕਿਆ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਟੋਨੀ ਡੀਜ਼ੋਰਜ਼ੀ ਅਤੇ ਕਪਤਾਲਵ ਐਡਨ ਮਾਰਕਰਮ ਨੇ ਤੀਜੀ ਵਿਕਟ ਲਈ 39 ਦੌੜਾਂ ਦੀ ਹਿੱਸੇਦਾਰੀ ਨਿਭਾਈ ਪਰ ਅਰਸ਼ਦੀਪ ਸਿੰਘ ਨੇ ਮੈਚ ਦੇ 8ਵੇਂ ਓਵਰ ਵਿੱਚ ਇਹ ਜੋੜੀ ਤੋੜ ਦਿੱਤੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਡੀਜ਼ੋਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਵਿਕਟ ਦੇ ਪਿੱਛੇ ਕੈਚ ਆਉਟ ਕਰਾ ਕੇ ਦੱਖਣੀ ਅਫਰੀਕੀ ਟੀਮ ਨੂੰ ਤੀਜਾ ਝਟਕਾ ਦਿੱਤਾ।

ਅਰਸ਼ਦੀਪ ਦੇ ਨਾਲ ਚਮਕੇ ਆਵੇਸ਼
ਆਪਣੇ ਅਗਲੇ ਹੀ ਓਵਰ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ

ਵਰਲਡ ਕੱਪ ਦੌਰਾਨ ਚੰਗੇ ਫਾਰਮ ਵਿੱਚ ਚੱਲ ਰਹੇ ਹੇਨਰਿਕ ਕਲਾਸੇਨ ਨੂੰ ਵੀ ਬੋਲਡ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਕਲਾਸੇਨ ਮੈਚ ਦੇ 10ਵੇਂ ਓਵਰ ਦੀ ਆਖ਼ਰੀ ਗੇਂਦ ਉੱਤੇ ਆਉਟ ਹੋਏ। ਇਹ ਅਰਸ਼ਦੀਪ ਦਾ ਚੌਥਾ ਵਿਕਟ ਸੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਆਵੇਸ਼ ਖ਼ਾਨ ਨੇ ਵਿਕਟ ਲੈਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ। 11ਵੇਂ ਓਵਰ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਤੇ ਦੂਜੀ ਗੇਂਦ ਉੱਤੇ ਦੱਖਣੀ ਅਫਰੀਕਾ ਟੀਮ ਦੇ ਦੋ ਬੱਲੇਬਾਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਆਉਟ ਕਰ ਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਭਾਰਤੀ ਟੀਮ ਨੂੰ ਹੈਟਰਿਕ ਵਿਕਟ ਦਵਾਈ। ਇਸ ਓਵਰ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਗੇਂਦ ਉੱਤੇ ਆਵੇਸ਼ ਨੇ ਅਫਰੀਕੀ ਕਪਤਾਨ ਮਾਰਕਰਮ ਨੂੰ ਬੋਲਡ ਕੀਤਾ ਤਾਂ ਅਗਲੀ ਗੇਂਦ ਉੱਤੇ ਵਿਆਨ ਮੁਲਡਰ ਨੂੰ ਐੱਲਬੀਡਬਲਿਊ ਆਉਟ ਕੀਤਾ। 13ਵੇਂ ਓਵਰ ਦੀ ਆਖ਼ਰੀ ਗੇਂਦ ਉੱਤੇ ਆਵੇਸ਼ ਨੇ ਡੇਵਿਡ ਮਿਲਰ ਨੂੰ ਵੀ ਆਉਟ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਸੱਤ ਵਿਕਟਾਂ ਆਉਟ ਹੋਣ ਤੱਕ ਦੱਖਣੀ ਅਫਰੀਕਾ ਨੇ ਸਕੋਰ ਬੋਰਡ ਉੱਤੇ ਸਿਰਫ 58 ਦੌੜਾਂ ਜੋੜੀਆਂ ਸਨ। ਜਿਸ ਰਫ਼ਤਾਰ ਨਾਲ ਵਿਕਟਾਂ ਡਿੱਗ ਰਹੀਆਂ ਸਨ ਤਾਂ ਇੱਕ ਸਮੇਂ

ਲੱਗਿਆ ਕਿ ਦੱਖਣੀ ਅਫਰੀਕਾ ਵਨ ਡੇਅ ਦਾ ਆਪਣਾ ਸਭ ਤੋਂ ਘੱਟ ਸਕੋਰ ਵੀ ਨਹੀਂ ਬਣਾ ਸਕੇਗੀ। ਪਰ ਏਂਡਿਲੋ ਫੇਰਕਾਯੋ ਨੇ ਇੱਥੋਂ ਮੌਕਾ ਸੰਭਾਲ ਲਿਆ ਅਤੇ 25ਵੇਂ ਓਵਰ ਵਿੱਚ ਟੀਮ ਦਾ ਸਕੋਰ 100 ਦੌੜਾਂ ਤੋਂ ਪਾਰ ਲੈ ਗਏ। 28ਵੇਂ ਓਵਰ ਵਿੱਚ ਆਉਟ ਹੋਈ ਅਫਰੀਕੀ ਟੀਮ 26ਵਾਂ ਓਵਰ ਪਾਉਣ ਲਈ ਭਾਰਤੀ ਕਪਤਾਲ ਕੇ ਐੱਲ ਰਾਹੁਲ ਨੇ ਅਰਸ਼ਦੀਪ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਸੱਦਿਆ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਪਹਿਲੀ ਹੀ ਗੇਂਦ ਉੱਤੇ ਫੇਰਕਾਯੋ ਨੂੰ ਐੱਲਬੀਡਬਲਿਊ ਆਉਟ ਕਰ ਕੇ ਵਨ ਡੇਅ ਕ੍ਰਿਕਟ ਵਿੱਚ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਪੰਜਵਾਂ ਵਿਕਟ ਲੈਣ ਦਾ ਕਾਰਨਾਮਾ ਕੀਤਾ। ਫੇਰਕਾਯਾ ਨੇ 33 ਦੌੜਾਂ ਦੀ ਪਾਰੀ ਖੇਡੀ। ਅਰਸ਼ਦੀਪ ਸਿੰਘ ਨੇ ਆਪਣੇ 10 ਓਵਰਾਂ ਵਿੱਚ 37 ਦੌੜਾਂ ਦੇ ਕੇ ਪੰਜ ਵਿਕਟਾਂ ਲਈਆਂ। 28ਵੇਂ ਓਵਰ ਵਿੱਚ ਦੱਖਣੀ ਅਫਰੀਕਾ ਦੀ ਪੂਰੀ ਟੀਮ 116 ਦੌੜਾਂ ਬਣਾ ਕੇ ਆਉਟ ਹੋ ਗਈ। ਆਖ਼ਰੀ ਵਿਕਟ ਕੁਲਦੀਪ ਯਾਦਵ ਨੇ ਲਈ। ਭਾਰਤੀ ਬੱਲੇਬਾਜ਼ਾਂ ਨੇ 117 ਦੌੜਾਂ ਦਾ ਟੀਚਾ ਆਸਾਨੀ ਨਾਲ ਹਾਸਲ ਕਰ ਲਿਆ।

ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਵੱਲੋਂ ਪੰਜਾਬ ਭਵਨ 'ਚ ਕਿਸਾਨ ਯੂਨੀਅਨਾਂ ਨਾਲ ਮੀਟਿੰਗ, ਬਕਾਇਆ ਮੁੱਦਿਆਂ ਦੇ ਹੱਲ ਲਈ ਕਮੇਟੀ ਗਠਿਤ

ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ- ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਭਗਵੰਤ ਸਿੰਘ ਮਾਨ ਨੇ ਕਾਲੇ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਸੰਘਰਸ਼ ਦੌਰਾਨ ਸ਼ਹੀਦੀਆਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੇ ਵਾਰਸਾਂ ਨੂੰ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਤੇ ਨੌਕਰੀਆਂ ਸਮੇਤ ਹੋਰ ਲਾਭਦੇ ਮਸਲਿਆਂ ਦੇ ਹੱਲ ਲਈ ਇੱਕ ਕਮੇਟੀ ਦਾ ਗਠਨ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਇੱਥੋਂ ਪੰਜਾਬ ਭਵਨ ਵਿੱਚ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਕਿਸਾਨ ਜਥੇਬੰਦੀਆਂ ਨਾਲ ਮੀਟਿੰਗ ਦੀ ਪ੍ਰਧਾਨਗੀ ਕਰਦਿਆਂ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਸ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਮੰਤਰੀ ਗੁਰਮੀਤ ਸਿੰਘ ਖੁੱਡੀਆਂ ਕਰਨਗੇ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਸੀਨੀਅਰ ਆਈ. ਏ. ਐੱਸ. ਅਧਿਕਾਰੀ ਅਤੇ ਕਿਸਾਨ ਜਥੇਬੰਦੀਆਂ ਦੇ ਨੁਮਾਇੰਦੇ ਤੇ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਮਾਹਰ ਮੈਂਬਰਾਂ ਵਜੋਂ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣਗੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੀਆਂ ਮੰਗਾਂ ਛੇਤੀ ਤੋਂ ਛੇਤੀ ਪੂਰੀਆਂ ਕਰਨੀਆਂ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਇਹ ਕਮੇਟੀ 31 ਮਾਰਚ 2024 ਤੱਕ ਆਪਣੀ ਰਿਪੋਰਟ ਨੂੰ ਅੰਤਮ ਰੂਪ ਦੇਵੇਗੀ। ਭਗਵੰਤ ਸਿੰਘ ਮਾਨ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਸੂਬੇ

ਦੇ ਅੰਨਦਾਤਿਆਂ ਦੀ ਭਲਾਈ ਲਈ ਵਚਨਬੱਧ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਕੋਈ ਕਸਰ ਬਾਕੀ ਨਹੀਂ ਛੱਡੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਇਕ ਹੋਰ ਏਜੰਡੇ ਬਾਰੇ ਚਰਚਾ ਦੌਰਾਨ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਕੋਲ ਹੋਰ ਰਾਜਾਂ ਲਈ ਪਾਣੀ ਦੀ ਇੱਕ ਬੂੰਦ ਵੀ ਵਾਧੂ ਨਾ ਹੋਣ ਦੀ ਗੱਲ ਦੁਹਰਾਉਂਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹ 28 ਦਸੰਬਰ ਨੂੰ ਕੇਂਦਰੀ ਜਲ ਸਰੋਤ ਮੰਤਰੀ ਵੱਲੋਂ ਸੱਦੀ ਮੀਟਿੰਗ ਵਿੱਚ ਜ਼ਰੂਰ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣਗੇ। ਭਗਵੰਤ ਸਿੰਘ ਮਾਨ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਮੀਟਿੰਗ ਵਿੱਚ ਉਹ ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਪੱਖ ਪ੍ਰਖ਼ਤਗੀ ਨਾਲ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਅੱਗੇ ਰੱਖਣਗੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਕੋਲ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਰਾਜ ਨੂੰ ਦੇਣ ਲਈ ਵਾਧੂ ਪਾਣੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਮੀਟਿੰਗ ਵਿੱਚ ਇਹ ਗੱਲ ਜ਼ੋਰਦਾਰ ਢੰਗ ਨਾਲ ਰੱਖੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹ ਕਿਸੇ ਤੋਂ ਡਰਦੇ ਨਹੀਂ ਹਨ ਅਤੇ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਸੱਦੀ ਮੀਟਿੰਗ ਦੌਰਾਨ ਉਹ ਸੂਬੇ ਦੇ ਹਿੱਤਾਂ ਦੀ ਰਾਖੀ ਕਰਨਗੇ। ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪਹਿਲੀ ਜਨਵਰੀ ਤੋਂ 13 ਅਪਰੈਲ ਤੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਮੁਹਿੰਮ ਚਲਾਈ ਜਾਵੇਗੀ, ਜਿਸ

ਦੌਰਾਨ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਸਹਿਮਤੀ ਨਾਲ ਤਕਸੀਮ ਕਰਨ ਲਈ ਪਿੰਡਾਂ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕੈਂਪ ਲਗਾਏ ਜਾਣਗੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੂੰ ਭਰੋਸਾ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਜੇ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦਾ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਮਾਲਕੀ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਵਿਵਾਦ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ, ਉੱਥੇ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਮਲਕੀਅਤ ਕਬਜ਼ੇ ਦੇ ਆਧਾਰ ਉੱਤੇ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਭਗਵੰਤ ਸਿੰਘ ਮਾਨ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜਿਹੜੇ ਕਿਸਾਨ ਸਹਿਮਤੀ ਨਾਲ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਤਕਸੀਮ ਕਰਵਾਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਨਾਲ ਕਾਫ਼ੀ ਲਾਭ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਕ ਹੋਰ ਕਿਸਾਨ ਪੱਖੀ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਪਿੰਡਾਂ ਵਿੱਚ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਨਵੇਂ ਖਾਤੇ ਖੋਲ੍ਹਣ ਉੱਤੇ ਲੱਗੀ ਰੋਕ ਹਟਾਉਣ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਹੁਣ ਕਿਸਾਨ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਭਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਖਾਤੇ ਖੋਲ੍ਹ ਸਕਦੇ ਹਨ ਜਿਸ ਨਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵੱਡਾ ਲਾਭ ਮਿਲੇਗਾ। ਭਗਵੰਤ ਸਿੰਘ ਮਾਨ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਵਿੱਤੀ ਸਾਲ ਦੇ ਅੰਤ ਤੱਕ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦਾ ਹਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਬਕਾਇਆ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਜਾਰੀ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

ਡਰੱਗ ਮਾਮਲੇ 'ਚ 'ਸਿੱਟ' ਨੇ ਨਹੀਂ ਕੱਢਿਆ ਕੋਈ ਸਿੱਟਾ, ਮਜੀਠੀਆ ਤੋਂ 8 ਘੰਟੇ ਕੀਤੀ ਪੁੱਛਗਿੱਛ

ਪਟਿਆਲਾ- ਡਰੱਗ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਸਾਬਕਾ ਮੰਤਰੀ ਬਿਕਰਮਜੀਤ ਸਿੰਘ ਮਜੀਠੀਆ ਅੱਜ ਐਸਆਈਟੀ ਅੱਗੇ ਪੇਸ਼ ਹੋਣ ਲਈ ਪਟਿਆਲਾ ਪੁੱਜੇ। ਇਸ ਦੌਰਾਨ

ਉਹਨਾਂ ਨਾਲ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਸਮਰਥਕ ਵੀ ਸਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਬੈਰੀਕੇਟ ਲਾ ਕੇ ਪਿੱਛੇ ਹੀ ਰੋਕ ਲਿਆ। ਬਿਕਰਮ ਸਿੰਘ ਮਜੀਠੀਆ ਐਸਆਈਟੀ ਦੇ ਮੁਖੀ ਮੁਖਵਿੰਦਰ

ਸਿੰਘ ਛੀਨਾ ਕੋਲ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਅਤੇ ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲੋਂ ਸਿੱਟ ਵੱਲੋਂ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਸਵਾਲ ਜਵਾਬ ਕੀਤੇ ਗਏ। ਐਸਆਈਟੀ ਅੱਗੇ ਪੇਸ਼ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਬਿਕਰਮ

ਜਦੋਂ ਬੁਲਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ, ਮੁੜ ਆ ਜਾਵਾਂਗਾ: ਮਜੀਠੀਆ

ਮਜੀਠੀਆ ਨੇ ਭਗਵੰਤ ਮਾਨ ਸਰਕਾਰ ਪਾਲਣਾ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਇਸ ਲਈ ਸਿੱਟ ਅੱਗੇ ਪੇਸ਼ ਹੋਣ ਲਈ ਆਏ ਹਨ। ਕਰੀਬ 8 ਘੰਟਿਆਂ ਬਾਅਦ ਪੇਸ਼ੀ ਭੁਗਤ ਕੇ ਆਏ ਮਜੀਠੀਆ ਨੇ ਪਤਰਕਾਰਾਂ ਨਾਲ ਗੱਲਬਾਤ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਚੁੱਪ ਸੀ ਪਰ ਜਦੋਂ ਤੋਂ ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਇੱਕ ਬੱਚੀ ਨਾਲ ਖੜਨ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਲਿਆ ਉਦੋਂ ਤੋਂ ਹੀ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਹੋਣ ਲਈ ਇਹ ਸੰਮਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਉਹਨਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜੇਕਰ ਸਬੂਤ ਹਨ ਤਾਂ ਅਦਾਲਤ 'ਚ ਪੇਸ਼ ਕਰਦੇ ਪਰ ਇੱਥੇ ਸਿਆਸੀਕਰਨ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰੀ ਤੋਂ ਨਹੀਂ ਡਰਦੇ ਪਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਇਸ ਪੇਸ਼ੀ ਦੌਰਾਨ ਪਟਿਆਲਾ 'ਚ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਪੁਲਿਸ ਦਾ ਕਰਫਿਊ ਸਾਬਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਕਿੰਨਾ ਡਰਦੀ ਹੈ। ਮਜੀਠੀਆ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕੇਜਰੀਵਾਲ ਨੂੰ ਈਡੀ ਨੇ ਸੱਦਿਆ ਪਰ ਉਹ ਭਗਵੰਤ ਮਾਨ ਦੇ ਜਹਾਜ਼ 'ਚ ਭੱਜਦਾ ਫਿਰ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ

ਪਾਲਣਾ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਇਸ ਲਈ ਸਿੱਟ ਅੱਗੇ ਪੇਸ਼ ਹੋਣ ਲਈ ਆਏ ਹਨ। ਕਰੀਬ 8 ਘੰਟਿਆਂ ਬਾਅਦ ਪੇਸ਼ੀ ਭੁਗਤ ਕੇ ਆਏ ਮਜੀਠੀਆ ਨੇ ਪਤਰਕਾਰਾਂ ਨਾਲ ਗੱਲਬਾਤ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਚੁੱਪ ਸੀ ਪਰ ਜਦੋਂ ਤੋਂ ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਇੱਕ ਬੱਚੀ ਨਾਲ ਖੜਨ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਲਿਆ ਉਦੋਂ ਤੋਂ ਹੀ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਹੋਣ ਲਈ ਇਹ ਸੰਮਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਉਹਨਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜੇਕਰ ਸਬੂਤ ਹਨ ਤਾਂ ਅਦਾਲਤ 'ਚ ਪੇਸ਼ ਕਰਦੇ ਪਰ ਇੱਥੇ ਸਿਆਸੀਕਰਨ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰੀ ਤੋਂ ਨਹੀਂ ਡਰਦੇ, ਮੈਂ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਮੁੱਦੇ ਉਠਾਉਣੇ ਬੰਦ ਨਹੀਂ ਕਰਨੇ। ਇਹ ਮਾਮਲਾ 2013 ਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕਈ ਵਾਰ ਸਿੱਟਾਂ ਬਣ ਚੁੱਕੀਆਂ ਹਨ। ਮਜੀਠੀਆ ਨੇ ਮੈਂ ਹੱਕ ਸੱਚ ਦੀ ਲੜਾਈ ਲੜਦਾ ਰਹਾਂਗਾ। ਮੌਜੂਦਾ ਸਿੱਟ ਮੁੱਖੀ ਮੁਖਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਛੀਨਾ 31 ਨੂੰ ਰਿਟਾਇਰ ਹੋ ਰਹੇ ਹਨ। ਸਾਬਕਾ ਕੈਬਨਿਟ ਮੰਤਰੀ ਬਿਕਰਮ ਮਜੀਠੀਆ ਦੀ ਪੇਸ਼ੀ ਮੌਕੇ ਦਫਤਰ ਦੇ ਬਾਹਰ ਅਕਾਲੀ ਆਗੂ ਸਤਨਾਮ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਦਾ ਜਾਪ ਕਰਦੇ ਰਹੇ।

ਸਿੱਖ ਕੌਮ 'ਚ ਮੁਆਫੀ ਦੀ ਮਰਿਆਦਾ ਕੀ ਹੈ, ਮਹਾਰਾਜਾ ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ ਤੋਂ ਜ਼ੈਲ ਸਿੰਘ ਤੱਕ ਮੁਆਫੀ ਮੰਗਣ ਵਾਲਿਆਂ ਬਾਰੇ ਜਾਣੋ

ਕਦੋਂ ਤੇ ਕਿੱਥੇ ਹੋਈ ਸੀ 'ਬੇਅਦਬੀ'

1 ਜੂਨ 2015 ਨੂੰ ਜ਼ਿਲਾ ਫਰੀਦਕੋਟ ਅਧੀਨ ਪੈਂਦੇ ਪਿੰਡ ਬੁਰਜ ਜਵਾਹਰ ਸਿੰਘ ਵਾਲਾ ਦੇ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਤੋਂ ਕੁੱਝ ਸ਼ਰਾਰਤੀ ਅਨਸਰਾਂ ਨੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਬੀੜ ਚੋਰੀ ਕਰ ਲਈ ਸੀ। ਪੰਜਾਬ ਪੁਲਿਸ ਦੇ ਡੀਆਈਜੀ ਰਹੇ ਰਣਬੀਰ ਸਿੰਘ ਖੱਟੜਾ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਾਲੀ ਇੱਕ ਸਪੈਸ਼ਲ ਇਨਵੈਸਟੀਗੇਸ਼ਨ ਟੀਮ ਨੇ ਇਸ ਗੱਲ ਤੋਂ ਪਰਦਾ ਚੁੱਕਿਆ ਸੀ ਕਿ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਬੀੜ ਚੋਰੀ ਕਰਨ ਮਗਰੋਂ ਪਿੰਡ ਬੁਰਜ ਜਵਾਹਰ ਸਿੰਘ ਵਾਲਾ ਵਿੱਚ ਇਤਰਾਜ਼ਯੋਗ ਅਤੇ ਭੜਕਾਊ ਭਾਸ਼ਾ ਵਾਲੇ ਪੋਸਟਰ ਵੀ ਲਗਾਏ ਗਏ ਸਨ। ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਬੀੜ ਦੇ ਅੰਗ ਪਿੰਡ ਬਰਗਾੜੀ ਤੇ ਜ਼ਿਲਾ ਮੋਗਾ ਅਧੀਨ ਪੈਂਦੇ ਪਿੰਡ ਮੱਲਕੇ ਦੀਆਂ ਗਲੀਆਂ ਵਿੱਚ ਖਿੱਲਰੇ ਹੋਏ ਮਿਲੇ ਸਨ। ਇਸ ਵੇਲੇ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਸੀ ਤੇ

ਮਰਹੂਮ ਨੇਤਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ ਸੂਬੇ ਦੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਸਨ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸਿੱਖ ਸੰਗਤਾਂ ਵਿੱਚ ਭਾਰੀ ਰੋਹ ਪੈਦਾ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਸਿੱਖ ਸੰਗਤ ਨੇ ਬਹਿਬਲ ਕਲਾਂ ਅਤੇ ਕੋਟਕਪੂਰਾ ਵਿੱਚ ਸੜਕਾਂ ਜਾਮ ਕਰ ਦਿੱਤੀਆਂ ਸਨ। ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨਕਾਰੀ ਸਿੱਖ ਮੰਗ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ ਕਿ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਦੀ 'ਬੇਅਦਬੀ' ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਤਰੱਤ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ 14 ਅਕਤੂਬਰ 2015 ਨੂੰ ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ 'ਤੇ ਗੋਲੀਆਂ ਚਲਾ ਦਿੱਤੀਆਂ ਸਨ। ਇਸ ਗੋਲੀਬਾਰੀ ਵਿੱਚ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਭਗਵਾਨ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਗੁਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ ਸੀ। ਇੱਥੋਂ ਹੀ ਉਸ ਵੇਲੇ ਦੀ ਅਕਾਲੀ ਸਰਕਾਰ ਖਿਲਾਫ ਪੰਥਕ ਹਲਕਿਆਂ ਵਿੱਚ ਆਵਾਜ਼ ਉੱਠਣੀ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਗਈ ਸੀ।

ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸੁਖਬੀਰ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ ਵੱਲੋਂ ਸਿੱਖ ਪੰਥ ਤੋਂ ਮੁਆਫੀ ਮੰਗੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸਿੱਖ ਹਲਕਿਆਂ ਵਿਚ ਇੱਕ ਨਵੀਂ ਚਰਚਾ ਛਿੜ ਗਈ ਹੈ। ਸੁਖਬੀਰ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ ਨੇ 14 ਨਵੰਬਰ ਨੂੰ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਵਿੱਚ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦੇ 103ਵੇਂ ਸਥਾਪਨਾ ਦਿਵਸ ਮੌਕੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਬੇਅਦਬੀ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰਦਿਆਂ ਸਿੱਖ ਮੁਆਫੀ ਮੰਗੀ ਸੀ। ਜਿਵੇਂ ਹੀ ਇਸ ਮੁਆਫੀਨਾਮੇ ਦੀ ਗੱਲ ਸਾਹਮਣੇ ਆਈ ਤਾਂ ਪੰਥਕ ਸਭਾ ਵਿੱਚ ਕਈ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਵਾਲ ਖੜ੍ਹੇ ਹੋ ਗਏ। ਪੰਥਕ ਹਲਕਿਆਂ ਵਿੱਚ ਮੁੱਦਾ ਇਹ ਉੱਠ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਸਿੱਖ ਪੰਥ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਭੁੱਲ ਲਈ ਅਕਾਲ ਤਖ਼ਤ ਤੋਂ ਮੁਆਫੀ ਮੰਗਣ ਦੀ ਮਰਿਆਦਾ ਕੀ ਹੈ। ਇਸ ਮੁੱਦੇ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਅਕਾਲ ਤਖ਼ਤ ਦੇ ਸਾਬਕਾ ਜਥੇਦਾਰ ਭਾਈ ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਤਖ਼ਤ ਸ੍ਰੀ ਦਮਦਮਾ ਸਾਹਿਬ ਤਲਵੰਡੀ ਸਾਬੋ ਦੇ ਸਾਬਕਾ ਜਥੇਦਾਰ ਗਿਆਨੀ ਕੇਵਲ ਸਿੰਘ ਨੇ ਸੁਖਬੀਰ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ ਦੇ ਮੁਆਫੀਨਾਮੇ ਨੂੰ ਪੰਥਕ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦਾ ਘਾਣ ਕਰਾਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ।

ਸੁਖਬੀਰ ਦੇ ਮੁਆਫੀ ਮੰਗਣ 'ਤੇ ਸਾਬਕਾ ਜਥੇਦਾਰ ਕੀ ਬੋਲੇ
ਸੁਖਬੀਰ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ ਵੱਲੋਂ ਬੇਅਦਬੀਆਂ ਦੇ ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਨੂੰ ਨਾ ਫੜੇ ਜਾਣ ਬਾਰੇ ਮੰਗੀ ਮੁਆਫੀ 'ਤੇ ਬੋਲਦਿਆਂ ਅਕਾਲ ਤਖ਼ਤ ਦੇ ਸਾਬਕਾ ਜਥੇਦਾਰ ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਬੇਅਦਬੀ ਨਾਲ ਜੁੜੀਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਸਿੱਖ ਪੰਥ ਦੇ ਹਿਰਦਿਆਂ ਨੂੰ ਵਲੂੰਧਰਣ ਵਾਲੀਆਂ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ, ਪੰਥ ਅਤੇ ਗ੍ਰੰਥ ਦਾ ਇੱਕ ਵਿਲੱਖਣ ਸਿਧਾਂਤ ਹੈ ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਵੀ ਕੌਮ ਨਾਲ ਧੋਹ ਕਰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਅਕਾਲ ਤਖ਼ਤ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਮਰਿਆਦਾ ਮੁਤਾਬਿਕ ਮੁਆਫੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ, ਸਿੱਖ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦਾ ਨਿਰਾਦਰ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਸ਼ਖ਼ਸ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਗਲ ਵਿੱਚ ਪੱਲਾ ਪਾ ਕੇ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖ਼ਤ ਦੇ ਸਨਮੁਖ ਸਿਰ ਝੁਕਾ ਕੇ ਖੜ੍ਹਨਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਮਗਰੋਂ 5

ਪਿਆਰੇ ਗੁਨਾਹ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਪੁੱਛਦੇ ਹਨ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਸਿੱਖ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕੀਤੀ ਹੈ ?

ਸਾਬਕਾ ਜਥੇਦਾਰ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ, ਫਿਰ ਗੁਨਾਹਗਾਰ ਨੂੰ ਪੰਜ ਪਿਆਰੇ ਤਨਖਾਹੀਆ ਕਰਾਰ ਦੇ ਕੇ ਧਾਰਮਿਕ ਸਜ਼ਾ ਸੁਣਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਜੇ ਸਬੰਧਤ ਵਿਅਕਤੀ ਸਜ਼ਾ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਮੰਨਦਾ ਤਾਂ ਪੰਜ ਪਿਆਰੇ ਗੁਨਾਹਗਾਰ ਨੂੰ ਪੰਥ ਵਿੱਚੋਂ ਛੇਕ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਉਹ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ, ਪਰ ਸੁਖਬੀਰ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ ਨੇ ਅਜਿਹਾ ਕੁੱਝ ਵੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ। ਮਸਲਾ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੀ ਬੇਅਦਬੀ ਤੇ ਬੇਅਦਬੀ ਦੇ ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਨੂੰ ਨਾ ਫੜਨ ਦਾ ਹੈ। ਜੇ ਸੁਖਬੀਰ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ ਸੱਚੇ ਦਿਲ ਤੋਂ ਆਪਣੇ ਗੁਨਾਹਾਂ ਦੀ ਮੁਆਫੀ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹੁੰਦੇ ਤਾਂ ਉਹ ਆਪਣੇ ਅਹੁਦੇ ਤੋਂ ਅਸਤੀਫਾ ਦੇ ਕੇ ਆਪਣੇ ਗਲ ਵਿੱਚ ਪੱਲਾ ਪਾ ਕੇ ਇੱਕ ਨਿਮਾਣੇ ਸਿੱਖ ਵਜੋਂ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖ਼ਤ ਸਾਹਮਣੇ ਪੇਸ਼ ਹੁੰਦੇ। ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪੰਥਕ ਸਿਧਾਂਤ ਸਰਬ-ਉੱਚ ਹਨ ਅਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਨਾ ਕਰਨਾ ਵੀ ਇੱਕ ਗੁਨਾਹ ਹੈ।

ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਤਖ਼ਤ ਸ੍ਰੀ ਦਮਦਮਾ ਸਾਹਿਬ ਤਲਵੰਡੀ ਸਾਬੋ ਦੇ ਸਾਬਕਾ ਜਥੇਦਾਰ ਗਿਆਨੀ ਕੇਵਲ ਸਿੰਘ ਨਾਲ ਗੱਲ ਕੀਤੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸੁਖਬੀਰ ਸੁਖਬੀਰ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ ਵੱਲੋਂ ਮੁਆਫੀ ਮੰਗੇ ਜਾਣ ਸਬੰਧੀ ਆਪਣੀ ਪ੍ਰਤੀਕਿਰਿਆ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰਦਿਆਂ ਸਿੱਖ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ। ਗਿਆਨੀ ਕੇਵਲ ਸਿੰਘ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਵਿੱਚ ਹਰ ਮਨੁੱਖ ਤੋਂ ਭੁੱਲ ਜਾਂ ਗੁਨਾਹ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਇਤਿਹਾਸ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਗਵਾਹ ਹੈ ਕਿ ਸਿੱਖ ਸਿਧਾਂਤ ਮੁਤਾਬਿਕ ਨੀਵਾਂ ਹੋ ਕੇ ਗੁਰੂ ਦੇ ਚਰ 'ਤੇ ਆਉਣ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਮੁਆਫੀ ਵੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਰਹੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ, ਸੁਖਬੀਰ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ ਵੱਲੋਂ ਬੇਅਦਬੀਆਂ ਦੇ ਮੁੱਦੇ 'ਤੇ ਮੁਆਫੀ ਮੰਗਣ ਦਾ ਢੰਗ ਗੁਰੂ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਅਨੁਸਾਰ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ, ਪਰ ਅਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਮੁਆਫੀ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖ਼ਤ ਸਾਹਿਬ 'ਤੇ ਪੇਸ਼

ਹੋ ਕੇ ਮੰਗਣ ਦੀ ਮਰਿਆਦਾ ਹੈ। ਚਲਦੇ ਭਾਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਮੁਆਫੀ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰਨਾ ਸਹੀ ਤਰੀਕਾ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਉਹ ਅੱਗੇ ਦੱਸਦੇ ਹਨ, ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਬੇਅਦਬੀ ਤੇ ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਦੇ ਮਸਲੇ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਸੰਗਤ ਪਿਛਲੇ 8 ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਨਿਆਂ ਨੂੰ ਉਡੀਕ ਰਹੀ ਹੈ। ਇਸ ਬਾਬਤ ਮੁਆਫੀ ਦੀ ਗੱਲ ਸਿੱਖ ਕੌਮ ਦੀ ਕਚਹਿਰੀ ਵਿੱਚ ਵਿਚਾਰੀ ਜਾਣੀ ਹੈ। ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਸੇ ਮਸਲੇ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਨਿੱਘਾਰ ਵੱਲ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਗਿਆਨੀ ਕੇਵਲ ਸਿੰਘ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ, ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਬੇਅਦਬੀ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਬਚਾਉਣ ਲਈ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਵੱਲੋਂ ਕਈ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਚਾਲਾਂ ਚੱਲੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ। ਸਿਰਫ ਰਾਜਨੀਤੀ ਚਮਕਾਉਣ ਲਈ ਧਾਰਮਿਕ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਨਾਲ ਖਿਲਵਾੜ ਕਰਨਾ ਜਾਂ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਮਰਿਆਦਾ ਦੇ ਮੁਆਫੀ ਦੀ ਗੱਲ ਸਿੱਖ ਕੌਮ ਕਦੇ ਵੀ ਪ੍ਰਵਾਨ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੀ।

ਅਕਾਲ ਤਖ਼ਤ 'ਤੇ ਪੇਸ਼ ਹੋ ਕੇ ਮੁਆਫੀ ਮੰਗਣ ਵਾਲੀਆਂ ਕੁੱਝ ਅਹਿਮ ਸਖਸ਼ੀਅਤਾਂ

ਮਹਾਰਾਜਾ ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਇੱਕ ਗਲਤੀ ਲਈ ਅਕਾਲ ਤਖ਼ਤ ਦੇ ਉਸ ਸਮੇਂ ਜਥੇਦਾਰ ਅਕਾਲੀ ਫੂਲਾ ਸਿੰਘ ਨੇ ਮੁਆਫੀ ਦਿੱਤੀ ਸੀ।

ਸਾਬਕਾ ਜਥੇਦਾਰ ਭਾਈ ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਮਹਾਰਾਜਾ ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ ਨੇ ਰਾਜਾ ਹੁੰਦਿਆਂ ਅਕਾਲ ਤਖ਼ਤ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਅੱਗੇ ਸਿਰ ਝੁਕਾਉਂਦੇ ਹੋਏ ਜਥੇਦਾਰ ਅਕਾਲੀ ਫੂਲਾ ਸਿੰਘ ਵੱਲੋਂ ਕੋੜੇ ਮਾਰਨ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਨੂੰ ਸਿਰ ਮੱਥੇ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕੀਤਾ ਸੀ।

ਇਤਿਹਾਸ ਦੀ ਸਮਝ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਪੰਜਾਬ ਵਿਰਾਸਤ ਮੰਚ ਦੇ ਸਰਪ੍ਰਸਤ ਰਾਜਿੰਦਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਥਰਾਜ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ, ਮਹਾਰਾਜਾ ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ ਮੋਰਾਂ ਨਾਂ ਦੀ ਔਰਤ ਨਾਲ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ ਮੱਥਾ ਟੇਕਣ ਲਈ ਆ ਰਹੇ ਸਨ ਤੇ ਅਕਾਲੀ ਫੂਲਾ

ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦਾ ਪੱਖ ਕੀ ਹੈ ?

ਸੁਖਬੀਰ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ ਵੱਲੋਂ ਬੇਅਦਬੀ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਨੂੰ ਫੜਨ ਵਿਚ ਨਾ-ਕਾਮਯਾਬ ਹੋਣ ਲਈ ਦਬਾਅ ਦੀ ਗੱਲ ਆਖੀ ਗਈ ਹੈ। ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦੇ ਸਥਾਪਨਾ ਦਿਵਸ ਮੌਕੇ ਅਖੰਡ ਪਾਠ ਦੇ ਭੋਗ ਮਗਰੋਂ ਜੁੜੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਇਕੱਠ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਨ ਕਰਦਿਆਂ ਸੁਖਬੀਰ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ ਨੇ ਕਿਹਾ ਸੀ, ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦਾ ਮੁੱਖ ਸੇਵਾਦਾਰ ਹੋਣ ਦੇ ਨਾਤੇ ਮੈਂ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖ਼ਤ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਸਨਮੁਖ ਹੋ ਕੇ ਸਿਰ ਝੁਕਾ ਕੇ ਸਮੁੱਚੇ ਖਾਲਸਾ ਪੰਥ ਤੋਂ ਮੁਆਫੀ ਮੰਗਦਾ ਹਾਂ। ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦੇ ਕੌਮੀ ਜਨਰਲ ਸਕੱਤਰ ਐਡਵੋਕੇਟ ਬਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਮੱਖਣ ਬਰਾੜ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਪਾਰਟੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸੁਖਬੀਰ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ ਦਾ ਮੁਆਫੀ ਮੰਗਣਾ ਇੱਕ ਫਰਾਖ-ਦਿਲੀ ਵਾਲਾ ਫੈਸਲਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ, ਸਭ ਤੋਂ ਅਹਿਮ ਗੱਲ ਤਾਂ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਨਾਲ ਇੱਕ ਤਾਂ ਪੰਥਕ ਏਕਤਾ ਦਾ ਰਾਹ ਪੱਧਰਾ ਹੋਵੇਗਾ ਤੇ ਦੂਜਾ ਇਸ ਨਾਲ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਨੇ ਪੰਥਕ ਰਿਵਾਇਤਾਂ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰਨ ਦੀ ਪਿਰਤ ਪਾਈ ਹੈ।

ਸਿੰਘ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਰੋਕ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਔਰਤ ਦੇ ਮੁੱਦੇ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖ਼ਤ ਸਾਹਿਬ 'ਤੇ ਪੇਸ਼ ਹੋਣ ਦਾ ਹੁਕਮ ਸੁਣਾਇਆ ਸੀ।

ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ 1984 ਦੇ ਸ੍ਰੀ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ 'ਤੇ ਹੋਏ 'ਆਪ੍ਰੇਸ਼ਨ ਨੀਲਾ ਤਾਰਾ' ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਭਾਰਤ ਦੇ ਮਰਹੂਮ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਗਿਆਨੀ ਜ਼ੈਲ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਭਾਰਤ ਦੇ ਗ੍ਰਹਿ ਮੰਤਰੀ ਰਹੇ ਬੂਟਾ ਸਿੰਘ ਅਕਾਲ ਤਖ਼ਤ 'ਤੇ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਸਨ।

ਅਕਾਲ ਤਖ਼ਤ ਦੇ ਤੱਤਕਾਲੀਨ ਜਥੇਦਾਰ ਗਿਆਨੀ ਕਿਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਨੇ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ 'ਤੇ ਹੋਏ ਫੌਜੀ ਹਮਲੇ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਗਿਆਨੀ ਜ਼ੈਲ ਸਿੰਘ ਤੇ ਬੂਟਾ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਤਲਬ ਕਰਕੇ ਇੰਨਾਂ ਸਖਸ਼ੀਅਤਾਂ ਨੂੰ ਧਾਰਮਿਕ ਸੇਵਾ ਲਾਈ ਸੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਰਹੇ ਮਰਹੂਮ ਆਗੂ ਸੁਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਬਰਨਾਲਾ ਵੀ ਸ੍ਰੀ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ 'ਤੇ ਹੋਏ 'ਆਪ੍ਰੇਸ਼ਨ ਕਾਲੀ ਗਰਜ' ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਕਾਲ ਤਖ਼ਤ 'ਤੇ ਰਾਜ਼ ਹੋ ਕੇ ਪੰਜ ਪਿਆਰਿਆਂ ਵੱਲੋਂ ਲਾਈ ਗਈ ਧਾਰਮਿਕ ਸੇਵਾ ਭੁਗਤ ਚੁੱਕੇ ਹਨ। ਰਾਜਿੰਦਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਥਰਾਜ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਉਸ ਵੇਲੇ ਸੁਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਬਰਨਾਲਾ ਨੂੰ ਸ੍ਰੀ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ ਵਿੱਚ ਪੁਲਿਸ ਭੇਜਣ ਬਦਲੇ ਅਕਾਲ ਤਖ਼ਤ 'ਤੇ ਤਲਬ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਖੁੱਛਾ ਦਲ ਦੇ ਜਥੇਦਾਰ ਬਾਬਾ ਸੰਤਾ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਵੀ ਅਕਾਲ ਤਖ਼ਤ ਦੇ ਜਥੇਦਾਰ ਵੱਲੋਂ ਤਲਬ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ 1984 ਵਿੱਚ ਫੌਜੀ ਐਕਸ਼ਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਢਹਿ ਚੁੱਕੇ ਅਕਾਲ ਤਖ਼ਤ ਦੀ ਕਾਰ ਸੇਵਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਵਾ ਦਿੱਤੀ ਸੀ।

ਹਫ਼ਤਾਵਾਰੀ ਪ੍ਰੀਤਨਾਮਾ

Weekly Preetnama www.preetnama.com
+1 (201) 312-4180

PRITPAL KAUR
Editor-In-Chief
+1 201-312-4180
+1 917-328-8436

ADVISORY BOARD

ਜੋਗਾ ਸਿੰਘ

ਜਸਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨਿਊਜਰਸੀ

ਗੁਰਮੀਤ ਸਿੰਘ ਧਲਵਾਨ ਸ਼ਿਕਾਰੀ

ਜੀ. ਐਸ ਸਿੰਘ ਪੰਜਾਬ

ਸੁਜਾਨ ਨਾਗ, ਯੂ.ਐਸ.ਏ.

ਸਰਬਜੀਤ ਕੌਰ ਪੰਜਾਬ

ਸੁਖਮੰਦਰ ਬਰਾੜ

(ਭਗਤਾ ਭਾਈਕਾ) ਵੈਨਕੂਵਰ,

ਗਗਨਦੀਪ ਸਿੰਘ

ਗ੍ਰਾਫਿਕ ਡਿਜ਼ਾਇਨਰ

9592398822

The Preetnama is not responsible or legally lible for any news, article, advertisement or typing mistakes in the news or articles

ਪਿਛਲੇ ਕੁਝ ਹਫ਼ਤਿਆਂ ਤੋਂ ਪਾਠਕਾਂ ਵੱਲੋਂ ਲੇਖ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਨਾ ਹੋਣ ਦੇ ਲਗਾਤਾਰ ਫੋਨ ਆ ਰਹੇ ਹਨ, ਜਿਸ ਲਈ ਲਈ ਖਿਮਾ ਦੇ ਜਾਚਕ ਹਾਂ। ਪ੍ਰੀਤਨਾਮਾ ਵੱਲੋਂ ਲੇਖਕਾਂ ਨੂੰ ਬੇਨਤੀ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਵਾਰ ਵਿਚ ਇੱਕ ਹੀ ਲੇਖ ਭੇਜਿਆ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਜੋ ਢੁਕਵੀਂ ਜਗ੍ਹਾਂ 'ਤੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ।

Preetnamausa@gmail.com
www.preetnama.com

ਜਿ ਕਾਬਾ ਪਾਸ ਹੈ ਹਰ ਏਕ ਖਾਲਸਾ ਕੇ ਲਿਯੇ

ਪੌਹ ਮਹੀਨਾ ਬੇਦਰਦ ਠੰਢ ਦਾ ਕਹਿਰ,ਚਾਰੇ ਪਾਸੇ ਦੁਸ਼ਮਣਾਂ ਦੀਆਂ ਸੈਨਾਵਾਂ, ਸਾਹਿਬ-ਏ-ਕਮਾਲ ਧੰਨ ਧੰਨ ਦਸ਼ਮੇਸ਼ ਪਿਤਾ ਸ਼੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ ਅਡੋਲ, ਜੁਲਮ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਲੜਦੇ ਹੋਏ, ਠਾਠਾਂ ਮਾਰਦੀ ਸਰਸਾ ਨਦੀ ਦੇ ਕੰਢੇ ਤੋਂ ਪਾਰ ਜਾਂਦਿਆਂ ਪਰਿਵਾਰ ਨਾਲੋਂ ਅਜਿਹਾ ਵਿਛੋੜਾ ਪਿਆ ਕਿ ਮੁੜ ਪਰਿਵਾਰ ਨਾਲ ਮੇਲੇ ਕਦੀ ਨਾ ਹੋਏ। ਦੁਨੀਆਂ ਵਿੱਚ ਕਿਤੇ ਵੀ ਅਜਿਹੀ ਕੁਰਬਾਨੀ ਦੀ ਮਿਸਾਲ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦੀ ਕਿ ਲੋਕਾਈ ਤੇ ਧਰਮ (ਧਰਮ, ਮਤਲਬ ਸੱਚ) ਵਾਸਤੇ ਕਿਸੇ ਮਹਾਂਪੁਰਸ਼, ਗੁਰੂ ਨੇ ਆਪਣਾ ਸਰਬੰਸ ਕੁਰਬਾਨ ਕੀਤਾ ਹੋਵੇ। ਇਹ ਇੱਕ ਇਕੱਲੀ ਅਦੁੱਤੀ ਮਿਸਾਲ ਹੈ ਜੋ ਰਹਿੰਦੀ ਦੁਨੀਆਂ ਤੱਕ ਕਾਇਮ ਰਹੇਗੀ। ਗੁਰੂ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਅਨੰਤ ਸ਼ਕਤੀ ਦੇ ਮਾਲਕ ਸਨ ਚਾਹੁੰਦੇ ਤਾਂ ਇੱਕ ਨਜ਼ਰ ਨਾਲ ਦੁਸ਼ਮਣਾਂ ਦੇ ਮਨ ਬਦਲ ਸਕਦੇ ਸਨ ਪਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਅਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਕਿਉਂਕਿ ਜੇ ਉਹ ਕਰਦੇ ਤਾਂ ਇਹ ਹੀ ਹੁੰਦਾ ਕਿ ਕੋਈ ਸਮਰੱਥ, ਰੱਬੀ ਨੂਰ, ਮਹਾਂਪੁਰਸ਼ ਹੀ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਦੇ ਸਮਰੱਥ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਆਮ ਇਨਸਾਨ ਨਹੀਂ ਪਰ ਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ ਹਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਦੁੱਖ,ਕਸ਼ਟ ਆਮ ਆਦਮੀ ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਝੱਲੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਜ਼ਾਲਮ ਦੇ ਨਹੀਂ, ਜੁਲਮ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਯੁੱਧ ਕੀਤੇ ਜੋ ਨੀਤੀ ਸੀ, ਉਸ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕੀਤੀ। ਯੁੱਧ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦੁਸ਼ਮਣ ਨੂੰ ਸਮਝਾਉਣ ਦੇ ਹਰ ਯਤਨ ਕਰਦੇ ਸੀ। ਜਦੋਂ ਦੁਸ਼ਮਣ ਸਮਝਣ ਨੂੰ ਤਿਆਰ ਨਾ ਹੋਵੇ ਅਤੇ ਜੁਲਮ ਦੀ ਇੰਤਹਾ ਹੋ ਜਾਵੇ ਫਿਰ ਹਥਿਆਰ ਚੁੱਕਣਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਜ਼ਾਇਜ਼ ਕਰਾਰ ਦਿੱਤਾ। ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਵਧਦੀ ਤਾਕਤ ਤੋਂ ਉਸ ਸਮੇਂ ਦੇ ਹਿੰਦੂ ਰਾਜਿਆਂ ਨੂੰ ਈਰਖਾ ਹੋਣ ਲੱਗੀ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਰਾਜਿਆਂ ਨੂੰ ਗੁਰੂ ਜੀ ਦੀ ਰਹਿਨੁਮਾਈ ਹੋਣ ਖ਼ਾਲਸੇ ਦੀ ਦਿਨੋ-ਦਿਨ ਹੋ ਰਹੀ ਚੜ੍ਹਤ ਤੋਂ ਖੌਫ ਹੋਣ ਲੱਗਾ ਤੇ ਆਪਣੀ ਹਕੂਮਤ ਨੂੰ ਖਤਰਾ ਭਾਸਣ ਲੱਗਾ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਮੁਸਲਿਮ ਹਕੂਮਰਾਨਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਵਿਰੁੱਧ ਭੜਕਾਇਆ ਅਤੇ ਮੁਸਲਿਮ ਫੌਜਾਂ ਨੂੰ ਨਾਲ ਮਿਲਾ ਕੇ ਗੁਰੂ ਜੀ ਵਿਰੁੱਧ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਤੇ ਯੁੱਧ ਆਰੰਭ ਕੀਤੇ। ਦਸ਼ਮੇਸ਼ ਪਿਤਾ ਕਿਸੇ ਧਰਮ ਜਾਂ ਫਿਰਕੇ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਨਹੀਂ ਸਨ ਉਹ ਜੁਲਮ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਅਤੇ ਇਨਸਾਨੀਅਤ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਦੇ ਹਾਮੀ ਸਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਬੇਖੌਫ ਦੁਸ਼ਮਣਾਂ ਨਾਲ ਟੱਕਰ ਲਈ ਅਤੇ ਜ਼ਾਲਮਾਂ ਨੂੰ ਮੂੰਹ ਤੋੜ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ। ਇਹ ਸਭ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਹਿੰਮਤ, ਬਹਾਦਰੀ ਨਾਲ ਆਮ ਇਨਸਾਨ ਵੀ ਜੁਲਮ ਦਾ ਟਾਕਰਾ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਇਹ ਹੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਸੰਦੇਸ਼ ਸੀ ਸਮੁੱਚੀ ਦੁਨੀਆਂ ਲਈ। ਪੂਰੇ ਵਿਸ਼ਵ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੀ ਕੋਈ ਉਦਾਹਰਣ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦੀ ਕਿ ਕਿਸੇ ਗੁਰੂ, ਮਹਾਂਪੁਰਸ਼ ਨੇ ਜੁਲਮ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਦਿਆਂ ਆਪਣੇ ਪਰਿਵਾਰ ਨੂੰ ਮਾਨਵਤਾ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਲਈ ਸ਼ਹੀਦ ਕਰਵਾਇਆ ਹੋਵੇ। ਇੱਕ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਤੇ ਮਹਾਨ ਗੱਲ ਕਿ ਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ ਆਪਣੇ ਪਰਿਵਾਰ ਨੂੰ ਮਨੁੱਖਤਾ ਦੇ ਲੇਖੇ ਲਾ ਕੇ ਸਮੁੱਚੇ ਖ਼ਾਲਸੇ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਪਰਿਵਾਰ ਸਮਝਿਆ। ਖ਼ਾਲਸਾ ਉਹ ਜੋ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਖ਼ਾਲਸ (ਸ਼ੁੱਧ) ਹੋਵੇ, ਅੰਦਰੋਂ ਬਾਹਰੋਂ ਇੱਕੋ ਹੋਵੇ ਉਸ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਵਾਸੇ (ਹੋਂਦ) ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਜ਼ਾਹਰ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਚਾਰੇ ਸਾਹਿਬਜ਼ਾਦੇ, ਵੱਡੇ ਅਜੀਤ ਸਿੰਘ ਤੇ ਜੁਝਾਰ ਸਿੰਘ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਚਮਕੌਰ ਦੀ ਗੜ੍ਹੀ @ਚ ਬਹਾਦਰੀ ਦੇ ਐਸੇ ਜੌਹਰ

ਦਿਖਾਏ ਕਿ ਦੁਸ਼ਮਣ ਵੀ ਬਹਾਦਰੀ ਦੇਖ ਕੇ ਭੱਚਕੇ ਰਹਿ ਗਏ ਅਤੇ ਮਾਨਵਤਾ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਕਰਦੇ ਅਤੇ ਜੁਲਮ ਖਿਲਾਫ ਲੜਦਿਆਂ ਸ਼ਹੀਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ। ਛੋਟੇ ਸਾਹਿਬਜ਼ਾਦੇ ਬਾਬਾ ਜ਼ੋਰਾਵਰ ਸਿੰਘ ਤੇ ਬਾਬਾ ਫਤਹਿ ਸਿੰਘ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਅਨੇਕਾਂ ਅਣਮਨੁੱਖੀ ਤਸੀਹੇ ਦੇ ਕੇ ਸਰਹਿੰਦ ਵਿਖੇ ਜ਼ਿੰਦਾ ਨੀਹਾਂ ਵਿੱਚ ਚਿਣ ਕੇ ਸ਼ਹੀਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਸਾਹਿਬਜ਼ਾਦੇ ਜੋ ਉਸ ਮਹਾਨ ਸ਼ਹੀਦ, ਧਰਮ ਦੇ ਰਾਖੇ,ਹਿੰਦ ਦੀ ਚਾਦਰ ਧੰਨ ਧੰਨ ਸ਼੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਤੇਗ ਬਹਾਦਰ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੇ ਪੋਤਰੇ ਸਨ, ਨੇ ਆਪਣੀਆਂ ਸ਼ਹਾਦਤਾਂ ਨਾਲ ਇਨਸਾਨੀਅਤ ਤੇ ਧਰਮ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਕੀਤੀ। ਕਿੰਨੀਆਂ ਮਹਾਨ ਰੱਬੀ ਰੂਹਾਂ ਸਨ ਉਹ, ਜੋ ਥੋੜ੍ਹੇ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਹੀ ਸਮੁੱਚੀ ਮਾਨਵਤਾ ਨੂੰ ਇੱਕ ਇਹੋ ਜਿਹਾ ਸੰਦੇਸ਼ ਦੇ ਗਈਆਂ ਜੋ ਹਮੇਸ਼ਾ ਸਾਨੂੰ ਇਹ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਰਹੇਗਾ ਕਿ ਸੱਚ ਦੇ ਮਾਰਗ @ਤੇ ਚੱਲਣ ਤੇ ਜੁਲਮ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਨਾ ਝੁਕਣਾ ਸਗੋਂ ਉਸ ਦਾ ਡਟ ਕੇ ਮੁਕਾਬਲਾ ਕਰਨਾ ਤੇ ਹਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਗ਼ੁਲਾਮੀ ਦੀਆਂ ਜ਼ੰਜੀਰਾਂ ਨੂੰ ਤੋੜ ਕੇ ਆਜ਼ਾਦ ਫਿਜ਼ਾ ਵਿੱਚ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਬਸਰ ਕਰਨਾ। ਨਾ ਜੁਲਮ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਸਹਿਣਾ ਦਾ ਸੰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸ਼ਹੀਦੀ ਪੁਰਬ @ਤੇ ਦੁਨੀਆਂ ਦੇ ਕੋਨੇ ਕੋਨੇ ਤੋਂ ਸੰਗਤਾਂ ਮਹਾਨ ਰੂਹਾਂ ਨੂੰ ਸਿਜਦਾ ਕਰਨ ਲਈ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਅਸਥਾਨਾਂ ਨੂੰ ਨਤਮਸਤਕ ਹੋਣ ਲਈ ਪੁੱਜਦੀਆਂ ਹਨ ਜਿਥੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਮਨੁੱਖਤਾ ਦੇ ਭਲੇ ਲਈ ਵੈਰੀ ਨੂੰ ਸਬਕ ਸਿਖਾਉਂਦੇ ਹੋਏ ਸ਼ਹੀਦੀਆਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀਆਂ।

÷ਬਸ ਏਕ ਹਿੰਦ ਮੇਂ ਤੀਰਥ ਹੈ ਯਾਤਰਾ ਕੇ ਲਿਯੇ।
ਕਟਾਏ ਬਾਪ ਨੇ ਬੱਚੇ ਜਹਾਂ ਖੁਦਾ ਕੇ ਲਿਯੇ। ÷ (ਅੱਲਾ ਯਾਰ ਖਾਂ ਜੋਗੀ)

ਸਾਹਿਬਜ਼ਾਦਿਆਂ ਦੀਆਂ ਛੋਟੀਆਂ ਉਮਰਾਂ, ਗੂੜ੍ਹ ਧਾਰਮਿਕ, ਆਤਮਿਕ ਤੇ ਰੂਹਾਨੀ ਗਿਆਨ ਅਤੇ ਮੌਤ ਤੋਂ ਪਰ੍ਹੇ ਦੀ ਪਹੁੰਚ, ਤਾਂ ਹੀ ਤਾਂ ਕੁੱਲ ਲੋਕਾਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਬਾਬਾ ਕਹਿਕੇ ਸਿਜਦਾ ਕਰਦੇ ਹਨ ਤੇ ਪੂਰੀ ਖ਼ਲਕਤ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਇਹ ਦੁਨੀਆਂ ਕਾਇਮ ਰਹੇਗੀ ਇਨ੍ਹਾਂ

÷ਨਿੱਕੀਆਂ ਜਿੰਦਾਂ, ਵੱਡੇ ਸਾਕੇ ÷ ਨੂੰ ਹਮੇਸ਼ਾ ਯਾਦ ਤੇ ਨਤਮਸਤਕ ਹੁੰਦੀ ਰਹੇਗੀ।

ਹੱਥਲੀ ਕਲਮ ਇੰਨੀ ਸਮਰੱਥ ਨਹੀਂ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮਨੁੱਖਤਾ ਦੇ ਭਲੇ ਲਈ ਕੀਤੇ ਉਪਕਾਰ ਤੇ ਕੁਰਬਾਨੀਆਂ ਦਾ ਬਿਆਨ ਕਰ ਸਕੇ। ਸੱਚ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਦੁਨੀਆਂ ਦੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਭਾਸ਼ਾ ਕੋਲ ਇੰਨੇ ਉੱਚਤਮ ਸ਼ਬਦ ਨਹੀਂ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਸ਼ਹਾਦਤਾਂ ਨੂੰ ਬਿਆਨ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ। ਇਹ ਸ਼ਬਦਾਂ ਤੋਂ ਪਰ੍ਹੇ ਦੀ ਦੁਨੀਆਂ ਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਹਨ।

ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਕਵੀ @ਅੱਲਾ ਯਾਰ ਖਾਂ ਜੋਗੀ@ ਦੀ ਰਚਨਾ ਦਾ ਇਹ ਫਿਕਰਾ ਸੱਚਮੁੱਚ ਭਟਕਣਾ ਨੂੰ ਸ਼ਾਂਤ ਕਰਦਾ ਹੈ:-
÷ਭਟਕਤੇ ਫਿਰਤੇ ਹੈਂ ਕਿਉਂ? ਹੱਜ ਕਰੋਂ ਜਹਾਂ ਆ ਕਰ।
ਜਿ ਕਾਬਾ ਪਾਸ ਹੈ ਹਰ ਏਕ ਖਾਲਸਾ ਕੇ ਲਿਯੇ। ÷

ਲਾਭ ਸਿੰਘ ਸ਼ੇਰਗਿੱਲ, ਬਡਰੁੱਖਾਂ (ਸੰਗਰੂਰ)
86995 35708

Preetnama Talk Show

News

Social

Political

Talk Show

Music

Interview

Current Issue

Host : Pritpal Kaur Preet

Web : www.preetnama.com, Email : Preetnamausa@gmail.com

f

LIVE

Live on Facebook
page PreetnamaTv

+1 201-312-4180
+1 917-328-8436

क्या देश की संसद अब भी नहीं जागेगी, क्या युवाओं में आक्रोश बढ़ेगा

लेखक राकेश अचल

देश की संसद में 94 साल बाद वही सब कुछ हुआ जो संसद को जगाने के लिए 14 दिसंबर 2023 को किया गया। देश की संसद में दो युवकों ने दर्शक दीर्घा से छलांग लगाई, पीला धुआं किया और तानाशाही नहीं चलेगी जैसे नारे लगाए। संसद में हंगामा करने वाले लड़के कोई क्रांतिकारी नहीं हैं लेकिन उनके मन में एक असंतोष था और जो पूरे देश में मौजूदा सत्ता के विरुद्ध पनप रहे असंतोष का प्रतीक है। आपको याद दिला दूँ कि ठीक इसी तर्ज पर 08 अप्रैल 1929 को तत्कालीन सेंट्रल असेम्बली में संसद में हंगामा किया गया था। देश कि संसद में 21 साल पहले भी आतंकी हमला हुआ था और उसी दिन बेरोजगार युवकों द्वारा हंगामा किया गया। हालाँकि ये सब संसद की सुरक्षा पर एक बड़ा सवाल है, लेकिन असल मसला अलग है। ये युवक न किसी दल के सदस्य हैं और न एक-दूसरे के रिश्तेदार हैं। चारों का मकसद बहरी संसद को जगाना था। पकड़े गए चारों आरोपी एक समान विचारधारा के जरूर हैं। वे सोशल मीडिया के जरिये एक-दूसरे से सम्पर्क में बताये गए हैं। संसद में हंगामे की इस घटना के बाद सरकार शर्मसार है। सरकार से जबाब देते नहीं बन रहा है। संसद में हंगामा इस बात का प्रतीक भी है कि देश में नई पीढ़ी के बीच सरकार के मन में भयंकर असंतोष पनप रहा है। पकड़े गए चार आरोपियों में एक लड़की नीलम भी है। ये सब अलग-अलग राज्यों के हैं। दो लड़के बाकायदा एक सांसद द्वारा बनवाये गए प्रवेश पत्र पर संसद में गये थे उनके पास रंगीन धुएं की

बोटल भी थी। वे इस समग्र की साथ संसद भवन में पहुँच गए लेकिन किसी भी स्तर पर उन्हें पकड़ा नहीं जा सका। ये लड़के न आतंकी हैं और न किसी राजनीतिक दल के सदस्य, लेकिन इनके मन में सत्ता और व्यवस्था को लेकर भयानक असंतोष है। मुमकिन है कि इन चारों ने सुखियों में आने के लिए भगतसिंह की तर्ज पर संसद में हंगामा करने की कोशिश की हो, लेकिन ये कोशिश भी किसी फिदायीन दस्ते के दुस्साहस से कम नहीं थी। बुधवार की घटना संसद पर हमला तो बिलकुल नहीं है किन्तु संसद पर हमले की पूर्व पीठिका से कम नहीं है। नाराज बच्चों के दुस्साहस ने संसद की सुरक्षा व्यवस्था की पोल खोल दी है। नए संसद भवन पर 1200 करोड़ रुपये से ज्यादा का खर्च हुआ है, लेकिन नए भवन में सुरक्षा व्यवस्था बिलकुल लचर निकली। संसद कि सुरक्षा व्यवस्था कम से कम चार स्तर की होती है यदि ये लड़के चारों चक्रों की सुरक्षा को भेद कर संसद भवन में पहुँच सकते हैं तो कोई भी आतंकी भी यहां आसानी से पहुँच सकता है। इस घटना के बाद जांच के लिए विशेष जांच दल बना दिया गया है। मुमकिन है कि इस दल की जांच रपट आने के बाद सुरक्षा व्यवस्था में लगे कुछ अधिकारी कर्मचारी निलंबित कर दिए जाएँ। मुमकिन है कि नए सिरे से सुरक्षा व्यवस्था को चाक-चौबंद किया जाये, लेकिन इससे असल मुद्दा अदृश्य नहीं हो जाता।

हमारी संसद लोकतंत्र का मंदिर मानी जाती है, लेकिन संसद में कितना लोकतंत्र मौजूद है इसकी समीक्षा होना चाहिए। संसद से जिस तरह से सदस्यों

को बेदखल किया जा रहा है, जिस तरह से असल मुद्दों और विधेयकों पर बहस करने के बजाय केवल ध्वनिमत से संसद चलाई जा रही है वो एक गंभीर मुद्दा है। लगता है कि संसद की श्रवण शक्ति कमजोर हो गयी है। उसे न सांसदों की आवाजें सुनाई देती हैं और न जनता की। देश कि जनता संसद को अपनी बात सुनाने के लिए जंतर-मंतर से आगे नहीं जा सकती। देश कि जनता के प्रतिनिधि जो संसद भवन में आ-जा सकते हैं वे या तो बोलते नहीं हैं या उन्हें बोलने नहीं दिया जाता। जो वाचाल हैं उन्हें या तो जेल के सीखंचों के पीछे भेज दिया जाता है या उनकी सदस्यता छीन ली जाती है। यानि संसद में लोकतंत्र कसमसा रहा है। लोकतंत्र शायद शोकतांत्र में बदल गया है। संसद की सुरक्षा करते हुए इक्कीस साल पहले हम अपने 20 जवानों के प्राणों की आहुति दे चुके हैं। जब संसद पर हमला हुआ तब किसकी सरकार थी और कल जब संसद को जगाने की कोशिश की गयी तब किसकी सरकार है, ये बताने की जरूरत नहीं है। पूरा देश जानता है कि ऐसे चौंकाने वाले हादसे केवल भाजपा के हिस्से में लिखे हुए हैं। भाजपा खुद देश को चौंकाने वाली राजनीति करती आ रही है। कभी किसी राज्यपाल को सीधे राष्ट्रपति बना देती है तो कभी पहली बार चुने हुए विधायक को किसी सूबे का सूबेदार। भाजपा का कोई सर्वमान्य पैमाना नहीं है। यदि है भी तो भाजपा अपने पैमाने खुद रोज बनाती और तोड़ देती है। भाजपा ने संसद को भी अपने ढंग से चलने के पैमाने बनाये हैं। इन पैमानों को समझना आसान बात नहीं है। देश को राम राज्य की और ले

जाने का प्रयास कर रही भाजपा को समझना चाहिए कि उनकी कोशिशों से इतर भी देश के मुद्दे हैं। भाजपा मणिपुर को भूल चुकी है लेकिन देश नहीं भूला है। यदि भूल गया होता तो सागर और नीलम जैसे युवा संसद को जगाने के लिए अपनी जान हथेली पर रखकर हंगामा न करते। इन युवकों ने अपना भविष्य दांव पर लगाकर देश का भविष्य सवारने का अपराध किया है। सरकार इन्हें माफ नहीं करेगी, क्योंकि इन्होंने सरकार को बेनकाब किया है। सरकार इन्हें ताउम्र जेल के सीखंचों से शायद ही बाहर आने दे, क्योंकि इनका बाहर आना भी सरकार की नाकामी होगी, और हमारी सरकार किसी भी सूरत नाकाम नहीं होना चाहती। सरकार को नाकाम करने की कोशिश करने वाले सागर, नीलम हों या संजय सिंह, सबकी जगह जेल में ही है। संसद पर हमले की बरसी के दिन संसद के कान खोलने की ये कोशिश भारतीय लोकतंत्र के इतिहास में दर्ज हो चुकी है। इस हादसे के लिए मैं आज के सरदार पटेल यानि गृहमंत्री अमित शाह से स्तीफे की मांग नहीं करता। उनके इस्तीफे से संसद की सुरक्षा व्यवस्था चौकस नहीं हो सकती। इसलिए बेहतर हो कि संसद कि सुरक्षा व्यवस्था की हर कोण से समीक्षा कर उसे और चाक-चौबंद किया जाये और सांसद को जगाने की कोशिश करने वाले आरोपियों के साथ सहानुभूति पूर्वक विधिक कार्रवाई की जाय। उन्हें फांसी पर न चढ़ाया जाये, क्योंकि वे भगत सिंह नहीं हैं, केवल भगत सिंह को अपना नायक मानने वाले युवा है। और भगत सिंह को पूरा देश हीरो मानता है। इसमें किसी कि कोई गलती नहीं।

क्या अपने बेटे के भविष्य को लेकर वसुंधरा ने सरेंडर कर दिया

राजस्थान में भाजपा विधायक दल के नेता के पद पर पहली बार विधायक बने भजनलाल शर्मा का चयन हो चुका है। शुक्रवार को भजनलाल शर्मा मुख्यमंत्री के पद की व जयपुर राजघराने की दिया कुमारी तथा डॉक्टर प्रेमचंद बैरवा उपमुख्यमंत्री पद की शपथ ग्रहण कर ली है। इसके साथ ही राजस्थान में विधिवत रूप से भाजपा की सरकार काम करने लग गयी है। भाजपा ने विधानसभा अध्यक्ष पद के लिए भी अजमेर उत्तर के विधायक वासुदेव देवनानी का नाम तय कर दिया है। निर्धारित प्रक्रिया के तहत उनका भी विधानसभा अध्यक्ष पद के लिए चयन हो जाएगा। राजस्थान में भाजपा के 115 विधायक जीत कर आए हैं। इसके साथ ही कई निर्दलीय विधायकों ने भी भाजपा को समर्थन देने के संकेत दिए हैं। ऐसे में भाजपा के नए मुख्यमंत्री भजनलाल शर्मा को पांच साल तक सरकार चलाने में किसी तरह की दिक्कत नहीं होने वाली है।

भजनलाल शर्मा के नेता पद के चुनाव से पहले राजनीतिक

विश्लेषक आशंका जता रहे थे कि पूर्व मुख्यमंत्री वसुंधरा राजे खुद के अलावा किसी अन्य के नाम पर सहमत नहीं होगी। विधानसभा के चुनाव परिणाम आने के बाद से ही वसुंधरा राजे द्वारा अपने आवास पर विधायकों को बुलाकर लगातार शक्ति प्रदर्शन भी किया गया था। मगर जब रक्षा मंत्री राजनाथ सिंह पर्यवेक्षक बनकर जयपुर आए तो उन्होंने मात्र दो घंटों में ही भजनलाल शर्मा को अगला मुख्यमंत्री घोषित कर वसुंधरा राजे के पूरे खेल को ही बिगाड़ कर रख दिया था। इतना ही नहीं भजनलाल के नाम का प्रस्ताव भी वसुंधरा राजे से ही करवाया गया था। विधायक दल की बैठक के दौरान राजनाथ सिंह ने अपनी जेब से एक पर्ची निकाल कर वसुंधरा को दी थी। जिस पर भजनलाल शर्मा का नाम लिखा था। राजनाथ सिंह द्वारा दी गयी पर्ची पर लिखे नाम को पढ़कर एक बार तो वसुंधरा सकपका गयी थी। मगर बाद में उन्होंने भजनलाल के नाम का प्रस्ताव कर दिया था। लोगों का कहना है कि नेता पद के चयन से

पहले वसुंधरा राजे व उनके समर्थक पूर्व प्रदेश अध्यक्ष अशोक परनामी, पूर्व विधायक भवानीसिंह राजावत, प्रहलाद गुंजल जैसे कई नेता व विधायक लगातार कह रहे थे कि वसुंधरा राजे जैसी अनुभवी को ही प्रदेश में तीसरी बार मुख्यमंत्री बनाना चाहिए। प्रदेश की खराब वित्तीय स्थिति का सामना वसुंधरा राजे जैसी अनुभवी नेता ही कर सकती है। उनको दो बार सरकार चलाने का अनुभव है। वह पूरे प्रदेश से अच्छी तरह वाकिफ है। मगर वसुंधरा राजे के किसी भी समर्थक की एक भी नहीं सुनी गई और भजनलाल के नाम का की घोषणा हो गई। राजनीतिक हलकों में चर्चा है कि जब जयपुर में वसुंधरा राजे विधायकों के साथ शक्ति प्रदर्शन कर रही थी। तब उनके सांसद पुत्र दुष्यंत सिंह पर भी जयपुर के एक होटल के हाडौती के कुछ विधायकों की बाडेबंदी करने की खबरें आई थी। तब भाजपा आलाकमान सतर्क हो गया और वसुंधरा राजे को दिल्ली बुलाया गया। दिल्ली में पार्टी के राष्ट्रीय अध्यक्ष जेपी नड्डा व गृहमंत्री

अमित शाह ने वसुंधरा राजे को दो टूक शब्दों में समझा दिया था कि इस बार उनको मुख्यमंत्री नहीं बनाया जा रहा है। पार्टी नए लोगों को आगे करेगी ऐसे में आपको पार्टी का साथ देना चाहिए। चर्चा है कि पार्टी अध्यक्ष जेपी नड्डा व अमित शाह ने वसुंधरा राजे को कड़ई से कह दिया था कि उन्होंने एक लंबी राजनीतिक पारी खेल चुकी है। इसलिए अब उनको विश्राम करना चाहिए। यदि वह पार्टी के निर्णय के साथ रहेगी तो उनके सांसद पुत्र दुष्यंत सिंह को पार्टी में आगे बढ़ाया जाएगा। चर्चा है कि अपने पुत्र दुष्यंत सिंह जो झालावाड़ सीट से चौथी बार सांसद है। उनके राजनीतिक भविष्य को लेकर वसुंधरा राजे ने पार्टी आलाकमान के निर्णय के साथ रहने में ही अपनी भलाई समझी और उन्होंने चुपचाप पार्टी के निर्देशों का पालन किया। वसुंधरा राजे का पुत्र दुष्यंत सिंह चार बार के सांसद है तथा आगे उन्हें केंद्र सरकार में मंत्री बनाए जाने की भी संभावना व्यक्त की जा रही है।

जीवन में शाकाहारी रहने के हैं अनेक फायदे

डॉक्टर अरविन्द प्रेमचंद जैन

आहार का हमारे जीवन में बहुत महत्वपूर्ण स्थान है। कहा जाता है कि जैसा खाओगे अन्न वैसा होगा मन, जैसा पियोगे पानी वैसी होगी वाणी। आजकल आहार के नाम पर मांसाहार, पैकड फूड्स, परोसा जा रहा है। जिससे नित्य नयी नयी बीमारियां हो रही हैं। आहार आरोग्यवर्धक और हानि रहित होना चाहिए। शाकाहार यानी शांतिकारक और आरोग्यवर्धक है। आज 'विश्व शाकाहारी दिवस 2022' मनाया जाता है। शाकाहारी भोजन को बढ़ावा देने और शाकाहारी जीवनशैली के स्वास्थ्य और मानवीय लाभों के बारे में जागरूकता बढ़ाने के लिए प्रत्येक वर्ष 1 नवम्बर को 'वर्ल्ड

वेजीटेरियन डे' मनाया जाता है। 'विश्व शाकाहारी दिवस' की स्थापना 1977 में उत्तर अमेरिकी शाकाहारी सोसायटी द्वारा शाकाहारी भोजन के लाभों के बारे में जागरूकता बढ़ाने और लोगों को जानवरों के जीवन को बचाने के लिए प्रोत्साहित करने के लिए की गई थी। नवम्बर का महीना शुद्ध शाकाहारी भोजन करने वालों को समर्पित है। यह महीना अधिक से अधिक लोगों को शाकाहार की ओर बढ़ने के लिए प्रोत्साहित करता है, क्योंकि शाकाहारी होना ना सिर्फ सेहत के लिए अच्छा होता है, बल्कि पर्यावरण के लिए अच्छा है। शाकाहारी भोजन पूरी तरह से प्लांट बेस्ड होता है, इसमें कई पौष्टिक, स्वास्थ्यवर्धक और स्वादिष्ट

विकल्प मौजूद होते हैं।

क्या है शाकाहारी डाइट--शाकाहारी डाइट में मांस, मछली, सीफूड अंडा आदि शामिल नहीं होते हैं, लेकिन डेयरी शामिल होता है। साथ ही वीगन डाइट भी एक वेजीटेरियन डाइट ही है, जिसमें मीट, सीफूड, अंडे, डेयरी प्रोडक्ट्स कुछ भी शामिल नहीं होते हैं।

शाकाहारी होने के सेहत लाभ--ईटलव डॉट इज में छपी एक खबर के अनुसार, शाकाहारी भोजन में मांस, मछली अंडा शामिल नहीं होता है, इसलिए आप हाई कोलेस्ट्रॉल की समस्या से बचे रह सकते हैं। आप वेजीटेरियन फूड्स के जरिए भी शरीर में कोलेस्ट्रॉल की आवश्यक मात्रा की पूर्ति कर सकते हैं। शरीर में हाई कोलेस्ट्रॉल और फैट होने से आपको मोटापा, हार्ट डिजीज होने का जोखिम बढ़ सकता है। शाकाहारी भोजन कई तरीकों से हार्ट हेल्थ को भी बूस्ट करता है। चूंकि शाकाहारी खाद्य पदार्थों में फाइबर, अनसैचुरेटेड फैट्स की मात्रा कम होती है, इसलिए दिल हेल्दी रहता है। वेजीटेरियन डाइट लेने से ब्लड प्रेशर, हृदय रोग और हाई कोलेस्ट्रॉल होने का जोखिम कम हो जाता है। फाइबर, अनसैचुरेटेड फैट्स जैसे न्यूट्रिएंट्स शरीर में कोलेस्ट्रॉल को मैनेज करते हैं। साथ ही मीट-बेस्ड डाइट की तुलना में वेजीटेरियन डाइट में सैचुरेटेड फैट, टोटल फैट, कोलेस्ट्रॉल की भी मात्रा काफी कम होती है। शाकाहारी

डाइट के सेवन से काफी हद तक बढ़ती उम्र में टाइप-2 डायबिटीज होने के जोखिम को कम किया जा सकता है। जब आप शाकाहारी भोजन करते हैं तो इससे मोटापा और फैट का वितरण शरीर में नहीं होता है। वसायुक्त ऊतक के कारण शरीर इंसुलिन के प्रति अधिक प्रतिरोधी हो जाता है। प्लांट-बेस्ड डाइट वसा और कोलेस्ट्रॉल को कम करता है, जो बदले में फैटी टिशू को कम करने में मदद कर सकता है। जब आप प्लांट-बेस्ड आहार लेते हैं तो वजन को भी कंट्रोल करने में मदद मिलती है। इस तरह का डाइट शरीर में फैटी टिशू और कैलोरी को कम करने में मदद कर सकता है, ताकि आप अपने वजन का बेहतर तरीके से मैनेज कर सकें। हालांकि, वेजीटेरियन डाइट से भी आपका वजन बढ़ सकता है। यदि आप अधिक मात्रा में खाएंगे या अधिक कैलोरी या उच्च वसा वाले खाद्य पदार्थों का सेवन करते हैं तो इस डाइट से भी आपका वजन बढ़ सकता है। खाद्य जनित बीमारियों के होने का जोखिम कम करता है। यदि आप अधिक मीट, अंडा, सीफूड, मछली का सेवन करते हैं, वह भी सही से साफ ना करके या फिर अधपका तो काफी हद तक फूड-बॉर्न डिजीज होने का रिस्क बढ़ जाता है। फूड पॉइजनिंग हो सकती है। हालांकि, ऐसा भी नहीं है कि वेजीटेरियन फूड्स खाने से इसका जोखिम कम हो जाता है, लेकिन नॉन-वेजीटेरियन फूड्स के मुकाबले रिस्क कम ही होता है। प्लांट-बेस्ड फूड्स

मस्तिष्क को भी स्वस्थ रखने में मदद कर सकते हैं। अध्ययनों से पता चला है कि अधिक पौधे-आधारित खाद्य पदार्थों का सेवन मनोभ्रंश (डिमेंशिया), अल्जाइमर और संज्ञानात्मक नुकसान को काफी हद तक कम कर सकता है। ऐसा इसलिए, क्योंकि इन फूड्स, साबुत अनाज में पॉलीफेनोल्स की मात्रा काफी अधिक होती है। इतना ही नहीं, शाकाहारी होने पर कई तरह के कैंसर के होने का भी रिस्क कम हो सकता है। प्लांट में फाइटोकेमिकल्स होते हैं, जो कोशिकाओं को क्षतिग्रस्त होने से बचाते हैं। इनमें न्यूट्रिएंट्स, विटामिंस, मिनरल्स भी काफी होते हैं, जो शरीर को स्वस्थ और मजबूत बनाए रखते हैं। इसके अतिरिक्त, रेड मीट और प्रोसेस्ड मीट को कुछ प्रकार के कैंसर से जोड़ा गया है, जिसमें कोलन, रेक्टम, प्रोस्टेट, अग्नाशय और पेट का कैंसर शामिल है। इस तरह के मांस का सेवन यदि आप कम करें तो काफी हद तक कैंसर के खतरे को कम कर सकते हैं। शाकाहारी भोजन करने से पर्यावरण को भी लाभ हो सकता है। पशु ग्रीनहाउस गैसों का उत्सर्जन करते हैं, जिसके परिणामस्वरूप सब्जियों या अनाज की तुलना में अधिक कार्बन फुटप्रिंट होता है। मीट-बेस्ड डाइट प्लांट-बेस्ड डाइट की तुलना में 2.5 गुना अधिक कार्बन उत्सर्जन बढ़ाता है। ये ग्रीनहाउस गैसों दुनिया भर में ग्लोबल वार्मिंग और जलवायु परिवर्तन में योगदान करती हैं।

बेहतर नींद पाने के लिए डाइट में करें ये खास बदलाव

अच्छे स्वास्थ्य के लिए अच्छी नींद लेना काफी बहुत जरूरी होता है। लेकिन कई कारणों के चलते हम अच्छी और गहरी नींद नहीं ले पाते हैं। अगर आप भी इस समस्या से परेशान हैं तो अपने खानपान में बदलाव कर अच्छी नींद ले सकते हैं। अच्छे स्वास्थ्य के लिए अच्छी नींद लेना काफी जरूरी होता है। लेकिन आजकल लोग अच्छी और गहरी नींद नहीं ले पा रहे हैं। न सिर्फ बुजुर्ग बल्कि युवा भी इस समस्या से परेशान रहते हैं। ऐसे में अच्छी नींद न आने के पीछे लंबे समय तक मोबाइल फोन का इस्तेमाल, ऑफिस में कामकाज का दबाव होना या खराब लाइफस्टाइल का होना पाया जाता है। हेल्थ एक्सपर्ट्स की मानें तो सही नींद लेने से व्यक्ति का इम्यून सिस्टम स्ट्रॉंग होता है और व्यक्ति ऊर्जा से भरा रहता है। अगर आप भी स्ट्रॉंग और ऊर्जावान रहना चाहते हैं तो अच्छी नींद जरूर लेनी चाहिए। इसके लिए आपको अपने खानपान में बदलाव करने की जरूरत होती है।

कैफीन का न करें इस्तेमाल-अक्सर लोग अपनी वर्क एबिलिटी को बढ़ाने के लिए कई बार चाय का सेवन करते हैं। बता दें कि चाय का अधिक सेवन करने से व्यक्ति की नींद में बाधा आती है और लंबे समय तक नींद नहीं आती है। ऐसे में अगर आप भी सोने से पहले कैफीन का सेवन करते हैं, तो इससे आपकी नींद प्रभावित हो सकती है। वहीं लंबे समय तक सही और अच्छी नींद न लेने के कारण आपको स्वास्थ्य संबंधी परेशानियों का भी सामना करना पड़ सकता

है। मसालेदार आहार का न करें सेवन-बता दें कि सोने से पहले अधिक मसालेदार आहार खाने से परहेज करना चाहिए। क्योंकि अधिक तला-भुना व मसालेदार खाने से कई बार सीने में जलन की समस्या होने लगती है। जिसके कारण अच्छी नींद नहीं आती है। मसालेदार भोजन खाने से हार्टबर्न की समस्या हो सकती है। यदि आप खाना खाकर फौरन बिस्तर पर चले जाते हैं, तो आपको इस आदत को भी बदलना चाहिए। क्योंकि खाना खाने के बाद फौरन लेटने से एसिड रिफ्लक्स की समस्या हो सकती है। वहीं स्लीप एपनिया की समस्या होने पर लक्षण अधिक बिगड़ सकते हैं। हाई फैट-हाई प्रोटीन फूड सोने से पहले चिकन जैसे हाई-प्रोटीन फूड आइटम्स का सेवन नहीं करना चाहिए। क्योंकि हमारा पाचन तंत्र नींद के दौरान 50 फीसदी तक काम करना बंद कर देता है। ऐसे में अगर आप हाई-प्रोटीन या हाई-फैट का सेवन करते हैं तो इसको पचने में काफी समय लग सकता है। वहीं शरीर को इसे डाइजेस्ट करने में भी एक्सट्रा मेहनत करनी पड़ती है। इससे आपकी नींद पर भी बुरा प्रभाव पड़ता है। न करें ओवर ईटिंग-आजकल की खराब लाइफस्टाइल

के कारण अधिकतर लोग देर रात तक जगते रहते हैं। इस दौरान वह ऑफिस या अन्य कामों को पूरा करते हैं। लेकिन क्या आप जानते हैं कि आप जितना देर रात तक जगते रहेंगे, उतना ही अंजाने में ओवर ईटिंग करते रहेंगे। जागते रहने से भूख अधिक लगती है और रात के दौरान लोग जंक फूड खाना अधिक पसंद करते हैं। इससे भी आपकी नींद प्रभावित होती है और आपका स्वास्थ्य भी अच्छा नहीं रहता है। अच्छी नींद के लिए करें ये काम अच्छी नींद लेने के लिए सोने से पहले कॉम्प्लेक्स कार्बोहाइड्रेट का सेवन करना चाहिए। बता दें कि व्हाल ग्रेन से बना टोस्ट या दलिया आदि का सेवन करना फायदेमंद होता है। यह नींद लाने वाले हार्मोन सेरोटोनिन को रिलीज करने के साथ ही इसको पचाने में भी अधिक समय नहीं लगाते हैं। इससे आपको अच्छी व गहरी नींद भी आती है।

गर्भवती महिला डाइट में जरूर शामिल करें ये दाल, मां और बच्चा दोनों रहेंगे हेल्दी प्रेग्नेंसी में कई तरह की दाल खाने की सलाह दी जाती है। गर्भवती महिलाओं को मूंग दाल का सेवन काफी फायदेमंद होता है। क्योंकि दाल में कई तरह के पोषक तत्व पाए जाते हैं। जो मां और बच्चे दोनों को फायदा पहुंचाता है। दालों में कई तरह के पोषक तत्व पाए जाते हैं। वहीं गर्भवती महिलाओं को भी अपने खाने में दाल शामिल करने की सलाह दी जाती है। दाल कई तरह की होती हैं, लेकिन गर्भवती महिलाओं के लिए मूंग की दाल सबसे ज्यादा फायदेमंद होती है। अगर आप भी प्रेग्नेंट हैं तो आपको हेल्दी डाइट जरूर लेनी चाहिए। आज हम आपको इस आर्टिकल में मूंग दाल खाने के फायदों के बारे में बताने जा रहे हैं। मूंग दाल न सिर्फ गर्भ में पलने वाले बच्चे बल्कि मां के लिए भी काफी फायदेमंद होती है। साथ ही आपको यह भी जानना चाहिए कि मूंग की दाल गर्भवती मां को किस तरह फायदा पहुंचाता है। बता दें कि प्रेग्नेंट महिलाओं के लिए मूंग की दाल काफी फायदेमंद होती है। क्योंकि मूंग की दाल में प्रोटीन और कार्बोहाइड्रेट पाया जाता है। यह प्रेग्नेंट महिला को भरपूर एनर्जी और पोषण देने का काम करता है। वहीं प्रेग्नेंट महिलाओं के लिए प्रोटीन काफी फायदेमंद होता है। प्रोटीन आपकी कोशिकाओं की मरम्मत करने के साथ ही नई कोशिकाओं को बनाने में सहायक होता है।

अच्छी व गहरी नींद भी आती है।

"Invasive Alien Species: A Growing Threat to Ecosystem Harmony"

Invasive alien species, also known as invasive exotic species or non-native species, are organisms introduced to regions or ecosystems outside their native range, establishing self-sustaining populations. These species often outcompete native counterparts, disrupting ecosystem balance and causing a range of negative impacts.

In the Kashmir Himalaya, a total of 571 plant species, including 96 invasive ones, have been recorded in the alien flora. Stinking chamomile (*Anthemis cotula*), originating in Eurasia, is an invasive annual weed discovered in the region in 1972 and is now considered one of the worst invaders.

The Mexican water lily (*Nymphaea mexicana*)

has proliferated across Dal Lake, showcasing invasive characteristics with its rapid growth rate. *Leucanthemum vulgare*, the ox-eye daisy, introduced in the 1950s-1960s, has now covered large portions of Gulmarg and other meadows, overpowering the diverse native flora.

Most alien plant species in the region trace their origin to Europe (38%), followed by Asia (27%) and Africa (15%). The study reports the first-time occurrence of seven plant species in this region.

Globally, water hyacinth leads as the most widespread invasive alien species on land, followed by Lantana and the black rat. The brown rat and house mouse are also perva-

sive invaders.

Factors Responsible for the Rise of Invasive Species:

Globalization of Trade and Travel:

Increased international trade and travel unintentionally move species across borders. Cargo ships, airplanes, and vehicles inadvertently carry invasive species within cargo, through ballast water, or attached to surfaces, facilitating their unintentional spread.

Climate Change:

Elevated temperatures and shifts in precipitation patterns promote environments conducive to the colonization and proliferation of invasive species.

Measures Against Invasive Species Invasion:

Early Detection and Removal:

When invasive alien species are introduced unintentionally, swift removal is crucial. Plants must be destroyed to prevent further spread.

Control Strategies:

In cases where invasive populations are too large for removal, measures must be taken to prevent further spread. The Black Rat's introduction to Australia in the late 1800s, via shipwrecks and the pearling industry, exemplifies the unintended consequences of invasive species and underscores the urgent need for effective measures against their proliferation.

Safdar Gazi Lone

safdarbotany999@gmail.com

In the advent of New year 2024, we must take vow to give up mutual enmity and live with love and affection

New year rises and falls after every 365/366 days. people have a lot of expectations in the upcoming new year. And this expectation makes us either good or bad within the passage of time. We can see around us many people suffer from evil like enmity ,greed ,conspiracy ,jealousy ,animosity etc. Now we need to bring a big change among us to leave in a peaceful environment. So, let's take a pledge to forget our differences resentments, entities and create such an environment where we can breathe in peace and calm. it is certain that One can never be happy in life keeping enmity in one's heart. It creates only a negative energy which leads to the unexpected dangerous result in the relationship. Evil makes enemies and becomes the cause of destruction in one another's relationships. So, what is in the use of such enmity which harms both the houses. Life is so beautiful. It depends on us to make it better by doing social services such as providing Education to the poor students, serving food in the hospitals, donating blood to the needy people, organising camp for the welfare of the people and giving funds to the social services committees. In addition, we must be ready to help the people whether we have money or not. Because, Sometimes Taking out our precious time for people proves much better than money. In this way, Humanity will keep itself alive .

SANDEEP KAMBOJ
PRESIDENT

ROTARY CLUB GURUHARSAHAI
CONTACT NUMBER - 98594-00002

The generative Artificial intelligence will change the way economy functions

The generative AI will change the way economy functions and businesses are run; it will be a game changer for in many verticals

In a world driven by unprecedented technological advancements, there emerges a groundbreaking force that promises to reshape the very fabric of innovation: generative artificial intelligence. With its awe-inspiring ability to create, compose, and imagine, generative AI has surged to the forefront of scientific exploration, capturing the imaginations of researchers, entrepreneurs, and artists alike.

From generating realistic images and synthesising music to aiding in drug discovery and revolutionising customer experiences, this cutting-edge technology possesses the potential to revolutionise a vast array of industries, transcending boundaries and pushing the limits of what we thought was impossible.

Potential of Gen AI

GenAI is creating exciting possibilities in various industries, including art, design, entertainment, and healthcare, pushing the boundaries of human imagination and creative expression.

Hyper-Personalisation

Hyper-personalization, driven by generative AI, refers to the ability to deliver highly tailored and individualized experiences to users based on their unique preferences, behaviours, and characteristics. By leveraging generative AI algorithms, businesses can generate personalized content, recommendations, and product offerings that resonate with each user on a deeper level.

Coding and App Creation

Code and app builders leverage generative AI techniques to assist developers in creating software more efficiently, reducing the need for manual coding and streamlining the application development process.

One industry significantly impacted by this trend is software development. These tools can

automatically generate code snippets, templates, or even complete applications based on high-level specifications provided by developers. This also democratizes software development, making it more accessible to individuals with limited coding experience.

Enhanced Realism and Fidelity

Enhanced realism and fidelity driven by generative AI refers to using generative artificial intelligence models to create highly realistic and detailed outputs in various domains. GenAI algorithms can generate high-quality images, videos, audio, and text that closely resemble real-world data. This trend profoundly impacted numerous industries and domains, revolutionizing how

we create, design, and interact with digital content.

In the entertainment industry, it enables the creation of more captivating movies, games, and VR/AR experiences. It enhances immersion, resulting in more engaging storytelling and improved user experiences.

Interactive and co-creative systems

Interactive and co-creative systems allow users to actively participate and collaborate in the generative process. These systems enable real-time interaction between humans and AI, fostering a co-creative relationship where both entities contribute to generating content, ideas, or designs.

One industry greatly impacted by interactive and co-creative systems is the field of design and creativity. Tools like Adobe Sensei, a suite of AI-powered creative tools, provide designers with interactive features. Another example can be found in the music industry.

Cross-domain Applications

Cross-domain applications are used to generate content or solutions that transcend traditional boundaries and apply to multiple industries or domains. Generative AI algorithms have the ability to learn patterns and characteristics from one domain and apply them to another, enabling the creation of innovative solutions and fostering collaboration between diverse fields.

Generative models trained on medical imaging data can generate synthetic images that resemble accurate patient scans.

Vijay GarG Retired Principal Educational columnist Malout Punjab

Automobili Lamborghini admitted to the cooperative compliance programme'

Automobili Lamborghini has been admitted by the Italian Revenue Agency to the cooperative compliance program introduced by Legislative Decree 128/2015, starting from tax year 2022. The application process, which began in May 2022, was successfully concluded today.

The agreement allows for preventive tax risk management through fast-track resolution of tax disputes, in a relationship of full trust and cooperation between taxpayers and the tax authority. Thanks to cooperative compliance established between the parties, tax audits are implemented in advance and on an ongoing basis, thus eliminating the need for litigation by aiming to increase the level of certainty on relevant tax issues.

Admission to the cooperative compliance program responds not only to the growing stakeholder interest in the company's behavior in terms of fiscal policies, but also aims to strengthen ESG criteria, in particular the pillar of governance, through greater accuracy and transparency of financial processes. Paolo Poma, Chief Financial Officer and Managing Director of Lamborghini commented: "Cooperative compliance is the natural continuation of the collaborative and transparent relationship Lamborghini has always had with the government institutions, which has produced tangible results over the years in the important development of the company, to the benefit of all its stakeholders. The program falls entirely within the integrity and compliance model adopted by the VW Group and achieves the sustainability goals set by Lamborghini."

Ottawa to unveil its anticipated electric vehicle (EV) regulations

Ottawa is set to unveil its anticipated electric vehicle (EV) regulations on Tuesday, which aim to ensure that all new passenger cars sold in Canada by 2035 are zero-emission vehicles, according to a senior government source.

These regulations, named the Electric Vehicle Availability Standard, are intended to compel automakers to produce sufficient affordable zero-emission vehicles to meet the rising demand. The Canadian government is particularly concerned about other countries, such as the U.S., dominating the supply of zero-emission vehicles, as some U.S. states have already implemented sales targets for such vehicles.

The regulations will apply to automakers, who must earn credits to demonstrate compliance with the targets. These credits are based on the number of low- and no-emissions vehicles sold, with various vehicles earning different credit amounts based on their proximity to a zero-emissions standard.

Automakers can also earn early credits by introducing more EVs to the market before 2026, up to a maximum of 10% of their overall compliance requirements for that year. Additionally, they can gain more credits by contributing

to the expansion of EV charging infrastructure.

Companies that exceed or fall short of their targets can sell or buy credits from other companies or use previously banked credits.

The government intends to release further details about these regulations, which will be enacted under the Canadian Environmental Protection Act, on Tuesday. The regulations will take effect in model year 2026, with increasing sales targets leading up to 2035.

The federal government's goal is for 20% of all vehicles sold to be zero-emission vehicles by 2026, rising to 60% by 2030 and 100% by 2035. These efforts are part of the government's plan to reduce greenhouse gas emissions and combat air pollution resulting from the transportation sector. However, auto industry representatives argue that the sales mandates are too aggressive and suggest that the government should create incentives rather than dictate individual purchasing choices. They also raise

concerns about affordability, charging infrastructure, and the capacity of the electric grid to handle the increasing demand for EVs. Despite these challenges, the government aims to facilitate an equitable transition to EVs and ensure accessibility for all Canadians. Environmental organizations and think-tanks argue that EVs will save money for households, and a recent report suggests that a typical Canadian household could save up to \$4,000 annually by switching to an electric vehicle.

Sri Guru Tegh Bahadur Sahib Ji : The Solitary Ethereal Monarch

Book Review by Abinash
Mahapatra

Name of the Book - Sri Guru Tegh
Bahadur : The Saviour of Demo-
cratic Values

Name of the Author - Dr. Arvinder
Singh

Publisher - Unistar Books Pvt.
Ltd., ISBN 978-93-5816-014-7

Prior to an exact tenure of 403 years, thus born a ray of hope in the prevailing dusk of the society now blazing as a Sun, eradicating all the dark prejudices across the seven seas to irradiate the entire globe, in the consecrated reminiscence of the Lord's own embodiment to whom we address as Nauvey Patshah, Sagal Srisht di Chadar Jagatguru Sahib Sri Guru Tegh Bahadur Sahib Ji Maharaj, the live specimen of rectitude and modesty encompassing the principle doctrines established by the First Guru, Noor E Elahi, Jagatguru Sahib Sri Guru Nanak Dev Ji Maharaj, the embodiment of Superlative Formless Peer of whole cosmos, The Awwal Elahi Maha Kaal Saroop, Akaal Purakh Sri Waheguru Ji Maharaj. Nauvey Patshah, Jagatguru Sahib Sri Guru Tegh Bahadur Ji Maharaj is Sagal Srisht Di Chadar and Dharam Da Rakha, who has been acknowledged as the all-commanding true king of the aether sitting on the throne of oceanic clemency & splendour, whose evergreen horse connotes to the Divine Wisdom and the magnificent chariot implies to purity. His cloak envelopes the whole cosmos & whose sword of virtue purifies the whole of creation. Devotion towards Akal Purakh Sri Waheguru Ji Maharaj is His longbow and love is His arrow which pierces the heart to consign the paramount spiritual evolution. Hazur Nauvin Nanak Jyot is worshipped in the unabridged cosmos as He is Zahira Zahoor Elahi Noor.

The perfect epitome of a Sant Sipahi, Nauvey Patshah Ji is the pennon of virtue who has smashed the tyranny of the atrocities from its roots and preached the message of love & universalism, the basics of Sikh Religion. The magnitude of resplendence that persisted in His sword, was reflected synonymously in His Bani. Hence, He has been conferred with the title of Sher E Shamshir in Persian Archives. Generally depicted as Hind Di Chadar in almost all the platforms so far, there prevails not a solitary referential basis that can confine Guru Sahib Ji for an explicit nation / conviction. It is thus, Kavi Sainapat Ji has accredited the title of Sagal Srisht Di Chadar upon Badshah E Gulrukh : Sri Guru Nauvey Patshah Ji. In the global religious archives prevailing till date, it has never been perceived that the Master of a Religion is heading to attain martyrdom being a saviour of their sacred cyphers. Such an unmatched sacrifice of Satguru Garib Niwaz Sahib Sri Guru Tegh Bahadur Ji Maharaj has been reflected unbeatably by

Shamshir Pita, Sahib E Ikleel, Jagatguru Sahib Sri Guru Gobind Singh Ji Maharaj in His Kalam E Kamaal, Sri Bachittar Natak of Dasam Sri Guru Granth Sahib Ji Maharaj through the underneath penned cited cantos amidst the Pehli Pauri of Ath Sri Chandi Di Vaar (Dasam Sri Guru Granth Sahib Ji Maharaj) : "None can perform such a pious act in this cosmos which has been accomplished by Sri Guru Tegh Bahadur Sahib Ji".

Zahira Zahoor, Aalam E Raushan : Jagatguru Sahib Sri Guru Gobind Singh Ji Maharaj in His Incredible Kalam Krit : Sarbloh Sri Guru Granth Sahib Ji Maharaj has also echoed on Sri Guru Nauvey Patshah Ji through the underneath inscribed verses midst Raag Punyaki : Sri Gur Gaddi Patshahi Dasak (Sarbloh Sri Guru Granth Sahib Ji Maharaj) : "Sri Guru Tegh Bahadur Sahib Ji is the Punya (Divine) Saroop of Parbrahm Parmeshar who can be embarked with the accreditations of Akhand (The Imperishable) & Ajay (The Unsurmountable). Whenever the Tyrannical Epithets tried to impose their tyrannies upon Worldly Beings, Akaal Purakh : Sri Waheguru Ji who endures beyond the Age Concept manifests incessantly for rescuing the Biotics of Trey Lok : Dev Lok, Bhu Lok & Pitru Lok.

Synonymously, Parbrahm in His Sargun Saroop descended on this Earth Plane as Sri Guru Tegh Bahadur Sahib Ji who unshackled the Religious Freedom as well as Mystical Monikers of Hindu(s) from the autocratic clinches of Asur (Turk(s)). Attaining Shahadat / Qurbani (Martyrdom), Sri Guru Nauvey Patshah Ji has preserved the Supreme Dignity of Dharam (Righteousness) by establishing the Right to Freedom of Religion & Consciousness".

The martyrdom of Aalam E Raushan, Nauvey Patshah : Jagatguru Sahib Sri Guru Tegh Bahadur Ji Maharaj is akin to a colossal tree whose every solitary branch presage to be a magnificent theory imbued to a specific epithet. Although myriad of Academicians have transpired to work upon these countless branches (facets) of Sri Guru Nauvey Patshah Ji's Shaheedan Phulwari, yet none had glided their pen to reflect upon His socio-religious & political implications. The Literary Masterpiece "Sri

Guru Tegh Bahadur The Saviour of Democratic Values" authored by Dr. Arvinder Singh Ji Bhalla Sir confers to be the primordial publication which is expansively based on this subject.

Rare of the rarest alike Dr. Arvinder Singh Ji Bhalla Sir can be embarked as a gem alike scholar in the whole of Sri Guru Khalsa Panth whose pen glides on paper to enchaunt the essence of Sri Shabad Gurbani in every leitmotif which he / she tries to encompass for deliberating a specific context. The core kernel of the elucidations in this masterwork is to emanate the 3E theologies of Ethnicities, Ethics & Establishments in context to that of democracy based on the socio-political apprehensions exhumed through Sri Guru Nauvey Patshah Ji's widespread eternal preaching(s) as well as articulations of Sri Dhur ki Bani. A deliberate yet inclusive expounding on this book begins herein.

The primordial chapter of Dr. Bhalla Sir's Divine Treatise depicts an intense introduction to the explorations which he has performed on this subject. This chapter elucidates a reader on the author's profound insight upon Khalsai Wisdom as well as the Gur Itihaas which stands unparalleled. Although, I have leafed through countless Sikh Literatures, yet the ones authored by Dr. Bhalla Sir are incessantly treasured for me. Through the introductory chapterisation of this publication reflects as well as evinced the fact that it was nonentity than Sagal Srisht Di Chadar : Jagatguru Sahib Sri Guru Tegh Bahadur Ji Maharaj who presage to be The Pragmatic Initiator of Constitutional Fundamental Rights.

The erudite pursuit of the author gets palpably conventional when he glides his pen to embark in golden letters that Murshid O Aalam : Jagatguru Sahib Sri Guru Nanak Dev Ji Maharaj in His Ninth Manifestation was a champion of Right to Religious Freedom in the era of Religious Fanaticism. Also, apart from expounded the perceptions of Zahira Zahoor Jagatguru Aad Sri Guru Granth Sahib Ji Maharaj, the author has expansively depicted his brilliance upon the Paawan Pavittar Gur Shabad Bani from Jagatguru Dasam Sri Guru Granth Sahib Ji Maharaj as well. Though he has cited innumerable cantos from Sri Dasam Bani, he has

let the readers to get engrossed in its unfathomable vision.

For an instance, Dr. Bhalla Sir connexons the instance of Sri Khalsa Sirjana Divas 1699 with that of Sri Guru Nauvey Patshah Ji's Shahadat w.r.t. proffering of Sheesh as a boon alike bestowal upon humanity. This pen-down of his explicates the Farsi Bani of Rubai Patshahi 10 from Jagatguru Dasam Sri Guru Granth Sahib Ji Maharaj : (If someone wishes to beckon me to an oceanic profundity then get isolated from the sophisticated bondages and be the torchbearer of your love to let it ensue towards Me. Being a stranger aficionado for the globe, focus all your cognizance upon Me which will let you grasp the utmost tangible elucidation of Guru Nanak's Pathway of Divine Love. I am well aware that the whole of humanity entirely inflicted amidst the clutches of My Love, yet do remember that loving me is akin to as grim as to saunter on the edges of a Tegh (Sword).

My paramours have to finish off themselves & proffer their heads at My Feet which will thence lead to attain unison which stands impossible. It is better to get strayed from the Path of Divine Love if one cannot bequeath his head for Me being an alien towards the worldly affairs. The Hukum has befallen that only thru this one can get embraced amidst the perimeters of My Love. But this can only be probable with scarcest of souls who are strenuous to be unearthed.

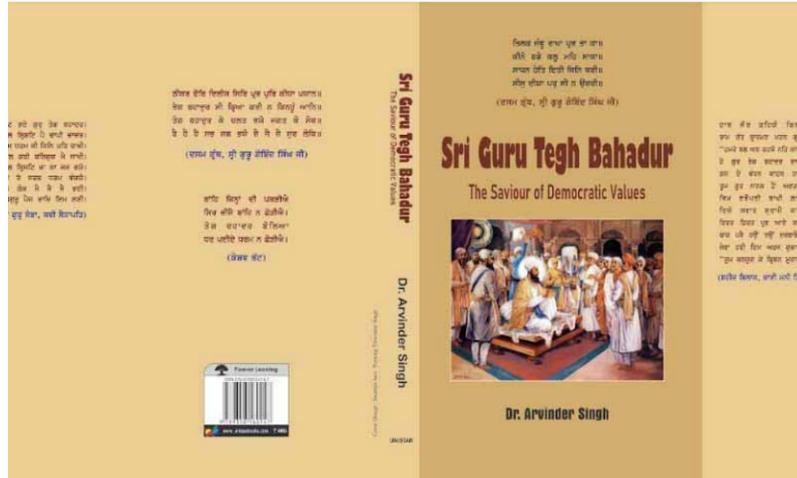
In the subsequent chapter which deals with a Brief Sketch of Aurangzeb's Reign, the author has exhumed & unveiled myriads of unexplored facets which have endured to be concealed since ages. Additionally, none had ensued for an ingenuity to connect the bridge persisting midst Gur Itihaas & Mughal Dynasty as narrated by the author in a chronological sequence. The circumstances, the indifferences as well as the basic postulate for which Sher E Shamshir : Jagatguru Sri Nauvin Guru Nanak attained an unequalled martyrdom has not yet been scrutinized as oceanic based on an authentic exploration. It is momentous to discern here as well that Dr. Bhalla's pen roars w.r.t. Sri Shabad Gurbani.

Although he has condemned every solitary atrocity pertaining to the monarchical pedigrees of

Aurangzeb, yet in nonentity portion the author has refrained to furnish his views in context of Sri Gur Shabad. The third, fourth & the fifth chapter of this Celestial Treatise echoes upon the Life, Times, Preaching(s) as well as the relevance of His in being a Saviour of Democratic Values. Though in snippets, Dr. Bhalla has splendidly engrossed almost the whole of Sri Guru Sahib Ji's Biography inclusive of His voyages, the moralities He propagated & ultimately the Shahadat He attained for the sake of Dharam (Righteousness). I take all my pride to proclaim that I have not yet come athwart any such tome. The utmost pragmatic kernel of Democracy relies in the conceptualization as expounded by Nauvin Sri Akaal Nanak Roopi Jyot. The Benevolent Master has bequeathed His immeasurable grace upon Dr. Arvinder Singh Ji Bhalla Sir for inscribing this book who has expunged the gaps persisting midst the humanoid mindsets who infer the Shahadat as well as the Perimeter of Sri Guru Sahib Ji's Clemency by citing that they are a source of enthusiasm for the whole of mankind. Even, Dr. Bhalla Sir has proffered strenuous of all his divine efforts in establishing the Significance of Sri Guru Patshah Ji's Democratic Apprehension which can be attributed as the greatest unequalled legendary brilliance.

Ensuing towards the ultimate epilogue of this jeroboam tome, Dr. Arvinder Singh Ji Bhalla Sir gets himself summarised the entire content along with its gigantic crux under this heading and hence, those who pay a glimpse over this section will be respectively acknowledged about the central theme of the book with utmost meticulousness. Therefore, adhering to the few afore specified leitmotifs of the book, it can hereby be proclaimed that this is the first ever unequalled source of Sikh Literature which provides the connexion linkage of Ninth Master with the multi edifying aspects of the society & thus, the scholarly author is akin to a torch bearer for all ages of imminent Sikh Intellectuals.

I personally urge Takhat Sahiban, Sikh Organizations and Departments of Sikh Studies to refer this book of Dr. Arvinder Singh Ji Bhalla Sir as a must read for all ages and especially for the youths. I proffer my Ardas to Akaal Purakh Sri Waheguru Ji to bestow boundless enthusiasm and high spirits for upbringing such noble research works through which the author can imbibe us in the oceanic depths of Gurmat Philosophy. Conclusively, I would wish to refer the literary masterpiece : "Sri Guru Tegh Bahadur The Saviour of Democratic Values" authored by Dr. Arvinder Singh Ji Bhalla Sir at the ends of United Nations (U.N.) for explicating them with a perceptible essence of Democracy, Fundamental Rights & the requisite Rights of Freedom to be infused midst mankind.

Preetnama

ਪ੍ਰੀਤਨਾਮਾ
ਖਰਾ ਸੱਚ

On our English language New Website
WWW.PREET NEWS.COM

Khara Sach

Chief Editor
Pritpal Kaur

+1 201-312-4180

Vol 4, Issue 232

Website: www.preetnama.com Email preetnamausa@gmail.com

22 DEC TO 28 DEC, 2023

Sikh International Film Festival 2023: A Cinematic Journey of Sikh Heritage and Diversity Captivates New York City Audience

New York, NY - : In the bustling heart of the city that never sleeps, the Sikh International Film Festival 2023 unfurled a spellbinding tale of Sikh heritage and cultural diversity at the prestigious Rubin Museum on December 16th. This year's festival treated the audience to an enchanting journey through impactful stories, with standout films like

"Baywatana: Without a Country", directed by high school students from Boston", explored the plight of Sikhs and Hindus in Taliban-era Afghanistan.

"American Sikh", is a true story of Indian American Sikh who was trying to assimilate with the Americans. The Oscar qualified animated short film is a story of American Sikh Hero Vishvajit Singh and Produced

by Guneet Monga Kapoor - Oscar-winning producer (The ElephantWhisperers) and Michelin-starred chef-filmmaker Vikas Khanna and directed and illustrated by American Sikh Hero Vishvajit Singh and Ryan Westra. Vikas Khanna said, "One of the highlights of screening 'American Sikh' at Sikh International Film Festival was engaging the little ones and the youth who could see themselves reflected in our film. Their dreams and hopes keep me inspired."

"Colonel Kalsi: Beyond the Call": is another true story of a Sikh young Kamal Kalsi who fought to serve in the US Army with his turban and beard. The film explores themes of diversity, sacrifice, faith, identity and resilience. Colonel Kalsi expressed,

"Serving in the Army with my unique camo turban and beard was a profound experience of celebrating my Sikh identity while embodying the spirit of American patriotism..."

As the curtains closed on these impactful narratives, the festival featured over 10 films, covering a diverse range of topics from current affairs to historical perspectives. Teji Bindra (Founder and President of Sikh Art & Film Foundation), Mandeep Sobti (Senior VP and Chair of Finance), Dr Paul Johar (Chair SAFF - Film Festival), Harmeet Bharara (Former Chair FF and Gala), Hansdip Bindra (Head of PR and Marketing), expressed their satisfaction with the film that captivated a packed auditorium at the Rubin

Museum in Manhattan.

Teji Bindra emphasized, "Sikh Art & Film Foundation has been at the forefront in bringing better awareness of Sikhs through films and arts for the past 17 years. We are pleased with the fantastic movies showcased this year."

Dr. Paul Johar added, "This year's Sikh International Film Festival showcased a powerful lineup addressing contemporary Sikh Diaspora issues, delved into the challenges faced by the community. "Amardeep Singh's documentary, "Oneness in Diversity: Elixir of Guru Nanak and the Indic Saints," intertwined memories of Saints and Sufi mystics, emphasizing the essential theme of oneness and diversity. The festival, with its

captivating stories and impactful quotes from filmmakers, not only celebrated Sikh culture but also provided a dynamic platform for filmmakers to showcase their artistry. The Sikh International Film Festival, originating in 2004, has been a cultural beacon, fostering awareness of Sikh culture through films and arts. As the curtains closed on this year's festival, the organizers expressed gratitude to viewers for their unwavering support, marking a significant chapter in the festival's journey. The success of SIFF 2023 promises an even brighter future, continuing to celebrate Sikh heritage and diversity through the captivating lens of cinema.

Website: <http://sikharts.com/film-festival.html>

SA put in much better overall performance, says Aiden Markram after 8-wicket win

Gqeberha- South Africa skipper Aiden Markram was mighty pleased over his team's eight-wicket triumph over India in the second ODI at St. George's Park on Tuesday night, saying it was a much better overall performance from his team after being outplayed at the series opener in Johannesburg. After pacer Nandre Burger took 3/30, while Keshav Maharaj and Beuran Hendricks picked 2/51 and 2/34 respectively to bowl out India for 211, left-handed opener Tony de Zorzi smashed a superb 119 not out off 122 balls, laced with nine fours and six sixes, to chase down the total in 42.3

overs. "A lot better than a couple of days ago. Much better overall performance. Much better with the ball and in the field. It was going around when the openers went out to bat. They (Zorzi and Reeza Hendricks) put up a 100-run partnership and set up the game - that was great."

"That was not an acceptable performance. We let ourselves down in the first game. Strong emphasis to chase well, and the mindset was to chase it down well. Much more confident unit, I would assume, after this game," said Markram after the match ended.

Talking of Burger, who also got an IPL deal of INR 50 lakhs from the Rajasthan Royals in Tuesday's auction, Markram said, "The breeze played a bit of a factor. It was a fresh wicket so we expected it to go around. Nandre was being wasted from that end, thought he might as well bowl from the other end and throw rockets."

"It was fairly simple otherwise - bowl in the right areas and get the most out of the wicket. Not too sure (about the par score). Always felt we were in the game with the ball. It was a tough wicket to bat on but if you applied yourself, you could get big runs. Maybe high 200s (was a par

score)."

Speaking of de Zorzi, who was playing just his fourth ODI, Markram commented, "It was huge for him. To put in a performance like that, to remain not out at the end and to remember how the crowd was to

him, we were pretty much in awe.

It was fantastic to watch. Hopefully the first of many for him, and the dressing room enjoyed it."

The ODI series between India and South Africa stands at 1-1, and is now headed towards the decider at Paarl on Thursday.

IPL UNCAPPED PLAYERS WHO STRUCK GOLD AT IPL AUCTION

₹8.4 CRORE SAMEER RIZVI BASE PRICE ₹ 20L	₹7.4 CRORE SHAHRUKH KHAN BASE PRICE ₹ 40L
₹7.2 CRORE KUMAR KUSHAGRA BASE PRICE ₹ 20L	₹5.8 CRORE SHUBHAM DUBEY BASE PRICE ₹ 20L
₹5 CRORE YASH DAYAL BASE PRICE ₹ 20L	₹3.6 CRORE ROBIN MINZ BASE PRICE ₹ 20L
₹2.4 CRORE M. SIDDHARTH BASE PRICE ₹ 20L	₹2.2 CRORE SUSHANT MISHRA BASE PRICE ₹ 20L

IPL Auction 2024: 'I have worked hard to improve strike rate against spinners', says Shahrukh Khan

New Delhi- Tamil Nadu's big-hitting all-rounder Shahrukh Khan was roped in by IPL 2022 champions Gujarat Titans for INR 7.4 crore during the IPL 2024 player auction in Dubai and he feels that he's put in the effort to improve his strike-rate when facing spin. "I think I'll be playing at No. 6 or No. 7 for sure. The way I look at it, I am ready for any role. The way Gujarat Titans have backed their players in the last two years, I am really comfortable going there.

"People have told me that I have not got a good strike rate against spinners, so I have really worked on it. I will be really happy to come up the order and get going as well," he said to IPL digital broadcaster JioCinema. Shahrukh earlier played for Punjab Kings, a team for which he played 33 games and they did try to get him back in at the auction, but were unable to do so. He now looks to bat alongside veteran South Africa batter David Miller in the Gujarat set-up.

"I have been a big fan of him for the past 10 years. He is a guy who wins big games for his team and to be playing alongside him is going to be really

great. I am looking forward to it a lot more. The way he has been calm under pressure and the way he has played for South Africa over the years is impressive. 'Killer Miller' is something I tell him when I look at him."

On his change in mindset post IPL 2023, where his strike-rate was high, but lacked consistency, Shahrukh said, "Quite a bit, actually. I have captained a team in the TNPL. I have really grown as a captain. I understand the players' mindsets a lot more and relate to them. As a captain whenever I get a chance, I back players. The way GT back their players, I'll really be happy to go to them."

"I have worked on the short ball a lot more. It's been an area I needed to improve and I have done that. There are obviously other areas I need to improve like playing leg-spinners and left-arm spinners." Not much is known about Shahrukh's off-spin bowling exploits, like he took 17 wickets in latest edition of TNPL, but he expressed confidence in his handy bowling abilities coming good in IPL 2024. "Yes, 100 per cent. I bowled well in the TNPL and got a few wickets there. My bowling will be an added advantage and I will chip in if I get opportunities."

Captain KL Rahul rues batting collapse in second ODI defeat to South Africa

Gqeberha- After losing the second ODI to South Africa by eight wickets at the St. George's Park on Tuesday night, India captain KL Rahul was left rueing the batting collapse which saw the visitors fall from 114/2 to 211 all out. India were looking good at one stage to amass a huge total, thanks to fine fifties from Rahul and B Sai Sudharsan, who got his second ODI half-century in as many innings. But after the duo fell, rest of the batters were unable to capitalise on the platform in a bid to get quick runs and were all out for 211 in 46.2 overs.

"There was a bit of help at the start. It was tough to bat on but a couple

of us got set. Had we gone on, we could have gotten 50-60 runs extra and that would have made a difference. When we batted, we thought even 240-250 would have been good. With a set batter, we might have gotten those runs. We lost wickets at crucial times," admitted Rahul in the post-match presentation ceremony.

Despite the batting collapse, Rahul said he hasn't lost faith in his batting line-up. "Each individual's game-plan and what they feel comfortable doing, as a team, you have to trust that. Have complete clarity and try to execute it. There is no right or wrong in cricket and you try to do

the job for your team."

In reply, South Africa chased down the total in 42.3 overs, with opener Tony de Zorzi being unbeaten on a superb 119 off 122 balls, with Reeza Hendricks making 52 after being dropped early on. The result at Gqeberha meant the series is tied at 1-1, with the decider to be played at Paarl on Thursday.

"There was a bit of help in the first ten overs. We beat the bat a lot. We could not hold on to one edge. Things might have been different had we held onto that. Not as much help as the first innings though. We leave what happens on the ground and will try and focus on the next game," concluded Rahul.

Trinity Gaming partners Lenovo, Intel, YouTube to reshape Indian creator economy

New Delhi- Trinity Gaming on Wednesday said that it has launched a virtual gaming campaign property -- Gamerz Night Live, in collaboration with Lenovo, Intel and YouTube, in an effort to reshape the Indian creator economy. The campaign has attracted around 10 million viewers so far.

This initiative has provided a platform for over 100 creators from across the country to showcase their talents. The campaign has been launched to assist upcoming creators in promoting their content, building their profiles, and sharing the spotlight with other top creators.

"Through Gamerz Night Live, we are presenting unprecedented opportunities for creators nationwide, irrespective of their current size and follower count. The resounding

success and positive feedback witnessed this year serve as a testament to the promising trajectory,"

Abhishek Aggarwal, Co-founder & CEO, Trinity Gaming India, said in a statement.

The event has featured leading content creators and influencers, including Mortal, Scout, and Regaltos, among other regional, micro and mini creators from around the country.

The campaign has run for a period of over 11 weeks and has successfully aired more than 14 episodes to date, complemented by regular uploads of shorts and community posts and has generated over six million views with 15 episodes aired over YouTube, the company said.

The games played by the creators include Battleground Mobile India (BGMI), Valorant, CS Source 2, Fall Guys, Among Us, Prop Hunt, and GTA V.

"Brands like Lenovo and Intel have marked their footprints in the gaming industry by launching gaming-centric brands like Legion, loq, gaming IdeaPad, Intel Arc, 13th gen processors which are beneficial for the consumers to make, record and consume content," said Anita Kotwani, CEO Media, South Asia, Dentsu and Dentsu Gaming Lead.

The company mentioned that Gamerz Night Live aims to penetrate audiences across the country, making it a highly inclusive and diverse celebration of gaming. The event will conclude by December 2023.

\$12 bn India's digital media & entertainment landscape to triple in size by 2030

New Delhi, - India's digital media and entertainment landscape, which is currently

valued at \$12 billion, is likely to triple in size, a report showed on Wednesday. The growing maturity

of internet users coupled with increasing spend on digital media is expected to enable the sector to recover from the recent slowdown in market due to a dip in digital ad spending, among other macro challenges, according to Redseer Research.

In the last two years, Non-Real Money Gaming (RMG) and the increased

uptake of OTT Video have contributed majorly to the sector's growth trajectory despite a slowdown in digital ad spend. Between FY22-23, all segments of

Digital Media & Entertainment saw

paid user growth, with OTT audio seeing the highest.

The OTT Video sector is expected to achieve profitability in the next 3-5 years on overcoming the challenges of higher CAC and lower user retention, the report said.

India's current landscape of Internet users is dominated by a 450-500 million strong cohort of Explorers, followed by 300-320 million Transactors and 35-40 million Mature Users.

The research estimated that India's volume of mature users will outpace that of US by 2030. India is currently looking at a 150 million strong community of mid-core/ core gamers in 2023 alone, a significant portion of which have graduated from casual gameplay.

"In FY23 alone, the Media & Entertainment landscape saw an accelerated growth in the paid user base and in turn the Average Revenue Per Paying Users (ARPPU). Across M&E segments, paid user growth went up to 90 per cent in FY23," the report noted.

Sharp up-move in IT stocks implying faster demand inflection than what Accenture commentary indicates

New Delhi- Accenture's 1QFY24 growth albeit within its guided band was the slowest since the pandemic and interestingly, incremental deceleration over the past couple of quarters has come from Managed Services, a closer proxy for India IT Services demand, JM Financial Institutional Securities said in a report. A soft 2Q guide despite a favourable comp, suggest trend reversal, if any, would be back-ended. In fact, lower end of Accenture's FY24 organic growth guidance (now

slightly below 0-3 per cent) implies no improvement even in 2H. Management indicated no change in demand environment – persistent weakness in BFS, CMT and discretionary spend. Budget conversations, though not concluded, are still revolving around spend reprioritisation. Even genAI spends are not incremental. These point to a flattish 2024 IT budgets, the report said. Fed-pivot has raised hopes of demand inflection in the sector. But no visible green shoots, as indicated by Accenture mean expectations (and multiples) are running ahead of

fundamentals. That could be a risk, the said.

"A likely weak discretionary demand environment is negative for Infosys, in our view. Incremental weakness in the UK could have negative implications for TCS, even though TCS' exposure in UK is

skewed towards Insurance and Public Services, in our view. Another quarter of double digit decline in CMT is negative for Tech Mahindra", the report said.

"Sharp up-move in India IT Services stock after Fed's recent dovish comments is implying faster

demand inflection than what Accenture commentary indicates. Even Indian IT players' 3QFY24 commentary will likely be cautious, in our view. Market's optimism in that context appears a bit premature. We will await better evidence", it added.

ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਸਾਹਿਬਜ਼ਾਦਿਆਂ ਦੀ ਲਾਸਾਨੀ ਸ਼ਹਾਦਤ ਤੇ ਅਸੀਂ..

ਦਸੰਬਰ ਮਹੀਨੇ ਨੂੰ ਜੇਕਰ ਸਹਾਦਤ ਦਾ ਮਹੀਨਾ ਵੀ ਆਖ ਲਿਆ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਕੁਝ ਵੀ ਗਲਤ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਮਹੀਨੇ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਵਿਛੜਨ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਸ਼ਹੀਦੀਆਂ ਤੱਕ ਬਹੁਤ ਕੁਝ ਸਿੱਖ ਇਤਿਹਾਸ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਅਸੀਂ ਇਸ ਮਹੀਨੇ ਦੇ ਸਿੱਖ ਇਤਿਹਾਸ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹੀਏ ਵਾਚੀਏ ਤਾਂ ਮਨ ਅੰਦਰ ਬਹੁਤ ਕੁਝ ਢਹਿ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਬਹੁਤ ਕੁਝ ਪਨਪ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਮਹੀਨੇ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਬੇਹੱਦ ਲਾਸਾਨੀ ਤੇ ਕੁਰਬਾਨੀਆਂ ਭਰਿਆ ਇਤਿਹਾਸ ਹੈ। ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ ਮਹਾਰਾਜ ਦੇ ਛੋਟੇ ਸਾਹਿਬਜ਼ਾਦਿਆਂ ਬਾਬਾ ਜ਼ੋਰਾਵਰ ਸਿੰਘ ਤੇ ਬਾਬਾ ਫਤਿਹ ਸਿੰਘ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਉਮਰ ਮਹਿਜ਼ ਸੱਤ ਤੇ ਨੌਂ ਸਾਲ ਦੀ ਸੀ। ਉਹਨਾਂ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤੀ ਕੁਰਬਾਨੀ ਦੀ ਗਾਥਾ ਨੂੰ ਸੁਣ ਕੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਇਨਸਾਨ ਦੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਵਿੱਚ ਅੱਥਰੂ ਆ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਤੇ ਮਨ ਜ਼ੋਸ਼ੀਲਾ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਿੱਥੇ ਜਾਲਮਾ ਨੇ ਨਿੱਕੀਆਂ ਨਿੱਕੀਆਂ ਜਿੰਦਾਂ ਨੂੰ ਬੇਹੱਦ ਜਾਲਮਾਨਾ ਢੰਗ ਦੇ ਨਾਲ ਸ਼ਹੀਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਕੀ ਕਸੂਰ ਸੀ ਉਹਨਾਂ ਨਿੱਕੀਆਂ ਜਿੰਦਾਂ ਦਾ ਜੋ ਸਾਡੇ ਤੋਂ ਵਿਛੜ ਗਈਆਂ। ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵੱਡੇ ਸਾਹਿਬਜ਼ਾਦਿਆਂ ਬਾਬਾ ਜੁਝਾਰ ਸਿੰਘ ਤੇ ਬਾਬਾ ਅਜੀਤ ਸਿੰਘ ਦੀ ਸ਼ਹੀਦੀ ਨੇ ਭਾਰਤੀ ਇਤਿਹਾਸ ਨੂੰ ਵੱਡਾ ਮੋੜਾ ਦਿੱਤਾ।

?? ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰ ਵੱਲੋਂ ਤਾਂ ਆਪਣੀ ਕੌਮ ਅਤੇ ਦੇਸ਼ ਲਈ ਆਪਾਂ ਵਾਰ ਦਿੱਤਾ। ਛੋਟੇ-ਛੋਟੇ ਬੱਚੇ ਸ਼ਹੀਦ ਹੋ ਗਏ। ਦਾਦੀ ਮਾਂ ਅਤੇ ਪਿਤਾ ਗੁਰੂ ਤੇਗ ਬਹਾਦਰ ਵੀ ਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਕੌਮ ਤੋਂ ਉੱਪਰ ਦੀ ਜਾਨਾਂ ਵਾਰ ਗਏ। ਕੀ ਅਸੀਂ ਕਦੇ ਸੱਚੇ ਮਨ ਨਾਲ ਸੋਚਿਆ ਹੈ ਕਿ ਅਸੀਂ ਉਹਨਾਂ ਸ਼ਹੀਦਾਂ ਦੀ ਸੋਚ ਉੱਤੇ ਪਹਿਰਾ ਦੇ ਰਹੇ ਹਾਂ। ਅਸੀਂ ਕੀ ਕਰ ਰਹੇ ਹਾਂ ਕੀ ਅਸੀਂ ਸੱਚ ਕਰ ਰਹੇ ਹਾਂ ਜਾਂ ਅਸੀਂ ਗਲਤ ਕਰ ਰਹੇ ਹਾਂ। ਸਾਨੂੰ ਤਾਂ ਇਹ ਵੀ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਪਤਾ। ਅਸੀਂ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ ਮਹਾਰਾਜ ਦੀ ਸੋਚ ਉੱਤੇ ਚੱਲਣ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਤਾਂ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਪਰ ਜੇਕਰ ਇਹਨਾਂ ਗੱਲਾਂ ਨੂੰ ਅਸਲ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਲਿਆ ਕੇ ਵੇਖਿਆ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਅਸੀਂ ਬੇਹੱਦ ਗਲਤ ਰਸਤੇ ਤੇ ਚੱਲ ਪਏ ਹਾਂ। ਅਸੀਂ ਛੋਟੇ ਅਤੇ ਵੱਡੇ ਸਾਹਿਬਜ਼ਾਦਿਆਂ ਦਾ ਦੇਣਾ ਤਾਂ ਕੀ ਦੇ ਸਕਦੇ ਹਾਂ ਸਾਡੇ ਕੋਲ ਤਾਂ ਕੁਝ ਵੀ ਨਹੀਂ ਪਰ ਅਸੀਂ ਉਹਨਾਂ ਵੱਲੋਂ ਕੇਵਲ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਰਸਤੇ ਉੱਤੇ ਵੀ ਚੱਲਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰੀ ਹੋ ਬੈਠੇ। ਜੇਕਰ ਇਨਸਾਨ ਆਪਣੇ ਮਨ ਅੰਦਰ ਝਾਤੀ ਮਾਰ ਕੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਦੀ ਪੜਚੋਲ ਕਰੇ ਤਾਂ ਬਹੁਤ ਕੁਝ ਵਿਖਾਈ ਦੇਵੇਗਾ ਜੋ ਗਲਤ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਇਤਿਹਾਸ ਤੇ ਝਾਤੀ ਮਾਰੀਏ ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹ ਕੇ ਵੀ ਸਾਨੂੰ ਆਪਣੇ ਗਲਤ ਅਤੇ ਸਹੀ ਹੋਣ ਦਾ ਪਤਾ ਲੱਗ ਜਾਵੇਗਾ। ਸਵਾਲ ਤਾਂ ਇਹ ਵੱਡਾ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਸੀਂ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਸਾਹਿਬਜ਼ਾਦਿਆਂ ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ ਹੋ ਕੇ ਲੰਗਰ ਲਗਾਉਂਦੇ ਹਾਂ। ਸਰਧਾਂਜਲੀਆਂ ਭੇਟ ਕਰਦੇ ਹਾਂ। ਪਾਠ ਸਾਹਿਬ ਕਰਵਾਉਂਦੇ ਹਾਂ। ਪਾਠ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਪਰ ਕੀ ਅਸੀਂ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਸੋਚ ਉੱਤੇ ਚਲਦੇ ਹਾਂ। ਇਹ ਕਿਸੇ ਨੇ ਵੇਖਣ ਜਾਂ ਸੁਣਨ ਦਾ ਯਤਨ ਹੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਅਸੀਂ। ਜਿਸ ਸਮੇਂ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਸਾਹਿਬਜ਼ਾਦਿਆਂ ਨੂੰ ਸ਼ਹੀਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਦਸੰਬਰ ਮਹੀਨਾ ਸੀ ਜੇਕਰ ਦੇਸੀ ਮਹੀਨੇ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰੀਏ ਤਾਂ ਪੌਰ ਦਾ ਮਹੀਨਾ ਸੀ। ਦਸੰਬਰ ਤੇ ਪੌਰ ਮਹੀਨੇ ਦੇ ਉਹ ਪੰਜੇ ਦੇ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੇ ਕਿਉਂਕਿ ਅਸੀਂ ਤਾਂ ਗੁਰੂ ਮਹਾਰਾਜ ਦੀ ਦਿੱਤੀ ਸਿੱਖਿਆ ਉੱਤੇ ਵੀ ਨਹੀਂ ਚੱਲ ਰਹੇ। ਹਾਂ ਪਿਛਲੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਕੁਝ ਠਲ ਜ਼ਰੂਰ ਪਈ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਸਿੱਖ ਵਿਦਵਾਨਾਂ ਵੱਲੋਂ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਗੰਭੀਰਤਾ ਨਾਲ ਲੈਂਦਿਆਂ ਕਾਫੀ ਕੁਝ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਕੁਝ ਸਮਾਂ ਪਹਿਲਾਂ ਇੱਕ ਸਿੱਖ ਵਿਦਵਾਨ ਵੱਲੋਂ ਵੱਡੀ ਪੱਧਰ ਤੇ ਦੇਸ਼ ਵਿਦੇਸ਼ ਅੰਦਰ ਵੀ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

ਸਾਹਿਬਜ਼ਾਦਿਆਂ ਨੂੰ ਸ਼ਰਧਾ ਦੇ ਫੁੱਲ ਭੇਟ ਕਰਨ ਦਾ ਫਾਇਦਾ ਤਾਂ ਹੈ ਜੇਕਰ ਅਸੀਂ ਉਹਨਾਂ ਵੱਲੋਂ ਦਿੱਤੇ ਹੋਏ ਰਸਤੇ ਤੇ ਥੋੜਾ ਬਹੁਤ ਵੀ ਚੱਲ ਸਕੀਏ। ਅਸੀਂ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦਿੱਤੀ ਹੋਈ ਸਿੱਖਿਆ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਮਨ ਮਸਤਕ ਵਿੱਚ ਵਸਾ ਕੇ ਉਸ ਤੇ ਕੁਝ ਧਿਆਨ ਦਿੰਦਿਆਂ ਅਗਲੇ ਸਮੇਂ ਦਾ ਰਾਹ ਸੌਖਾਲਾ ਕਰੀਏ ਪਰ ਨਹੀਂ ਅਸੀਂ ਤਾਂ ਕੇਵਲ ਪੈਸੇ ਅਤੇ ਦੁਨਿਆਵੀ ਵਸਤਾਂ ਦੇ ਮਗਰ ਪੈ ਕੇ ਸਭ

ਕੁਝ ਦਾਅ ਤੇ ਲਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਤਾਂ ਕੇਵਲ ਵਿਆਹ ਤੇ ਸਾਦੀਆਂ ਵੀ ਨਹੀਂ ਛੱਡ ਰਹੇ ਅਸੀਂ ਸਾਹਿਬਜ਼ਾਦਿਆਂ ਨੂੰ ਸਰਦਾ ਦੇ ਫੁੱਲ ਕੀ ਭੇਟ ਕਰਾਂਗੇ ਕਿਉਂਕਿ ਸਾਡੇ ਕੋਲੇ ਤਾਂ ਕੁਝ ਬਚਿਆ ਹੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਸਿੱਖੀ ਸਾਡੀ ਗੁਆਚ ਗਈ ਹੈ ਬੱਚੇ ਸਾਡੇ ਪੜ੍ਹਾ ਪੜ੍ਹ ਵਿਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ ਅਤੇ ਸਿੱਖੀ ਤੋਂ ਮੁਨਕਰ ਹੋ ਰਹੇ ਹਨ ਵਿਦੇਸ਼ਾਂ ਅੰਦਰ ਕੀ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਹਿਣ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਫਿਰ ਅਸੀਂ ਕਿੱਥੋਂ ਆਖ ਸਕਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਅਸੀਂ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਵੱਲੋਂ ਦਿੱਤੀ ਹੋਈ ਸਿੱਖਿਆ ਉੱਤੇ ਚਲਦੇ ਹਾਂ। ਲੰਘੇ ਮਹੀਨੇ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਵੱਲੋਂ ਆਪਣੀ ਬੱਚਿਆਂ ਦਾ ਵਿਆਹ ਕਰਨਾ ਸੀ ਤਾਂ ਸਿੱਖ ਸੰਗਤ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਜਾ ਕੇ ਮਨਾ ਕੀਤਾ ਤਾਂ ਉਹ ਰੋਕਿਆ ਨਹੀਂ ਅਤੇ ਉਸ ਨੇ ਪੌਰ ਦੇ ਮਹੀਨੇ ਵਿੱਚ ਹੀ ਵਿਆਹ ਕੀਤਾ।

ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਗਲੀ ਗੱਲ ਕਰੀਏ ਸਾਹਿਬਜ਼ਾਦਿਆਂ ਦੇ ਸ਼ਹੀਦੀ ਦਿਨਾਂ ਨੂੰ ਮਨਾਉਣ ਸਮੇਂ ਕੀ ਅਸੀਂ ਸਹੀ ਕਰ ਰਹੇ ਹਾਂ। ਅਸੀਂ ਤਾਂ ਉੱਥੇ ਵੀ ਕੁਝ ਸੋਚ ਸਮਝ ਕੇ ਨਹੀਂ ਕਰ ਰਹੇ ਅਸੀਂ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਮਨਾਉਣ ਤਾਂ ਜਾਂਦੇ ਹਾਂ ਸ਼ਹੀਦੀ ਦਿਨ ਜਦ ਕਿ ਉੱਥੇ ਵਿਆਹ ਦੇ ਵਾਂਗ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਗੀਤ ਵਜਦੇ ਹਨ। ਪਕੌੜੇ ਛਕਦੇ ਹਾਂ। ਲੰਗਰ ਅਤੇ ਪਕਵਾਨ ਬਣਦੇ ਹਨ ਇਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਸੱਜਣਾਂ ਵੱਲੋਂ ਤਾਂ ਜਲੇਬੀਆਂ ਦੇ ਲੰਗਰ ਲਾ ਕੇ ਵੀ ਸਾਹਿਬਜ਼ਾਦਿਆਂ ਦਾ ਸ਼ਹੀਦੀ ਦਿਨ ਮਨਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕੀ ਇਹ ਸਹੀ ਹੈ। ਜਰਾ ਸੋਚ ਕੇ ਵੇਖੋ ਕਿ ਜਿਹੜੇ ਪਰਿਵਾਰ ਵਿੱਚ ਮਰਗ ਹੋਈ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਉਸ ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਤਾਂ ਰੋਟੀ ਵੀ ਨਹੀਂ ਲੰਘਦੀ ਹੁੰਦੀ। ਜਦ ਕਿ ਅਸੀਂ ਸਾਹਿਬਜ਼ਾਦਿਆਂ ਦੇ ਸ਼ਹੀਦੀ ਦਿਨ ਤੇ ਜਲੇਬੀਆਂ ਅਤੇ ਗੁਲਾਬ ਜਾਮਣਾਂ ਦਾ ਲੰਗਰ ਲਗਾ ਕੇ ਆਖਰ ਸਿੱਖ ਕੀ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਾਂ। ਕਿੱਥੇ ਚਲੀ ਗਈ ਹੈ ਸਾਡੀ ਸੋਚ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਕੁਝ ਵੀ ਨਹੀਂ ਪਤਾ। ਸਰਹੰਦ ਦੀ ਸਭਾ ਤੇ ਸ਼ਹੀਦੀ ਜੋੜ ਮੇਲੇ ਉੱਤੇ ਦੇਖੋ ਕੀ ਕੁਝ ਵਰਤਦਾ ਪਿਆ ਹੈ। ਕਈ ਵਾਰ ਤਾਂ ਵੇਖ ਕੇ ਹੱਦ ਹੀ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਤੇ ਦਿਲ ਕੁਰਲਾ ਉਠਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਸੀਂ ਕਿੱਥੋਂ ਕਿੱਥੇ ਪਹੁੰਚ ਚੁੱਕੇ ਹਾਂ

ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਸਾਡੀ ਖਾਤਰ ਸਭ ਕੁਝ ਕੁਰਬਾਨ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਪਰ ਅਸੀਂ ਉਥੇ ਦੇ ਉਥੇ ਹੀ ਹਾਂ। ਸਾਡਾ ਕੁਝ ਵੀ ਨਹੀਂ ਬਦਲ ਰਿਹਾ।

?? ਜੇਕਰ ਅਸੀਂ ਸਾਹਿਬਜ਼ਾਦਿਆਂ ਦੀ ਸਹੀ ਸੋਚ ਅਤੇ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੀ ਸਿੱਖਿਆ ਤੇ ਚੱਲਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਾਂ ਤਾਂ ਘੱਟ ਤੋਂ ਘੱਟ ਦਸੰਬਰ ਅਤੇ ਪੌਰ ਦੇ ਮਹੀਨੇ ਵਿੱਚ ਉਹਨਾਂ ਮਹੀਨਿਆਂ ਨੂੰ ਸਾਹਿਬਜ਼ਾਦਿਆਂ ਦੀ ਸੋਗ ਸਭਾ ਵਜੋਂ ਮਨਾਇਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਸਾਨੂੰ ਇਹਨਾਂ ਮਹੀਨਿਆਂ ਵਿੱਚ ਵਿਆਹ ਨਹੀਂ ਕਰਨੇ ਚਾਹੀਦੇ ਅਤੇ ਸਾਦੀਆਂ ਬੰਦ ਕਰ ਦੇਣੀਆਂ ਚਾਹੀਦੀਆਂ ਹਨ। ਕੋਈ ਵੀ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਨਹੀਂ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਤੇ ਬਿਲਕੁਲ ਜਿਵੇਂ ਕਿਸੇ ਪਰਿਵਾਰ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਮਰਗਤ ਹੋਈ ਹੋਵੇ ਉਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਵਿਹਾਰ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਪਰ ਨਹੀਂ ਅਸੀਂ ਇਹ ਸਭ ਕੁਝ ਕਿੱਥੇ ਕਰ ਰਹੇ ਹਾਂ ਅਤੇ ਸਾਡੇ ਕੋਲ ਵਕਤ ਕਿੱਥੇ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਸਾਹਿਬਜ਼ਾਦਿਆਂ ਦੇ ਸ਼ਹੀਦੀ ਦਿਨਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਹੀਦੀ ਸਭਾ ਵਜੋਂ ਮਨਾਈਏ ਤਾਂ ਹੀ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਸੱਚੀ ਸ਼ਰਧਾਂਜਲੀ ਹੋਵੇਗੀ ਅਸੀਂ ਵੱਡੇ ਸਾਹਿਬਜ਼ਾਦਿਆਂ ਦੇ ਸ਼ਹੀਦੀ ਦਿਨਾਂ ਤੇ ਵੀ ਕੁਝ ਨਾ ਕਰੀਏ ਪਿਤਾ। ਗੁਰੂ ਤੇਗ ਬਹਾਦਰ ਦੀ ਸ਼ਹੀਦੀ ਵਾਲੇ ਦਿਨ ਵੀ ਸਾਨੂੰ ਸੋਗ ਦਾ ਦਿਨ ਮਨਾਉਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ ਪਰ ਅਸੀਂ ਕਿੱਥੇ ਹਟਦੇ ਹਾਂ ਸਾਨੂੰ ਤਾਂ ਆਪਣੀ ਟੋਰ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ।

ਸੋਚ ਕੇ ਵੇਖੀਏ ਜਦੋਂ ਛੋਟੇ ਸਾਹਿਬਜ਼ਾਦੇ ਨੀਹਾਂ ਦੇ ਵਿੱਚ ਚਿਣੇ ਹੋਣਗੇ ਅਤੇ ਵੱਡਿਆਂ ਨੇ ਜੰਗ ਦੇ ਵਿੱਚ ਲੜਦਿਆਂ ਸ਼ਹੀਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਹੋਵੇਗੀ ਤਾਂ ਉਸ ਸਮੇਂ ਦੇ ਹਾਲਾਤ ਕੀ ਹੋਣਗੇ ਪਰਿਵਾਰ ਦਾ ਕੀ ਹੋਇਆ ਹੋਵੇਗਾ ਮਾਤਾ ਜੀ ਕਿੱਥੇ ਹੋਣਗੇ ਅਤੇ ਬਾਕੀ ਦੇ ਸੰਗੀ ਸਾਥੀ ਜੰਗਲਾਂ ਵਿੱਚ ਕਿਵੇਂ ਹੋਣਗੇ। ਇਹ ਸਿਰਫ ਸਾਨੂੰ ਇਤਿਹਾਸ ਹੀ ਦੱਸ ਸਕਦਾ ਹੈ ਸਾਹਿਬਜ਼ਾਦਿਆਂ ਦੀ ਸ਼ਹੀਦੀ ਦਾ ਵਿਰਤਾਂਤ ਸੁਣ ਕੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਇਨਸਾਨ ਦੇ ਮਨ ਨੂੰ ਹਲੂਣਾ ਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਪਿਤਾ ਗੁਰੂ ਤੇਗ ਬਹਾਦਰ ਦੀ ਕੁਰਬਾਨੀ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਲਿਆ ਕੇ ਸਾਨੂੰ ਬਹੁਤ ਕੁਝ

ਸਿੱਖਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਆਓ ਅਸੀਂ ਦਸੰਬਰ ਅਤੇ ਪੌਰ ਦੇ ਮਹੀਨੇ ਵਿੱਚ ਵਿਆਹ ਸਾਦੀਆਂ ਅਤੇ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮਾਂ ਤੋਂ ਪਾਸਾ ਵੱਟ ਕੇ ਕੇਵਲ ਤੇ ਕੇਵਲ ਸਾਹਿਬਜ਼ਾਦਿਆਂ ਦੀ ਸ਼ਹੀਦੀ ਨੂੰ ਹੀ ਮਨ ਵਿੱਚ ਲਿਆ ਕੇ ਸੱਚੀ ਸ਼ਰਧਾ ਅਰਪਣ ਕਰੀਏ ਇਹੀ ਸਾਹਿਬਜ਼ਾਦਿਆਂ ਨੂੰ ਸ਼ਰਧਾਂਜਲੀ ਹੋਵੇਗੀ। ਜੇਕਰ ਅਸੀਂ ਮਹਿਜ਼ ਇਹਨਾਂ ਦਿਨਾਂ ਵਿੱਚ ਵੀ ਆਪਣੇ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਅਤੇ ਵਿਆਹ ਸਾਦੀਆਂ ਬੰਦ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ ਤਾਂ ਸਾਨੂੰ ਕੋਈ ਹੱਕ ਨਹੀਂ ਕਿ ਅਸੀਂ ਇਹ

ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਢੰਡੋਰਾ ਪਿਟੀਏ ਕੇ ਅਸੀਂ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਸਿੱਖਿਆ ਉੱਤੇ ਚਲਦੇ ਹਾਂ। ਕਿਉਂਕਿ ਪੁੱਤਰ ਤਾਂ ਸਾਰਿਆਂ ਦੇ ਇੱਕੋ ਜਿਹੇ ਹੀ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਸਾਡੇ ਲਈ ਆਪਣਾ ਸਾਰਾ ਪਰਿਵਾਰ ਵਾਰ ਦਿੱਤਾ ਤੇ ਅਸੀਂ ਕਿੱਥੇ ਕੁ ਖੜੇ ਹਾਂ ਸੋਚਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜੀ ਕਾ ਖਾਲਸਾ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜੀ ਕੀ ਫਤਿਹ।

ਲੇਖਕ - ਸਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਮੀਰਪੁਰੀ
5592850841

Publish Your METRIMONIAL/CLASSIFIED Advertisement

MATRIMONIAL, PROPERTY, RECRUITMENT, NAME OF CHANGE, BUSINESS

ਜੇਕਰ ਤੁਸੀਂ ਵੀ ਆਪਣੇ ਵਪਾਰ ਨੂੰ ਵਧਾਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹੋ ਤਾਂ ਅੱਜ ਹੀ ਸਾਡੇ ਨਾਲ ਜੁੜੋ

It's time to Grow your Business Advertise with us...

www.preetnama.com
preetnamausa@gmail.com
Contact : +1 201-312-4180

ਸਾਕਾ ਸਰਹਿੰਦ ਦਾ ਇੱਕ ਮਹਾਨ ਨਾਇਕ ਦੀਵਾਨ ਟੋਡਰ ਮੱਲ

ਦੀਵਾਨ ਟੋਡਰ ਮੱਲ ਸਿੱਖ ਇਤਿਹਾਸ ਦਾ ਉਹ ਮਹਾਨ ਪਾਤਰ ਹੈ ਜਿਸ ਨੇ ਆਪਣੇ ਇਸ਼ਟ ਦੇ ਲਖਤੇ ਜ਼ਿੰਗਰਾਂ ਦੇ ਅੰਤਿਮ ਸੰਸਕਾਰ ਲਈ ਸੰਸਾਰ ਦੀ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਕੀਮਤੀ ਜ਼ਮੀਨ ਖਰੀਦੀ ਸੀ। ਇਹ ਅਦੁੱਤੀ ਕਾਰਨਾਮਾ ਕਰ ਕੇ ਉਹ ਰਾਤੋ ਰਾਤ ਸਿੱਖ ਪੰਥ ਦੀਆਂ ਅਤਿ ਆਦਰਯੋਗ ਸ਼ਖਸੀਅਤਾਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋ ਗਿਆ। ਉਸ ਦੀ ਇਹ ਕੁਰਬਾਨੀ ਨੌਵੇਂ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਤੇਗ ਬਹਾਦਰ ਜੀ ਦਾ ਸੀਸ ਚਾਂਦਨੀ ਚੌਂਕ ਦਿੱਲੀ ਤੋਂ ਆਨੰਦਪੁਰ ਸਾਹਿਬ ਪਹੁੰਚਾਉਣ ਵਾਲੇ ਭਾਈ ਜੈਤਾ ਤੋਂ ਕਿਸੇ ਪ੍ਰਕਾਰ ਵੀ ਘੱਟ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਦੀਵਾਨ ਟੋਡਰ ਮੱਲ ਦੇ ਜਨਮ ਸਥਾਨ, ਖਾਨਦਾਨ, ਜੀਵਨ ਅਤੇ ਵਾਰਸਾਂ ਬਾਰੇ ਇਤਿਹਾਸ ਵਿੱਚ ਜਿਆਦਾ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦਾ। ਕਈ ਵਿਦਵਾਨ ਦੀਵਾਨ ਟੋਡਰ ਮੱਲ ਸਰਹਿੰਦੀ ਨੂੰ ਅਕਬਰ ਦਾ ਵਿੱਤ ਮੰਤਰੀ ਦੀਵਾਨ ਟੋਡਰ ਮੱਲ ਹੋਣ ਬਾਰੇ ਭੁਲੇਖਾ ਖਾ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਦੋਵਾਂ ਦੇ ਜੀਵਨ ਕਾਲ ਵਿੱਚ ਕਰੀਬ 125 ਸਾਲ ਦਾ ਫਰਕ ਹੈ। ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਜ਼ਾਤ ਦਾ ਜੈਨ ਖੱਤਰੀ ਸੀ ਤੇ ਗੁਰੂ ਘਰ ਦਾ ਅਤਿਅੰਤ ਸ਼ਰਧਾਲੂ ਸੀ। ਉਹ ਉਸ ਵੇਲੇ ਸਰਹਿੰਦ ਸੂਬੇ ਦਾ ਇੱਕ ਸਭ ਤੋਂ ਅਮੀਰ ਵਪਾਰੀ ਤੇ ਮੁਅੱਜਜਦਰਬਾਰੀ ਸੀ। ਪਟਿਆਲਾ ਸਟੇਟ ਗਜ਼ਟੀਅਰ ਦੇ ਮੁਤਾਬਕ ਉਸ ਦਾ ਜੱਦੀ ਪਿੰਡ ਕਾਕੜਾ ਸੀ ਜੋ ਸਮਾਣਾ-ਪਟਿਆਲਾ ਸੜਕ 'ਤੇ ਸਥਿੱਤ ਹੈ ਤੇ ਹੁਣ ਥਾਣਾ ਸਦਰ ਸਮਾਣਾ ਅਧੀਨ ਆਉਂਦਾ ਹੈ। ਉਸ ਦੇ ਜਨਮ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਉਸ ਦੇ ਪੁਰਖੇ ਕਾਰੋਬਾਰ ਕਾਰਨ ਪਿੰਡ ਛੱਡ ਕੇ ਸਰਹਿੰਦ ਵੱਸ ਗਏ ਸਨ। ਉਸ ਦੀ ਅਮੀਰੀ, ਸਰਕਾਰੀ ਪ੍ਰਭਾਵ ਅਤੇ ਸ਼ਾਨ ਸ਼ੌਕਤ ਇਸ ਗੱਲ ਤੋਂ ਪਤਾ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਦੀ ਰਿਹਾਇਸ਼ (ਜਹਾਜ਼ ਹਵੇਲੀ) ਸਰਹਿੰਦ ਦੇ ਸੂਬੇਦਾਰ ਵਜ਼ੀਰ ਖਾਨ ਦੇ ਮਹਿਲ ਦੇ ਬਿਲਕੁਲ ਨਜ਼ਦੀਕ ਸੀ।

ਉਸ ਨੂੰ ਦੀਵਾਨ ਟੋਡਰ ਮੱਲ ਦੇ ਇਸ ਗੁਨਾਹ ਬਾਰੇ ਪਤਾ ਚੱਲਿਆ ਤਾਂ ਉਸ ਦਾ ਕਹਿਰ ਦੀਵਾਨ 'ਤੇ ਟੁੱਟ ਪਿਆ। ਉਸ ਨੇ ਦੀਵਾਨ ਟੋਡਰ ਮੱਲ ਨੂੰ ਬਿਲਕੁਲ ਬਰਬਾਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਆਪਣੇ ਪਰਿਵਾਰ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਲਈ ਦੀਵਾਨ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਜੰਮਿਆ ਜਮਾਇਆ ਘਰ ਬਾਰ ਅਤੇ ਕਾਰੋਬਾਰ ਛੱਡ ਕੇ ਇਤਿਹਾਸ ਦੇ ਹਨੇਰਿਆਂ ਵਿੱਚ ਗੁੰਮ ਹੋ ਜਾਣਾ ਪਿਆ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਸ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰ ਜਾਂ ਉਸ ਦੇ ਆਖਰੀ ਦਿਨਾਂ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਜਾਣਕਾਰੀ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦੀ। ਉਸ ਦੀ ਜਹਾਜ਼ ਹਵੇਲੀ ਨੂੰ ਬਾਬਾ ਬੰਦਾ ਸਿੰਘ ਬਹਾਦਰ ਅਤੇ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸਿੱਖ ਮਿਸਲਾਂ ਦੇ ਸਰਹਿੰਦ 'ਤੇ ਹਮਲਿਆਂ ਦੌਰਾਨ ਪੂਰੀ ਇੱਜ਼ਤ ਬਖਸ਼ੀ ਗਈ। ਕਿਸੇ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਨੁਕਸਾਨ ਪਹੁੰਚਾਉਣ ਜਾਂ ਲੁੱਟਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ। ਪਰ ਲਾਵਾਰਿਸ ਪਈ ਹਵੇਲੀ ਹੌਲੀ ਹੌਲੀ ਵਕਤ ਦੇ ਥਪੋੜਿਆਂ ਅਤੇ ਨਜਾਇਜ਼ ਕਬਜ਼ਿਆਂ ਕਾਰਨ ਢਹਿਣ ਲੱਗ ਪਈ। ਹੁਣ ਇੱਕ ਬਹੁਤ ਹੀ ਵਧੀਆ ਉਪਰਾਲੇ ਹੇਠ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦਵਾਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਨੇ ਜਹਾਜ਼ ਹਵੇਲੀ ਦੀ ਮੁਰੰਮਤ ਦਾ ਬੀੜਾ ਚੁੱਕਿਆ ਹੈ। ਮਾਹਰ ਕਾਰੀਗਰ ਇਸ ਦੀ ਪੁਰਾਣੀ ਸ਼ਾਨ ਬਹਾਲ ਕਰਨ ਲਈ ਅਤਿ ਆਧੁਨਿਕ ਤਕਨੀਕਾਂ ਦੀ ਮਦਦ ਨਾਲ ਮੁੜ ਉਸਾਰੀ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ।

ਸਨ। ਫਿਰ ਸਾਹਿਬਜ਼ਾਦਿਆਂ ਅਤੇ ਮਾਤਾ ਜੀ ਦਾ ਅੰਤਿਮ ਸੰਸਕਾਰ ਉਥੇ ਕਿਉਂ ਨਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ? ਕਿਉਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਅੰਤਿਮ ਸੰਸਕਾਰ ਲਈ ਜ਼ਮੀਨ ਖਰੀਦਣੀ ਪਈ? ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸੂਬੇਦਾਰ ਦਾ ਦਿਲ ਗੁਰੂਘਰ ਪ੍ਰਤੀ ਨਫਰਤ ਨਾਲ ਐਨਾ ਭਰਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸ਼ਹੀਦੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵੀ ਉਸ ਦਾ ਮਨ ਸ਼ਾਂਤ ਨਾ ਹੋਇਆ। ਉਹ ਸ਼ਾਇਦ ਪਵਿੱਤਰ ਦੇਹਾਂ ਦਾ ਵੀ ਅਪਮਾਨ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਸੀ। ਉਸ ਨੇ ਹੁਕਮ ਜਾਰੀ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਮਾਤਾ ਜੀ ਅਤੇ ਸਾਹਿਬਜ਼ਾਦਿਆਂ ਦਾ ਅੰਤਿਮ ਸੰਸਕਾਰ ਕਿਸੇ ਸ਼ਮਸ਼ਾਨ ਘਾਟ ਵਿੱਚ ਨਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ। ਇਹ ਵੀ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਦੀਵਾਨ ਟੋਡਰ ਮੱਲ ਨੇ ਤਰਲੇ ਮਿੰਨਤਾਂ ਕਰ ਕੇ ਦੇਹਾਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀਆਂ ਹੋਣ ਤਾਂ ਕਿਸੇ ਸੁੱਚਾ ਨੰਦ ਵਰਗੇ ਸਿਆਣੇ ਨੇ ਸੂਬੇਦਾਰ ਨੂੰ ਸਲਾਹ ਦਿੱਤੀ ਹੋਵੇ ਕਿ ਸੇਠ ਕੋਲ ਬਹੁਤ ਪੈਸਾ ਹੈ, ਜੇ ਉਸ ਨੇ ਅੰਤਿਮ ਸੰਸਕਾਰ ਕਰਨਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਜਗ੍ਹਾ ਖਰੀਦਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਲੱਗਦਾ ਕਿ ਸੂਬੇਦਾਰ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਸ਼ਰਤਾਂ ਅਧੀਨ ਹੀ ਦੇਹਾਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਹੋਣਗੀਆਂ।

ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਉਸ ਦੀ ਕੀਮਤ ਸੋਨਾ ਵਿਛਾ ਕੇ ਦੇਣੀ ਪਵੇਗੀ। ਕਈ ਤਾਂ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਬਹਾਦਰ ਨੇ ਜਦੋਂ ਮਈ 1710 ਈ. ਵਿੱਚ ਸਰਹਿੰਦ ਫਤਿਹ ਕੀਤੀ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਦੀਵਾਨ ਟੋਡਰ ਮੱਲ ਦੀ ਇਸ ਕੁਰਬਾਨੀ ਬਾਰੇ ਪਤਾ ਸੀ। ਦੀਵਾਨ ਟੋਡਰ ਮੱਲ ਦੇ ਘਰ ਨੂੰ ਕੋਈ ਨੁਕਸਾਨ ਨਾ ਪਹੁੰਚਾਇਆ ਗਿਆ।

ਬਲਰਾਜ ਸਿੰਘ ਸਿੱਧੂ
ਏ. ਆਈ. ਜੀ. (ਰਿਟਾ)
ਪੰਡੇਰੀ ਸਿੱਧਵਾਂ 9501100062

ਸੂਬਾ ਸਰਹਿੰਦ ਵਜ਼ੀਰ ਖਾਨ ਬਹੁਤ ਹੀ ਜ਼ਾਲਮ, ਬੇਰਹਿਮ ਤੇ ਪਾਪੀ ਕਿਸਮ ਦਾ ਇਨਸਾਨ ਸੀ। ਉਸ ਨੇ ਬਾਬਾ ਮੋਤੀ ਰਾਮ ਮਹਿਰਾ ਦਾ ਸਾਰਾ ਪਰਿਵਾਰ ਸਿਰਫ ਇਸ ਕਾਰਨ ਵੇਲਣੇ ਵਿੱਚ ਪੀੜ ਕੇ ਸ਼ਹੀਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਮਾਤਾ ਗੁਜਰੀ ਜੀ ਤੇ ਸਾਹਿਬਜ਼ਾਦਿਆਂ ਦੀ ਠੰਡੇ ਬੁਰਜ ਵਿੱਚ ਦੁੱਧ ਨਾਲ ਸੇਵਾ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ ਉਹ ਇਹ ਕਿਵੇਂ ਬਰਦਾਸ਼ਤ ਕਰ ਸਕਦਾ ਸੀ ਕਿ ਕੋਈ ਉਸ ਦੀ ਹੁਕਮ ਅਦੂਲੀ ਕਰ ਕੇ ਸਾਹਿਬਜ਼ਾਦਿਆਂ ਅਤੇ ਮਾਤਾ ਜੀ ਦਾ ਅੰਤਿਮ ਸੰਸਕਾਰ ਕਰੇ? ਜਦੋਂ

ਸਿੱਖ ਪੰਥ ਵਿੱਚ ਦੀਵਾਨ ਟੋਡਰ ਮੱਲ ਦਾ ਬਹੁਤ ਸਤਿਕਾਰ ਹੈ। ਉਸ ਦੀ ਯਾਦ ਵਿੱਚ ਗੁਰਦਵਾਰਾ ਫਤਿਹਗੜ੍ਹ ਸਾਹਿਬ (ਸਰਹਿੰਦ) ਵਿਖੇ ਬਹੁਤ ਵਿਸ਼ਾਲ ਦੀਵਾਨ ਟੋਡਰ ਮੱਲ ਦੀਵਾਨ ਹਾਲ ਬਣਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਗੁਰਦਵਾਰਾ ਫਤਿਹਗੜ੍ਹ ਸਾਹਿਬ ਅਤੇ ਗੁਰਦਵਾਰਾ ਜੋਤੀ ਸਰੂਪ ਵਿਚਾਲੜੀ ਸੜਕ ਦਾ ਨਾਮ ਦੀਵਾਨ ਟੋਡਰ ਮੱਲ ਮਾਰਗ ਹੈ। ਜੀ. ਟੀ. ਰੋਡ ਤੋਂ ਸਰਹਿੰਦ ਨੂੰ ਆਉਣ ਵਾਲੀ ਸੜਕ 'ਤੇ ਇੱਕ ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਦੀਵਾਨ ਟੋਡਰ ਮੱਲ ਸਵਾਗਤੀ ਦੁਆਰ ਵੀ ਉਸਾਰਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਅਤਿਅੰਤ ਜਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਇਤਿਹਾਸਕਾਰ ਦੀਵਾਨ ਟੋਡਰ ਮੱਲ ਵਰਗੇ ਮਹਾਨ ਇਨਸਾਨ ਦੇ ਵਾਰਸਾਂ ਬਾਰੇ ਖੋਜ ਕਰ ਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਦੁਨੀਆਂ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਲਿਆਉਣ। ਇਹ ਉਸ ਨੇਕ ਇਨਸਾਨ ਨੂੰ ਸੱਚੀ ਸੁੱਚੀ ਸ਼ਰਧਾਂਜਲੀ ਹੋਵੇਗੀ।

ਅਸੀਂ ਫਿਰ ਇਤਿਹਾਸ ਲਿਖਾਂਗੇ

31 ਦਸੰਬਰ 1600 ਵਿੱਚ ਬ੍ਰਿਟਿਸ਼ ਈਸਟ ਇੰਡੀਆ ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਕਾਗਜ਼ ਤਿਆਰ ਹੋ ਕੇ ਮੋਹਰ ਲਗੀ ਸੀ। ਅੰਗਰੇਜ਼ਾਂ ਨੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਬੰਦੇ ਇਕੱਠੇ ਕੀਤੇ, ਯੋਜਨਾ ਬਣਾਈ ਗਈ। ਬਹੁਤ ਵੱਡੀ ਟੀਮ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਸਰ ਵਿਲੀਅਮ ਹਾਵਕਿਨਸ ਨੂੰ ਇਸ ਦਾ ਮੁਖੀ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ। ਸਾਰੀਆਂ ਸਕੀਮਾਂ ਤਿਆਰ ਕਰਕੇ 1608 ਈਸਵੀ ਨੂੰ ਜਹਾਂਗੀਰ ਦੇ ਦਰਬਾਰ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਹੋਇਆ। ਜਦੋਂ ਇਹਨਾਂ ਨੇ ਵਪਾਰ ਦੀ ਇਜ਼ਾਜ਼ਤ ਮੰਗੀ। ਉਸ ਸਮੇਂ ਜਹਾਂਗੀਰ ਨੇ ਕੋਰਾ ਜਬਾਬ ਦੇ ਦਿੱਤਾ। ਕਿਹਾ ਬਿਲਕੁਲ ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਥੇ ਵਪਾਰ ਕਰਨ ਦੀ ਇਜ਼ਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਦੇਵਾਂਗਾ। ਅੰਗਰੇਜ਼ ਫਿਰ ਪੂਰੇ ਸੱਤ ਸਾਲ ਸਕੀਮਾਂ ਘੜਦੇ ਰਹੇ ਕਿ ਕਿਵੇਂ ਜਹਾਂਗੀਰ ਨੂੰ ਮਨਾਇਆ ਜਾਵੇ। ਅਖੀਰ 1615 ਈਸਵੀ ਵਿੱਚ ਸਰ ਥੋਮਸ ਰਾਓ ਜਹਾਂਗੀਰ ਦੇ ਦਰਬਾਰ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਹੋਇਆ। ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਜਹਾਂਗੀਰ ਦੇ ਸਾਰੇ ਦਰਬਾਰੀ ਅੰਗਰੇਜ਼ਾਂ ਨੇ ਖਰੀਦ ਲਏ ਸੀ। ਲਾਲਚੀ ਦਰਬਾਰੀਆਂ ਨੇ ਜਹਾਂਗੀਰ ਦੇ ਕੰਨ ਭਰ ਦਿਤੇ। ਕਿਹਾ ਬਾਦਸ਼ਾਹ ਇਹ ਮਾਲ ਬਣਾਉਣਗੇ ਫਿਰ ਵੇਚਣਗੇ। ਆਪਾਂ ਨੂੰ ਫਿਰ ਫਰੀ ਟੈਕਸ ਮਿਲੇਗਾ, ਵਿਹਲੇ ਬਹਿ ਕੇ ਖਾਵਾਂਗੇ, ਬੁਲੇ ਲੁਟਾਂਗੇ। ਇਸ ਲਾਲਚ ਵਿਚ ਆ ਕੇ ਜਹਾਂਗੀਰ ਮੰਨ ਗਿਆ। ਇਸ ਵੱਡੇ ਕਾਰਪੋਰੇਟ ਨੂੰ ਵਪਾਰ ਕਰਨ ਦੀ ਇਜ਼ਾਜ਼ਤ ਦੇ ਦਿੱਤੀ। ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਪਾੜੇ ਤੇ ਰਾਜ ਕਰੋ ਦੀ ਨੀਤੀ ਨਾਲ ਅਗੇ ਵੱਧਦੇ ਗਏ। ਕਲਕੱਤਾ ਤੋਂ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਕੀਤੀ ਤੇ ਹੋਲੀ ਪੂਰੇ ਭਾਰਤ ਵਰਸ਼ ਤੇ ਆਪਣਾ ਰਾਜ ਕਾਇਮ ਕਰ ਲਿਆ। ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਇਕ ਵਾਰ ਪੈਰ ਇਥੇ ਟਿਕਾਅ ਲਏ ਫਿਰ ਸ਼ਹਾਦਤਾਂ ਹੀ ਸ਼ਹਾਦਤਾਂ

ਦੇਣੀਆਂ ਪਈਆਂ। ਪੂਰੇ ਸਵਾ ਦੋ ਸੌ ਸਾਲ ਬਾਹਦ ਇਸ ਕਾਰਪੋਰੇਟ ਘਰਾਣੇ ਨੂੰ ਇਜ਼ਾਜ਼ਤ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਜਹਾਂਗੀਰ ਦੀ ਪ੍ਰੀੜੀ ਚੋਂ ਬਹਾਦਰ ਸ਼ਾਹ ਜ਼ਫਰ ਰਹਿ ਗਿਆ ਸੀ। ਜੋ ਕਾਰਪੋਰੇਟ ਘਰਾਣਿਆਂ ਤੋਂ ਪੈਨਸ਼ਨ ਲੈਣ ਲਈ ਹਾੜ੍ਹੇ ਕਢਦਾ ਰਿਹਾ। ਅੰਗਰੇਜ਼ਾਂ ਨੇ ਬਹਾਦਰ ਸ਼ਾਹ ਜ਼ਫਰ ਨੂੰ ਰੰਗੂਨ ਦੀ ਜੇਲ੍ਹ ਵਿੱਚ ਤਰਸਾ ਤਰਸਾ ਕੇ, ਤੇ ਤੜਫਾ ਤੜਫਾ ਤੜਫਾ ਕੇ ਮਾਰਿਆ। ਦਰਬਾਰੀ ਜਹਾਂਗੀਰ ਦੇ ਰਾਜ ਵਿਚ ਵੀ ਨਜ਼ਾਰੇ ਲੁਟਦੇ ਸੀ। ਫਿਰ ਅੰਗਰੇਜ਼ਾਂ ਵੇਲੇ ਗਦਾਰ ਬਣਕੇ ਵੀ ਨਜ਼ਾਰੇ ਲੈਂਦੇ ਰਹੇ। ਉਹੀ ਗਦਾਰ ਅੱਜ ਵੀ ਮੰਤਰੀ ਬਣ ਕੇ ਨਜ਼ਾਰੇ ਲੁੱਟ ਰਹੇ ਹਨ। ਕਿਸਾਨ ਵੀਰੋ ਤੁਸੀਂ ਅੱਜ ਆਪਣੀ ਜਮੀਨ ਦੇ ਮਾਲਕ ਹੋ। ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੇ ਹੱਕਾਂ ਦੀ ਰਾਖੀ ਆਪ ਕਰਨੀ ਹੈ। ਭੁੱਲ ਕੇ ਵੀ ਜਹਾਂਗੀਰ ਵਾਲੀ ਗਲਤੀ ਨਾ ਕਰਿਓ ਬਥੇਰੇ ਸਰਕਾਰੀ ਚਮਚੇ ਤੁਹਾਡੇ ਕੰਨ ਭਰਨ ਦੀ ਕੋਸਿਸ ਕਰਨਗੇ। ਇਸ ਦੁਨੀਆਂ ਵਿੱਚ ਵਿਚੋਲਿਆ ਦੀ ਕੋਈ ਘਾਟ ਨਹੀਂ। ਖਰੀਦਣ ਦੀ ਕੋਸਿਸ ਕਰਨਗੇ ਬਹੁਤ ਲਾਰੇ ਲਾਉਣਗੇ। ਅੱਤਵਾਦੀ, ਵਖਵਾਦੀ, ਨਕਸਲਵਾਦੀ, ਮਾਓਵਾਦੀ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਕਿਹੜੇ ਨਾਵਾਂ ਨਾਲ ਤੁਹਾਨੂੰ ਨਿਵਾਜ਼ਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਪਰ ਨਹੀਂ, ਕਦੇ ਪੰਜਾਬ ਇੱਕਲਾ ਹੀ ਮਾਨ ਨਹੀਂ ਸੀ ਹੁੰਦਾ ਅੱਜ ਤਾਂ ਸਾਰਾ ਦੇਸ਼ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਹੈ। ਇਹ ਕਿਸਾਨ ਲਹਿਰ ਦੇਸ਼ ਦਾ ਭਵਿੱਖ ਬਦਲ ਕੇ ਰੱਖ ਦੇਵੇਗੀ। ਤੁਸੀਂ ਹੌਸਲੇ ਬੁਲਦ ਰੱਖਿਓ ਸਮਾਂ ਕੋਰਾ ਕਾਗਜ਼ ਲਈ ਤੁਹਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਖੜ੍ਹਾ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਫਿਰ ਇਤਿਹਾਸ ਲਿਖਾਂਗੇ।

ਸੂਬੇਦਾਰ ਜਸਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਭੁਲੇਰੀਆ ਮਮਦੋਟ
ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ 7589155501

ਵਿਸ਼ਵ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਪਨਾਮਾ ਨਹਿਰ

ਪਨਾਮਾ ਨਹਿਰ ਅੱਧ ਮਹਾਂਸਾਗਰ ਅਤੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਂਤ ਮਹਾਂਸਾਗਰ ਨੂੰ ਜੋੜਨ ਵਾਲਾ ਇਕ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ

ਅੰਤਰਸਾਗਰ ਜਲ ਮਾਰਗ ਹੈ। ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਪੂਰਬੀ ਅਤੇ ਪੱਛਮੀ ਕਿਨਾਰਿਆਂ ਦਰਮਿਆਨ ਚੱਲਣ ਵਾਲੇ ਸਮੁੰਦਰੀ ਜਹਾਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਨਹਿਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਨਾਲ 8000 ਮੀਲ ਘੱਟ ਯਾਤਰਾ ਕਰਨੀ ਪੈਂਦੀ ਹੈ। ਪਨਾਮਾ ਨਹਿਰ ਲਗਭਗ 51 ਮੀਲ ਲੰਬੀ ਹੈ। ਇਹ ਨਹਿਰ ਸੰਯੁਕਤ ਰਾਜ ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਹੇਠ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਦਾ ਸੰਚਾਲਨ ਵੀ ਇਸ ਦੇਸ਼ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਪਨਾਮਾ ਨਹਿਰ ਦੇ ਨਿਰਮਾਣ ਦੀ ਕਹਾਣੀ ਵੀ ਬੜੀ ਦਿਲਚਸਪ ਹੈ। ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸਪੇਨ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਇਸ ਨਹਿਰ ਦਾ ਨਿਰਮਾਣ ਕਰਨ ਬਾਰੇ ਸੋਚਿਆ ਪਰ ਇਸ ਕੰਮ ਨੂੰ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਲਈ ਬਹੁਤ ਸਾਰੀ ਧਨ ਰਾਸ਼ੀ ਦੀ ਲੋੜ ਸੀ। 1846 ਵਿਚ ਅਮਰੀਕਾ ਅਤੇ ਕੋਲੰਬੀਆ ਦਰਮਿਆਨ ਇਸ ਨਹਿਰ ਦੀ ਯੋਜਨਾ ਉੱਤੇ ਅਮਲ ਕਰਨ ਲਈ ਸਮਝੌਤਾ ਹੋਇਆ। 1855 ਵਿਚ ਅਮਰੀਕਾ ਵੱਲੋਂ ਇਸ ਯੋਜਨਾ ਤਹਿਤ ਪਨਾਮਾ ਰੇਲ ਰੋਡ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਧਨ ਰਾਸ਼ੀ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਸੰਨ 1880 ਵਿਚ ਫਰਡੀਨੈਂਡ ਡੀ ਲੈਸੇਪਸ ਦੀ ਪ੍ਰਧਾਨਗੀ ਅਧੀਨ ਫਰੈਂਚ ਪਨਾਮਾ ਕੈਨਲ ਕੰਪਨੀ ਬਣਾਈ ਗਈ, ਕਿਉਂਕਿ ਲੈਸੇਪਸ ਦੀ ਦੇਖ-ਰੇਖ ਹੇਠ ਹੀ ਸਵੇਜ ਨਹਿਰ ਬਣਾਈ ਗਈ ਸੀ। ਪਨਾਮਾ ਨਹਿਰ ਨੂੰ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਖੁਦਾਈ ਦਾ ਕੰਮ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਇਆ ਪਰ ਦਸ ਸਾਲ ਵਿਚ ਹੀ ਗਲਤ ਯੋਜਨਾ, ਖੁਦਾਈ ਦੇ ਕੰਮ ਵਿਚ ਕਠਿਨਾਈ,

1904 ਵਿਚ ਅਮਰੀਕਾ ਦੀ ਦੇਖ-ਰੇਖ ਹੇਠ ਇਸ ਨਹਿਰ ਨੂੰ ਬਣਾਉਣ ਦਾ ਕੰਮ ਯੋਜਨਾਬੱਧ ਢੰਗ ਨਾਲ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਇਆ। ਇਸ ਵਾਰ ਇਸ ਨਹਿਰ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਵਿਚ ਸਫਲਤਾ ਮਿਲੀ...

ਮਲੇਰੀਆ ਅਤੇ ਹੈਜ਼ਾ ਜਿਹੀਆਂ ਬਿਮਾਰੀਆਂ ਫੈਲਣ ਨਾਲ ਇਸ ਕੰਪਨੀ ਦਾ ਦੀਵਾਲਾ ਨਿਕਲ ਗਿਆ ਅਤੇ ਨਹਿਰ ਬਣਾਉਣ ਦਾ ਨਿਰਮਾਣ ਕਾਰਜ ਰੁਕ ਗਿਆ। ਫਿਰ 1894 ਵਿਚ ਇਸ ਨਹਿਰ ਦੇ ਕੰਮ ਨੂੰ ਚਲਾਉਣ ਲਈ ਪਨਾਮਾ ਨਹਿਰ ਕੰਪਨੀ ਬਣਾਈ ਗਈ ਪਰ ਧਨ-ਰਾਸ਼ੀ ਦੀ ਕਮੀ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਇਸ ਨਹਿਰ ਦੇ ਨਿਰਮਾਣ ਕਾਰਜ ਵਿਚ ਬਹੁਤ ਪ੍ਰਗਤੀ ਨਹੀਂ ਹੋਈ। 1903 ਵਿਚ ਪਨਾਮਾ ਕੋਲੰਬੀਆ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ

ਹੇਠੋਂ ਆਜ਼ਾਦ ਹੋਇਆ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪਨਾਮਾ ਅਤੇ ਅਮਰੀਕਾ ਵਿਚਕਾਰ ਇਸ ਨਹਿਰ ਦੇ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਦਾ ਸਮਝੌਤਾ ਹੋਇਆ। 1904 ਵਿਚ ਅਮਰੀਕਾ ਦੀ ਦੇਖ-ਰੇਖ ਹੇਠ ਇਸ ਨਹਿਰ ਨੂੰ ਬਣਾਉਣ ਦਾ ਕੰਮ ਯੋਜਨਾਬੱਧ ਢੰਗ ਨਾਲ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਇਆ। ਇਸ ਵਾਰ ਇਸ ਨਹਿਰ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਵਿਚ ਸਫਲਤਾ ਮਿਲੀ ਅਤੇ 15 ਅਗਸਤ, 1914 ਨੂੰ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਇਸ ਨਹਿਰ ਰਾਹੀਂ ਜਹਾਜ਼ਾਂ ਦੀ ਆਵਾਜਾਈ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਈ।

1903 ਵਿਚ ਪਨਾਮਾ ਕੋਲੰਬੀਆ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਹੇਠੋਂ ਆਜ਼ਾਦ ਹੋਇਆ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪਨਾਮਾ ਅਤੇ ਅਮਰੀਕਾ ਵਿਚਕਾਰ ਇਸ ਨਹਿਰ ਦੇ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਦਾ ਸਮਝੌਤਾ ਹੋਇਆ। 1904 ਵਿਚ ਅਮਰੀਕਾ ਦੀ ਦੇਖ-ਰੇਖ ਹੇਠ ਇਸ ਨਹਿਰ ਨੂੰ ਬਣਾਉਣ ਦਾ ਕੰਮ ਯੋਜਨਾਬੱਧ ਢੰਗ ਨਾਲ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਇਆ। ਇਸ ਵਾਰ ਇਸ ਨਹਿਰ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਵਿਚ ਸਫਲਤਾ ਮਿਲੀ ਅਤੇ 15 ਅਗਸਤ, 1914 ਨੂੰ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਇਸ ਨਹਿਰ ਰਾਹੀਂ ਜਹਾਜ਼ਾਂ ਦੀ ਆਵਾਜਾਈ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਈ।

1903 ਵਿਚ ਪਨਾਮਾ ਕੋਲੰਬੀਆ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਹੇਠੋਂ ਆਜ਼ਾਦ ਹੋਇਆ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪਨਾਮਾ ਅਤੇ ਅਮਰੀਕਾ ਵਿਚਕਾਰ ਇਸ ਨਹਿਰ ਦੇ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਦਾ ਸਮਝੌਤਾ ਹੋਇਆ। 1904 ਵਿਚ ਅਮਰੀਕਾ ਦੀ ਦੇਖ-ਰੇਖ ਹੇਠ ਇਸ ਨਹਿਰ ਨੂੰ ਬਣਾਉਣ ਦਾ ਕੰਮ ਯੋਜਨਾਬੱਧ ਢੰਗ ਨਾਲ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਇਆ। ਇਸ ਵਾਰ ਇਸ ਨਹਿਰ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਵਿਚ ਸਫਲਤਾ ਮਿਲੀ ਅਤੇ 15 ਅਗਸਤ, 1914 ਨੂੰ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਇਸ ਨਹਿਰ ਰਾਹੀਂ ਜਹਾਜ਼ਾਂ ਦੀ ਆਵਾਜਾਈ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਈ।

1903 ਵਿਚ ਪਨਾਮਾ ਕੋਲੰਬੀਆ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਹੇਠੋਂ ਆਜ਼ਾਦ ਹੋਇਆ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪਨਾਮਾ ਅਤੇ ਅਮਰੀਕਾ ਵਿਚਕਾਰ ਇਸ ਨਹਿਰ ਦੇ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਦਾ ਸਮਝੌਤਾ ਹੋਇਆ। 1904 ਵਿਚ ਅਮਰੀਕਾ ਦੀ ਦੇਖ-ਰੇਖ ਹੇਠ ਇਸ ਨਹਿਰ ਨੂੰ ਬਣਾਉਣ ਦਾ ਕੰਮ ਯੋਜਨਾਬੱਧ ਢੰਗ ਨਾਲ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਇਆ। ਇਸ ਵਾਰ ਇਸ ਨਹਿਰ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਵਿਚ ਸਫਲਤਾ ਮਿਲੀ ਅਤੇ 15 ਅਗਸਤ, 1914 ਨੂੰ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਇਸ ਨਹਿਰ ਰਾਹੀਂ ਜਹਾਜ਼ਾਂ ਦੀ ਆਵਾਜਾਈ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਈ।

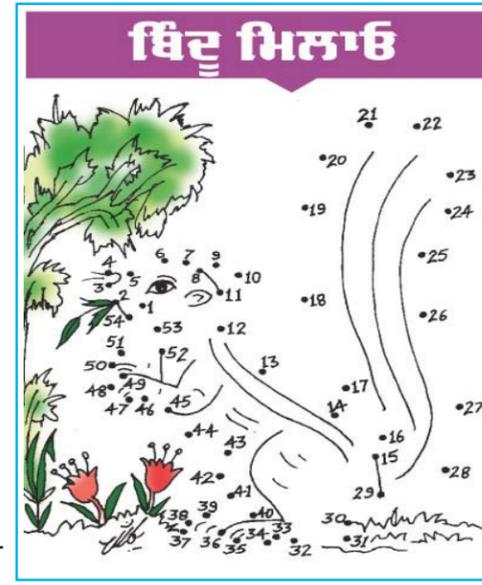
-ਜਸਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਮਿੱਟੂ

ਚੰਦਾ ਮਾਮਾ

ਚੰਦਾ ਮਾਮਾ ਬੋਲ ਬੋਲ ਦੱਸ ਕੀ ਹੈ ਤੇਰੇ ਕੋਲ। ਮੇਰੇ ਬੱਚੇ ਆਜਾ ਕੋਲ, ਸੁਣ ਲੈ ਤੂੰ ਕੰਨ ਖੋਲ੍ਹ। ਝੂਠ ਨਾ ਬੋਲਾਂ ਸੱਚ ਹਾਂ ਕਹਿੰਦਾ, ਸੂਰਜ ਤੋਂ ਮੈਂ ਰੋਸ਼ਨੀ ਲੈਂਦਾ। ਠੰਡਕ ਦਾ ਮੈਂ ਪਹਿਨਿਆ ਜਾਮਾ,

ਤਾਹੀਓਂ ਮੈਨੂੰ ਕਹਿੰਦੇ ਮਾਮਾ। ਮੇਰੇ 'ਤੇ ਜੋ ਦਿੱਸਣ ਦਾਗ, ਸਮਝੀਂ ਨਾ ਮੇਰੇ ਮੰਦੇ ਭਾਗ। ਬਣ ਗਏ ਛੋਟੇ-ਵੱਡੇ ਪਰਬਤ, ਜਦੋਂ ਸਮੇਂ ਨੇ ਲਈ ਕਰਵਟ। ਧਰਤੀ ਜਦ ਪ੍ਰਛਾਵਾਂ ਪਾਉਂਦੀ, ਮੇਰੇ ਮੁੱਖ ਨੂੰ ਗ੍ਰਹਿਣ ਲਗਾਉਂਦੀ। ਬੱਚੇ ਮੈਨੂੰ ਲੱਗਣ ਨਿਆਰੇ, ਮਾਮੇ ਨੂੰ ਜਿਉਂ ਭਾਣਜੇ ਪਿਆਰੇ। -ਹਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਬਲਾੜੀ

ਬੁੱਝੇ ਤਾਂ ਜਾਣੀਏ

1. ਭਾਰਤ ਦੇ ਆਧੁਨਿਕ ਜੰਗੀ ਬੇੜੇ ਆਈ. ਐਨ. ਐਸ. ਸ਼ਿਵਾਲਿਕ ਅਤੇ ਸੱਤਪੁੜਾ ਦੀਆਂ ਕੀ-ਕੀ ਖੂਬੀਆਂ ਹਨ? 2. ਮੰਗਲ ਗ੍ਰਹਿ ਵੱਲ ਪਹਿਲੇ ਪੁਲਾੜਯਾਨ ਕਦੋਂ ਭੇਜੇ ਗਏ? 3. ਧਰਤੀ 'ਤੇ ਭਵਿੱਖ ਵਿਚ ਆਉਣ ਵਾਲੀ ਉਲਕਾ ਪਿੰਡ (ਛੋਟੇ ਤਾਰੇ) ਵਾਲੀ ਪਰਲੋ ਤੋਂ ਕੀ ਬਚਾਓ ਸੰਭਵ ਹੈ? 4. ਕਿੰਨੇ ਕੁ ਉਲਕਾ ਪਿੰਡ (ਐਸਟਰਾਇਡਜ਼) ਧਰਤੀ ਲਈ ਖਤਰਾ ਪੈਦਾ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ?

ਜਵਾਬ : (1) ਦੁਸ਼ਮਣਾਂ ਦੇ ਜਹਾਜ਼ਾਂ ਦਾ ਪਤਾ ਲਾਉਣ ਲਈ ਅਤੇ ਮਿਜ਼ਾਈਲਾਂ ਦੇ ਹਮਲੇ ਦਾ ਅਗਾਉਂ ਪਤਾ ਲਾਉਣ ਲਈ ਇਨ੍ਹਾਂ 'ਚ ਆਧੁਨਿਕ ਪਣਭੱਬੀਆਂ ਰਡਾਰ ਤੇ ਸੁਪਰ ਕਰੂਜ ਮਿਜ਼ਾਈਲਾਂ ਆਦਿ ਸਥਾਪਿਤ ਹਨ, (2) ਸੋਵੀਅਤ ਯੂਨੀਅਨ ਨੇ 1960 ਤੋਂ 1962 ਤੱਕ ਮੰਗਲ ਵੱਲ ਪੁਲਾੜਯਾਨ ਭੇਜੇ, (3) ਜੇਕਰ ਧਰਤੀ ਵੱਲ ਆਉਂਦੇ ਉਲਕਾ ਪਿੰਡਾਂ ਜਿਹੇ ਅਗਨ ਪਰਬਤਾਂ ਦਾ ਰਸਤਾ ਪੁਲਾੜ ਵਿਚ ਹੀ ਮੋੜ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਮਹਾਂਪਰਲੋ ਤੋਂ ਬਚਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਸੋ ਇਸ ਕਾਰਜ ਲਈ ਵਿਗਿਆਨੀ ਸੋਚਣ ਲੱਗ ਪਏ ਹਨ, (4) ਚਾਰ ਕੁ ਉਲਕਾ ਪਿੰਡਾਂ (ਛੋਟੇ ਤਾਰਿਆਂ) ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਮਿਲੀ ਹੈ।

ਮਿੰਨੀ ਕਹਾਣੀ ਝੂਠਾ ਵਿਆਹ

ਬੇਲਾ ਸਿੰਘ ਬਹੁਤ ਖੁਸ਼ ਸੀ ਪੇਰ ਧਰਤੀ ਤੇ ਨਹੀਂ ਲਗ ਰਹੇ ਸਨ ਕਿਉਂਕਿ ਉਸਦਾ ਹੀਰਾ ਪੁਤ ਅਮਰੀਕਾ ਪਹੁੰਚ ਗਿਆ ਸੀ ਉਸਨੇ ਸਕੇ ਸਬੰਧੀਆ ਤੇ ਪਿੰਡ ਵਾਲਿਆ ਨੂੰ ਪਾਰਟੀ ਤੇ ਬੁਲਾਇਆ ਲੋਕ ਜਿਥੇ ਖਾਣ ਪੀਣ ਦਾ ਅਨੰਦ ਮਾਣ ਰਹੇ ਸਨ ਕੁਝ ਇਧਰ ਉਧਰ ਦੀਆ ਗਲਾ ਵੀ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ ਮੈਨੀ, ਵੈਲੀ, ਗੈਰੀ ਹੋਰ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਲਾਗੇ ਛਾਗੇ ਦੇ ਕਿਨੇ ਬਾਹਰ ਗਏ ਨੇ ਕਈ ਸਾਲ ਹੋ ਗਏ ਪਕੇ ਨਹੀਂ ਹੋਏ ਤਾ ਮੁੜ ਵਤਨਾ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਮੁੜੇ। ਬੇਲਾ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਸਮਝਾਇਆ ਪਰ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਆਈਲੈਂਟਸ ਵਾਲੀ ਕੁੜੀ ਲਭ ਕੇ ਵਿਆਹ ਕਰ ਦਿੰਦੇ ਹਾ 35 ਲਖ ਚ ਮੁੰਡਾ ਪਕਾ ਕਨੇਡਾ ਚਲਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਬੇਲਾ ਸਿੰਘ ਨੇ ਉਹਨਾ ਦੀਆ ਗਲਾ ਸੁਣਕੇ ਵੀ ਅਣਸੁਣੀਆ ਕਰ ਦਿਤੀਆ ਪਰ ਜਦੋਂ ਫਿਰ ਵੀ ਨਾ ਟਲੇ ਤਾ ਬੋਲਿਆ ਮੈ ਨਹੀਂ ਚਹੁੰਦਾ ਸੀ ਹਰਨੀਤ ਦਾ ਝੂਠਾ ਵਿਆਹ ਕਰਕੇ ਕੁੜੀ ਕਨੇਡਾ ਚਲੀ ਜਾਦੀ ਤੇ ਅਸੀਂ ਇਥੇ ਕਚਰੀਆ ਚ ਪਿਉ ਪੁਤ ਧਕੇ ਖਾਦੇ ਫਿਰਦੇ ਤੇ ਤੁਸੀ ਹੀ ਟਿਚਰਾ ਕਰਨੀਆ ਸਨ। ਸਾਰੇ ਇਕ ਦੂਸਰੇ ਵਲ ਦੇਖ ਰਹੇ ਸਨ ਕਿਸੇ ਕੋਲੋ ਜੁਬਾਬ ਨਹੀਂ ਸੀ ਰਾਜਬੀਰ ਢਿੱਲੋਂ

ਗਰੀਬੀ ਇੱਕ ਖੁਸ਼ਕਿਸਮਤੀ

ਸੰਸਾਰ ਵਿੱਚ ਦੋ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲੋਕ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਇੱਕ ਅਮੀਰ ਅਤੇ ਇੱਕ ਗਰੀਬ ਜੋ ਅਮੀਰ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਮੇਰੀ ਨਜ਼ਰ ਵਿੱਚ ਉਹ ਬਦਕਿਸਮਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਉਸਦੇ ਕੋਲ ਕੁਝ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਕਰਨ ਦੇ ਲਈ, ਕਿਉਂਕਿ ਉਸਨੂੰ ਖਾਨਦਾਨ ਵਿੱਚ ਹੀ ਇਨਾ ਪੈਸਾ ਮਿਲ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਅੱਗੇ ਕੁਝ ਹੋਰ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਪ੍ਰੰਤੂ ਜੇਕਰ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਗਰੀਬ ਖਾਨਦਾਨ ਵਿੱਚ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਨਾਲ ਰੱਬ ਨੇ ਕੁਝ ਚੰਗਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਪਰ ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਇਹ ਸੱਚਾਈ ਹੈ ਕਿ ਸਭ ਤੋਂ ਜਿਆਦਾ ਚੰਗਾ ਤਾ ਉਸਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਹੋਇਆ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਗਰੀਬ ਖਾਨਦਾਨ ਵਿੱਚ ਪੈਦਾ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਰੱਬ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਇੱਕ ਮੌਕਾ ਦਿੱਤਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੇ ਖਾਨਦਾਨ ਲਈ ਕੁਝ ਕਰੇ ਆਪਣੇ ਖਾਨਦਾਨ ਨੂੰ ਅਮੀਰ ਬਣਾਵੇ, ਆਪਣੀ ਪੀੜੀ ਨੂੰ ਬਦਲੇ ਤੇ ਆਪਣੀ ਆਉਣ ਵਾਲੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਬਤੀਤ ਕਰ ਸਕੇ। ਇਹ ਮੌਕਾ ਰੱਬ ਨੇ ਅਮੀਰ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ। ਆਖਿਰ ਤੇ ਮੈਂ ਇਹੀ ਕਹਿਣਾ ਚਾਹੁੰਦੀ ਹਾਂ= ਜਿਸ ਦਿਨ ਤੁਹਾਡਾ ਕੰਮ ਤੁਹਾਡੇ ਸੁਭਾਅ ਤੋਂ ਜਿਆਦਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੋ ਜਾਵੇ ਉਸ ਦਿਨ ਤੁਹਾਨੂੰ ਸਫਲ ਹੋਣ ਤੋਂ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਰੋਕ ਸਕਦਾ।
ਜਸਪ੍ਰੀਤ ਕੌਰ (ਪਿੰਡ ਰਾਣਵਾਂ) ਮਾਲੇਰਕੋਟਲਾ 9872318231

ਹਿੰਦੀ ਮਿੰਨੀ ਕਹਾਣੀ ਕੀਮਤੀ ਸਮਾਨ

* ਮੂਲ : ਰੇਖਾ ਮਿੱਤਲ
* ਅਨੁ : ਪ੍ਰ. ਨਵ ਸੰਗੀਤ ਸਿੰਘ
ਚਾਰੇ ਪਾਸੇ ਹਫੜਾ-ਦਫੜੀ ਮੱਚੀ ਹੋਈ ਸੀ। ਗਲੀ-ਮਹੱਲੇ ਵਿੱਚ ਹੜ੍ਹ ਦਾ ਪਾਣੀ ਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਦੋ ਦਿਨਾਂ ਤੋਂ ਬਾਰਿਸ਼ ਰੁਕਣ ਦਾ ਨਾਂ ਨਹੀਂ ਲੈ ਰਹੀ ਸੀ। ਸਾਰੇ ਲੋਕ ਜਾਨਾਂ ਬਚਾ ਕੇ ਦੌੜ ਰਹੇ ਸਨ। ਉਦੋਂ ਹੀ ਸ਼ੰਕਰ ਬੋਲਿਆ, ਛੇਤੀ ਕਰ। ਫਟਾਫਟ ਕੱਪੜੇ ਤੇ ਪੈਸੇ ਕੱਢ ਲੈ। ਸਾਰੇ ਲੋਕੀ ਪਿੰਡ ਛੱਡ ਕੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਆਪਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਹੁਣੇ ਚੱਲ ਪੈਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਨਹਿਰ ਦਾ ਪਾਣੀ ਪਿੰਡ ਤੱਕ ਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਪਿੰਡ ਖਾਲੀ ਕਰਨ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਚੱਲ, ਛੇਤੀ ਕਰ, ਕੀਮਤੀ ਸਮਾਨ ਬੰਨ੍ਹ ਲੈ।

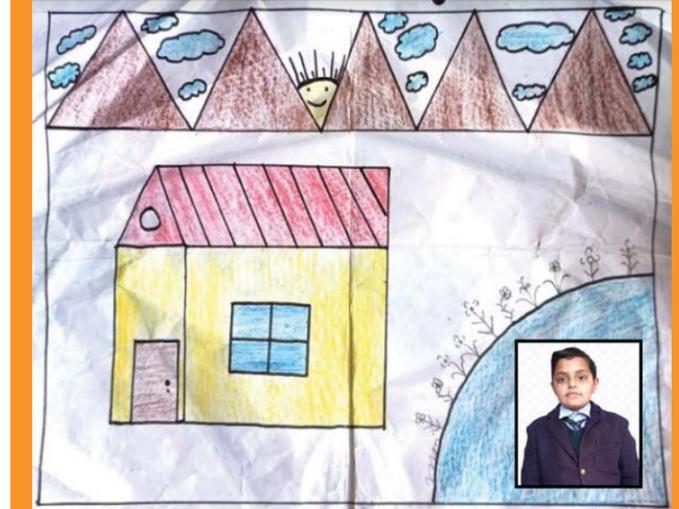
ਗੀਤਾ ਨੇ ਚਾਰੇ ਪਾਸੇ ਵੇਖਿਆ, ਘਰ ਵਿੱਚ ਪਾਣੀ ਭਰਨਾ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਹਨੂੰ ਤਾਂ ਕੁਝ ਨਜ਼ਰ ਨਹੀਂ ਆਇਆ। ਛੇਤੀ-ਛੇਤੀ ਮੁੰਨੇ ਨੂੰ ਚੁੱਕ ਕੇ, ਟੋਕਰੀ @ਚ ਪਾ ਕੇ ਬਾਹਰ ਨੂੰ ਦੌੜੀ। ਸ਼ੰਕਰ ਚੀਕਿਆ, ਕਿੱਧਰ ਭੱਜ ਰਹੀ ਹੈ? ਅਲਮਾਰੀ @ਚੋਂ ਰੁਪਏ ਪੈਸੇ ਤਾਂ ਲੈ ਲੈਂਦੀ! ਤੇ ਉਹ ਮੁੰਨੇ ਦੇ ਚਾਂਦੀ ਦੇ ਕੜੇ ਵੀ ਰੱਖੇ ਹਨ... ਤੈਨੂੰ ਕੋਈ ਸਮਝ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦੀ? ਗੀਤਾ ਨੇ ਸੋਚਿਆ, @ਮੁੰਨੇ ਤੋਂ ਵੱਧ ਕੀਮਤੀ ਕੀ ਹੋਵੇਗਾ! ਜੇ ਮੁੰਨਾ ਹੀ ਨਾ ਰਿਹਾ ਤਾਂ ਕੜੇ ਕੀਹਨੂੰ ਪਹਿਨਾਏਗੀ! @ ਉਹ ਮੁੰਨੇ ਦੀ ਟੋਕਰੀ ਸਿਰ ਤੇ ਰੱਖ ਕੇ ਬਾਹਰ ਨੂੰ ਚੱਲ ਪਈ।
ਮੂਲ : ਰੇਖਾ ਮਿੱਤਲ, 1183, 43-ਈ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ 98716 32851
ਅਨੁ : ਪ੍ਰ. ਨਵ ਸੰਗੀਤ ਸਿੰਘ, ਅਕਾਲ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਤਲਵੰਡੀ ਸਾਬੋ-151302 (ਬਠਿੰਡਾ) 9417692015.

ਮਹਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਮਾਨ ਫੋਨ 9915803554

ਵਿਹਲੀਆਂ ਮੈਡਮਾਂ / ਮਿੰਨੀ ਕਹਾਣੀ

ਮੈਡਮ ਕਮਲਜੀਤ ਨੇ ਅੱਜ ਦੀ ਅੱਧੀ ਅਚਨਚੇਤ ਛੁੱਟੀ ਲੈਣ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਸਕੂਲ ਮੁਖੀ ਅੱਗੇ ਰੱਖਦਿਆਂ ਆਖਿਆ, ਸਰ ਜੀ, ਮੈਨੂੰ ਅੱਜ ਦੀ ਅੱਧੀ ਛੁੱਟੀ ਚਾਹੀਦੀ ਆ। ਕਿਉਂ? ਕੀ ਗੱਲ ਹੋਈ? ਸਕੂਲ ਮੁਖੀ ਨੇ ਆਖਿਆ। ਸਰ ਜੀ, ਮੈਂ ਆਪਣੀ ਬੇਟੀ ਸੁਖਵਿੰਦਰ ਦਾ ਸੁਕੰਨਿਆ ਸਮਰਿਧੀ ਯੋਜਨਾ ਦਾ ਖਾਤਾ ਸਮੁੰਦਰੇ ਡਾਕਖਾਨੇ ਵਿੱਚ ਖੁਲ੍ਹਵਾਇਆ ਹੋਇਆ। ਮੈਂ ਉਸ ਦੇ ਖਾਤੇ ਵਿੱਚ ਪੈਸੇ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਵਾਣ ਜਾਣਾ ਆਂ। ਠੀਕ ਆ। ਮੈਡਮ ਕਮਲਜੀਤ ਨੇ ਆਪਣੀ ਐਕਟਿਵਾ ਸਕੂਟਰੀ ਸਕੂਲ ਦੇ ਗੇਟ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਜਾ ਕੇ ਸਟਾਰਟ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਸਮੁੰਦਰੇ ਦੇ ਡਾਕਖਾਨੇ ਵੱਲ ਚੱਲ ਪਈ। ਪੰਦਰਾਂ ਕੁ ਮਿੰਟਾਂ ਵਿੱਚ ਉਹ ਡਾਕਖਾਨੇ ਪਹੁੰਚ ਗਈ। ਉੱਥੇ ਪਹੁੰਚ ਕੇ ਉਸ ਨੇ ਸੁਕੰਨਿਆ ਸਮਰਿਧੀ ਯੋਜਨਾ ਦੀ ਪਾਸ ਬੁੱਕ ਅਤੇ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਵਾਉਣ ਵਾਲੇ ਪੈਸੇ ਕਾਊਂਟਰ ਤੇ ਬੈਠੀ ਕਲਰਕ ਅੱਗੇ ਕਰ ਦਿੱਤੇ। ਪੈਸੇ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਾਣ ਲਈ ਸਮੇਂ ਸਿਰ ਆਇਆ ਕਰੋ।

ਪਾਸ ਬੁੱਕ ਅਤੇ ਪੈਸੇ ਫੜਦਿਆਂ ਕਲਰਕ ਨੇ ਆਖਿਆ। ਹਾਲੇ ਕਿਹੜਾ ਬਹੁਤਾ ਸਮਾਂ ਹੋਇਆ। ਦਿਨ ਦੇ ਸਾਢੇ ਬਾਰਾਂ ਹੀ ਵੱਜੇ ਆ। ਸਕੂਲ ਤੋਂ ਛੁੱਟੀ ਮਿਲੇ ਤੇ ਹੀ ਆਣਾ ਸੀ। ਮੈਡਮ ਕਮਲਜੀਤ ਨੇ ਆਖਿਆ। ਮੈਡਮਾਂ ਕਿਹੜਾ ਸਕੂਲਾਂ 'ਚ ਪੜ੍ਹਾਈ ਕਰਾਨੀਆਂ। ਸਾਰਾ ਦਿਨ ਵਿਹਲੀਆਂ ਬੈਠੀਆਂ ਰਹਿਨੀਆਂ। ਕਲਰਕ ਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਸੁਣ ਕੇ ਮੈਡਮ ਕਮਲਜੀਤ ਨੂੰ ਗੁੱਸਾ ਆ ਗਿਆ। ਉਸ ਨੇ ਸਖ਼ਤ ਲਹਿਜੇ ਵਿੱਚ ਕਲਰਕ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, ਤੁਹਾਨੂੰ ਮੈਡਮਾਂ ਨੇ ਪੜ੍ਹਾਇਆ, ਤਾਂ ਹੀ ਤੁਸੀਂ ਕੁਰਸੀ ਤੇ ਬੈਠੋ ਆਂ। ਜੇ ਮੈਡਮਾਂ ਨੇ ਨਾ ਪੜ੍ਹਾਇਆ ਹੁੰਦਾ, ਤਾਂ ਤੁਸੀਂ ਕਿਸੇ ਫੈਕਟਰੀ 'ਚ ਮਜ਼ਦੂਰੀ ਕਰਦੇ ਹੋਣਾ ਸੀ। ਏਨਾ ਸੁਣ ਕੇ ਕਲਰਕ ਕੁੱਝ ਨਾ ਬੋਲੀ। ਚੁੱਪ ਕਰਕੇ ਪੈਸੇ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਕੇ ਪਾਸ ਬੁੱਕ ਮੈਡਮ ਕਮਲਜੀਤ ਦੇ ਹੱਥ ਫੜਾ ਦਿੱਤੀ।

ਰਦੀਪ ਸਿੰਘ, ਜਮਾਤ - ਚੌਥੀ, ਸਰਕਾਰੀ ਪ੍ਰਾਇਮਰੀ ਸਮਾਰਟ ਸਕੂਲ ਗੰਭੀਰਪੁਰ ਲੋਅਰ, ਸੈਂਟਰ - ਵੇਰ, ਸਿੱਖਿਆ ਬਲਾਕ - ਸ੍ਰੀ ਅਨੰਦਪੁਰ ਸਾਹਿਬ, ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ - ਰੂਪਨਗਰ (ਪੰਜਾਬ) ਗਾਈਡ ਅਧਿਆਪਕ ਸਟੇਟ ਐਵਾਰਡੀ ਮਾਸਟਰ ਸੰਜੀਵ ਧਰਮਾਣੀ (ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਲੇਖਕ - ਸ੍ਰੀ ਅਨੰਦਪੁਰ ਸਾਹਿਬ)

ਚੰਨਪ੍ਰੀਤ ਕੌਰ, ਜਮਾਤ - ਦੂਜੀ, ਸਰਕਾਰੀ ਪ੍ਰਾਇਮਰੀ ਸਮਾਰਟ ਸਕੂਲ ਗੰਭੀਰਪੁਰ ਲੋਅਰ, ਸੈਂਟਰ - ਵੇਰ, ਸਿੱਖਿਆ ਬਲਾਕ - ਸ੍ਰੀ ਅਨੰਦਪੁਰ ਸਾਹਿਬ, ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ - ਰੂਪਨਗਰ (ਪੰਜਾਬ) ਜਮਾਤ ਇੰਚਾਰਜ ਅਤੇ ਗਾਈਡ ਅਧਿਆਪਕ ਸਟੇਟ ਐਵਾਰਡੀ ਮਾਸਟਰ ਸੰਜੀਵ ਧਰਮਾਣੀ (ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਲੇਖਕ - ਸ੍ਰੀ ਅਨੰਦਪੁਰ ਸਾਹਿਬ)

ਸਮੋਸਾ ਕੌਕਸ ਕੀ ਹੈ ਜਿਸ ਨੇ ਸਿੱਖ-ਵੱਖਵਾਦੀ ਤੇ ਨਿਖਿਲ ਗੁਪਤਾ ਦੇ ਕੇਸ ਬਾਰੇ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਇਹ ਚੇਤਾਵਨੀ ਦਿੱਤੀ ਹੈ

ਅਮਰੀਕਾ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਪੰਜ ਭਾਰਤੀ ਮੂਲ ਦੇ ਅਮਰੀਕੀ ਸੰਸਦ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨਾਲ ਸਿੱਖ ਵੱਖਵਾਦੀ ਆਗੂ ਦੇ ਕਤਲ ਦੀ ਕਥਿਤ ਸਾਜਿਸ਼ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਬਾਰੇ ਗੁਪਤ ਜਾਣਕਾਰੀ ਸਾਂਝੀ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਪੰਜ ਸੰਸਦ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੇ ਅਣਅਧਿਕਾਰਤ ਸਮੂਹ ਨੂੰ 'ਸਮੋਸਾ ਕੌਕਸ' ਜਾਂ ਇੰਡੀਅਨ ਕੌਕਸ ਵੀ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਸੰਸਦ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਸੁਲਝਾਇਆ ਨਹੀਂ ਜਾਂਦਾ ਤਾਂ ਇਹ ਅਮਰੀਕਾ ਅਤੇ ਭਾਰਤ ਦੀ ਅਹਿਮ ਭਾਈਵਾਲੀ ਨੂੰ 'ਸਿਗਨੀਫਿਕੈਂਟ ਡੈਮੇਜ' ਯਾਨੀ ਵੱਡਾ ਨੁਕਸਾਨ ਪਹੁੰਚਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਭਾਰਤੀ ਅਮਰੀਕੀ ਕਾਂਗਰਸ ਮੈਂਬਰਾਂ ਵੱਲੋਂ ਇਸ ਬਾਰੇ ਸਾਂਝਾ ਬਿਆਨ ਵੀ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਬਿਆਨ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਅਸੀਂ ਅਮਰੀਕੀ ਨਾਗਰਿਕ ਦੇ ਕਤਲ ਦੀ ਸਾਜਿਸ਼ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਵਾਉਣ ਲਈ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਕਮੇਟੀ ਬਣਾਏ ਜਾਣ ਦੇ ਐਲਾਨ ਦਾ ਸੁਆਗਤ ਕਰਦੇ ਹਾਂ, ਇਸਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਇਹ ਵੀ ਅਹਿਮ ਹੈ ਕਿ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਪੂਰੀ ਜਾਂਚ ਕਰੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ, ਭਾਰਤ ਇਸ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਲੋਕਾਂ ਸਮੇਤ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਤਹਿ ਕਰੇ ਅਤੇ ਇਹ ਗਰੰਟੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇ ਕਿ ਅੱਗੇ ਤੋਂ ਅਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ। ਅਮਰੀਕਾ ਵਿੱਚ ਭਾਰਤੀ ਮੂਲ ਦੇ ਪੰਜ ਸੰਸਦ ਮੈਂਬਰ ਅਮੀ ਬੋਰਾ, ਪ੍ਰਮਿਲਾ ਜਯਾਪਾਲ, ਰੋ ਖੰਨਾ, ਰਾਜਾ ਕ੍ਰਿਸ਼ਣਮੂਰਤੀ ਅਤੇ ਸ਼੍ਰੀ ਬਾਨੋਦਾਰ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਹ ਬਿਆਨ ਆਪਣੇ ਐਕਸ ਅਕਾਊਂਟ 'ਤੇ ਵੀ ਸਾਂਝਾ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਅਮਰੀਕੀ ਵਕੀਲਾਂ ਵੱਲੋਂ ਇੱਕ ਸਿੱਖ ਕਾਰਕੁਨ ਦੇ ਕਤਲ ਦੀ ਸਾਜਿਸ਼ ਦੇ ਇਲਜ਼ਾਮ ਇੱਕ ਭਾਰਤੀ ਨਾਗਰਿਕ ਉੱਤੇ ਲਗਾਏ ਗਏ ਸਨ, ਜੋ ਕਥਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਜਿਹਾ ਇੱਕ ਭਾਰਤੀ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੇ ਕਹਿਣ 'ਤੇ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਅਮਰੀਕੀ ਵਕੀਲਾਂ ਨੇ ਇਸ ਕਥਿਤ ਸਾਜਿਸ਼ ਦੇ ਤਹਿਤ ਕਿਸ ਵੱਖਵਾਦੀ ਆਗੂ ਦਾ ਕਤਲ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਸੀ, ਇਸਦਾ ਹਾਲੇ ਜ਼ਿਕਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਹੈ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ, ਪਰ ਸਾਡੀ ਚਿੰਤਾ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਦਾਇਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਜਿਹੜੇ ਜਿਹਾ ਬਿਊਰਾ ਹੈ, ਉਹ ਚਿੰਤਾਜਨਕ ਹੈ ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਇਸਨੂੰ ਸੁਲਝਾਇਆ ਨਾ ਗਿਆ ਤਾਂ ਭਾਰਤ ਅਤੇ ਅਮਰੀਕਾ ਦੀ ਅਹਿਮ ਭਾਈਵਾਲੀ ਨੂੰ ਵੱਡਾ ਨੁਕਸਾਨ ਪਹੁੰਚਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਨਿਖਿਲ ਗੁਪਤਾ ਦੇ ਕੇਸ ਬਾਰੇ ਬਾਈਡਨ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਗੁਪਤ ਜਾਣਕਾਰੀ (ਕਲਾਸੀਫਾਈਡ ਬ੍ਰੀਫਿੰਗ) ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸੰਸਦ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦਾ ਇਹ ਬਿਆਨ ਆਇਆ ਹੈ। ਬਿਆਨ ਵਿੱਚ ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਸੰਸਦ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਆਪਣੇ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਅਤੇ ਬਿਹਤਰੀ ਸਾਡੀ ਪਹਿਲ ਹੈ। ਨਿਖਿਲ ਗੁਪਤਾ 'ਤੇ ਅਮਰੀਕੀ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਜੋ ਇਲਜ਼ਾਮ ਲਾਏ ਗਏ ਹਨ, ਉਹ ਬਹੁਤ ਚਿੰਤਾਜਨਕ ਹਨ। ਕੈਨੇਡਾ ਵਿੱਚ ਜੂਨ 2023 ਨੂੰ ਖਾਲਿਸਤਾਨ ਹਮਾਇਤੀ ਹਰਦੀਪ ਸਿੰਘ ਨਿੱਝਰ ਨੂੰ ਹਥਿਆਰਬੰਦ ਹਮਲਾਵਰਾਂ ਨੇ ਗੋਲੀਆਂ ਮਾਰ ਕੇ ਹਲਾਕ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਜਿਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸੰਸਦ ਵਿੱਚ ਕੈਨੇਡਾ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਜਸਟਿਨ ਟਰੂਡੋ ਨੇ ਇਲਜ਼ਾਮ ਲਾਏ ਸਨ ਕਿ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਏਜੰਟਾਂ ਦੀ ਸਹੀ 'ਚ ਨਿੱਝਰ ਦੇ ਕਤਲ 'ਚ ਸ਼ਮੂਲੀਅਤ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਭਾਰਤ ਨੇ ਇਹਨਾਂ ਇਲਜ਼ਾਮਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਅਮਰੀਕਾ ਨੇ ਸਿੱਖ ਕਾਰਕੁਨ ਦੇ ਕਤਲ ਦੀ ਸਾਜਿਸ਼ ਦੇ ਇਲਜ਼ਾਮਾਂ ਤਹਿਤ ਨਿਖਿਲ ਗੁਪਤਾ ਨੂੰ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਪੰਨੂ ਨੂੰ ਭਾਰਤ 'ਚ ਅੱਤਵਾਦੀ ਐਲਾਨਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ।

ਅਮਰੀਕੀ ਅਦਾਲਤ 'ਚ ਦਾਇਰ ਇਲਜ਼ਾਮਾਂ 'ਚ ਭਾਰਤੀ ਨਾਗਰਿਕ ਨਿਖਿਲ ਗੁਪਤਾ 'ਤੇ ਇੱਕ ਲੱਖ ਡਾਲਰ (ਤਕਰੀਬਨ 83 ਲੱਖ ਰੁਪਏ) ਦੀ ਨਕਦੀ ਬਦਲੇ ਅਮਰੀਕੀ ਨਾਗਰਿਕ ਦੇ ਕਤਲ ਦਾ ਠੋਕਾ ਦੇਣ ਦੇ ਇਲਜ਼ਾਮ ਲਗਾਏ ਗਏ ਹਨ। ਅਮਰੀਕੀ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਵਕੀਲਾਂ ਨੇ ਨਿਖਿਲ ਗੁਪਤਾ ਉੱਤੇ ਉੱਤਰੀ ਅਮਰੀਕਾ ਵਿੱਚ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਚਾਰ ਸਿੱਖ ਕਾਰਕੁਨਾਂ ਦੇ ਕਤਲ ਦੀ ਸਾਜਿਸ਼ ਰਚਣ ਦੇ ਇਲਜ਼ਾਮ ਲਗਾਏ ਸਨ। ਭਾਰਤ ਨੇ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਅਮਰੀਕਾ ਵੱਲੋਂ ਸਾਂਝੀ ਕੀਤੀ ਜਾਣਕਾਰੀ 'ਚਿੰਤਾਜਨਕ' ਹੈ, ਇਸਦੀ ਜਾਂਚ ਕਮੇਟੀ ਬਣਾ ਕੇ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਭਾਰਤ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅਜਿਹੀ ਸਾਜਿਸ਼ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਰਕਾਰੀ ਨੀਤੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ ਵਿਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਰਹਿੰਦੇ ਸਿੱਖ ਵੱਖਵਾਦੀਆਂ ਨੂੰ ਨਿਸ਼ਾਨਾ ਨਹੀਂ ਬਣਾ ਰਹੇ। ਕਾਂਗਰਸ ਮੈਂਬਰ ਰਾਜਾ ਕ੍ਰਿਸ਼ਣਮੂਰਤੀ ਇਲੀਨੋਇ ਦੀ 8ਵੀਂ ਡਿਸਟ੍ਰਿਕਟ ਦੀ ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ ਕਰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਉਹ ਅਮਰੀਕਾ ਅਤੇ ਚੀਨ ਦੀ ਕਮਿਊਨਿਸਟ ਪਾਰਟੀ ਵਿਚਾਲੇ ਨੀਤੀਗਤ ਮੁਕਾਬਲੇ ਬਾਰੇ ਬਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਹਨ, ਉਹ ਇਸ ਅਹੁਦੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਣ ਵਾਲੇ ਪਹਿਲੇ ਮੈਂਬਰ ਹਨ। ਐਮੀ ਬੋਰਾ ਦੀ ਵੈੱਬਸਾਈਟ ਮੁਤਾਬਕ ਉਹ ਸੈਕਰਮੈਂਟੋ ਕਾਊਂਟੀ ਹਲਕੇ ਤੋਂ ਸੰਸਦ ਮੈਂਬਰ ਹਨ। ਉਹ ਹਾਊਸ ਫੌਰੇਨ ਅਫੇਅਰਸ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਵੀ ਮੈਂਬਰ ਹਨ ਅਤੇ ਇੰਡੋ ਪੈਸਿਫਿਕ ਸਬ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਵੀ ਮੈਂਬਰ ਹਨ। ਰੋ ਖੰਨਾ ਕੈਲੀਫੋਰਨੀਆ

ਸਮੋਸਾ ਕੌਕਸ ਕੀ ਹੈ

ਸਮੋਸਾ ਕੌਕਸ ਨਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਭਾਰਤੀ ਮੂਲ ਦੇ ਸੰਸਦ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੇ ਅਣਅਧਿਕਾਰਤ ਸਮੂਹ ਲਈ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਇੰਡੀਅਨ ਐਕਸਪ੍ਰੈੱਸ ਦੀ ਖ਼ਬਰ ਦੇ ਮੁਤਾਬਕ ਭਾਰਤੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨਰਿੰਦਰ ਮੋਦੀ ਨੇ ਵੀ ਜੂਨ 2023 ਵਿੱਚ ਅਮਰੀਕੀ ਸੰਸਦ 'ਚ ਦਿੱਤੇ ਆਪਣੇ ਭਾਸ਼ਣ ਵਿੱਚ ਵੀ 'ਸਮੋਸਾ' ਕੌਕਸ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਇਸ ਵੇਲੇ ਅਮਰੀਕੀ ਕਾਂਗਰਸ ਵਿੱਚ ਭਾਰਤੀ ਮੂਲ ਦੇ ਪੰਜ ਸੰਸਦ ਮੈਂਬਰ ਹਨ, ਇਹ ਵੱਖੋ-ਵੱਖਰੇ ਹਲਕਿਆਂ ਤੋਂ ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਪ੍ਰਮਿਲਾ ਜਯਾਪਾਲ ਦੀ ਅਧਿਕਾਰਤ ਵੈੱਬਸਾਈਟ ਮੁਤਾਬਕ ਉਹ ਚੌਥੀ ਵਾਰ ਸੰਸਦ ਮੈਂਬਰ ਬਣੇ ਹਨ ਅਤੇ ਵਾਸ਼ਿੰਗਟਨ 7ਵੀਂ ਡਿਸਟ੍ਰਿਕਟ ਦੀ ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਉਹ ਅਮਰੀਕਾ ਦੀ ਕਾਂਗਰਸ ਵਿੱਚ ਚੋਣ ਜਿੱਤਣ ਵਾਲੀ ਪਹਿਲੀ ਦੱਖਣੀ ਏਸ਼ੀਆਈ ਮੂਲ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਅਮਰੀਕੀ ਔਰਤ ਹਨ। ਉਹ ਹਾਊਸ ਜੁਡੀਸ਼ਰੀ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਮੈਂਬਰ ਹਨ, ਉਹ ਸਬ ਕਮੇਟੀ ਓਨ ਇਮੀਗਰੇਸ਼ਨ ਇੰਟੈਗਰਿਟੀ ਸਕਿਓਰਟੀ ਐਂਡ ਐਨਫੋਰਸਮੈਂਟ ਦੇ ਚੈਕਿੰਗ ਮੈਂਬਰ ਵੀ ਹਨ।

ਤੋਂ ਸੰਸਦ ਮੈਂਬਰ ਹਨ ਅਤੇ ਉਹ ਹਾਊਸ ਆਰਮਡ ਸਰਵਿਸਿਸ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਚੈਕਿੰਗ ਮੈਂਬਰ ਹਨ। ਸ਼੍ਰੀ ਬਾਨੋਦਾਰ ਮਿਸ਼ੀਗਨ ਤੋਂ ਸੰਸਦ ਮੈਂਬਰ ਹਨ। ਸਾਜਿਸ਼ ਦੇ ਮੁਲਜ਼ਮ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰ ਵੱਲੋਂ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਪਟੀਸ਼ਨ ਸ਼ੁੱਕਰਵਾਰ ਨੂੰ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਅਮਰੀਕਾ ਰਹਿੰਦੇ ਇੱਕ ਸਿੱਖ ਵੱਖਵਾਦੀ ਦੇ ਕਤਲ ਦੀ ਕਥਿਤ ਸਾਜਿਸ਼ ਦੇ ਮੁਲਜ਼ਮ ਨਿਖਿਲ ਗੁਪਤਾ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰ ਵੱਲੋਂ ਇੱਕ ਹੈਬੀਅਸ ਕਾਰਪਸ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਇਸ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਨਿਖਿਲ ਗੁਪਤਾ ਨੂੰ ਚੈੱਕ ਗਣਰਾਜ ਤੋਂ ਰਿਹਾਅ ਕਰਵਾ ਕੇ ਭਾਰਤ ਲਿਆਉਣ ਲਈ ਭਾਰਤੀ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਦਖਲ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਨਿਖਿਲ ਗੁਪਤਾ ਦੇ ਵਕੀਲ ਰੋਹਿਨੀ ਮੂਸਾ ਨੇ ਸ਼ੁੱਕਰਵਾਰ ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਅਗਲੀ ਸੁਣਾਵਾਈ 4 ਜਨਵਰੀ, 2024 ਨੂੰ ਹੋਵੇਗੀ। ਨਿਖਿਲ ਗੁਪਤਾ ਦੇ ਵਕੀਲ ਰੋਹਿਨੀ ਮੂਸਾ ਨੇ ਖ਼ਬਰ ਏਜੰਸੀ ਏਐੱਨਆਈ ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਸੀ ਕਿ, ਅਸੀਂ ਇੱਕ ਭਾਰਤੀ ਨਾਗਰਿਕ ਦੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਹੈ ਜੋ ਚੈੱਕ ਗਣਰਾਜ ਵਿੱਚ ਗੈਰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ।

ਬੱਚਿਆਂ ਦੀ ਮਾਨਸਿਕਤਾ ਨੂੰ ਸਮਝਣਾ ਹੈ ਜ਼ਰੂਰੀ

ਬੱਚੇ ਉਹ ਫੁੱਲ ਹਨ ਜਿਹਨਾਂ ਨੂੰ ਵੱਧਣ - ਫੁੱਲਣ ਲਈ ਖੁੱਲੇ ਫੁੱਲੇ ਵਾਤਾਵਰਣ ਤੇ ਖੇਡਣ - ਮੱਲਣ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਹੋਣੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਬੱਚੇ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਮੇਰੀ ਸੋਚ ਅਨੁਸਾਰ ਉਹ ਜੋ ਸ਼ਰਾਰਤੀ ਹੋਵੇ, ਹਰ ਗੱਲ ਤੇ ਸਵਾਲ ਕਰੇ, ਨਵੀਂ ਗੱਲ ਸਿੱਖਣ ਅਤੇ ਨਵੀਂ ਖੋਜ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰੇ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਆਪਣੇ ਖੇਡਣੇ ਤੇ ਹੋਰ ਵਸਤੂਆਂ ਨੂੰ ਦੇਖ ਕੇ ਸੱਚੇ ਕਿ ਇਹ ਕੰਮ ਕਿਸ ਤਰਾ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਭੰਨ - ਤੋੜ ਕੇ ਹੋਰ ਜਾਣਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਨਾ ਇੱਕ ਤੰਦਰੁਸਤ ਬੱਚੇ ਦੀ ਨਿਸ਼ਾਨੀ ਹੈ। ਪਰ ਅਸੀਂ ਬੱਚੇ ਦੀਆਂ ਇਹਨਾਂ ਆਦਤਾਂ ਨੂੰ ਬੁਰਾ ਸਮਝਦੇ ਹਾਂ ਤੇ ਬੱਚੇ ਕੋਲੋਂ ਉਮੀਦ ਰੱਖਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਬੱਚਾ ਘੱਟ ਬੋਲੇ, ਅਰਾਮ ਨਾਲ ਬੈਠੇ ਸ਼ਰਾਰਤ ਨਾ ਕਰੇ। ਇਹਨਾਂ ਸਭ ਗੱਲਾਂ ਲਈ ਅਸੀਂ ਅਕਸਰ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਕਹਿ ਦੇਂਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਜਾਂ ਟੈਲੀਵਿਜ਼ਨ ਦੇਖ ਲੈ ਜਾਂ ਮੋਬਾਈਲ ਤੇ ਗੇਮ ਖੇਡ ਲੈ, ਜੋ ਕਿ ਗਲਤ ਹੈ। ਹੋਲੀ ਹੋਲੀ ਬੱਚਿਆਂ ਇਹਨਾਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਦੇ ਆਦੀ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਇਹਨਾਂ ਦੀ ਜਿਆਦਾ ਵਰਤੋਂ ਸਿਹਤ ਲਈ ਨੁਕਸਾਨ ਦਾਇਕ ਹੈ। ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਬਾਹਰੀ ਖੇਡਾਂ ਖੇਡਣ ਦੀ ਆਦਤ ਪਾਉਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਬਾਹਰੀ ਖੇਡਾਂ ਨਾਲ ਬੱਚੇ ਦਾ ਸਰੀਰ ਹਰਕਤ ਵਿੱਚ ਰਹੇਗਾ ਅਤੇ ਉਹ ਬਿਮਾਰੀਆਂ ਮੋਟਾਪੇ ਆਦਿ ਤੋਂ ਬਚਿਆਂ ਰਹੇਗਾ। ਮੌਜੂਦਾ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਸਕੂਲੀ ਪੜ੍ਹਾਈ ਬੱਚਿਆਂ ਵਾਸਤੇ ਵੱਡਾ ਬੋਝ ਹੈ। ਪਰ ਪੜ੍ਹਾਈ ਬਿਨਾਂ ਗੁਜ਼ਾਰਾ ਵੀ ਨਹੀਂ। ਮਾਪਿਆਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਉੱਤਮ ਸਮਝਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਨਾਂ ਕਿ ਉਸ ਦਾ ਦੂਸਰੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨਾਲ ਮੁਕਾਬਲਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਉਸਨੂੰ ਤਾਨੇ-ਮਹਿਣੇ, ਜਲੀਲ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਕੁੱਟਣਾ ਮਾਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਨਫਰਤ ਕਰਨ ਲੱਗ ਪਵੇਗਾ ਅਤੇ ਆਪਣੀ ਜਿੰਦਗੀ ਦੇ ਲੁਕਾਅ ਮਾਪਿਆਂ ਨਾਲ ਰੱਖਣ ਲੱਗ ਪਵੇਗਾ। ਜਿਸ ਬੱਚੇ ਨਾਲ ਮਾਰਕੁੱਟ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਉਹ ਮਾਪਿਆਂ ਨੂੰ ਕੁਝ ਕਹਿ ਨਹੀਂ ਸਕਦਾ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਮਾਪਿਆਂ ਖਿਲਾਫ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਪਰ ਇਹ ਕੁੱਟ ਬੱਚੇ ਦੇ ਮੰਨ

ਵਿੱਚ ਡਰ ਪੈਦਾ ਕਰ ਦੇਵੇਗੀ ਅਤੇ ਬੱਚੇ ਦੇ ਮੰਨ ਚੋ ਮਾਪਿਆਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀਆਂ ਖਾਹਿਸ਼ਾ ਰੀਝਾਂ ਬੱਚਿਆਂ ਤੇ ਬੋਧਣਿਆਂ ਨਹੀਂ ਚਾਹੀਦੀਆਂ। ਸਗੋਂ ਬੱਚੇ ਦੀ ਰੁਚੀ ਨੂੰ ਸਮਝਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਪੜ੍ਹੇ ਲਿਖੇ ਮਾਪੇ ਜਿੰਨਾ ਕੋਲ ਘਰ ਆਪਣੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਾਉਣ ਦਾ ਟਾਈਮ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਟਾਈਮ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਉਹ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਟਵੀਸਨ ਪੜ੍ਹਾਏ ਨ ਭੇਜ ਦੇਂਦੇ ਹਨ। ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਸਭ ਤੋਂ ਜਿਆਦਾ ਮਾਪੇ ਸਮਝ ਸਕਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਵਧੀਆ ਪੜ੍ਹਾ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਪਰ ਕੁਝ ਮਾਪੇ ਬੱਚਿਆਂ ਦੀ ਪੜ੍ਹਾਈ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਤੇ ਬੋਝ ਸਮਝਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਪੈਸੇ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹਾਈ ਖਰੀਦਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਜੋ ਕਿ ਗਲਤ ਹੈ। ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਆਪ ਪੜ੍ਹਾਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਖਾਸ ਧਿਆਨ ਰੱਖਿਆ ਜਾਵੇ ਕਿ ਪੜ੍ਹਾਈ ਸਮੇਂ ਘਰ ਦਾ ਮਾਹੌਲ ਸਾਂਤਮਈ ਹੋਵੇ, ਨਾ ਕਿ ਅਸੀਂ ਆਪ ਟੈਲੀਵਿਜ਼ਨ, ਮੋਬਾਇਲ ਦੇਖ ਰਹੇ ਹੋਈਏ ਅਤੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਕਹੀਏ ਕਿ ਜਾਓ ਦੂਸਰੇ ਕਮਰੇ ਵਿੱਚ ਜਾ ਕੇ ਪੜ੍ਹੋ। ਮਾਪਿਆਂ ਨੂੰ ਪਹਿਲ ਦੇ ਆਧਾਰ ਤੇ ਬੱਚਿਆਂ ਦੀ ਸਿਹਤ ਦਾ ਵੀ ਖਿਆਲ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਹਰੀਆਂ ਸਬਜ਼ੀਆਂ, ਦਾਲਾਂ, ਫਲ ਆਦਿ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਬਚਪਨ ਤੋਂ ਹੀ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦੇਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਬੱਚਿਆਂ ਦਾ ਭਵਿੱਖ ਨੂੰ ਸਵਾਰਨ ਜਾਂ ਵਗਾਰਨ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਹੱਦ ਤੱਕ ਅਸੀਂ ਆਪ ਵੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਹੁੰਦੇ ਹਾਂ। ਸੋ ਲੋੜ ਹੈ ਸਾਨੂੰ ਬੱਚਿਆਂ ਦੀ ਮਾਨਸਿਕਤਾ ਨੂੰ ਸਮਝਣ ਦੀ ਅਤੇ ਹਰ ਪੜ੍ਹਾਅ ਤੇ ਸਹਿਯੋਗ ਕਰਨ ਦੀ।

ਗੁਰਿੰਦਰ ਕਲੇਰ
ਪਿੰਡ/ਡਾਕ-ਕਲੇਰ ਕਲਾਂ (ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ)
ਮੋਬਾਇਲ ਨੰਬਰ 9914538888

ਮਨਦੀਪ ਰਿੰਪੀ ਦੇ ਕਹਾਣੀ ਸੰਗ੍ਰਹਿ 'ਗਾਂ! ਮੈਂ ਲਾਲਚੀ ਗਾਂ' ਦਾ ਇੱਕ ਅਧਿਐਨ

ਮਨਦੀਪ ਰਿੰਪੀ ਕਵਿੱਤਰੀ, ਬਾਲ-ਕਹਾਣੀਕਾਰ, ਨਾਵਲਕਾਰ ਤਾਂ ਹੈ ਹੀ। ਉਹ ਇੱਕ ਨੌਕ, ਕੋਮਲ ਭਾਵੀ ਇਨਸਾਨ ਅਤੇ ਸੁਖੜ ਸੁਚੱਜੀ ਅਧਿਆਪਕਾ ਵੀ ਹੈ। 'ਗਾਂ! ਮੈਂ ਲਾਲਚੀ ਗਾਂ' ਕਹਾਣੀ ਸੰਗ੍ਰਹਿ ਰਾਹੀਂ ਉਸ ਨੇ ਕਹਾਣੀ ਦੇ ਪਿੜ ਵਿੱਚ ਪੈਰ ਧਰਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਕਹਾਣੀ ਸੰਗ੍ਰਹਿ ਦੇ @ਸਮਰਪਣ@ ਵਿੱਚ ਉਹ ਲਿਖਦੀ ਹੈ -

ਮੇਰੇ ਆਪਣਿਆਂ ਨੂੰ ਅਤੇ ਮੇਰੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਆਪਣਿਆਂ ਨੂੰ ਵੀ, ਜਿਹੜੇ ਮੇਰੇ ਵਿਰੋਧੀ ਬਣ, ਮੇਰੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਤੁਰਦੇ ਆ ਰਹੇ ਚਿਰਾਂ ਤੋਂ। ਮੇਰੀਆਂ ਰਾਗਾਂ @ਤੇ ਸੁਲਾਂ ਵਿਛਾਉਣ ਲਈ। ਮੇਰੇ ਕਦਮਾਂ ਨੂੰ ਰੋਕ ਖੁਸ਼ੀਆਂ ਮਨਾਉਣ ਲਈ। ਪਰ ਰਾਗ ਜਿੰਨੇ ਉਹਨਾਂ ਕੰਡਿਆਂ ਨਾਲ ਡੱਕੇ, ਇਰਾਦੇ ਸਾਡੇ ਓਨੇ ਹੀ ਹੋਏ ਪੱਕੇ।

ਇਸ ਸੰਗ੍ਰਹਿ ਵਿੱਚ ਮਨਦੀਪ ਨੇ ਬਾਰਾਂ ਕਹਾਣੀਆਂ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤੀਆਂ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਕਹਾਣੀਆਂ ਦੀਆਂ ਨਾਇਕਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸੁਹਿਰਦ, ਸੁਖੜ ਸਿਆਣੀ ਕੋਮਲ ਭਾਵੀ ਅਧਿਆਪਕਾ ਦਾ ਬਿੰਬ ਉੱਘੜਦਾ ਹੈ। ਤਨ ਮਨ ਧਨ ਨਾਲ ਸਮਰਪਿਤ ਹੋ ਕੇ ਆਪਣੇ ਪਤੀ ਦੀ ਸੇਵਾ ਕਰਦੀ ਪਤਨੀ ਦੀ ਤਸਵੀਰ ਵੀ ਪਾਠਕਾਂ ਦੇ ਸਨਮੁੱਖ ਉਜਾਗਰ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਵਿਆਹੁਤਾ ਜੀਵਨ ਹੰਢਾਉਂਦਿਆਂ ਆਪਣੇ ਪਤੀ, ਸੱਸ ਸਹੁਰੇ, ਦਿਉਰਾਂ ਨਣਦਾਂ ਪ੍ਰਤੀ ਆਪਣੇ ਫ਼ਰਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਨਿਭਾਉਂਦੀ ਸੁਆਣੀ ਵੀ ਪਾਠਕਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਆਪਣੀ ਧੀ ਦੇ ਭਵਿੱਖ ਪ੍ਰਤੀ ਚਿੰਤਤ ਮਾਂ ਦਾ ਬਿੰਬ ਵੀ ਉੱਸਰਦਾ ਹੈ। ਸਭ ਤੋਂ ਵਡੇਰੀ ਗੱਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਕਹਾਣੀਆਂ ਵਿਚਲੀਆਂ ਨਾਇਕਾਵਾਂ ਪ੍ਰਤੀਕੂਲ ਪ੍ਰਸਥਿਤੀਆਂ ਵਿੱਚ ਵੀ ਹਿੰਮਤ ਨਾਲ ਡਟਦੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਆਪਣੇ ਭਵਿੱਖ ਨੂੰ ਚਮਕਾਉਣ ਲਈ ਸੰਘਰਸ਼ਸ਼ੀਲ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਹੋਈਆਂ ਨਜ਼ਰੀ ਆਉਂਦੀਆਂ ਹਨ।

ਮਨਦੀਪ ਦੀਆਂ ਕਹਾਣੀਆਂ ਜਿੱਥੇ ਪੁਰਸ਼ਾਂ ਲਈ ਬਹੁਤ ਹੀ ਸਿੱਖਿਆਦਾਇਕ ਸਥਿਤੀਆਂ ਨੂੰ ਉਜਾਗਰ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ, ਉੱਥੇ ਨਾਲ ਦੀ ਨਾਲ ਸਕੂਲਾਂ ਕਾਲਜਾਂ ਵਿੱਚ ਪੜ੍ਹਦੀਆਂ ਕਿਸੇ ?ਰੀਆਂ, ਵਿਦਿਆਰਥਣਾਂ, ਮੁਟਿਆਰਾਂ, ਵਿਆਹੁਤਾ ਔਰਤਾਂ, ਵਡੇਰੀ ਉਮਰ ਦੀਆਂ ਸੱਸਾਂ ਸੁਆਣੀਆਂ ਲਈ ਵੀ ਇੱਕ ਅਜਿਹੀ ਸੋਧ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ, ਜੋ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੇ ਟੇਢੇ ਮੇਢੇ ਹਨੇਰੇ ਰਸਤਿਆਂ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਚਾਨਣ ਦੀ ਲੀਕ ਬਣਦੀਆਂ ਨਜ਼ਰੀ ਪੈਂਦੀਆਂ ਹਨ।

ਇਸ ਕਹਾਣੀ ਸੰਗ੍ਰਹਿ ਦੇ ਪਾਠ ਪ੍ਰਸੰਗ ਵਿੱਚੋਂ ਲੰਘਦਿਆਂ ਮੈਂ ਇੱਕ ਗੱਲ ਬੜੀ ਸ਼ਿੱਦਤ ਨਾਲ ਮਹਿਸੂਸ ਕੀਤੀ ਹੈ ਕਿ ਕਹਾਣੀਕਾਰ ਨੇ ਦਸਮੇਸ਼ ਪਿਤਾ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਦੀ ਰਚਨਾ ਚੰਡੀ ਦੀ ਵਾਰ ਦੀ ਨਾਇਕਾ ਦੁਰਗਾ ਦੇਵੀ ਤੋਂ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਹੋ ਕੇ ਆਪਣੀਆਂ ਨਾਇਕਾਵਾਂ ਨੂੰ ਚਿੱਤਰਿਆ ਹੈ, ਜੋ ਆਪਣੀ ਜਿੱਤ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਤੱਕ ਲਗਾਤਾਰ ਸੰਘਰਸ਼ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ।

ਗਾਂ! ਮੈਂ ਲਾਲਚੀ ਗਾਂ ਕਹਾਣੀ ਸੰਗ੍ਰਹਿ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਕਹਾਣੀ ਡਰਕ ਤਾਂ ਪੈਂਦਾ ਹੈ- ਜਿੱਥੇ ਇੱਕ ਸਕੂਲ ਅਧਿਆਪਕਾ ਦੇ ਕੋਮਲ ਭਾਵੀ ਹਿਰਦੇ ਦੀ ਤਰਜਮਾਨੀ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਉੱਥੇ ਨਾਲ ਦੀ ਨਾਲ ਦੇਸ਼ ਆਜ਼ਾਦ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਛੱਤਰ ਸਾਲ ਬੀਤ ਜਾਣ ਉਪਰੰਤ ਵੀ ਸਾਡੀਆਂ ਸਰਕਾਰਾਂ, ਲੋਕਾਂ ਦੀਆਂ ਦੇ ਬੁਨਿਆਦੀ ਸਹੂਲਤਾਂ ਸਿੱਖਿਆ ਅਤੇ ਸਿਹਤ ਸੰਬੰਧੀ ਅਜਿਹਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਨਹੀਂ ਸਿਰਜ ਸਕੀਆਂ ਕਿ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਸਾਰੇ ਬੱਚੇ ਲਾਜ਼ਮੀ ਤੌਰ @ਤੇ ਸਕੂਲੀ ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰ ਸਕਣ। ਦੇਸ਼ ਦੇ ਲੱਖਾਂ ਕਰੋੜਾਂ ਮਾਸੂਮ ਬੱਚੇ ਬੱਚੀਆਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਪਰਿਵਾਰ ਦੀ ਮਾੜੀ ਆਰਥਿਕਤਾ ਕਾਰਨ ਪੜ੍ਹਾਈ ਨੂੰ ਅਧਵਾਟੇ ਹੀ ਛੱਡਣ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਹੋਣਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ।

ਇਸ ਕਹਾਣੀ ਦੇ ਕਥਾ ਵਸਤੂ ਵਿੱਚ ਪਾਤਰ ਰਹੀਮ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਪਰਿਵਾਰ ਦੀ ਰੋਜ਼ੀ ਰੋਟੀ ਚਲਾਉਣ ਲਈ ਜਦੋਂ ਕਿਤੇ ਵੀ ਕੋਈ ਕੰਮ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦਾ ਤਾਂ ਉਹ ਸਕੂਲ ਦੀ ਅਧਿਆਪਕਾ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਧੀ ਰਜ਼ੀਆ ਦਾ ਨਾਂ ਕੱਟਣ ਲਈ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ। ਪਰੰਤੂ ਅਧਿਆਪਕਾ ਦੇ ਯਤਨਾਂ ਸਦਕਾ ਰਹੀਮ ਆਰਥਿਕ ਮਜਬੂਰੀਆਂ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਵੀ ਆਪਣੀ ਧੀ ਨੂੰ ਸਕੂਲ ਵਿੱਚ ਪੜ੍ਹਨ ਲਈ ਛੱਡ ਆਉਂਦਾ ਹੈ।

ਲਾਗਣ- ਕਹਾਣੀ ਆਰਥਿਕ ਮਜਬੂਰੀਆਂ ਵਿੱਚ ਪਲਦੀਆਂ ਮੁਟਿਆਰਾਂ ਵੱਲੋਂ ਆਪਣੀਆਂ ਸ਼ਾਹਿਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਮਾਰ ਕੇ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਜੀਉਣ ਦਾ ਬਿਰਤਾਂਤ ਸਿਰਜਦੀ ਹੈ। ਉਹ ਆਪਣੇ ਸਹੁਰੇ ਘਰ ਜਾ ਕੇ ਆਪਣੀਆਂ ਦਬਾ ਕੇ ਰੱਖੀਆਂ ਸ਼ਾਹਿਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਦੇ ਸੁਪਨੇ ਬੁਣਦੀਆਂ ਹਨ। ਪਰੰਤੂ ਆਰਥਿਕ ਤੌਰ @ਤੇ ਬੁੜ੍ਹੇ ਟੁੱਟੇ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਦੀਆਂ ਕੁੜੀਆਂ ਦੇ ਮਾਪਿਆਂ ਨੂੰ ਉਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਆਰਥਿਕ ਤੌਰ @ਤੇ ਕਮਜ਼ੋਰ ਘਰਾਂ ਵਿੱਚ ਹੀ ਮਜਬੂਰੀ ਵੱਸ ਵਿਆਹੁਣਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ।

ਕਹਾਣੀ ਦੇ ਕਥਾ-ਵਸਤੂ ਵਿੱਚ ਸਰਬਜੀਤ ਸਿਲਕ ਦਾ ਗੁਲਾਬੀ ਰੰਗ ਦਾ ਸੂਟ ਅਤੇ ਤਿੱਲੇ ਦੀ ਕੱਢੀ ਹੋਈ ਪੰਜਾਬੀ ਜੁੱਤੀ ਪਹਿਨਣ ਦਾ ਸ਼ੌਕ ਰੱਖਦੀ ਹੈ। ਪਰੰਤੂ ਜਦੋਂ ਉਹ ਆਪਣੇ ਮਾਪਿਆਂ ਨੂੰ ਉਸ ਦੇ ਇਸ ਸ਼ੌਕ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਅਸਮਰੱਥ ਵੇਖਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਉਹ ਆਪਣੇ ਮੁਕਲਾਵੇ ਸਮੇਂ ਇਹ ਸ਼ੌਕ ਪੂਰੇ ਕਰਨ ਦੀ ਰੀਝ ਮਨ ਵਿੱਚ ਪਾਲ ਲੈਂਦੀ ਹੈ। ਪਰ ਜਦੋਂ ਉਸ ਨੂੰ ਮੁਕਲਾਵੇ ਸਮੇਂ ਵੀ ਸਿਲਕ ਦਾ ਗੁਲਾਬੀ ਸੂਟ ਅਤੇ ਤਿੱਲੇ ਵਾਲੀ ਜੁੱਤੀ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦੀ ਤਾਂ ਉਹ ਆਪਣੇ ਸ਼ੌਕ ਨੂੰ ਮਾਰ ਲੈਂਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕਹਾਣੀਕਾਰ ਨੇ ਗ਼ਰੀਬ ਮਾਪਿਆਂ ਦੀਆਂ ਧੀਆਂ ਦੀਆਂ ਮਜਬੂਰੀਆਂ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਵਧੀਆ ਢੰਗ ਨਾਲ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਹੈ।

ਸਰਦਾਰੀ- ਕਹਾਣੀ ਵਿੱਚ ਅੱਜ ਦੇ ਤਥਾ

ਕਥਿਤ ਅਖੌਤੀ ਸਰਦਾਰਾਂ ਦੀ ਸਰਦਾਰੀ ਦੀ ਫ਼ੋਕੀ ਚਕਾਚੌਧ ਨੂੰ ਬਿਆਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਕਹਾਣੀ ਵਿਚਲੀ ਨਾਇਕਾ ਹਰਜੀਤ ਆਪਣੇ ਮਾਮੇ ਦੀ ਧੀ ਦੇ ਵਿਆਹ ਵਿੱਚ ਆਈ ਹੋਈ ਹੈ। ਇਟਲੀ ਤੋਂ ਸਪੈਸ਼ਲ ਵਿਆਹ ਕਰਵਾਉਣ ਲਈ ਆਇਆ ਨੌਜਵਾਨ ਤਰਨ ਉਸ ਨੂੰ ਪਸੰਦ ਕਰਕੇ ਉਸ ਨਾਲ ਵਿਆਹ ਕਰਵਾ ਲੈਂਦਾ ਹੈ। ਜਿਸ ਕਰਕੇ ਉਸ ਦੀ ਪੜ੍ਹਾਈ ਅਧਵਾਟੇ ਛੁੱਟ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

ਉਹ ਆਪਣੇ ਸਹੁਰੀਂ ਘਰ ਰੰਗੀਂ ਵਸਦੀ ਹੈ। ਅਚਾਨਕ ਉਸ ਦੇ ਸਹੁਰੇ ਦੀ ਸਿਹਤ ਵਿਗੜ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਦੇ ਇਲਾਜ ਵਿੱਚ ਪੈਸਾ ਪਾਣੀ ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵਹਾਉਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਵੀ ਉਹ ਨਹੀਂ ਬਚ ਪਾਉਂਦਾ। ਫਿਰ ਸਰਪੰਚੀ ਦੀਆਂ ਚੋਣਾਂ ਵੇਲੇ ਉਹ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਖਰਚਾ ਕਰਕੇ ਵੀ ਚੋਣ ਹਾਰ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਤਰਨ ਦੀ ਮਾੜੀ ਸੰਗਤ ਉਸ ਨੂੰ ਨਸ਼ਈ ਕਰ ਦਿੰਦੀ ਹੈ। ਹੌਲੀ-ਹੌਲੀ ਸਰਦਾਰੀ ਖੁਰਨ ਲੱਗਦੀ ਹੈ। ਅੰਤ ਤਰਨ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਕਹਾਣੀ ਦੀ ਨਾਇਕਾ ਘਰ ਦੀ ਮਾੜੀ ਆਰਥਿਕਤਾ ਨੂੰ ਬਦਲਣ ਲਈ ਆਂਗਣਵਾੜੀ ਵਰਕਰ ਬਣਨ ਦੀ ਤਿਆਰੀ ਕਰ ਲੈਂਦੀ ਹੈ।

ਇਸ ਕਹਾਣੀ ਰਾਹੀਂ ਇਹ ਸੁਨੇਹਾ ਲਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਕੁੜੀਆਂ ਲਈ ਵੀ ਪੜ੍ਹਾਈ ਉੱਨੀ ਹੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ, ਜਿੰਨੀ ਕਿ ਮੁੰਡਿਆਂ ਲਈ ਹੈ।

ਗਾਂ! ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਨਾਲ ਗਾਂ- ਕਹਾਣੀ ਮਰਦ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸਮਾਜ ਵਿੱਚ ਮਰਦ ਦੇ ਮਨ ਵਿੱਚ ਕੁੜੀਆਂ, ਔਰਤਾਂ ਪ੍ਰਤੀ ਸੰਵੇਦਨਹੀਣਤਾ ਵਾਲੀ ਮੰਦੀ ਭਾਵਨਾ ਨੂੰ ਦਰਸਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਜਿੱਥੇ ਸਮਾਜ ਵਿਚਲੇ ਕੁਝ ਮਰਦ ਹਰੇਕ ਔਰਤ ਨੂੰ ਵਰਤੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਇੱਕ ਵਸਤੂ ਸਮਝਦੇ ਹਨ।

ਕਹਾਣੀ ਦੇ ਕਥਾ ਵਸਤੂ ਵਿੱਚ ਮਿਸਟਰ ਅਗਰਵਾਲ ਦਫ਼ਤਰ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਕਰਦੀ ਕਲਰਕ ਕੁੜੀ ਨੀਰੂ ਨੂੰ ਆਪਣੀਆਂ ਹਾਥੜੀਆਂ ਲਿੰਗ ਲਾਲਸਾਵਾਂ ਦੀ ਪੂਰਤੀ ਲਈ ਇੱਕ ਵਸਤੂ ਸਮਝ ਉਸ ਨੂੰ ਹਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਆਪਣੇ ਜਾਲ ਵਿੱਚ ਫਸਾਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਪਰੰਤੂ ਸਫਲ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ।

ਕਹਾਣੀ ਦੀ ਨਾਇਕਾ ਮਮਤਾ ਦੋਚਿੱਤੀ ਵਿੱਚ ਪਈ ਹੋਈ ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਨੀਰੂ ਦਾ ਸਾਥ ਦੇਣ ਲਈ ਤਿਆਰ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

ਟੁੱਕੇ ਅੰਗ- ਕਹਾਣੀ ਵਿਚਲੀ ਬੰਸੇ ਦੇ ਨੌ ਸਾਲਾ ਪੁੱਤ ਦੀ ਇੱਕ ਬਾਗ ਸਰਪੰਚ ਦੇ ਘਰ ਟੋਕਾ ਕਰਾਉਂਦੇ ਦੀ ਟੁੱਕੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਬਹੁਤ ਬਾਂਝੀਂ ਭੱਜ ਨੱਠ ਕਰਨ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਵੀ ਉਹ ਨਹੀਂ ਜੁੜਦੀ। ਫਿਰ ਜਦੋਂ ਉਸ ਦੇ ਪਤੀ ਦੀ ਵਧੇਰੇ ਸ਼ਰਾਬ ਪੀਣ ਕਾਰਨ ਮੌਤ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਬੰਸੇ ਨੂੰ ਮਹਿਸੂਸ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਉਸ ਦਾ ਕੋਈ ਅੰਗ ਦੂਜੀ ਵਾਰੀ ਟੁੱਕਿਆ ਗਿਆ ਹੋਵੇ।

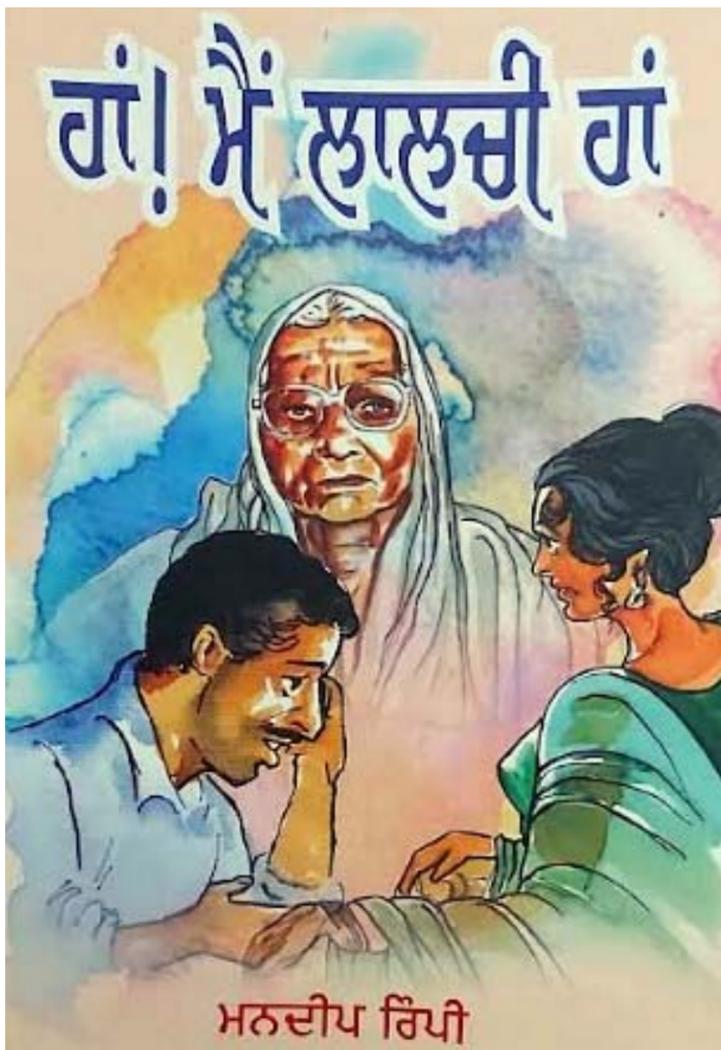
ਮਾਂ ਦਾ ਮਾਸਟਰ ਪੁੱਤ- ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਨਾਕਸ ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਬੰਧ ਦੇ ਪਾਜ ਉਧੇੜਦੀ ਕਹਾਣੀ ਹੈ। ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਰਾਜਸੀ ਲੀਡਰ, ਅਫ਼ਸਰਸ਼ਾਹੀ, ਬਿਊਰੋਕ੍ਰੇਟ ਮਿਲ ਕੇ ਜਨ ਸਧਾਰਨ ਦੀਆਂ ਅੱਖੀਂ ਘੱਟਾ ਪਾਉਣ ਲਈ ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਬੰਧ ਲਈ ਅਜਿਹੇ ਪ੍ਰਪੰਚ ਰਚਦੀਆਂ ਹਨ ਕਿ ਪੜ੍ਹੀ ਲਿਖੀ ਨੌਜਵਾਨ ਪੀੜ੍ਹੀ ਦਾ ਰੱਜ ਕੇ ਸ਼ੋਸ਼ਣ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਅਫ਼ਸਰਸ਼ਾਹੀ ਵੱਲੋਂ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਸਕੂਲਾਂ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਰਹਿ ਗਏ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਸਕੂਲਾਂ ਵਿੱਚ ਲਿਆਉਣ ਲਈ ਈ ਜੀ ਐੱਸ ਵਲੰਟੀਅਰਜ਼ ਦੀ ਬਿਲਕੁਲ ਆਰਜ਼ੀ ਤੌਰ @ਤੇ ਕੋਵਲ ਇੱਕ ਹਜ਼ਾਰ ਰੁਪਏ ਪ੍ਰਤੀ ਮਹੀਨਾ ਨਿਗੂਣੇ ਮਾਨ ਭੱਤੇ @ਤੇ ਭਰਤੀ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਇੰਨੀ ਨਿਗੂਣੀ ਰਾਸ਼ੀ ਹੈ ਕਿ ਈ ਜੀ ਐੱਸ ਵਲੰਟੀਅਰ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰ ਦੀਆਂ ਰੋਟੀ ਟੁੱਕ ਦੀਆਂ ਲੋੜਾਂ ਵੀ ਪੂਰੀਆਂ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀ। ਉਸ ਦੇ ਬੱਚਿਆਂ ਦੀ ਪੜ੍ਹਾਈ, ਰਿਸ਼ਤੇ ਨਾਤਿਆਂ ਵਿੱਚ ਆਉਂਦੇ ਦੁੱਖ ਸੁੱਖ, ਅਚਾਨਕ ਆਈ ਬਿਮਾਰੀ ਦਾ ਤਾਂ ਕੀ ਇਲਾਜ ਹੋਣਾ ਹੈ। ਕਹਾਣੀ ਦੇ ਕਥਾ ਵਸਤੂ ਵਿੱਚ ਹਰਨੇਕ ਘਰ ਦੀਆਂ ਤੰਗੀਆਂ ਤਰਸ਼ੀਆਂ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਥੀ ਏ ਪਾਸ ਕਰ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਈ ਜੀ ਐੱਸ ਵਲੰਟੀਅਰ ਦੇ ਤੌਰ @ਤੇ ਆਰਜ਼ੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਹੋਣ ਉਪਰੰਤ ਮਿਲਦੇ ਨਿਗੂਣੇ ਮਾਨ ਭੱਤੇ ਕਾਰਨ ਉਹ ਆਪਣੀ ਡਿਊਟੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਭੱਠੇ @ਤੇ ਇੱਟਾਂ ਪੱਥਣ ਲਈ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਉਸ ਦਾ ਇਹ ਕਾਰਜ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸੱਤਾਧਾਰੀਆਂ

ਅਤੇ ਧਨ ਕੁਬੇਰਾਂ ਦਾ ਮੂੰਹ ਚਿੜ੍ਹਾਉਂਦਾ ਹੈ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਸਿੱਖਿਅਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਨੂੰ ਨਿਗੂਣਾ ਮਾਨ ਭੱਤਾ ਦੇਣਾ ਤੈਹਿ ਕੀਤਾ ਹੈ।

ਅੱਖਾਂ ਮੇਰੀਆਂ ਨੀਵੀਆਂ!... ਕਿਉਂ? ਕਹਾਣੀ ਲੜਕੀਆਂ, ਔਰਤਾਂ ਨੂੰ ਸਿਰ ਉੱਚਾ ਕਰਕੇ ਸਵੈਮਾਣ ਨਾਲ ਜੀਉਣ ਦਾ ਸੁਨੇਹਾ ਦਿੰਦੀ ਹੈ। ਕਹਾਣੀ ਦੇ ਕਥਾ ਵਸਤੂ ਵਿੱਚ ਨਾਇਕਾ ਦਮਨ ਆਪਣੀ ਸਹੇਲੀ ਦੀ ਮੱਦਦ ਕਰਕੇ ਉਸ ਨੂੰ ਮਾਨਸਿਕ, ਸਰੀਰਕ ਤੌਰ @ਤੇ ਪ੍ਰੇਸ਼ਾਨ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਕਲਰਕ ਦੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਕਰਨ ਲਈ ਤਿਆਰ ਕਰ ਲੈਂਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ

ਨਾਲ ਹੀ ਉਹ ਆਪਣੇ ਸਵੈ-ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਨੂੰ ਜਗਾਉਂਦੀ ਹੋਈ ਪੁਲਿਸ ਵਿਭਾਗ ਵਿੱਚ ਨੌਕਰੀ ਕਰਦੇ ਚਾਚੇ ਨੂੰ ਫ਼ੋਨ ਕਰਕੇ ਦੱਸ ਦਿੰਦੀ ਹੈ, ਕਿ ਇੱਕ ਘਟੀਆ ਪ੍ਰਵਿਰਤੀ ਵਾਲਾ ਮਨੁੱਖ ਉਸ ਨੂੰ ਵਾਰ ਵਾਰ ਫ਼ੋਨ ਕਰਕੇ ਪ੍ਰੇਸ਼ਾਨ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਮੈਂ ਜਸਪਾਲ ਨਹੀਂ- ਕਹਾਣੀ ਵਿੱਚ ਕਹਾਣੀਕਾਰਾ ਨੇ ਸਮਾਜ ਦੇ ਤੀਜੇ ਲਿੰਗ ਖੁਸਰਿਆਂ ਦੇ ਜੀਵਨ ਸੰਬੰਧੀ ਸੰਖੇਪ ਵਿੱਚ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੇਣ ਦਾ ਵਧੀਆ ਉਪਰਾਲਾ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਕਹਾਣੀ ਵਿਚਲਾ ਪਾਤਰ ਜਸਪਾਲ, ਮੁੱਢ ਤੋਂ ਹੀ ਨੱਚਣ, ਕੁੱਦਣ ਦਾ ਸ਼ੌਕ ਰੱਖਣ ਕਰਕੇ ਆਪਣੇ ਪਰਿਵਾਰਕ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੇ ਵਿਰੋਧ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਰਾਸ ਲੀਲਾ ਵਿੱਚ ਰਾਧਾ ਦਾ ਕਿਰਦਾਰ ਨਿਭਾਉਂਦਿਆਂ ਨੱਚਦਾ ਟੱਪਦਾ ਹੈ। ਇਕ ਤੋਂ ਦੂਜੀ ਥਾਂ ਭਟਕਦਾ ਹੋਇਆ ਉਹ ਹੌਲੀ ਹੌਲੀ ਖੁਸਰਿਆਂ ਦੀ ਟੋਲੀ ਵਿੱਚ ਆ ਰਲਦਾ ਹੈ। ਪਰੰਤੂ ਕਿਸੇ ਦੋਖੀ ਵੱਲੋਂ ਉਸ ਦਾ ਭੇਤ ਖੋਲ੍ਹ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਉਹ ਖੁਸਰਾ ਨਹੀਂ, ਸਗੋਂ ਪੂਰਾ ਸੂਰਾ ਮਰਦ ਹੈ। ਜਿਸ ਕਰਕੇ ਉਸ ਨੂੰ ਧੋਖੇ ਨਾਲ ਬੇਹੋਸ਼ ਕਰਕੇ ਹਸਪਤਾਲ ਵਿੱਚ ਉਸ ਦਾ ਆਪ੍ਰੇਸ਼ਨ ਕਰਵਾ ਕੇ ਉਸ ਦੇ ਮਰਦਾਨਗੀ ਦੇ ਚਿੰਨ੍ਹ ਨੂੰ ਖ਼ਤਮ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਜਿਸ ਕਰਕੇ ਪਾਠਕ ਦੀ ਹਮਦਰਦੀ ਜਸਪਾਲ ਤੋਂ ਰਾਧਾ ਬਣੇ ਨਾਲ ਜੁੜ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

ਜੁਬਾਨ ਕਹਾਣੀ ਵਿੱਚ ਮਨਦੀਪ ਨੇ ਤਥਾ ਕਥਿਤ ਅਖੌਤੀ ਮਰਦ ਸਮਾਜ ਵੱਲੋਂ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੇ ਔਰਤ ਦੇ ਕਿਰਦਾਰ ਦੇ ਬਿਲਕੁਲ ਉਲਟ ਉਸ ਨੂੰ ਜੁਬਾਨ ਦੀ ਧਨੀ ਦਰਸਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਆਮ ਤੌਰ @ਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਸਮਾਜ ਵਿੱਚ ਔਰਤ ਦੀ ਜੁਬਾਨ ਨੂੰ ਬਹੁਤੀ ਅਹਿਮੀਅਤ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ। ਪਰੰਤੂ ਕਹਾਣੀ ਦੇ ਕਥਾ ਵਸਤੂ ਵਿੱਚ ਕਹਾਣੀ ਦੀ ਨਾਇਕਾ ਬਲਵੀਰੋ ਸ਼ਾਹੂਕਾਰ ਦਾ ਕਰਜ਼ਾ ਲਾਹੁਣ ਲਈ ਆਪਣੀ ਮੱਝ ਵੇਚਣ ਦਾ ਜਿਗਰਾ ਕਰਦੀ ਦਿਖਾਈ ਗਈ ਹੈ। ਉਹ ਪਾਲੀ ਦੀ ਭੈਣ ਨਾਲ ਪੰਜਾਹ ਹਜ਼ਾਰ ਰੁਪਏ ਵਿੱਚ ਮੱਝ ਦਾ ਮੁੱਲ ਤੈਹਿ ਕਰ ਲੈਂਦੀ ਹੈ। ਭਾਵੇਂ ਹਰਬੰਸ ਸਿਹੂ ਮੱਝ ਦੀ ਕੀਮਤ ਵੱਧ ਦੇਣ ਦਾ ਲਾਲਚ ਦੇ ਕੇ ਬਲਵੀਰੋ ਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਕੀਤਾ ਸੌਦਾ ਮੁੱਕਰ ਜਾਣ ਲਈ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ। ਪਰੰਤੂ ਬਲਵੀਰੋ ਉਸ ਨੂੰ ਕੋਰਾ ਜਵਾਬ ਦੇ ਕੇ ਪੁੱਠਾ ਮੌੜ ਦਿੰਦੀ ਹੈ। ਉਹ ਕਿੱਲੇ ਨਾਲੋਂ ਮੱਝ ਦਾ ਸੰਗਲ ਖੋਲ੍ਹ ਕੇ ਪਾਲੀ ਦੀ ਭੈਣ ਦੇ ਹੱਥ ਫੜਾ ਦਿੰਦੀ ਹੈ।

ਗਾਂ! ਮੈਂ ਲਾਲਚੀ ਗਾਂ! ਕਹਾਣੀ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਪੜ੍ਹੀ ਲਿਖੀ ਅਧਿਆਪਕਾ ਲੱਗੀ ਵਿਆਹੁਤਾ ਔਰਤ ਦੇ ਸੰਘਰਸ਼ਮਈ

ਜੀਵਨ ਨੂੰ ਬੜੀ ਸ਼ਿੱਦਤ ਨਾਲ ਚਿੱਤਰਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਕਹਾਣੀ ਵਿਚਲੀ ਨੀਰੂ ਅਧਿਆਪਕਾ ਲੱਗੀ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਆਪਣੀ ਸਰਕਾਰੀ ਡਿਊਟੀ ਅਤੇ ਘਰ ਨੂੰ ਸੰਭਾਲਣ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਨੂੰ ਬੜੀ ਸਿਆਣਪ ਨਾਲ ਨਿਭਾਉਂਦੀ ਹੈ। ਪਰੰਤੂ ਕਲਰਕ ਲੱਗੇ ਉਸ ਦੇ ਸ਼ਰਾਬੀ ਪਤੀ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਪਤਨੀ ਦੀ ਦਿਨ ਰਾਤ ਦੀ ਸਖ਼ਤ ਘਾਲਣਾ ਦਿਖਾਈ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦੀ। ਉਸ ਦੀ, ਉਸ ਨਾਲ ਕੋਈ ਹਮਦਰਦੀ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਸਗੋਂ ਉਹ ਆਪਣੀ ਮਾਂ ਦੇ ਪਿੱਛੇ ਲੱਗ ਕੇ ਉਸ ਨੂੰ ਬੁਰਾ ਭਲਾ ਬੋਲਦਾ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਨੀਰੂ ਆਪਣੀ ਅੱਠ ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਧੀ ਦੇ ਭਵਿੱਖ ਦੀ ਚਿੰਤਾ ਕਰਦੀ ਹੋਈ ਉਸ ਦੇ ਨਾਂ @ਤੇ ਪੀ ਪੀ ਐੱਫ਼ ਅਤੇ ਇੱਕ ਦੋ ਹੋਰ ਬੱਚਤ ਸਕੀਮਾਂ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਵਾ ਲੈਂਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਉਸ ਦੇ ਪਤੀ ਨੂੰ ਉਸ ਦਾ ਇਹ ਵਿਵਹਾਰ ਫੁੱਟੀ ਅੱਖ ਨਹੀਂ ਭਾਉਂਦਾ। ਮਾਂ ਦਾ ਚੱਕਿਆ ਚਕਾਇਆ ਉਹ ਆਪਣੀ ਪਤਨੀ ਬਾਰੇ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ -

ਏਹੇ ਤਾਂ ਹੈ ਈ ਐਦਾਂ ਦੀ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਖ਼ਾਨਦਾਨ ਵੀ ਐਦਾਂ ਦਾ। ਇਹ ਤਾਂ ਸਿਰੇ ਦੀ ਲਾਲਚੀ ਐ। ਰਿਸ਼ਤਿਆਂ ਦਾ ਇਹਨੂੰ ਕੀ ਪਤਾ? -

ਨੀਰੂ ਦੇ ਪਤੀ ਵੱਲੋਂ ਕਹੇ ਸ਼ਬਦ ਉਸ ਨੂੰ ਸਾਰੀ ਰਾਤ ਸੌਣ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦੇ। ਉਹ ਸਾਰੀ ਰਾਤ ਪਾਸੇ ਮਾਰਦੀ ਹੋਈ @ਲਾਲਚੀ@ ਸ਼ਬਦ ਦੇ ਅਰਥ ਲੱਭਦੀ ਰਹੀ।

ਗੁਣ ਮੈਂ ਬਿਲਕੁਲ ਠੀਕ ਗਾਂ- ਕਹਾਣੀ ਵਿੱਚ ਇਹ ਦਰਸਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਸਾਡੀ ਹਉਮੈਂ ਹੀ ਸਾਡੇ ਘਰਾਂ ਵਿੱਚ ਸੁੱਖ ਸ਼ਾਂਤੀ ਨਹੀਂ ਹੋਣ ਦਿੰਦੀ। ਕਹਾਣੀ ਦੀ ਪਾਤਰ ਬਲੀ ਆਪਣੀ ਨੌਕਰੀ ਕਰਦੀ ਨੂੰਹ ਨਾਲ ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਵਿਹਾਰ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦਾ ਵਿਹਾਰ ਉਹਦੀ ਸੱਸ ਉਹਦੇ ਨਾਲ ਕਰਦੀ ਰਹੀ ਸੀ। ਪਰੰਤੂ ਇਸ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਬਲੀ ਦੀ ਨੂੰਹ ਪੜ੍ਹੀ ਲਿਖੀ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਆਪਣੇ ਹਿਰਦੇ ਵਿੱਚ ਆਪਣੀ ਸੱਸ ਪ੍ਰਤੀ ਵਧੀਆ ਅਤੇ ਕੋਮਲ ਭਾਵ ਰੱਖਦੀ ਹੈ। ਇਕ ਸ਼ਾਮ ਜਦੋਂ ਉਹ ਆਪਣੀ ਡਿਊਟੀ ਕਰਕੇ ਵਾਪਸ ਆਪਣੇ ਘਰ ਪੁੱਜਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਉਹ ਆਪਣੀ ਧੀ ਤੋਂ ਇੱਕ ਗਿਲਾਸ ਪਾਣੀ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਪਰੰਤੂ ਧੀ ਦੀ ਥਾਂ ਜਦੋਂ ਉਹਦੀ ਸੱਸ ਉਹਦੇ ਲਈ ਪਾਣੀ ਦਾ ਗਿਲਾਸ ਲੈ ਕੇ ਆਉਂਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਉਹ ਬਿਨਾਂ ਅੱਖਾਂ ਖੋਲ੍ਹਿਆਂ ਪੁੱਛਦੀ ਹੈ -

ਮੰਮੀ, ਠੀਕ ਰਹੇ ਅੱਜ? ਰੋਟੀ ਖਾ ਲਈ ਮੰਮੀ ਜੀ ਨੇ? -

ਆਪਣੀ ਨੂੰਹ ਦੇ ਹਿਰਦੇ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਲਈ ਇੰਨਾਂ ਸਨੇਹ, ਪਿਆਰ, ਮੋਹ ਵੇਖ ਕੇ ਉਹਦੀ ਸੱਸ ਦੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਵਿੱਚ ਹੰਝੂ ਆ ਜਾਂਦੇ ਹਨ।

ਮੇਰੇ ਆਪਣੇ- ਕਹਾਣੀ ਸਕੂਲਾਂ ਕਾਲਜਾਂ ਵਿੱਚ ਪੜ੍ਹਦੀਆਂ ਕੁੜੀਆਂ ਨੂੰ ਸਿੱਖਿਆ ਦਿੰਦੀ ਇੱਕ ਖ਼ੂਬਸੂਰਤ ਕਹਾਣੀ ਹੈ। ਕੁੜੀਆਂ ਅਤੇ ਔਰਤਾਂ ਕੁਦਰਤੀ ਤੌਰ @ਤੇ ਕੋਮਲ ਭਾਵੀ ਰੁਚੀਆਂ ਦੀਆਂ ਧਾਰਨੀ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ। ਜਦੋਂ ਵੀ ਕੋਈ ਮੁੰਡਾ ਜਾਂ ਪੁਰਸ਼ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਆਪਣੇ ਮਨ ਵਿੱਚ ਹਮਦਰਦੀ, ਸਤਿਕਾਰ, ਸੇਵਾ, ਕੋਮਲਤਾ ਦੇ ਭਾਵ ਰੱਖਦਾ ਹੈ। ਜਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਕੋਈ ਵੀ ਛੋਟੀ ਤੋਂ ਛੋਟੀ ਤਿਆਗ ਦੀ ਭਾਵਨਾ ਰੱਖਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਉਸ ਵੱਲ ਸਹਿਜ ਸੁਭਾਅ ਝੁਕਾਅ, ਲਗਾਵ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਅੱਗੇ ਚੱਲ ਕੇ ਪਿਆਰ ਵਿੱਚ ਬਦਲ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਪਰੰਤੂ ਕੁਝ ਸ਼ਰਾਰਤੀ ਅਤੇ ਚਾਲੂ ਕਿਸਮ ਦੇ ਮੁੰਡੇ ਜਾਂ ਪੁਰਸ਼ ਕੁੜੀਆਂ ਦੀ ਇਸ ਕਮਜ਼ੋਰੀ ਦਾ ਲਾਭ ਉਠਾ ਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਬਲੈਕਮੇਲ ਕਰਨ ਲੱਗ ਜਾਂਦੇ ਹਨ।

ਕਹਾਣੀ ਦੇ ਕਥਾ ਵਸਤੂ ਵਿੱਚ ਕਹਾਣੀ ਦੀ ਨਾਇਕਾ ਬੱਸ ਵਿੱਚ ਸਫ਼ਰ ਕਰਕੇ ਕਾਲਜ ਪੜ੍ਹਨ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਉਹ ਬੱਸ ਵਿੱਚ ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਸਫ਼ਰ ਕਰਦੇ ਨੌਜਵਾਨ ਨਾਲ ਭਾਵੁਕ ਸਾਂਝ ਵਿੱਚ ਜੁੜ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਜਿਹੜੀ ਹੌਲੀ-ਹੌਲੀ ਪਿਆਰ ਵਿੱਚ ਵਟ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਪਰੰਤੂ ਪਿਆਰ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਵੀ ਉਹ ਕਦੀ ਸਮਾਜਿਕ ਮਰਿਆਦਾ ਦਾ ਉਲੰਘਣ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀ।

ਪਰੰਤੂ ਉਸ ਦਾ ਪ੍ਰੇਮੀ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਕੁੜੀ ਨਾਲ ਵਿਆਹ ਕਰਵਾ ਕੇ ਵੀ ਕਹਾਣੀ ਦੀ ਨਾਇਕਾ ਨਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਵਰਗੇ ਸੰਬੰਧ ਬਣਾਈ ਰੱਖਣ ਲਈ ਬਜਿੱਦ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਨਾਇਕਾ ਨੂੰ ਪਸੰਦ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਪਾਣੀ ਸਿਰ ਉੱਪਰੋਂ ਵਹਿਣ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਹ ਸਾਰੀ ਗੱਲ ਆਪਣੀ ਮਾਂ ਨੂੰ ਦੱਸ ਕੇ ਆਪਣੇ ਮਨ @ਤੇ ਪਏ ਬੋਝ ਨੂੰ ਲਾਹ ਦਿੰਦੀ ਹੈ। ਉਹਦੀ ਮਾਂ ਸਾਰੀ ਗੱਲ ਆਪਣੇ ਪਤੀ ਨੂੰ ਦੱਸ ਦਿੰਦੀ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਉਸ ਦਾ ਪਿਉ ਉਸ ਸ਼ਰਾਰਤੀ ਅਨਸਰ ਖ਼ਿਲਾਫ਼ ਰਿਪੋਰਟ ਦਰਜ ਕਰਵਾਉਣ ਲਈ ਪੁਲਿਸ ਸਟੇਸ਼ਨ ਵੱਲ ਤੁਰ ਪੈਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਨਾਇਕਾ ਦੇ ਮਨ @ਤੇ ਪਿਆ ਸਾਰਾ ਬੋਝ ਉੱਤਰ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਕਿਉਂ ਜੋ ਉਸਦੇ ਆਪਣੇ ਉਸ ਦੇ ਨਾਲ ਖੜ੍ਹੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ।

ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਗਾਂ! ਮੈਂ ਲਾਲਚੀ ਗਾਂ- ਕਹਾਣੀ ਸੰਗ੍ਰਹਿ ਰਾਹੀਂ ਮਨਦੀਪ ਰਿੰਪੀ ਨੇ ਵਧੀਆ, ਸਿੱਖਿਆਦਾਇਕ ਅਤੇ ਸਮਾਜਿਕ ਚੇਤਨਾ ਜਗਾਉਣ ਵਾਲੀਆਂ ਕਹਾਣੀਆਂ ਦੀ ਸਿਰਜਣਾ ਕਰਕੇ ਪੰਜਾਬੀ ਕਹਾਣੀ ਸਾਹਿਤ ਵਿੱਚ ਸੋਹਣੀ ਦਸਤਕ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਮਨਦੀਪ ਦੀ ਕਥਾ ਯਾਤਰਾ ਨੇ ਅਜੇ ਅਨੰਤ ਸਫ਼ਰ ਤੈਅ ਕਰਨਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਮੈਂ ਉਸ ਦੀਆਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਕਹਾਣੀਆਂ ਦਾ ਸੁਆਗਤ ਕਰਦਾ ਹੋਇਆ ਸਕੂਲਾਂ ਕਾਲਜਾਂ ਵਿੱਚ ਪੜ੍ਹਦੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮਾਪਿਆਂ, ਅਧਿਆਪਕਾਂ, ਬੁੱਧੀਜੀਵੀਆਂ ਨੂੰ ਇਹ ਕਹਾਣੀਆਂ ਬੜੇ ਗੁਰੂ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹਨ ਦਾ ਸੱਦਾ ਦਿੰਦਾ ਹਾਂ।

ਡਾ. ਇਕਬਾਲ ਸਿੰਘ ਸਕਰੋਦੀ
ਰਿਟਾਇਰਡ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ

ਸਤਲੁਜ ਦੇ ਪਾਣੀਆਂ 'ਚ ਮਿਲੀ ਇੱਕ ਕੀਮਤੀ ਧਾਤ, ਜਾਣੋ ਇਸ ਦੇ ਕੀ ਫ਼ਾਇਦੇ ਹਨ

ਪੰਜਾਬ 'ਚ ਸਤਲੁਜ ਦਰਿਆ ਦੇ ਪਾਣੀਆਂ ਵਿੱਚ ਹਾਲ ਹੀ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਅਜਿਹੀ ਧਾਤ ਮਿਲੀ ਹੈ ਜੋ ਬਹੁਤ ਦੁਰਲੱਭ ਹੈ। ਇਲੈਕਟ੍ਰੋਨਿਕਸ ਲਈ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਮੰਨੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਇਸ ਧਾਤ ਟੈਂਟਲਮ ਨਾਲ ਕਈ ਦਿਲਚਸਪ ਕਹਾਣੀਆਂ ਵੀ ਜੁੜੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਹਨ। ਇਹ ਇੱਕ ਕੀਮਤੀ ਧਾਤ ਹੈ ਜਿਸਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਯੂਨਾਨੀ ਮਿਥਿਹਾਸ ਵਿੱਚ ਵੀ ਮਿਲਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਦੀ ਮਦਦ ਨਾਲ ਕਈ ਜੰਗਾਂ ਲੜੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ। ਜੇਕਰ ਇਹ ਧਾਤ ਕਾਫੀ ਮਾਤਰਾ ਵਿੱਚ ਪਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਇਹ ਭਾਰਤ ਨੂੰ ਇਲੈਕਟ੍ਰੋਨਿਕਸ ਉਦਯੋਗ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਅੱਗੇ ਲੈ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਹੁਣ, ਟੈਂਟਲਮ ਨਾਮ ਦੀ ਇਸ ਧਾਤ ਦੇ ਪਿੱਛੇ ਦੀ ਦਿਲਚਸਪ ਕਹਾਣੀ 'ਤੇ ਇੱਕ ਨਜ਼ਰ ਮਾਰਦੇ ਹਾਂ।

ਧਾਤ 'ਤੇ ਤੇਜ਼ਾਬ ਵੀ ਬੇਅਸਰ
ਟੈਂਟਲਮ ਇੱਕ ਅਜਿਹੀ ਧਾਤ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਤੇਜ਼ ਐਸਿਡ ਵੀ ਖੋਰ ਨਹੀਂ ਸਕਦੇ। ਨਿਓਬੀਅਮ ਅਤੇ ਟੈਂਟਲਮ ਅਕਸਰ ਕੁਦਰਤੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਕੱਠੇ ਮਿਲਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਕੋਲਟਨ ਨਾਮਕ ਮਿਸ਼ਰਤ ਬਣਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਕੋਲਟਨ ਕਾਂਗੋ ਘਾਟੀ ਵਿੱਚ ਭਰਪੂਰ ਮਾਤਰਾ ਵਿੱਚ ਪਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਤੇ ਅਨੈਤਿਕ ਮਾਈਨਿੰਗ ਕਾਰਨ ਇਹ ਅਕਸਰ ਹੀ ਵਿਵਾਦਾਂ ਦਾ ਕਾਰਨ ਬਣਦਾ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਕਾਂਗੋ ਯੁੱਧ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ। ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮਾਈਨਿੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕੋਲਟਨ ਨੂੰ ਚੀਨ 'ਚ ਵੇਚਿਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ।

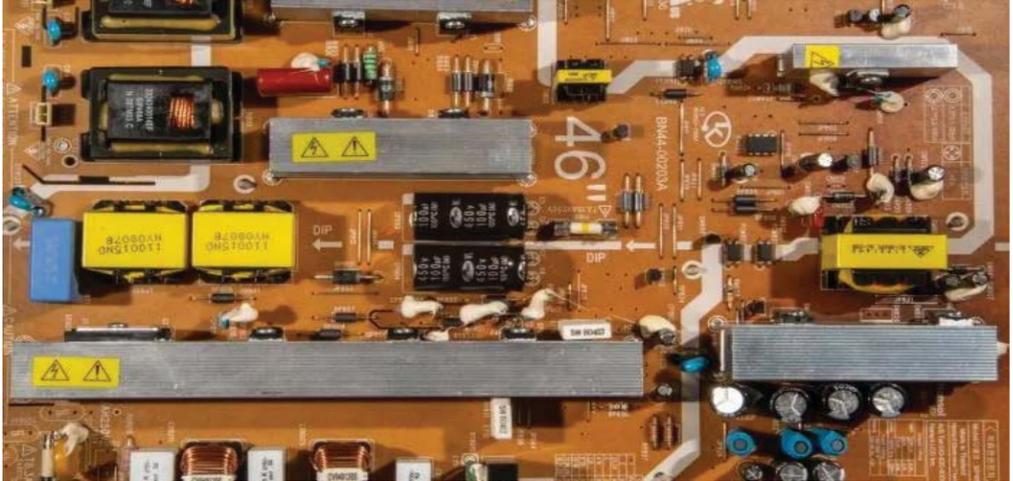
ਟੈਂਟਲਮ ਕੀ ਹੈ ?
ਆਈਆਈਟੀ ਰੋਪੜ ਦੇ ਖੋਜਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਸਤਲੁਜ ਦਰਿਆ ਵਿੱਚ ਦੁਰਲੱਭ ਧਾਤ ਦੇ ਟੈਂਟਲਮ ਦੇ ਨਿਸ਼ਾਨ ਮਿਲੇ ਹਨ। ਇਹ ਧਾਤ ਸਲੇਟੀ ਰੰਗ ਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਬਹੁਤ ਹੀ ਸਖ਼ਤ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਕੁਦਰਤੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਖਰਾਬ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਇਹ ਧਾਤ ਹਵਾ ਦੇ ਸੰਪਰਕ ਵਿੱਚ ਆਉਂਦੀ ਹੈ, ਇਹ ਇੱਕ ਸੁਰੱਖਿਆ ਆਕਸਾਈਡ ਪਰਤ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਜੰਗਾਲ ਜਾਂ ਖੋਰੇ ਤੋਂ ਇਸ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਆ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਧਾਤ ਖੁਰਦੀ ਨਹੀਂ ਇਸ ਲਈ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਵਿੱਚ ਇਸ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਪੁਲ ਤੇ ਪਾਣੀ ਦੀਆਂ ਟੈਂਕੀਆਂ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਸੀ। ਪਰ 20ਵੀਂ ਸਦੀ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂ ਤੋਂ, ਇਸ ਦੇ ਗੁਣਾ ਦੀ ਕੁਸ਼ਲਤਾ ਨਾਲ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਅਤੇ ਇਸ ਦੀ ਸਮਰੱਥਾ ਦਾ ਪੂਰਾ ਫ਼ਾਇਦਾ ਲੈ ਸਕਣ ਲਈ ਖੋਜ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਟੈਂਟਲਮ ਤੋਂ ਬਣੇ ਕੈਪੇਸੀਟਰ ਇਲੈਕਟ੍ਰਾਨਿਕ ਉਪਕਰਨਾਂ ਵਿੱਚ ਵਰਤੇ ਜਾਣ ਲੱਗੇ। ਕੈਪੇਸੀਟਰ ਬਹੁਤ ਹੀ ਮਹੀਨ ਤਾਰਾਂ ਨੂੰ ਜੋੜਨ ਲਈ ਵਰਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਛੋਟੇ ਤੋਂ ਛੋਟੇ ਯੰਤਰ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਫ਼ੋਨ, ਲੈਪਟਾਪ ਦਾ ਹਾਰਡ ਡਰਾਈਵ ਬਣਾਏ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ ਜੋ ਕਿ ਬਹੁਤ ਥੋੜ੍ਹੀ ਜਗ੍ਹਾ ਬਚਾਉਂਦੇ ਹਨ।

ਯੂਨਾਨੀ ਮਿਥਿਹਾਸ ਵਿੱਚ, ਟੈਂਟਲਸ ਇੱਕ ਬਹੁਤ ਹੀ ਅਮੀਰ ਪਰ ਦੁਸ਼ਟ ਰਾਜਾ ਸੀ। ਯੂਨਾਨੀ ਦੇਵਤਾ ਜ਼ੀਅਸ ਨੇ ਉਸ ਰਾਜੇ ਨੂੰ ਸਜ਼ਾ ਦੇਣ ਲਈ ਇੱਕ ਅਜਿਹੇ ਤਲਾਅ ਵਿੱਚ ਲਟਕਾ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਫ਼ਲਾਂ ਦੀਆਂ ਟਾਹਣੀਆਂ ਬਹੁਤ ਘੱਟ ਮੌਜੂਦ ਸਨ। ਉਸ ਦੇ ਗੱਡੇ ਗੱਡੇ ਪਾਣੀ ਵੀ ਸੀ। ਜਦੋਂ ਵੀ ਟੈਂਟਲਸ ਫਲ ਲੈਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਦਾ ਟਾਹਣੀਆਂ ਉਸ ਦੀ ਪਕੜ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਹੋ ਜਾਂਦੀਆਂ ਸਨ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਜਦੋਂ ਉਹ ਪਾਣੀ ਪੀਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਦਾ ਸੀ, ਤਾਂ ਇਹ ਘੱਟ ਜਾਂਦਾ ਸੀ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਉਸ ਲਈ ਭੁੱਖ-ਪਿਆਸ ਬੁਝਾਉਣਾ ਅਸੰਭਵ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਸੀ। ਧਾਤ ਨੂੰ ਟੈਂਟਲਮ ਦਾ ਨਾਂ ਵੀ ਇਸ ਦੇ ਉਸ ਰਾਜੇ ਵਰਗੇ ਗੁਣਾ ਕਰਕੇ ਹੀ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਮਾੜੇ ਹਾਲਾਤ ਵਿੱਚ ਵੀ ਪਾਣੀ ਵਿੱਚ ਬਚ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

ਬਿੰਦੂ 3017 ਡਿਗਰੀ ਸੈਲਸੀਅਸ ਹੈ। ਇਸੇ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਉਦਯੋਗਿਕ ਉਪਯੋਗਾਂ ਲਈ ਢੁਕਵਾਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸਦੀ ਵਰਤੋਂ ਰਸਾਇਣਕ ਪਲਾਂਟਾਂ, ਪ੍ਰਮਾਣੂ ਊਰਜਾ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟਾਂ, ਹਵਾਈ ਉਪਕਰਣਾਂ ਅਤੇ ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਮਿਜ਼ਾਈਲਾਂ ਵਿੱਚ ਵੀ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਕਈ ਵਾਰ ਮਹਿੰਗੇ ਪਲੈਟੀਨਮ ਦੇ ਬਦਲ ਵਜੋਂ ਵਰਤਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਦਾ ਖੋਰ ਰੋਧਕ ਤੱਤ ਇਸ ਨੂੰ ਮੈਡੀਕਲ ਇਮਪਲਾਂਟ ਵਿੱਚ ਵਰਤੋਂਯੋਗ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਹਿਪ ਰਿਪਲੇਸਮੈਂਟ ਸਮੇਂ ਵੀ ਇਸ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

ਟੈਂਟਲਮ ਦੀ ਖੋਜ
1802 ਵਿੱਚ, ਸਵੀਡਿਸ਼ ਕੈਮਿਸਟ ਐਂਡਰਸ ਗੁਸਤਾਫ ਏਕੇਬਰਗ ਨੇ ਇਸ ਧਾਤ ਦੀ ਖੋਜ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਸ਼ੁਰੂ ਵਿੱਚ, ਇਸਨੂੰ ਇੱਕ ਨਵੇਂ ਤੱਤ ਵਜੋਂ ਵਿਆਪਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਵੀਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਮਾਹਰ ਇਸ ਨੂੰ ਨਿਓਬੀਅਮ ਦਾ ਇੱਕ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹਿੱਸਾ ਮੰਨਦੇ ਹਨ ਜੋ ਕਿ ਟੈਂਟਲਮ ਵਰਗਾ ਦਿਖਾਈ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਕੀ ਤੁਸੀਂ ਜਾਣਦੇ ਹੋ ਕਿ ਇਸ ਧਾਤ ਦਾ ਨਾਮ ਕਿਵੇਂ ਪਿਆ ?

ਟੈਂਟਲਮ ਦੀ ਵਰਤੋਂ
ਇਤਿਹਾਸ ਦੇ ਪੱਖ ਤੋਂ ਟੈਂਟਲਮ ਦੀ ਅਹਿਮੀਅਤ ਸਮਝਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਸ ਦੀ ਅਸਲ ਵਰਤੋਂ ਬਾਰੇ ਜਾਣਦੇ ਹਾਂ। ਟੈਂਟਲਮ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੈਪੇਸੀਟਰ ਦੇ ਉਤਪਾਦਨ ਵਿੱਚ ਵਿਆਪਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਜੋ ਇਲੈਕਟ੍ਰਾਨਿਕ ਉਪਕਰਣਾਂ ਦਾ ਇੱਕ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹਿੱਸਾ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਟੈਂਟਲਮ ਤੋਂ ਬਣੇ ਇਹ ਕੈਪੇਸੀਟਰ, ਹੋਰ ਧਾਤਾਂ ਤੋਂ ਬਣੇ ਕੈਪੇਸੀਟਰਾਂ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਵਧੇਰੇ ਊਰਜਾ ਵਾਲੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਛੋਟੇ ਇਲੈਕਟ੍ਰਾਨਿਕ ਉਪਕਰਣਾਂ ਨੂੰ ਬਿਹਤਰੀਨ ਬਣਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਟੈਂਟਲਮ ਦੀ ਇੱਕ ਵਿਲੱਖਣ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾ ਹੈ ਇਸ ਦਾ ਉੱਚ ਪਿਘਲਣ ਵਾਲਾ

ਕੈਨੇਡਾ: ਸਟੱਡੀ ਵੀਜ਼ੇ ਉੱਤੇ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੀ ਇਸ ਸੂਬੇ ਨੇ ਵਧਾਈ ਚਿੰਤਾ

ਕੈਨੇਡਾ ਦਾ ਸੂਬਾ ਕਿਊਬੈਕ ਇੱਕ ਯੋਜਨਾ ਪੇਸ਼ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ ਜੋ ਟਿਊਸ਼ਨ ਫੀਸਾਂ ਵਿੱਚ ਵਾਧਾ ਕਰੇਗਾ ਅਤੇ ਇਸ ਸੂਬੇ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਦੇ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਲਈ ਫ੍ਰੈਂਚ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਮਹਾਰਤ ਹੋਣ ਨੂੰ ਲਾਜ਼ਮੀ ਕਰੇਗਾ। ਇਸ ਯੋਜਨਾ ਉੱਤੇ ਕਿਊਬੈਕ ਦੀਆਂ ਤਿੰਨ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ-ਭਾਸ਼ਾ ਦੀਆਂ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀਆਂ ਨੇ ਇਤਰਾਜ਼ ਜ਼ਾਹਿਰ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਇਹ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀਆਂ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ ਕਿ ਤਬਦੀਲੀਆਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਰੁੱਧ 'ਨਿਸ਼ਾਨੇ ਤਹਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹਮਲਾ ਹਨ। ਕਿਊਬੈਕ ਨੇ ਬਚਾਅ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਯੋਜਨਾ ਫ੍ਰੈਂਚ ਭਾਸ਼ਾ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਰੱਖਣ ਵਿੱਚ ਮਦਦ ਕਰੇਗੀ। ਬਦਲਾਅ ਅਗਲੇ ਸਾਲ ਤੋਂ ਲਾਗੂ ਹੋਣਗੇ। ਸਾਲਾਨਾ ਟਿਊਸ਼ਨ ਫੀਸ ਵਿੱਚ ਵਾਧਾ, ਫ੍ਰੈਂਚ ਭਾਸ਼ਾ ਉੱਤੇ ਜ਼ੋਰ ਵੀਰਵਾਰ ਨੂੰ ਛਪੇ ਇੱਕ ਪੱਤਰ ਵਿੱਚ ਕਿਊਬੈਕ ਦੇ ਉੱਚ ਸਿੱਖਿਆ

ਮੰਤਰੀ ਪਾਸਕੋਲ ਡੇਰੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸੂਬੇ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਦੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਲਈ ਸਾਲਾਨਾ ਟਿਊਸ਼ਨ ਫੀਸ 9,000 ਡਾਲਰ ਤੋਂ ਵੱਧ ਕੇ 12,000 ਹੋ ਜਾਵੇਗੀ। 33% ਵਾਧਾ ਉਸ ਵਾਧੇ ਤੋਂ ਛੋਟਾ ਹੈ ਜੋ ਕਿਊਬੈਕ ਨੇ ਅਕਤੂਬਰ ਵਿੱਚ ਮਤਾ ਰੱਖਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਬਾਕੀ ਕੈਨੇਡਾ ਦੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਲਈ ਟਿਊਸ਼ਨ ਫੀਸਾਂ ਨੂੰ ਦੁੱਗਣਾ ਕਰਨਾ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਕਿਊਬੈਕ ਵਿੱਚ ਘਰੇਲੂ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਲਈ ਐਂਸਟ ਟਿਊਸ਼ਨ ਫੀਸ ਲਗਭਗ 6,500 ਡਾਲਰ ਹੈ। ਸੂਬੇ ਨੂੰ ਇਹ ਵੀ ਲੱਝ ਹੋਵੇਗੀ ਕਿ ਕਿਊਬੈਕ ਤੋਂ ਬਾਹਰਲੇ 80% ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਗ੍ਰੈਜੂਏਟ ਹੋਣ ਤੱਕ ਫ੍ਰੈਂਚ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰਲੇ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚ ਜਾਣ ਅਤੇ ਜੇ ਇਹ ਟੀਚਾ ਪੂਰਾ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਤਾਂ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀਆਂ ਨੂੰ ਵਿੱਤੀ ਜੁਰਮਾਨੇ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨਾ ਪਵੇਗਾ। ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀਆਂ

ਵੱਲੋਂ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੀਆਂ ਫੀਸਾਂ ਦਾ ਇੱਕ ਵੱਡਾ ਹਿੱਸਾ ਆਪਣੇ ਸੰਚਾਲਨ ਬਜਟ ਦੀ ਥਾਂ ਸਿੱਧੇ ਸੂਬੇ ਵਿੱਚ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਹ ਫੰਡ ਫਿਰ ਫ੍ਰੈਂਚ ਬੋਲਣ ਵਾਲੀਆਂ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀਆਂ ਨੂੰ ਮੁੜ ਵੰਡੇ ਜਾਣਗੇ। ਪੱਤਰ ਵਿੱਚ ਮੰਤਰੀ ਪਾਸਕੋਲ ਡੇਰੀ ਨੇ ਕਿਊਬੈਕ ਦੀਆਂ ਤਿੰਨ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ-ਭਾਸ਼ਾ ਦੀਆਂ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀਆਂ - ਮਾਂਟਰੀਅਲ ਵਿੱਚ ਮੈਕਗਿਲ ਤੇ ਕੋਨਕੋਰਡੀਆ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਅਤੇ ਸ਼ੇਰਬੁਰਕ ਵਿੱਚ ਬਿਸ਼ਪ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਇਹ ਤਬਦੀਲੀਆਂ ਸੂਬੇ ਵਿੱਚ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਅਤੇ ਫਰਾਂਸੀਸੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਫੰਡਿੰਗ ਨੂੰ ਸੰਤੁਲਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਸ ਦਾ ਮਤਲਬ ਇਹ ਵੀ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਕਿਊਬੈਕ ਬਾਕੀ ਕੈਨੇਡਾ ਦੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਸਬਸਿਡੀ ਦੇਣ ਲਈ ਘੱਟ ਪੈਸਾ ਖਰਚ ਕਰੇਗਾ ਅਤੇ ਫ੍ਰੈਂਚ ਭਾਸ਼ਾ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਰੱਖਣ ਵਿੱਚ ਮਦਦ ਕਰੇਗਾ।

'ਨਿਸ਼ਾਨੇ ਤਹਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹਮਲਾ'
ਮੈਕਗਿਲ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਦੀਪ ਸੈਣੀ ਨੇ ਇਸ ਯੋਜਨਾ ਨੂੰ ਕਿਊਬੈਕ ਦੀਆਂ ਤਿੰਨ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦੀਆਂ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀਆਂ ਵਿਰੁੱਧ 'ਨਿਸ਼ਾਨੇ ਤਹਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹਮਲਾ' ਕਰਾਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਅਸੰਗਤ ਸੀ ਅਤੇ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨਾਂ ਤੇ ਭਾਵਨਾਵਾਂ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਸੀ, ਨਾ ਕਿ ਸਬੂਤ ਅਧਾਰਤ ਫੈਸਲੇ ਉੱਤੇ। ਸੈਣੀ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਨੇ ਕਿਊਬੈਕ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਕੋਈ ਹੋਰ ਕੋਪਸ ਖੋਲ੍ਹਣ ਜਾਂ ਸੰਭਾਵੀ ਮੁਕੱਦਮਾ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਕੋਨਕੋਰਡੀਆ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਗ੍ਰਾਹਮ ਕੋਰ ਨੇ ਮਾਂਟਰੀਅਲ ਗਜ਼ਟ ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਮੰਨਣਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਯੋਜਨਾ ਨਾਲ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਕਮੀ ਆਵੇਗੀ ਅਤੇ ਕਿਊਬੈਕ ਦੀ ਸਾਖ ਨੂੰ ਨੁਕਸਾਨ ਹੋਵੇਗਾ। ਦੋਵਾਂ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀਆਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਲਗਭਗ 20% ਘੱਟ ਹਨ ਅਤੇ ਤਬਦੀਲੀਆਂ ਕਾਰਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਾਲਾਨਾ 150 ਮਿਲੀਅਨ ਕੈਨੇਡੀਅਨ ਡਾਲਰਾਂ ਦਾ ਖਰਚਾ ਆ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਮੈਕਗਿਲ

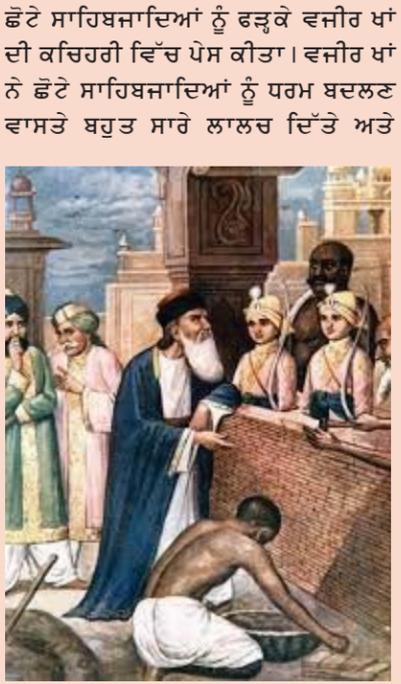
ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ 700 ਨੌਕਰੀਆਂ ਤੱਕ ਵਿੱਚ ਕਟੌਤੀ ਕਰਨੀ ਪੈ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਕਿਊਬੈਕ ਸੂਬੇ 'ਚ ਉਚੇਰੀ ਸਿੱਖਿਆ ਲਈ ਸੁਧਾਰ ਸੂਬੇ ਦੀ ਫ੍ਰੈਂਚ ਵਿਰਾਸਤ ਅਤੇ ਭਾਸ਼ਾ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਰੱਖਣ ਦੇ ਮਕਸਦ ਨਾਲ ਨੀਤੀਆਂ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਕਿਊਬੈਕ ਨੇ ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਬਾਕੀ ਕੈਨੇਡਾ ਵਿੱਚ ਫ੍ਰੈਂਚ ਭਾਸ਼ਾ ਘਟਦੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਜੂਨ ਵਿੱਚ ਕਿਊਬੈਕ ਨੇ ਇੱਕ ਕਾਨੂੰਨ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਜਿਸ ਤਹਿਤ ਕਿਊਬੈਕ ਵਿੱਚ ਭਾਸ਼ਾ ਨੂੰ ਇੱਕੋ ਇੱਕ ਸਰਕਾਰੀ ਅਤੇ ਸਾਂਝੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਜੋਂ ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।
ਕੈਨੇਡਾ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤੇ ਗਏ ਇਮੀਗ੍ਰੇਸ਼ਨ ਨੀਤੀ 'ਚ ਬਦਲਾਅ
ਹਾਲ ਹੀ ਵਿੱਚ ਕੈਨੇਡਾ ਨੇ ਆਪਣੇ ਮੁਲਕ ਦੀਆਂ ਇਮੀਗ੍ਰੇਸ਼ਨ ਭਾਵ ਪਰਵਾਸ ਨੀਤੀਆਂ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਨਵੇਂ ਨਿਯਮਾਂ ਤਹਿਤ ਬਦਲਾਅ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਇਹਨਾਂ ਬਦਲਾਵਾਂ ਨੇ ਖਾਸ ਤੌਰ ਉੱਤੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੀ ਚਿੰਤਾ ਵਧਾਈ ਹੈ। ਦਰਅਸਲ ਕੈਨੇਡਾ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਜੀਆਈਸੀ ਰਕਮ ਨੂੰ ਦੁੱਗਣਾ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਪੜ੍ਹਾਈ ਲਈ ਕੈਨੇਡਾ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਕੌਮਾਂਤਰੀ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਲਈ ਜਿੱਥੇ ਜੀਆਈਸੀ ਦੀ ਰਕਮ ਦੁੱਗਣੀ ਕੀਤੀ ਹੈ ਉੱਥੇ ਹੀ ਵਰਕ ਪਰਮਿਟ ਵਿੱਚ ਵੀ ਕਈ ਬਦਲਾਅ ਕੀਤੇ ਹਨ। ਜੀਆਈਸੀ ਤਹਿਤ ਕੌਮਾਂਤਰੀ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਕੈਨੇਡਾ ਰਹਿਣ ਦੇ ਸਮਰੱਥ ਦਰਸਾਉਣ ਲਈ ਰਕਮ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਵਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਹੁਣ ਇਹ ਰਕਮ 10,000 ਡਾਲਰ ਤੋਂ 20,635 ਡਾਲਰ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਇਹ ਨਵੇਂ ਨਿਯਮ 1 ਜਨਵਰੀ 2024 ਤੋਂ ਲਾਗੂ ਹੋਣਗੇ। ਜੀਆਈਸੀ ਤਹਿਤ ਜਮ੍ਹਾਂ ਹੋਣ ਵਾਲੀ ਰਕਮ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਸਬੂਤ ਦੇਣ ਲਈ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਕੋਲ ਕੈਨੇਡਾ ਜਾ ਕੇ ਆਪਣੇ ਰਹਿਣ-ਸਹਿਣ ਦਾ ਖਰਚਾ ਕਰਨ ਜੋਗੀ ਰਕਮ ਹੈ। ਕੈਨੇਡਾ ਦੇ ਇਮੀਗ੍ਰੇਸ਼ਨ ਮੰਤਰੀ ਮਿਲਰ ਮੁਤਾਬਕ ਕੈਨੇਡਾ ਵਿੱਚ ਰਿਹਾਇਸ਼ ਦੀਆਂ ਕੀਮਤਾਂ ਵਿੱਚ ਲਗਾਤਾਰ ਵਾਧਾ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਇਸ ਕਰ ਕੇ ਪੜ੍ਹਾਈ ਲਈ ਕੈਨੇਡਾ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਇੱਥੇ ਸਹੀ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਰਹਿ ਸਕਣ ਉਸ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਜੀਆਈਸੀ ਵਿੱਚ ਵਾਧਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਜਦੋਂ ਬੱਚੇ ਨੀਹਾਂ ਵਿੱਚ ਖਿਲਾਰ ਦਿੱਤੇ, ਸਾਉ ਮੁਗਲ ਪਠਾਣੀਆਂ ਰੋ ਪਈਆਂ

ਛੋਟੇ ਸਾਹਿਬਜ਼ਾਦਿਆਂ ਦੇ ਸ਼ਹੀਦੀ ਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼

ਸਿੱਖ ਇਤਿਹਾਸ ਕੁਰਬਾਨੀਆਂ ਨਾਲ ਭਰਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨੇ ਆਪਣੇ ਮਾਤਾ ਪਿਤਾ ਅਤੇ ਚਾਰੇ ਸਾਹਿਬਜ਼ਾਦਿਆਂ ਨੂੰ ਸਿੱਖ ਧਰਮ ਤੋਂ ਕੁਰਬਾਨ ਕਰਕੇ ਸਿੱਖੀ ਦਾ ਬੀਜ ਬੀਜਿਆ। ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਆਪਣਾ ਸਾਰਾ ਜੀਵਨ ਸਿੱਖ ਧਰਮ ਲਈ ਹੀ ਨਹੀਂ, ਸਗੋਂ ਸਮੁੱਚੀ ਲੋਕਾਈ ਦੀ ਭਲਾਈ ਲਈ ਦੁੱਖ ਤਕਲੀਫ਼ਾਂ ਅਤੇ ਵੱਡੀਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਸਹਿਣੀਆਂ ਹੋਇਆ ਗੁਜ਼ਰਿਆ। ਪੂਰੀ ਦੁਨੀਆ ਦੇ ਵਿੱਚ ਸਭ ਤੋਂ ਦਿਲ ਕੰਬਾਉ ਘਟਨਾ ਛੋਟੇ ਸਾਹਿਬਜ਼ਾਦਿਆਂ ਬਾਬਾ ਜੋਰਾਵਰ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਫਤਹਿ ਸਿੰਘ ਦੀ ਹੈ। ਸਹਾਦਤ ਸਮੇਂ ਜੋਰਾਵਰ ਸਿੰਘ ਦੀ ਉਮਰ 7 ਸਾਲ 11 ਮਹੀਨੇ 8 ਦਿਨ ਦੀ ਸੀ ਤੇ ਫਤਹਿ ਸਿੰਘ ਦੀ ਉਮਰ 5 ਸਾਲ 10 ਮਹੀਨੇ 10 ਦਿਨ ਦੀ ਸੀ। ਛੋਟੇ ਸਾਹਿਬਜ਼ਾਦਿਆਂ ਦੀ ਸਹਾਦਤ ਨੇ ਸਿੱਖ ਇਤਿਹਾਸ ਵਿੱਚ ਨਵੀਂ ਦਿਸ਼ਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਕੇ ਮੁਗਲ ਹਕੂਮਤ ਦੀਆਂ ਜੜ੍ਹਾਂ ਉਖਾੜ ਦਿੱਤੀਆਂ। ਆਉ ਆਪਾਂ ਵੀ ਨਿੱਕੀਆਂ ਜਿੰਦਾਂ ਦੇ ਵੱਡੇ ਸਾਕੇ ਦੀ ਇਤਿਹਾਸ ਦੇ ਪੰਨਿਆਂ ਤੇ ਸੰਖੇਪ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਨਿਗ੍ਰਾ ਮਾਰੀਏ। ਪੋਹ ਦਾ ਮਹੀਨਾ ਸਮੁੱਚੀ ਦੁਨੀਆ ਲਈ ਕਿਉਂ ਦੁੱਖਾਂ ਭਰਿਆ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। 21 ਦਸੰਬਰ ਸੰਨ 1704, ਛੇ ਪੋਹ ਦੇ ਗੂੜੇ ਸਿਆਲ ਵਿੱਚ ਗੁਰੂ ਜੀ ਆਨੰਦਪੁਰ ਦਾ ਕਿਲਾ ਛੱਡਿਆ, ਤਾਂ ਮੁਗਲਾਂ ਨੇ ਸਾਰੀਆਂ ਸਰਤਾਂ ਤੋੜਕੇ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਤੇ ਹਮਲਾ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਉਸ ਸਮੇਂ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਨਾਲ ਸਿੰਘ ਬਹੁਤ ਘੱਟ ਸਨ। ਸਰਸਾ ਨਦੀ ਦੇ ਕੰਢੇ ਮੀਂਹ ਤੇ ਹਨੇਰੀ ਵਿੱਚ ਘਮਸਾਨ ਦਾ ਰਣ ਮੰਚਿਆ। ਸਵੇਰੇ ਤੱਕ ਇਹ ਜਿਹੀ ਕਟਾ ਵੱਢੀ ਹੋਈ ਕਿ ਜਿਸ ਨੂੰ ਦੇਖ ਕੇ ਹਰ ਕਿਸੇ ਦਾ ਦਿਲ ਕੰਬ ਉਠਦਾ ਹੈ। ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੁਆਰਾ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਵੇਲੇ ਦੇ ਦੀਵਾਨ ਸਰਸਾ ਨਦੀ ਦੇ ਕੰਢੇ ਰੋਜਾਨਾ ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਲੱਗੇ ਅਤੇ ਤੋਪਾਂ ਦੀ ਘਨਘੱਰ ਅਵਾਜ਼ ਅਤੇ ਤੀਰਾਂ ਦੀ ਬੁਝਾੜ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਦੀਆਂ ਸਿਫਤਾਂ ਭਰਿਆ

ਕੀਰਤਨ ਹੋਇਆ। ਰਾਤ ਦੀ ਹਫੜਾ ਦਫੜੀ ਵਿੱਚ ਗੁਰੂ ਜੀ ਦਾ ਸਾਰਾ ਸਾਮਾਨ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਦੀਆਂ ਕੀਮਤੀ ਲਿਖਤਾਂ ਅਤੇ ਵੱਡਮੁੱਲਾ ਸਾਹਿਤ ਸਰਸਾ ਨਦੀ ਦੇ ਚੜ੍ਹ ਜਾਣ ਕਾਰਨ ਭੇਟ ਹੋ ਗਿਆ। 22 ਦਸੰਬਰ ਸੱਤ ਪੋਹ ਦੀ ਕਾਲੀ ਬੋਲੀ ਰਾਤ ਨੂੰ ਗੁਰੂ ਜੀ ਦਾ ਪਰਿਵਾਰ ਵੀ ਵਿਛੜ ਗਿਆ ਵੱਡੇ ਸਾਹਿਬਜ਼ਾਦੇ ਅਤੇ ਆਪ ਚਮਕੌਰ ਦੀ ਗੜੀ ਜਾ ਪੁੱਜੇ। ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਨਾਲੋਂ ਛੋਟੇ ਸਾਹਿਬਜ਼ਾਦੇ ਅਤੇ ਮਾਤਾ ਗੁਜਰੀ ਜੀ ਵਿਛੜ ਗਏ। ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ 23 ਦਸੰਬਰ 8 ਪੋਹ ਵੱਡੇ ਸਾਹਿਬਜ਼ਾਦੇ ਚਮਕੌਰ ਦੇ ਜੰਗ ਵਿੱਚ ਸਹੀਦ ਹੋ ਗਏ। 24 ਦਸੰਬਰ 9 ਪੋਹ ਨੂੰ ਸਿੰਘ ਵੀ ਚਮਕੌਰ ਗੜੀ ਵਿੱਚ ਮੁਗਲਾਂ ਨਾਲ ਲੜਦੇ ਸਹੀਦੀਆਂ ਪਾ ਗਏ। ਇੱਧਰ ਮਾਤਾ ਗੁਜਰੀ ਅਤੇ ਛੋਟੇ ਸਾਹਿਬਜ਼ਾਦਿਆਂ ਨੂੰ ਗੰਗੂ ਮਿਲ ਗਿਆ ਜੋ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੇ ਲੰਗਰ ਵਿੱਚ ਰਸੋਈਆ ਸੀ ਉਸ ਨੇ ਮਾਤਾ ਜੀ ਅਤੇ ਛੋਟੇ ਸਾਹਿਬਜ਼ਾਦਿਆਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਪਿੰਡ ਖੇੜੀ ਲੈ ਗਿਆ। ਉਸ ਸਮੇਂ ਮਾਤਾ ਜੀ ਦੇ ਕੋਲ ਕੁਝ ਸੋਨੇ ਦੀਆਂ ਮੋਹਰਾਂ ਅਤੇ ਪੈਸੇ ਸਨ। ਸੋਨੇ ਦੀਆਂ ਮੋਹਰਾਂ ਦੇਖ ਕੇ ਮਨ ਬੇਈਮਾਨ ਹੋ ਗਿਆ ਤੇ ਉਹ ਆਪਣੀ ਮਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਸੋਨੇ ਦੀਆਂ ਮੋਹਰਾਂ ਚੁਕਣ ਲਈ ਸਲਾਹ ਕਰਦਾ ਹੈ ਪਰ ਉਸ ਦੀ ਮਾਂ ਚੋਰੀ ਕਰਨ ਤੋਂ ਰੋਕਦੀ ਹੈ। ਪਰਫਿਰ ਵੀ ਗੰਗੂ ਰਸੋਈਏ ਨੇ ਗੁਰੂ ਘਰ ਦਾ ਨਮਕ ਖਾ ਕੇ ਲਾਲਚ ਦੇ ਬਦਲੇ ਮਾਤਾ ਗੁਜਰੀ ਅਤੇ ਬਚਿਆਂ ਨੂੰ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰ ਕਰਾਉਣ ਲਈ ਮੋਰਿੰਡੇ ਦੇ ਥਾਣੇ ਵਿੱਚ ਸਕਿਾਇਤ ਕਰ ਦਿੱਤੀ। 26, 27 ਦਸੰਬਰ 11, 12 ਪੋਹ ਨੂੰ ਸਿਪਾਹੀਆਂ ਨੇ

ਡਰਾਇਆ, ਧਮਕਾਇਆ ਗਿਆ, ਪਰ ਗੁਰੂ ਜੀ ਦੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੇ ਧਰਮ ਨਹੀਂ ਬਦਲਿਆ, ਸਗੋਂ ਸੂਬੇ ਨੂੰ ਮੂੰਹ ਤੋੜ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ। ਗੁੱਸੇ ਵਿੱਚ ਵਜੀਰ ਖਾਂ ਨੇ ਸਾਹਿਬਜ਼ਾਦਿਆਂ ਅਤੇ ਮਾਤਾ ਨੂੰ ਠੰਢੇ ਬੁਰਜ ਵਿੱਚ ਬੰਦ ਕਰਨ ਦਾ ਹੁਕਮ ਦੇ ਦਿੱਤਾ, ਪਰ ਗੁਰੂ ਜੀ ਦੇ ਸਾਹਿਬਜ਼ਾਦੇ ਨਿਧੜਕ ਅਤੇ ਅਡੋਲ ਰਹੇ। ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਦਾਦੀ ਦੁਆਰਾ ਸੁਣਾਇਆ ਗਿਆ ਨੌਵੇਂ ਗੁਰੂ ਤੇਗ ਬਹਾਦਰ ਦੀ ਸਹੀਦੀ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸ ਯਾਦ ਸੀ ਅਤੇ ਉਹ ਹਰ ਜੁਲਮ ਨੂੰ ਸਹਿਣ ਲਈ ਤਿਆਰ ਸਨ। ਠੰਢੇ ਬੁਰਜ ਵਿੱਚ

ਭੁੱਖਣ ਭਾਣੇ ਉਹ ਸਿਦਕੋ ਨਾ ਡੋਲੇ। ਦੂਜੇ ਦਿਨ ਸੂਬੇ ਸਰਹੰਦ ਦੀ ਕਚਹਿਰੀ ਵਿੱਚ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਫਿਰ ਦਰਬਾਰ ਵਿੱਚ ਧਰਮ ਕਬੂਲਣ ਲਈ ਬੁਲਾਇਆ ਗਿਆ। ਮਾਤਾ ਗੁਜਰੀ ਠੰਢੇ ਬੁਰਜ ਵਿੱਚ ਬੈਠੇ ਹੋਏ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਗੁਰੂ ਤੇਗ ਬਹਾਦਰ ਦੀ ਸਹੀਦੀ ਅਤੇ ਸਿੱਖਾਂ ਦੇ ਬੰਦ-ਬੰਦ ਕੱਟਣ ਦੀਆਂ ਕਹਾਣੀਆਂ ਸੁਣਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਸਿੱਖ ਧਰਮ ਵਿੱਚ ਅਦੁੱਤੀ ਸਖਸੀਅਤ ਵਾਲੀ ਮਾਤਾ ਗੁਜਰੀ ਦਾ ਉਪਦੇਸ਼ ਸਿਰ ਜਾਵੇ ਪਰ ਸਿੱਖੀ ਸਿਦਕ ਨਹੀਂ ਹਾਰਨਾ ਸੀ। ਮਾਤਾ ਨੇ ਕਿਹਾ, ਤੁਸੀਂ ਸਹੀਦਾਂ ਦੇ ਸਿਰਤਾਜ ਗੁਰੂ ਤੇਗ ਬਹਾਦਰ ਜੀ ਦੇ ਪੋਤੇ ਹੋ। ਮਾਤਾ ਗੁਜਰੀ ਦੇ ਉਪਦੇਸ਼ ਤੇ ਸਿੱਖਿਆ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸਾਹਿਬਜ਼ਾਦਿਆਂ ਨੂੰ ਸੂਬੇ ਦੀ ਕਚਹਿਰੀ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਵਜੀਰ ਖਾਂ ਨੇ ਬਾਰਬਾਰ ਲਾਲਚ ਦੇਣ ਤੇ ਵੀ ਕਲਗੀਧਰ ਦੇ ਲਾਡਲੇ ਆਪਣੇ ਸਿੱਖੀ ਧਰਮ ਵਿੱਚ ਅਟਲ ਰਹੇ। ਦੋਵੇਂ ਸਾਹਿਬਜ਼ਾਦੇ ਸੂਬੇ ਨੂੰ ਮੂੰਹ ਤੋੜ ਜਵਾਬ ਦਿੰਦੇ ਰਹੇ। ਆਖਰ ਛੋਟੇ ਸਾਹਿਬਜ਼ਾਦੇ ਨਾ ਮੰਨੇ ਗੁੱਸੇ ਵਿੱਚ ਆਏ ਵਜੀਰ ਖਾਂ ਨੇ ਬਚਿਆਂ ਨੂੰ ਨੀਹਾਂ ਵਿੱਚ ਚਿਣਨ ਦਾ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤਾ, ਤਾਂ ਮਲੇਰਕੋਟਲੇ ਦੇ ਨਵਾਬ ਨੇ ਹਾਂ ਦਾ ਨਾਅਰਾ ਮਾਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ, ਕਿ ਪਿਤਾ ਦਾ ਬਦਲਾ ਬੱਚਿਆਂ ਕੋਲੋਂ ਨਹੀਂ ਲਈਦਾ। ਇਸਲਾਮ ਧਰਮ ਵਿੱਚ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਮਾਰਨਾ ਕਿਤੇ ਨਹੀਂ ਲਿਖਿਆ ਹੈ, ਪਰ ਨਵਾਬ ਦੇ ਕਹਿਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਨੀਹਾਂ ਵਿੱਚ ਚਿਣਨ ਦਾ ਹੁਕਮ ਦੇ ਦਿੱਤਾ। ਇਹਦੇ ਵਿੱਚ ਕੀ ਵਿਚਾਰੇ ਬਾਲਾਂ ਦਾ ਕਸੂਰ ਹੈ ਕਿਥੇ ਲਿਖਿਆ ਸਗੋਂ 'ਚ ਬੱਚਿਆਂ ਦਾ ਮਾਰਨਾ...? ਵਜੀਰ ਖਾਂ

ਦੁਆਰਾ ਦੀਵਾਰ ਵਿੱਚ ਚਿਣੇ ਜਾਣ ਦੇ ਹੁਕਮ ਸੁਣ ਕੇ ਦੋਵੇਂ ਜਿੰਦਾਂ ਸਬਰ, ਸਿਰੜ ਅਤੇ ਸਿੱਖੀ ਦੀ ਪੱਕਤਾ ਵਿੱਚ ਰਹੇ ਉਹਨਾਂ ਅਕਾਲਪੁਰਖ ਦੀ ਰਜਾ ਨੂੰ ਮੰਨਦਿਆਂ ਹੋਇਆਂ 28 ਦਸੰਬਰ 13 ਪੋਹ ਨੂੰ ਸਾਹਿਬਜ਼ਾਦੇ ਨੂੰ ਨੀਹਾਂ ਵਿੱਚ ਚਿਣਕੇ ਸਹੀਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਉਹ ਇਸ ਦੁਨੀਆਂ ਉੱਤੇ ਸਦਾ ਲਈ ਆਪਣਾ ਨਾਂ ਰੋਸਨ ਕਰਕੇ ਖਾਲਸਾ ਪੰਥ ਅਤੇ ਸਿੱਖੀ ਸਿਦਕ ਲਈ ਕੁਰਬਾਨ ਹੋ ਗਏ ਉਸ ਵਕਤ ਦਾ ਹਾਲ ਪਿਆਰਾ ਸਿੰਘ ਨਿਰਫਲ ਨੇ ਇਉਂ ਬਿਆਨ ਕੀਤਾ ਹੈ। “ ਜਦੋਂ ਬੱਚੇ ਨੀਹਾਂ ਵਿੱਚ ਖਲਿਆਰ ਦਿੱਤੇ, ਸਾਉ ਮੁਗਲ ਪਠਾਣੀਆਂ ਰੋ ਪਈਆਂ। ਪਾਏ ਵੈਣ ਕਬੂਤਰੀ ਵਿੱਚ ਆਲ੍ਹਣੇ, ਦੁਆਂ ਵਿੱਚ ਮਧਾਣੀਆਂ ਰੋ ਪਈਆਂ। ਹਾਲੀ ਹਲ ਰੋਏ, ਬਲਦ ਪੰਜਾਲੀ ਰੋਏ, ਹੱਥਾਂ ਵਿੱਚ ਪਰਾਣੀਆਂ ਰੋ ਪਈਆਂ। ਜਦੋਂ ਦਾਦੀ ਮਾਤਾ ਨੂੰ ਮਾਸੂਮ ਜਿੰਦਾ ਦੀ ਸਹਾਦਤ ਦਾ ਪਤਾ ਲਗਿਆ, ਤਾਂ ਮਾਤਾ ਜੀ ਨੇ ਅਕਾਲਪੁਰਖ ਨੂੰ ਯਾਦ ਕੀਤਾ ਤੇ ਸਮਾਧੀ ਵਿੱਚ ਲੀਨ ਹੋ ਕੇ ਜੋਤੀ ਜੋਤ ਸਮਾ ਗਏ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਸਸਕਾਰ ਲਈ ਦੀਵਾਨ ਟੋਡਰ ਮੱਲ ਨੇ ਸੂਬਾ ਸਰਹੰਦ ਅੱਗੇ ਸੋਨੇ ਦੀਆਂ ਮੋਹਰਾਂ ਖੜਵੇ ਰੁਖ ਵਿੱਚ ਰੱਖ ਕੇ ਸਸਕਾਰ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦੀ ਜਮੀਨ ਖਰੀਦੀ। ਛੋਟੇ ਸਾਹਿਬਜ਼ਾਦਿਆਂ ਅਤੇ ਮਾਤਾ ਜੀ ਦਾ 29 ਦਸੰਬਰ 1704, ਨੂੰ ਇਹਨਾਂ ਤਿੰਨਾਂ ਰੱਬੀ ਰੂਹਾਂ ਦਾ ਸਸਕਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇਸੇ ਅਸਥਾਨ 'ਤੇ ਅੱਜ-ਕੱਲ੍ਹ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸ੍ਰੀ ਜੋਤੀ ਸਰੂਪ ਸਾਹਿਬ ਬਣਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਅਜਿਹੀ ਦਿਲ ਕਬਾਉ ਖਟਨਾ ਦੁਨੀਆ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਧਰਮ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਹਨਾਂ ਦੀਆਂ ਸਹਾਦਤਾਂ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸ ਸੁਨਿਹਰੀ ਪੰਨਿਆਂ ਤੇ ਸਦਾ ਲਈ ਚਮਕਦਾ ਰਹੇਗਾ।

ਸੂਬੇਦਾਰ ਜਸਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਭੁਲੇਰੀਆ ਮਮਦੋਟ
[ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ]7589155501

(ਠੰਢ ਤੋਂ ਕਿਵੇਂ ਕਰੀਏ ਬਚਾਅ?) ਪਿੰਡ ਦਾ ਅਹਿਸਾਨ

ਠੰਡ ਅਤੇ ਸੀਤ ਹਵਾਵਾਂ ਦੇ ਚੱਲਦਿਆ ਸਰੀਰ ਨੂੰ ਕੁਦਰਤੀ ਤੌਰ ਤੇ ਫਿਟ ਰੱਖਣਾ ਬਹੁਤ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜੀ ਕਿਉਂਕਿ ਠੰਡੀਆ ਹਵਾਵਾਂ ਨਾਲ ਸਰੀਰ ਵਿੱਚ ਅਕੜੇਵਾਂ ਅਤੇ ਖੁਸ਼ਕੀ ਆ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਠੰਡੀ ਸਰਦ ਰੁੱਤ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਰਹਿਣ, ਸਹਿਣ ਅਤੇ ਖਾਣ, ਪੀਣ ਵਿੱਚ ਕਦੇ ਵੀ ਲਾਪ੍ਰਵਾਹੀ ਨਾ ਵਰਤੋਂ ਸਗੋਂ ਆਪਣੇ ਖਾਣ, ਪੀਣ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਹਰ ਕੰਮ ਕਾਰਜ ਦਾ ਟਾਇਮ ਟੇਬਲ ਬਣਾ ਕੇ ਰੱਖੋ। ਤਾਂ ਜੋ ਸਾਡਾ ਸਰੀਰ ਠੰਡ ਤੋਂ ਵੀ ਬਚਿਆ ਰਹੇ ਅਤੇ ਸਰੀਰਕ ਫਿਟਨੈਸ ਵੀ ਬਣੀ ਰਹੇ। ਸਾਡਾ ਸਰੀਰ ਪੰਜ ਤੱਤਾਂ ਦਾ ਬਣਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ ਜੀ ਇੰਨਾ ਪੰਜ ਤੱਤਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਸਾਡੇ ਸਰੀਰ ਦੀਆਂ ਅੰਦਰੂਨੀ ਤੇ ਬਾਹਰੀ ਕਾਰਿਆਵਾਂ ਚੱਲਦੀਆਂ ਹਨ। ਇਸ ਲਈ ਆਪਣੇ ਖਾਣ ਖੁਰਾਕ ਅਤੇ ਪਹਿਰਾਵੇ ਦਾ ਖਾਸ ਖਿਆਲ ਰੱਖੋ ਜਾਣੀ ਖੁਰਾਕ ਤੇ ਪਹਿਰਾਵੇ ਪ੍ਰਤੀ ਪੂਰੇ ਸੂਚੇਤ ਰਹੋ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਆਪਾ ਗੱਲ ਕਰਾਗੇ ਕੇ ਠੰਡ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਕਾਰ ਕਿਵੇਂ ਨਿਪਟਾਈਏ। ਜਿਵੇਂ ਕਹਿ ਲਵੋ ਘਰ ਬਾਹਰ, ਔਰਤ, ਮਰਦ ਨੂੰ ਆਪੋ, ਆਪਣੇ ਕੰਮ ਤਾ ਕਰਨੇ ਹੀ ਪੈਦੇ ਹਨ ਪਰ ਇਸਦੇ ਨਾਲ, ਨਾਲ ਕੜਾਕੇ ਦੀ ਠੰਡ ਤੋਂ ਬਚਣ ਲਈ ਉਪਾਅ ਵੀ ਕਰਨੇ ਹੀ ਪੈਦੇ ਹਨ। ਕਿਉਂਕਿ ਜਿੰਦਗੀ ਚਲਾਉਣ ਲਈ ਕਾਰੋਬਾਰ ਵੀ ਬਹੁਤ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਅਤੇ ਸਰੀਰਕ ਤੰਦਰੁਸਤੀ ਵੀ ਬਹੁਤ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਜੀ। ਜਿਵੇਂ ਆਪਾ ਘਰੋਂ ਬਾਹਰ ਕੰਮ ਕਰਨ ਜਾਦੇ ਹਾਂ ਤੇ ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾ ਗਰਮ ਕੱਪੜੇ ਪਾਉ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸਕੂਟਰ, ਮੋਟਰਸਾਇਕਲ ਦੀ ਜਗਾ ਬੱਸ ਜਾਂ ਟ੍ਰੇਨ ਤੇ ਡਿਊਟੀ ਜਾਣਾ ਸੀਤ ਠੰਡ ਵਿੱਚ ਜਿਆਦਾ ਬੇਹਤਰ ਰਹੇਗਾ ਜੀ। ਇਸ ਨਾਲ ਆਪਾ ਸੀਤ ਲਹਿਰ ਤੋਂ ਬਚ ਸਕਦੇ ਹਾਂ ਔਰਤਾ ਵੀ ਜਿਆਦਾ ਠੰਡ ਤੋਂ ਬਚਣ ਲਈ ਅੰਦਰ ਵਾਲੇ ਕੰਮ ਪਹਿਲੇ ਕਰਨ ਔਰ ਪਾਣੀ ਤੇ ਬਾਹਰ ਵਾਲੇ ਕੰਮ ਪੁੱਛ ਵਿੱਚ ਕਰਨ ਨਾਲ ਨਾਲ ਆਪ ਵੀ ਅਤੇ ਪ੍ਰੀਵਾਰ ਦੇ ਬਾਕੀ ਮੈਬਰਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਗਰਮ ਤੇ ਤਾਜ਼ਾ ਭੋਜਨ ਦੇਣ ਕਿਉਂਕਿ ਬਾਸੀ ਭੋਜਨ ਖਾਣ ਨਾਲ ਬਿਮਾਰੀਆਂ ਲੱਗਦੀਆਂ ਹਨ। ਠੰਡੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਦਾ ਸੇਵਨ ਘੱਟ ਹੀ ਕਰੋ ਜਿਆਦਾਤਰ ਸੁੱਕੇ ਮੇਵੇ, ਪਿੰਨੀਆ, ਪੰਜੀਰੀ ਆਦਿ ਕੜਾਕੇ ਦੀ ਠੰਡ ਤੋਂ ਬਚਾਈ ਰੱਖਦੇ ਹਨ। ਗੁਣ ਚੱਲਦੇ ਹਾਂ ਆਪਾ ਆਪਣੇ ਸੌਣ ਵਾਲੇ ਕਮਰੇ ਅਤੇ ਬਿਸਤਰੇ ਵੱਲ ਜੋ ਆਪਣੀ ਸਿਹਤ ਨੂੰ ਤੰਦਰੁਸਤ ਰੱਖਣ ਵਿੱਚ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸਹਾਈ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਸਰਦ ਰੁੱਤ ਵਿੱਚ ਸੌਣ ਵਾਲਾ ਕਮਰਾ ਨਿੱਘਾ ਹੋਣਾ ਤੇ ਬਿਸਤਰਾ ਗਰਮ ਹੋਣਾ, ਸੌਣਦ ਹੋਣਾ, ਸਾਫ ਸੁਥਰਾ ਹੋਣਾ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ। ਜਿਸ ਨਾਲ ਆਪਾ ਠੰਡ ਤੋਂ ਬਚ ਸਕਦੇ ਹਾਂ ਔਰ ਚੰਗੀ ਨੀਦ ਲੈ ਸਕਦੇ ਹਾਂ ਔਰ ਦੁਬਾਰਾ ਕੰਮ ਕਰਨ ਯੋਗ ਹੋ ਜਾਦੇ ਹਾਂ। ਜਿਆਦਾ ਠੰਡੀ ਵਿੱਚ ਆਪਾ ਨੂੰ ਖਾਂਸੀ, ਜੁਕਾਮ, ਬੁਖਾਰ ਆਦਿ ਬਿਮਾਰੀਆਂ ਆਣ ਘੇਰਦੀਆਂ ਹਨ। ਇੰਨਾ ਤੋਂ ਬਚਣ ਲਈ ਸਾਨੂੰ ਗਰਮ ਸੂਪ ਤਾਜ਼ਾ ਬਣਿਆ ਹੋਇਆ ਵਰਤੋਂ ਵਿੱਚ ਲਿਆਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜੀ ਕਿਸੇ ਪਾਣੀ ਨਾਲ ਰੋਜਾਨਾ ਇਸਨਾਨ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਨਾਲ ਸਰੀਰ ਰਿਸ਼ਟ, ਪੁਸ਼ਟ ਬਣਿਆ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਤੁਰਾ ਆਪਾ ਠੰਡ ਤੋਂ ਬਚ ਕੇ ਸਰੀਰ ਨੂੰ ਤੰਦਰੁਸਤ ਰੱਖ ਸਕਦੇ ਹਾਂ।

ਪਰਮਜੀਤ ਕੌਰ ਸੋਚੀ
94786 58384

ਭਗਵਾਨ ਸਿਆਂ ਗੁਰ ਨਾਨਕ ਦੇ ਉਪਦੇਸ਼ ਕਿਰਤ ਕਰੋ ਨਾਮ ਜਪੋ ਤੇ ਵੰਡ ਛਕੋ ਦਾ ਸੰਪੂਰਨ ਧਾਰਨੀ ਸੀ। ਇਹ ਗੱਲ ਪਿੰਡ ਤੇ ਲੋਕ ਹੀ ਨਹੀਂ ਸਗੋਂ ਗੁਆਂਢੀ ਪਿੰਡ ਦੇ ਖੇਤਾ ਵਾਲੇ ਵੀ ਜਾਣਦੇ ਸਨ। ਪੂਰਾ ਦਿਨ ਮਿੱਟੀ ਨਾਲ ਮਿੱਟੀ ਹੋ ਕੇ ਸਖਤ ਮਸੱਕਤ ਕਰ ਆਥਣ ਦਾ ਸਮਾ ਆਪਣੇ ਪਰਿਵਾਰ ਨਾਲ ਬਿਤਾਉਦਾ। ਹਰ ਫਸਲ ਦਾ ਪਹਿਲਾ ਪੂਰ ਦਾਨ ਲਈ ਕੱਢਦਾ। ਚਾਰੇ ਭਰਾਵਾਂ ਨੇ ਲੜਾਈ ਝਗੜੇ ਤੋਂ ਬਚਦਿਆ ਵੰਡ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ ਸੜਕ ਨਾਲ ਲੱਗਦੀ ਜਮੀਨ ਨੂੰ ਵੀ ਸੂਝ-ਬੂਝ ਨਾਲ ਵੰਡਿਆ। ਜਿਵੇਂ ਹੀ ਜਮੀਨ ਦੇ ਭਾਅ ਅਸਮਾਨੀ ਚੜੇ ਤਿੰਨ ਭਰਾ ਤਾ ਜਮੀਨ ਨੂੰ ਵੇਚ ਕੇ ਸਹਿਰ ਚਲੇ ਗਏ। ਭਗਵਾਨ ਸਿਆਂ ਇੰਚ ਵੀ ਜਮੀਨ ਵੇਚਣ ਲਈ ਰਾਜ਼ੀ ਨਾ ਹੋਇਆ ਜਦੋਂ ਕਿ ਡੀਲਰ ਮੂੰਹ ਮੰਗਿਆ ਪੈਸਾ ਦੇ ਰਹੇ ਸਨ। ਭਗਵਾਨ ਸਿਆਂ ਦੇ ਦੋ ਕੁੜੀਆਂ ਤੇ ਇਕ ਮੁੰਡਾ ਸੀ। ਕੁੜੀਆਂ ਪੜ੍ਹਨ ਵਿੱਚ ਹੁਸ਼ਿਆਰ ਸਨ। ਬੇਰੁਜ਼ਗਾਰੀ ਕਾਰਨ ਬੀ.ਐਡ ਕਰਨ ਮਗਰੋਂ ਵੀ ਸਰਕਾਰੀ ਨੌਕਰੀ ਨਾ ਮਿਲੀ। ਉੱਜ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਸਕੂਲਾਂ ਵਿੱਚ ਪੜ੍ਹਾ ਕੇ ਪਿਤਾ ਦੀ ਪੂਰੀ ਮਦਦ ਕਰਦੀਆਂ ਸਨ। ਜਦੋਂ ਕਿ ਭਗਵਾਨ ਸਿਆ ਨੇ ਮੁੰਡੇ ਨੂੰ ਵਿੱਤ ਬਾਹਰ ਜਾ ਕੇ ਤਕਨੀਕੀ ਸਿੱਖਿਆ ਦਾ ਕੋਰਸ ਕਰਵਾਇਆ ਪਰ ਕੈਨੇਡਾ ਦੇ ਸੁਪਨਿਆ ਨੇ ਨੌਕਰੀ ਵੱਲ ਧਿਆਨ ਨਾ ਦੇਣ ਦਿੱਤਾ। ਪਿਤਾ ਨੂੰ ਗੱਲੀ ਬਾਤੀ ਜਮੀਨ ਵੇਚ ਕੇ ਕਨੇਡਾ ਭੇਜਣ ਦੀ ਸੁਲ੍ਹਾ ਜਰੂਰ ਮਾਰਦਾ। ਘਰ ਵਾਲੇ ਪਹਿਲਾ ਕੁੜੀਆਂ ਦੇ ਵਿਆਹ ਕਰਨਾ ਜਰੂਰੀ ਸਮਝਦੇ ਸੀ। ਆਪਣੀ ਵੱਡੀ ਭੈਣ ਦੁਆਰਾ ਦੱਸੇ ਮੁੰਡਿਆਂ ਬਾਬਤ ਗੱਲ ਵੀ ਚੱਲ ਰਹੀ ਸੀ। ਖਾਨਦਾਨੀ ਬੰਦੇ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਭਗਵਾਨ ਸਿਆਂ ਨੇ ਵਿਆਹ ਲੱਗਭੱਗ ਤਹਿ ਕਰ ਦਿੱਤੇ ਸਨ। ਥੋੜੀ ਪੁੱਛ ਪੜਤਾਲ ਕਰਨ ਮਗਰੋਂ ਤਰੀਕ ਵੀ ਪੱਕੀ ਕਰ ਲਈ ਸੀ। ਮੁੰਡੇ ਵਾਲੇ ਬਿਨਾ ਦਾਜ-ਦਹੇਜ ਦੇ ਵਿਆਹ ਕਰਨ ਲਈ ਰਾਜ਼ੀ ਹੋ ਗਏ। ਭਗਵਾਨ ਸਿਆਂ ਨੇ ਦਰਮਿਆਨੇ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਵਿਆਹ ਕਰਨ ਦੀ ਸਲਾਹ ਦਿੱਤੀ। ਚਾਰ ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਘਰ ਬੈਠੇ ਮੁੰਡੇ ਦੇ ਦੋਸਤ ਬਾਹਰਲੇ ਮੁਲਕਾਂ ਦੀਆਂ ਉਡਾਰੀਆਂ ਲਾ ਰਹੇ ਸਨ। ਮੁੰਡੇ ਨੇ ਵੀ ਘੱਟ ਖਰਚ ਕਰਨ ਦਾ ਹਾਮੀ ਭਰੀ। ਪਰ ਬਚਾਇਆ ਪੈਸਿਆ ਦੇ ਨਾਲ ਵਿਦੇਸ਼ ਭੇਜਣ ਦੀ ਗੱਲ ਦਾ ਸਾਰੇ ਪਰਿਵਾਰ ਨੇ ਬੁਰਾ ਮਨਾਇਆ। ਪਤਨੀ ਦੇ ਕਹਿਣ ਤੇ ਭਗਵਾਨ ਸਿਆਂ ਨੇ ਚੁੱਪ ਵੱਟ ਲਈ। ਸਾਰਾ ਹਿਸਾਬ ਕਰਨ ਮਗਰੋਂ ਪੈਸੇ ਘੱਟਦੇ ਜਾਪੇ ਤਾ ਅਗਲੀ ਫਸਲ ਦੇ ਪੈਸਾ ਵੀ ਆੜਤੀਏ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਫੜ ਲਿਆ। ਜਿਸ ਦੀ ਘਰੇ ਗੱਲ ਕਰਨ ਤੋਂ ਵੀ ਸੰਕੋਚ ਕੀਤਾ। ਪਰ ਹਾੜੀ ਦੀ ਫਸਲ ਘੱਟ ਨਿਕਲਨ ਕਰਕੇ ਪੂਰੇ ਨਾ ਹੋਏ। ਜਿਸਦਾ ਪਤੀ-ਪਤਨੀ ਨੂੰ ਡਾਢਾ ਦੁੱਖ ਹੋਇਆ। ਹਮੇਸ਼ਾ ਅੱਕੜਾਂ ਨਾਲ ਖਿਹ ਕੇ ਲੰਘਣ ਵਾਲੇ ਭਗਵਾਨ ਸਿਆਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਮਿਹਨਤ ਅਤੇ ਜਮੀਨ ਉਪਰ ਪੂਰਾ ਮਾਣ ਸੀ ਪਤਨੀ ਨੂੰ ਹੱਸਦਿਆਂ ਹੀ ਕਹਿ ਦਿੱਤਾ ਕੋਈ ਗੱਲ ਨਹੀਂ ਭਾਗਵਾਨੇ ਹਾੜੀ ਗਈ ਆਹ ਚਹੁ ਮਹੀਨਿਆਂ ਨੂੰ ਸਉਣੀ ਦੀ ਫਸਲ ਆ ਖੜੀ ਫਿਕਰ ਨਾ ਕਰ ਨੀਲੀ ਛੱਤ ਵਾਲਾ ਸਭ ਪੂਰਾ ਕਰ

ਦੇਗਾ
ਭਾਵੇਂ ਇਸ ਘਾਟੇ ਦੀ ਅਪੂਰਤੀ ਤੋਂ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵਾਕਫ਼ ਸੀ। ਪਰ ਪਰਿਵਾਰ ਦੀਆਂ ਖੁਸ਼ੀਆਂ ਨੂੰ ਘਟਾਉਣਾ ਨਹੀਂ ਸੀ ਚਾਹੁੰਦਾ ਔਰ ਚਾਰ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦਾ ਸਮਾਂ ਲੰਘ ਕੇ ਵਿਆਹ ਦੇ ਦਿਨ ਵੀ ਨੇੜੇ ਆ ਗਏ। ਉੱਪਰੋਂ ਮੀਂਹ ਦੀਆਂ ਚੜੀਆਂ ਘਟਾਵਾਂ ਨੇ ਚਿੰਤਾਵਾਂ ਹੋਰ ਵਧਾ ਦਿੱਤੀਆਂ। ਕੁੜੀਆਂ ਦੇ ਦਾਜ ਅਤੇ ਹਲਵਾਈ ਦੇ ਸਾਮਾਨ ਨਾਲ ਘਰ ਭਰਿਆ ਪਿਆ ਸੀ। ਵਿਆਹ ਤੋਂ ਕੁਝ ਦਿਨ ਪਹਿਲਾ ਹੀ ਪਰਿਵਾਰ ਦੀਆਂ ਖੁਸ਼ੀਆਂ ਤੇ ਮੀਂਹ ਕਹਿਰ ਬਣ ਬੁਹੜਿਆ। ਤੀਲਾ ਤੀਲਾ ਜੋੜ ਕੇ ਇਕੱਠਾ ਕੀਤਾ ਸਮਾਨ ਪਾਣੀ ਵਿੱਚ ਰੁੜਦਿਆਂ ਦੇਖ ਭਗਵਾਨ ਸਿਆਂ ਦੇ ਹੰਝੂ ਮੀਂਹ ਦੇ ਪਾਣੀ ਵਿੱਚ ਰਲਗੱਡ ਹੋ ਕੇ ਪਤਾ ਹੀ ਨਹੀਂ ਲੱਗਾ ਕਦੋਂ ਖੁਸ਼ੀਆਂ ਗ਼ਮੀਆਂ ਨਾਲ ਧੋਤੀਆਂ ਗਈਆਂ। ਅਜਿਹੇ ਮਾੜੇ ਵਕਤ ਵਿੱਚ ਪੂਰਾ ਪਿੰਡ ਉਸ ਦੇ ਨਾਲ ਖੜ੍ਹਾ ਸੀ ਤਾਂ ਜੋ ਕੁੜੀਆਂ ਦੀ ਡੋਲੀ ਪੂਰੇ ਮਾਣ-ਸਨਮਾਨ ਤੋਰੀ ਜਾਵੇ। ਮੁੰਡੇ ਵਾਲਿਆਂ ਨੇ ਵੀ ਪੂਰਾ ਸਾਥ ਦਿੱਤਾ ਦੋਵੇਂ ਜੀਅ ਪਿੰਡ ਵਾਲਿਆਂ ਦੀ ਕੀਤੀ ਮਦਦ ਸਦਕੇ ਰੱਬ ਦਾ ਸ਼ੁਕਰਾਨਾ ਕਰਦੇ ਨਹੀਂ ਥੱਕੇ।
ਰਹਿਰਾਸ ਦੀ ਅਰਦਾਸ ਮਗਰੋਂ ਜੁੜ ਕੇ ਬੈਠਾ ਪਰਿਵਾਰ ਦੁੱਖ ਸੁੱਖ ਫੋਲਦੇ ਹੋਏ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਪੈਸੇ ਵਾਪਸ ਕਰਨ ਦੀ ਵਿਉਂਤਬੰਦੀ ਉਲੀਕਣ ਲੱਗਾ। ਭਗਵਾਨ ਸਿੰਘਾ ਬੜੇ ਮਾਣ ਨਾਲ ਕਿਹਾ ਮੈਂ ਪਿੰਡ ਵਾਲਿਆਂ ਦੇ ਇਸ ਕਾਰਜ ਦਾ ਤਾਅਉਮਰ ਅਹਿਸਾਨਮੰਦ ਰਹਾਗਾ। ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਹੜ੍ਹ ਦੀ ਕਲਹਿਣੀ ਮਾਰ ਵਿੱਚ ਸਾਡੀ ਇੱਜਤ ਡੁੱਬਣ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ। ਪਰੰਤੂ ਮੁੰਡੇ ਦੇ ਮੂੰਹੋਂ ਨਿਕਲੇ ਕੁਰੱਖਤ ਸਬਦ ਕਿ ਭਾਵੇਂ ਫਸਲ ਤਾਂ ਪੂਰੀ ਰੁੜ ਗਈ ਪਰ ਜਮੀਨ ਦਾ ਮੁੱਲ ਅੱਜ ਵੀ ਅਸਮਾਨ ਨੂੰ ਛੂਹ ਰਿਹਾ ਹੈ ਜੇ ਪੰਜਵਾਂ ਹਿੱਸੇ ਵੀ ਵੇਚੇਗਾ ਤਾ ਸਭ ਦੇ ਅਹਿਸਾਨਾਂ ਤੋਂ ਸੁਰਖਰੂ ਹੋ ਜਾਵਾਂ ਤੇ ਮੇਰੇ ਕਨੇਡਾ ਜਾਣ ਦਾ ਜੁਗਾੜ ਵੀ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ ਮੁੰਡੇ ਵਲੋਂ ਪੈਸੇ ਦੀ ਧੌਂਸ ਨਾਲ ਕੀਤੇ ਸਨਮਾਨ ਦਾ ਅਪਮਾਨ ਕਰਨਾ ਬਹੁਤ ਬੁਰਾ ਲੱਗਿਆ ਇਹ ਸੁਣਦਿਆਂ ਹੀ ਭਗਵਾਨ ਸਿਆਂ ਭੈਭੀਤ ਹੋ ਕੇ ਮੰਜੇ ਤੋਂ ਉਠਿਆ ਰੱਬ ਨੂੰ ਧਿਆਉਂਦਿਆ ਹੀ ਬੋਲਿਆ ਇਕ ਹੱਥੋਂ ਖੋਹ ਕੇ ਰੱਬ ਨੇ ਦੂਜੇ ਹੱਥ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਮਦਦ ਲਈ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਤੇ ਕੁਦਰਤ ਦੀ ਮਾਰ ਤੋਂ ਬਚ ਗਏ ਪਰ ਮੁੰਡੇ ਦੇ ਬੋਲੇ ਸਬਦ ਅਤੇ ਜਮੀਨ ਵੇਚਣ ਦੀ ਬਦਨੀਅਤ ਨਾਲ ਹੜ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪਈ ਦੂਹਰੀ ਮਾਰ ਵਿੱਚ ਦਮ ਘੁਟਣ ਲੱਗਾ ਅੱਜ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਭਗਵਾਨ ਸਿਆ ਮੂੰਹ ਹਨੇਰੇ ਆਪਣੇ ਮੋਟਰ ਤੇ ਗੜਾ ਮਾਰਨ ਦੇ ਬਹਾਨੇ ਖੇਤਾ ਦੀ ਖੁਸ਼ਬੂ ਅਤੇ ਰੁਮਕਦੀ ਪੌਣਾ ਵਿਚੋਂ ਜਿੰਦਗੀ ਜਿਉਣ ਲਈ ਨਵੇਂ ਰਾਹ ਲੱਭਣ ਲੱਗਾ।
ਧੰਨਵਾਦ ਸਹਿਤ ਵਲੋਂ,
ਐਡਵੋਕੇਟ ਰਵਿੰਦਰ ਧਾਲੀਵਾਲ
ਪੰਜਾਬ ਰਚਿਆਣਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਚੰਡੀਗੜ ਮੋ 78374 90309
Adv.dhaliwal@gmail.com

ਸੋਨੇ ਤੋਂ ਕਈ ਗੁਣਾ ਮਹਿੰਗੀ ਚੀਜ਼, ਜਿਸ ਲਈ ਇੱਕ ਰਾਜੇ ਦਾ ਕਤਲ ਵੀ ਹੋਇਆ

ਇਹ ਘਟਨਾ ਸਾਲ 2002 ਦੀ ਹੈ। ਪੁਰਾਤੱਤਵ-ਵਿਗਿਆਨੀ ਸੀਰੀਆ ਦੇ ਮਾਰੂਥਲ ਦੇ ਇੱਕ ਕੋਨੇ 'ਚ ਕਾਤਨਾ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਮਹਿਲ ਦੇ ਖੰਡਰ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸ਼ਾਹੀ ਕਬਰ ਦੀ ਖੋਜ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ। ਮਹਿਲ ਦਾ ਇਹ ਖੰਡਰ ਇੱਕ ਝੀਲ ਦੇ ਕੰਢੇ ਉੱਤੇ ਮੌਜੂਦ ਸੀ ਜੋ ਕਈ ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਸੁੱਕ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕੁਝ ਨਿਸ਼ਾਨ ਦੇਖੇ ਜੋ ਕਿਸੇ ਦਾਗ ਵਾਂਗ ਨਜ਼ਰ ਆਉਂਦੇ ਸਨ। ਉਸ ਵੇਲੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਪਤਾ ਸੀ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਖੋਜ ਬਹੁਤ ਅਹਿਮ ਸਾਬਤ ਹੋਣ ਵਾਲੀ ਹੈ। ਇੱਕ ਵੱਡੇ ਬਰਾਂਡੇ ਅਤੇ ਫਿਰ ਕਈ ਤੰਗ ਗਲਿਆਰਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਦੀ, ਉਹ ਪੱਤੀਆਂ ਉੱਤਰ ਕੇ ਇੱਕ ਡੂੰਘੇ ਕਮਰੇ ਵਿੱਚ ਪਹੁੰਚ ਗਏ। ਕਮਰੇ ਦੇ ਇੱਕ ਪਾਸੇ ਇੱਕ ਬੰਦ ਦਰਵਾਜ਼ਾ ਸੀ, ਜਿਸ ਦੇ ਦੋਵੇਂ ਪਾਸੇ ਇੱਕੋ ਕਿਸਮ ਦੀਆਂ ਦੋ ਮੂਰਤੀਆਂ ਸਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਾਹੀ ਕਬਰ ਮਿਲ ਗਈ ਸੀ। ਕਮਰੇ ਦੇ ਅੰਦਰ 2000 ਵਸਤੂਆਂ ਸਨ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਗਹਿਣੇ ਅਤੇ ਇੱਕ ਵੱਡਾ ਸੋਨੇ ਦਾ ਹੱਥ ਸੀ। ਪਰ ਕਮਰੇ ਦੇ ਫਰਸ਼ 'ਤੇ ਵੱਡੇ-ਵੱਡੇ ਗੂੜ੍ਹੇ ਰੰਗ ਦੇ ਦਾਗ ਸਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਪੁਰਾਤੱਤਵ-ਵਿਗਿਆਨੀਆਂ ਦਾ ਧਿਆਨ ਖਿੱਚਿਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਪੂੜ ਅਤੇ ਮਿੱਟੀ ਦੀ ਪਰਤ ਤੋਂ ਵੱਖ ਕਰਕੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਜਾਮਨੀ ਧੱਬਿਆਂ ਦੇ ਨਮੂਨੇ ਜਾਂਚ ਲਈ ਭੇਜੇ। ਸੀਰੀਆ ਦੀ ਸ਼ੁੱਕ ਚੁੱਕੀ ਝੀਲ ਦੇ ਨੇੜੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਖੋਜਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਉਸ ਸਮੇਂ ਦੀ ਇੱਕ ਕੀਮਤੀ ਅਤੇ ਬਹੁਤ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਚੀਜ਼ ਮਿਲੀ ਸੀ। ਇਹ ਉਹ ਚੀਜ਼ ਸੀ ਜਿਸ ਨਾਲ ਸਾਮਰਾਜ ਤਾਕਤਵਰ ਬਣੇ ਰਹੇ, ਰਾਜਿਆਂ ਦੇ ਕਤਲ ਹੋਏ ਅਤੇ ਕਈ ਪੀੜ੍ਹੀਆਂ ਤੱਕ ਸ਼ਾਸਕਾਂ ਦੀ ਤਾਕਤ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕੀਤਾ। ਮਿਸਰ ਦੀ ਮਹਾਰਾਣੀ ਕਲਿਓਪੈਟਰਾ ਦਾ ਇਸ ਚੀਜ਼ ਲਈ ਜਨੂੰਨ ਇੰਨਾ ਜ਼ਿਆਦਾ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੀ ਕਿਸ਼ਤੀ ਦੀ ਪਾਲ ਲਈ ਵੀ ਇਸ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੀ ਸੀ।

ਕੁਝ ਰੋਮਨ ਸਮਰਾਟਾਂ ਨੇ ਤਾਂ ਇਹ ਹੁਕਮ ਵੀ ਜਾਰੀ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਕਿ ਜੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਨੇ ਇਸ ਚੀਜ਼ ਨਾਲ ਰੰਗੇ ਹੋਏ ਕੱਪੜੇ ਪਹਿਨੇ ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਮੌਤ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਇਹ ਚੀਜ਼ ਟਾਈਰੀਅਨ ਪਰਪਲ ਡਾਈ (ਰੰਗ) ਸੀ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਸ਼ਾਹੀ ਬੈਂਗਨੀ ਜਾਂ ਸ਼ਾਹੀ ਰੰਗ ਅਤੇ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਵਿੱਚ ਸ਼ੈਲਫਿਜ਼ ਪਰਪਲ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਪੁਰਾਣੇ ਸਮਿਆਂ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸਮਾਂ ਸੀ ਜਦੋਂ ਇਹ ਸ਼ਾਹੀ ਰੰਗ ਸਭ ਤੋਂ ਮਹਿੰਗਾ ਉਤਪਾਦ ਸੀ। 301 ਈਸਾ ਪੂਰਵ ਵਿੱਚ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਇੱਕ ਰੋਮਨ ਹੁਕਮ ਅਨੁਸਾਰ ਟਾਈਰੀਅਨ ਜਾਮਨੀ ਰੰਗ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਵਜ਼ਨ ਦੀ ਤੁਲਨਾ ਵਿੱਚ ਤਿੰਨ ਗੁਣਾ ਭਾਰ ਦੇ ਸੋਨੇ ਦੇ ਬਦਲੇ ਵੇਚਿਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ। ਪਰ ਕਦੇ ਸਮਰਾਟਾਂ ਦੀ ਵੀ ਮੰਗ ਰਿਹਾ ਇਹ ਰੰਗ ਸਮੇਂ ਦੇ ਨਾਲ ਅਲੱਖ ਹੋ ਗਿਆ। ਇਸ ਨੂੰ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਕਲਾ 15ਵੀਂ ਸਦੀ ਤੱਕ ਕਿਤੇ ਗੁਆਚ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਅੱਜ ਸ਼ਾਇਦ ਹੀ ਕੋਈ ਇਸ ਨੂੰ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਕਲਾ ਨੂੰ ਜਾਣਦਾ ਹੋਵੇ। ਅਜੋਕੇ ਯੁੱਗ ਵਿੱਚ ਇਸ ਨੂੰ ਦੁਬਾਰਾ ਬਣਾਉਣ ਦੇ ਯਤਨ ਕੀਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ।

ਟਿਊਨੀਸ਼ੀਆ ਦੇ ਉੱਤਰ-ਪੂਰਬੀ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ, ਜਿੱਥੇ ਇੱਕ ਵਾਰ ਫੋਨੀਸ਼ੀਆਈ ਸ਼ਹਿਰ (ਬੁੱਧ ਸਾਗਰ ਦੇ ਤੱਟ @ਤੇ ਸਥਿਤ ਇੱਕ ਪ੍ਰਾਚੀਨ ਸੱਭਿਅਤਾ) ਕਾਰਬੋਨ ਹੁੰਦਾ ਸੀ, ਉੱਥੇ ਇੱਕ ਛੋਟੀ ਜਿਹੀ ਤੋਪੜੀ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਆਦਮੀ ਪਿਛਲੇ 16 ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਇਸ ਰੰਗ ਨੂੰ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਉਹ ਸਮੁੰਦਰੀ ਘੋਗੇ ਫੜ੍ਹ ਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਚੀਰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਅੰਤੜੀਆਂ ਤੋਂ ਉਹ ਕੁਝ ਅਜਿਹਾ ਬਣਾਉਣ ਦੇ ਯੋਗ ਹੋ ਗਏ ਹਨ ਜੋ ਕੁਝ

ਹੱਦ ਤੱਕ ਟਾਈਰੀਅਨ ਪਰਪਲ ਵਰਗਾ ਹੈ।

ਰੰਗ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸ ਅਤੇ ਸਾਮਰਾਜ

ਪੁਰਾਣੇ ਜਮਾਨੇ ਦੀ ਗੱਲ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਟਾਈਰੀਅਨ ਪਰਪਲ ਸ਼ਕਤੀ, ਪ੍ਰਭੂਸੱਤਾ ਅਤੇ ਦੌਲਤ ਦਾ ਪ੍ਰਤੀਕ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਸਿਰਫ਼ ਸਮਾਜ ਦੇ ਉੱਚ ਅਹੁਦਿਆਂ 'ਤੇ ਬੈਠੇ ਲੋਕ ਹੀ ਵਰਤ ਸਕਦੇ ਸਨ। ਪ੍ਰਾਚੀਨ ਕਾਲ ਦੇ ਲੇਖਕ ਇਸ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਤੋਂ ਹਾਸਲ ਰੰਗਾਂ ਦਾ ਸਹੀ ਵੇਰਵਾ ਦਿੰਦੇ ਹਨ, ਜੋ ਇਸ ਦੇ ਨਾਮ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈ। ਉਹ ਇਸ ਨੂੰ ਜੰਮੇ ਹੋਏ ਲਹੂ ਵਾਂਗ ਦੱਸਦੇ ਹਨ, ਥੋੜ੍ਹਾ ਜਿਹਾ ਕਾਲਾ... ਗੂੜ੍ਹਾ ਲਾਲ-ਜਾਮਨੀ ਰੰਗ। 23 ਈਸਾ ਪੂਰਵ ਵਿੱਚ ਪੈਦਾ ਹੋਏ ਰੋਮਨ ਵਿਦਵਾਨ ਅਤੇ ਇਤਿਹਾਸਕਾਰ, ਪਲੀਨੀ ਦਿ ਐਲਡਰ ਨੇ ਇਸ ਨੂੰ ਰੌਸ਼ਨੀ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਰੱਖਣ 'ਤੇ ਚਮਕਦਾਰ ਨਜ਼ਰ ਆਉਣ ਵਾਲਾ ਦੱਸਿਆ ਹੈ। ਆਪਣੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਗੂੜ੍ਹੇ ਰੰਗ ਅਤੇ ਪੁਲਾਈ ਦੇ ਨਾਲ ਰੰਗ ਨਾ ਛੱਟਣ ਕਾਰਨ ਦੱਖਣੀ ਯੂਰਪ, ਉੱਤਰੀ ਅਫ਼ਰੀਕਾ ਅਤੇ ਪੱਛਮੀ ਏਸ਼ੀਆ ਦੀ ਪ੍ਰਾਚੀਨ ਸੱਭਿਅਤਾਵਾਂ ਦੇ ਲੋਕ ਇਸ ਰੰਗ ਨੂੰ ਪਸੰਦ ਕਰਦੇ ਸਨ। ਇਹ ਫੋਨੀਸ਼ੀਆ ਸੱਭਿਅਤਾ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਇੰਨਾ ਮੁੱਖ ਸੀ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਸ ਦਾ ਨਾਮ ਆਪਣੇ ਸ਼ਹਿਰ - ਟਾਈਰ - ਦੇ ਨਾਮ 'ਤੇ ਰੱਖਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਉਹ - ਬੈਂਗਨੀ ਲੋਕਾਂ - ਵਜੋਂ ਜਾਣੇ ਜਾਣ ਲੱਗੇ ਸਨ। ਇਸ ਰੰਗ ਦੀ ਛਾਪ ਕੱਪੜਿਆਂ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਕਿਸ਼ਤੀ ਦੀ ਪਾਲ(ਕੱਪੜਾ), ਤਸਵੀਰਾਂ, ਫਰਨੀਚਰ, ਪਲਾਸਟਰ, ਕੱਪਾਂ ਦੇ ਚਿੱਤਰਾਂ, ਗਹਿਣਿਆਂ ਅਤੇ ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਕਫ਼ਨ ਤੱਕ ਹਰ ਚੀਜ਼ @ਤੇ ਨਜ਼ਰ ਆਉਂਦੀ ਹੈ। 40 ਈਸਾ ਪੂਰਵ ਵਿੱਚ ਰੋਮਨ ਸਮਰਾਟ ਨੇ ਮੌਰਿਟਾਨਿਆ ਦੇ ਰਾਜੇ ਦੇ ਅਚਾਨਕ ਕਤਲ ਦਾ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਰੋਮਨ ਸ਼ਾਹੀ ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਦੋਸਤ ਸੀ ਪਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਗ਼ਲਤੀ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਜਾਮਨੀ ਰੰਗ ਦੇ ਕੱਪੜੇ ਪਾ ਕੇ ਗਲੈਡੀਏਟਰ ਮੈਚ ਦੇਖਣ ਆਇਆ ਸੀ। ਇਸ ਰੰਗ ਕਾਰਨ ਪੈਦਾ ਹੋਈ ਈਰਖਾ, ਇਸ ਨੂੰ ਹਾਸਲ ਕਰਨ ਦੀ ਇੱਛਾ ਦੀ ਕਈ ਵਾਰ ਇੱਕ ਪਾਗਲਪਨ ਨਾਲ ਤੁਲਨਾ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਸੀ।

ਸਮੁੰਦਰੀ ਜੀਵ ਤੋਂ ਬਣਨ ਵਾਲੀ ਚੀਜ਼

ਅਜੀਬ ਗੱਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕਦੇ ਬੇਹੱਦ ਕੀਮਤੀ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣ ਵਾਲਾ ਰੰਗ ਆਪਣੇ ਸਮਕਾਲੀ ਲੈਪਿਸ ਲਾਜੂਲੀ (ਜਾਮਨੀ ਰੰਗ ਦਾ ਰਤਨ) ਜਾਂ ਲਾਲ ਰੰਗ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਰੌਜ਼ ਮੈਡਰ (ਬੁਝੀਆ ਟਿੰਕਟਰਮ ਨਾਮਕ ਪੌਦੇ ਦੀ ਜੜ੍ਹ) ਵਰਗੇ ਸੁੰਦਰ ਰਤਨ ਜਾਂ ਪੌਦਿਆਂ ਤੋਂ ਨਹੀਂ ਆਇਆ ਸੀ। ਸਗੋਂ ਇਹ ਇੱਕ ਤਰਲ ਪਦਾਰਥ ਤੋਂ ਆਇਆ ਸੀ ਜਿਸ ਨੂੰ ਮਯੂਰਕਸ ਪਰਿਵਾਰ ਵਿੱਚ ਸਮੁੰਦਰੀ ਘੋਗੇ ਬਣਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਸੱਚ ਕਹੀਏ ਤਾਂ ਇਹ ਲਾਰ (ਸਲਾਈਮ) ਵਰਗੇ ਮਯੂਰਕਸ ਤੋਂ ਆਇਆ ਸੀ। ਟਾਈਰੀਅਨ ਜਾਮਨੀ ਸਮੁੰਦਰੀ ਘੋਗੇ ਦੀਆਂ ਤਿੰਨ ਕਿਸਮਾਂ ਦੇ ਲਾਰ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਹਰ ਇੱਕ ਤੋਂ ਇੱਕ ਵੱਖਰਾ ਰੰਗ ਬਣਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ - ਹੈਕਸਾਪਲੇਕਸ ਟਰੰਕੂਲਸ ਤੋਂ ਨੀਲਾ-ਜਾਮਨੀ, ਬੋਲਿਨਸ ਬ੍ਰੈਂਡਾਰਿਸ ਤੋਂ ਲਾਲ-ਜਾਮਨੀ ਅਤੇ ਸਟੈਮੋਨੀਟਾ ਹੇਮਸਟੋਮਾ ਤੋਂ ਲਾਲ ਰੰਗ। ਮਯੂਰਕਸ ਸਮੁੰਦਰੀ ਘੋਗੇ ਨੂੰ ਸਮੁੰਦਰ ਦੇ ਪਥਰੀਲੇ ਕਿਨਾਰਿਆਂ ਤੋਂ ਹੱਥਾਂ ਨਾਲ ਜਾਂ ਫਿਰ ਜਾਲ ਵਿੱਚ ਫਸਾ ਕੇ ਫੜ੍ਹਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਕੱਠਾ ਕਰਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਸਲਾਈਮ ਇਕੱਠਾ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਕੁਝ ਸਥਾਨਾਂ 'ਤੇ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਚਾਕੂ ਨਾਲ ਘੋਗੇ ਦੀ ਬਲਗਮ ਗ੍ਰੰਥੀ 'ਤੇ ਇੱਕ ਚੀਰਾ ਲਗਾਇਆ ਜਾਂਦਾ

ਸੀ। ਇੱਕ ਰੋਮਨ ਲੇਖਕ ਅਨੁਸਾਰ ਬਲਗਮ ਗ੍ਰੰਥੀ (ਮਯੂਰਕਸ ਗਲੈਂਡ) ਉੱਤੇ ਇੱਕ ਚੀਰਾ ਲਗਾ ਕੇ ਘੋਗੇ ਦੇ ਜ਼ਖ਼ਮ ਵਿੱਚੋਂ ਹੱਥੀਆਂ ਵਾਂਗ ਸਲਾਈਮ ਵਗਦਾ ਸੀ। ਇਸ ਨੂੰ ਇਕੱਠਾ ਕਰ ਕੇ ਹਮਾਮ-ਦਸਤਾ ਵਿੱਚ ਪੀਸਿਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ। ਛੋਟੀ ਪ੍ਰਜਾਤੀ ਦੇ ਘੋਗਿਆਂ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਕੁਚਲ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਸੀ।

ਰੰਗ ਕਿਵੇਂ ਬਣਦਾ ਸੀ, ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਪਤਾ

ਪਰ ਇਤਿਹਾਸਕ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਇਸ ਰੰਗ ਬਾਰੇ ਸਿਰਫ਼ ਇੰਨੀ ਹੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਹੈ ਜੋ ਅਸੀਂ ਜਾਣਦੇ ਹਾਂ। ਪਰ ਘੋਗੇ ਦੇ ਬਿਨਾਂ ਰੰਗ ਵਾਲੇ ਲਾਰ (ਸਲਾਈਮ) ਤੋਂ ਗੂੜ੍ਹਾ ਜਾਮਨੀ ਰੰਗ ਕਿਵੇਂ ਤਿਆਰ ਹੁੰਦਾ ਸੀ, ਇਸ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਵੇਰਵੇ ਜਾਂ ਤਾਂ ਅਸਪਸ਼ਟ ਹਨ ਜਾਂ ਕਿਤੇ ਵਿਰੋਧਾਭਾਸੀ ਤੇ ਕਦੇ-ਕਦੇ ਗ਼ਲਤ ਲੱਗਦੇ ਹਨ। ਅਰਸਤੂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਮਯੂਰਕਸ ਗ੍ਰੰਥੀਆਂ ਜਾਮਨੀ ਮੱਛੀ ਦੇ ਗਲੇ ਵਿੱਚੋਂ ਆਉਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਡਾਈ ਉਦਯੋਗ ਵਿੱਚ ਵੀ ਇਹ ਜਾਣਕਾਰੀ ਬਹੁਤ ਹੀ ਗੁਪਤ ਰੱਖੀ ਜਾਂਦੀ ਸੀ। ਡਾਈ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਹਰ ਰੰਗਰੇਜ਼ ਦੇ ਆਪਣਾ ਨੁਸ਼ਖ਼ੇ ਹੁੰਦੇ ਸੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕਈ ਪੜਾਅ ਵਾਲੇ ਫਾਰਮੂਲੇ ਹੁੰਦੇ ਸਨ। ਉਹ ਇਹ ਫਾਰਮੂਲੇ ਕਿਸੇ ਨਾਲ ਸਾਂਝੇ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ ਸਨ। ਇਸ ਕਾਰਨ ਇਹ ਸਮਝਣਾ ਮੁਸ਼ਕਲ ਹੈ ਕਿ ਮਯੂਰਕਸ ਤੋਂ ਜਾਮਨੀ ਰੰਗ ਕਿਵੇਂ ਬਣਿਆ। ਪੁਰਤਗਾਲ ਦੀ ਲਿਸਬਨ ਦੀ ਨੌਵਾ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਵਿੱਚ ਕੰਜ਼ਰਵੇਸ਼ਨ ਦੀ ਪ੍ਰੋਫੈਸਰ ਮਾਰੀਆ ਮੇਲੋ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ, ਸਮੱਸਿਆ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਇਹ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨੁਸ਼ਖ਼ੇ ਕਦੇ ਨਹੀਂ ਲਿਖੇ। ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਸਭ ਤੋਂ ਵਿਸਥਾਰ ਵਾਲੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਪਲੀਨੀ ਨੇ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਈਸਾ ਪੂਰਵ ਪਹਿਲੀ ਸਦੀ ਵਿੱਚ ਇਸ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਬਾਰੇ ਵਿਸਥਾਰ ਵਿੱਚ ਲਿਖਿਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਲਿਖਿਆ, ਮਯੂਰਕਸ ਗ੍ਰੰਥੀ ਤੋਂ ਵੱਖ ਹੋਣ ਮਗਰੋਂ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਲੂਣ ਪਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਤਿੰਨ ਦਿਨਾਂ ਲਈ ਖਮੀਰ ਲਈ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਸੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪਕਣ ਦੀ ਅਵਸਥਾ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਸੰਭਵ ਤੌਰ 'ਤੇ ਟੀਨ ਜਾਂ ਕੱਚ ਦੇ ਭਾਂਡਿਆਂ ਦੇ 'ਹਲਕੇ' ਸੇਕ 'ਤੇ ਪਕਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ। ਇਹ ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਸੀ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਸਾਰਾ ਮਿਸ਼ਰਣ ਘਟ ਕੇ ਥੋੜ੍ਹਾ ਜਿਹਾ ਰਹਿ ਜਾਂਦਾ ਸੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ 10 ਵੇਂ ਦਿਨ ਕੱਪੜੇ 'ਤੇ ਲਗਾ ਕੇ ਰੰਗ ਦੀ ਪਰਖ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਸੀ। ਜੇ ਕੱਪੜੇ 'ਤੇ ਮਨ ਮੁਤਾਬਕ ਰੰਗ ਚੜਿਆ ਤਾਂ ਰੰਗ ਤਿਆਰ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਸੀ। ਮੁਸ਼ਕਲ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਹਰ ਇੱਕ ਘੋਗੇ ਤੋਂ ਬਹੁਤ ਘੱਟ ਮਾਤਰਾ ਵਿੱਚ ਮਯੂਰਕਸ ਮਿਲਦਾ ਸੀ। ਅਜਿਹੀ

ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਸਿਰਫ਼ ਇੱਕ ਗ੍ਰਾਮ ਟਾਈਰੀਅਨ ਪਰਪਲ ਰੰਗ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਲਗਭਗ 10,000 ਘੋਗਿਆਂ ਦੀ ਲੋੜ ਸੀ। ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਇਹ ਰੰਗ ਬਣਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ, ਉੱਥੇ ਅਰਬਾਂ ਸਮੁੰਦਰੀ ਘੋਗਿਆਂ ਦੇ ਖੋਲ੍ਹ ਮਿਲੇ ਹਨ। ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਟਾਈਰੀਅਨ ਪਰਪਲ ਦੇ ਉਤਪਾਦਨ ਨੂੰ ਇਤਿਹਾਸ ਦਾ ਪਹਿਲਾ ਰਸਾਇਣਕ ਉਦਯੋਗ ਵੀ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਗ੍ਰੀਸ ਦੀ ਥੇਸਾਲੋਨੀਕੀ ਦੀ ਏਗਿਸਟੋਟਲ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਵਿੱਚ ਕੰਜ਼ਰਵੇਸ਼ਨ ਕੈਮਿਸਟਰੀ ਦੇ ਪ੍ਰੋਫੈਸਰ ਆਇਓਨਿਸ ਕਰਾਪਨਾਗਿਓਟਿਸ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ, ਡਾਈ ਬਣਾਉਣਾ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਆਸਾਨ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਉਹ ਸਮਝਾਉਂਦੇ ਹਨ ਕਿ ਟਾਈਰੀਅਨ ਪਰਪਲ ਦੂਜੇ ਰੰਗਾਂ ਵਾਂਗ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਇਸ ਨੂੰ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦਾ ਕੱਚਾ ਮਾਲ ਆਸਾਨੀ ਨਾਲ ਉਪਲਬਧ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਘੋਗੇ ਦੇ ਮਯੂਰਕਸ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦ ਰਸਾਇਣਾਂ ਤੋਂ ਬਣਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜੋ ਸਹੀ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ ਰੰਗ 'ਚ ਬਦਲ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਹੈਰਾਨੀਜਨਕ ਹੈ।

ਡਾਈ ਇਤਿਹਾਸ ਬਣ ਗਿਆ

29 ਮਈ 1453 ਨੂੰ ਕਾਂਸਟੈਂਟੀਨੋਪਲ ਦੇ ਬਾਇਜ਼ਨਟਾਈਨ ਸ਼ਹਿਰ ਉੱਤੇ ਆਟੋਮਨ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਹੋ ਗਿਆ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪੂਰਬੀ ਰੋਮਨ ਸਾਮਰਾਜ ਦਾ ਅੰਤ ਹੋਇਆ ਅਤੇ ਟਾਈਰੀਅਨ ਪਰਪਲ ਵੀ ਇਤਿਹਾਸ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਬਣ ਗਿਆ।

ਉਸ ਸਮੇਂ ਸ਼ਹਿਰ ਦੇ ਉਦਯੋਗ ਕੇਂਦਰ ਵਿੱਚ ਇਸ ਦੀ ਡਾਈ ਇੰਡਸਟਰੀ ਸੀ। ਇਹ ਰੰਗ ਕੈਥਲਿਕ ਈਸਾਈਆਂ ਨਾਲ ਜੁੜ ਚੁੱਕਿਆ ਸੀ, ਕੈਥਲਿਕ ਪਾਦਰੀ ਇਸ ਡਾਈ ਤੋਂ ਰੰਗ ਕੱਪੜੇ ਪਹਿਨਦੇ ਸਨ ਤੇ ਇਸ ਰੰਗ ਦੇ ਕੱਪੜਿਆਂ ਵਿੱਚ ਉਹ ਆਪਣੇ ਧਾਰਮਿਕ ਗ੍ਰੰਥ ਰੱਖਦੇ ਸਨ। ਪਰ ਜ਼ਿਆਦਾ ਟੈਕਸ ਕਾਰਨ ਇਹ ਉਦਯੋਗ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਬੰਦ ਹੋਣ ਦੇ ਕੰਢੇ ਉੱਤੇ ਪਹੁੰਚ ਚੁੱਕਿਆ ਸੀ। ਆਟੋਮਨ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਸ ਉੱਤੇ ਈਸਾਈ ਧਰਮ ਗੁਰੂਆਂ ਦਾ ਕੰਟਰੋਲ ਖ਼ਤਮ ਹੋ ਗਿਆ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪੌਪ ਨੇ ਫੈਸਲਾ ਲਿਆ ਕਿ ਲਾਲ ਰੰਗ ਈਸਾਈ ਧਰਮ ਦੀ ਤਾਕਤ ਦਾ ਨਵਾਂ ਪ੍ਰਤੀਕ ਬਣੇਗਾ। ਇਸ ਨੂੰ ਬਣਾਉਣ ਵਿੱਚ ਸਕੋਲ ਕੀਟਾਂ ਦਾ ਇਸਤੇਮਾਲ ਹੁੰਦਾ ਸੀ, ਇਸ ਨੂੰ ਬਣਾਉਣਾ ਸੌਖਾ ਵੀ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਉੱਤੇ ਕੀਮਤ ਵੀ ਘੱਟ ਆਉਂਦੀ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਟਾਈਰੀਅਨ ਪਰਪਲ ਖ਼ਤਮ ਹੋਣ ਦੇ ਹੋਰ ਵੀ ਕਾਰਨ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ। 2003 ਵਿੱਚ ਦੱਖਣੀ ਤੁਰਕੀ 'ਚ ਵਿਗਿਆਨੀਆਂ ਨੂੰ ਐਂਡ੍ਰੋਆਕੋ ਦੀ ਪ੍ਰਾਚੀਨ ਬੰਦਰਗਾਹ ਕੋਲ ਸਮੁੰਦਰੀ ਘੋਗੇ ਦੇ ਖੋਲ੍ਹਾਂ ਦਾ ਵੱਡਾ ਢੇਰ ਮਿਲਿਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਅੰਦਾਜ਼ਾ ਲਗਾਇਆ ਕਿ ਇਹ 6ਵੀਂ ਸਦੀ ਦਾ ਢੇਰ ਹੈ ਜਿਸ 'ਚ 600 ਘੋਗਿਆਂ ਦੇ ਖੋਲ੍ਹੇ ਹਨ। ਦਿਲਚਸਪ ਗੱਲ ਇਹ ਸੀ ਇਸ ਢੇਰ ਵਿੱਚ ਜੋ ਸਭ ਤੋਂ ਹੇਠਾਂ ਭਾਵ ਸਭ ਤੋਂ ਪੁਰਾਣੇ ਖੋਲ੍ਹੇ ਸਨ, ਉਹ ਮੋਟੇ ਤੇ ਵੱਡੇ ਸਨ ਜਦਕਿ ਸਭ ਤੋਂ ਉੱਤੇ ਭਾਵ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਸੁੱਟੇ ਗਏ ਖੋਲ੍ਹੇ ਕਾਫ਼ੀ ਛੋਟੇ ਸਨ। ਇਹ ਖੋਜ ਦੱਸਦੀ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਦੌਰ ਵਿੱਚ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ 'ਚ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਮੁੰਦਰੀ ਘੋਗਿਆਂ ਨੂੰ ਫੜਿਆ ਗਿਆ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਫਿਰ ਇੱਕ ਅਜਿਹਾ ਸਮਾਂ ਆਇਆ ਹੋਵੇਗਾ ਜਦੋਂ ਕੋਈ ਵੀ ਪਰਪੱਖ ਘੋਗਾ ਨਹੀਂ ਬਚਿਆ ਹੋਵੇਗਾ। ਖੋਜਕਾਰ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸੇ ਕਾਰਨ ਟਾਈਰੀਅਨ ਪਰਪਲ ਦਾ ਉਤਪਾਦਨ ਖ਼ਤਮ ਹੋ ਗਿਆ ਹੋਵੇਗਾ। ਪਰ ਇਸ ਖੋਜ ਦੇ ਕੁਝ ਸਾਲਾਂ ਬਾਅਦ ਇੱਕ ਹੋਰ ਖੋਜ ਨਾਲ ਇਸ ਪ੍ਰਾਚੀਨ ਰੰਗ ਨੂੰ ਫਿਰ ਤੋਂ ਬਣਾਉਣ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਉਮੀਦ ਜਾਗੀ।

ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਅਨਮੋਲ ਹੈ ... !

ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਪਰਮਾਤਮਾ ਵੱਲੋਂ ਬਖਸ਼ਿਆ ਇੱਕ ਅਨਮੋਲ ਤੋਹਫਾ ਹੈ। ਮਨੁੱਖ ਇਸ ਨੂੰ ਜਿਸ ਵੰਗ ਨਾਲ ਜਿਉਂਦਾ ਹੈ ਇਹ ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਬਣ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਕਿਸੇ ਲਈ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਜ਼ਿੰਦਾਦਿਲੀ ਦਾ ਨਾਂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਤੇ ਕਈ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਉੱਪਰ ਬੋਝ ਸਮਝਦੇ ਹਨ। ਪਰ ਇੱਕ ਗੱਲ ਦਿਮਾਗ ਵਿੱਚ ਜ਼ਰੂਰ ਰੱਖਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਕਿ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਨੂੰ ਖੂਬਸੂਰਤ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਜਿਉਣ ਦਾ ਵਲ ਆਉਣਾ ਬਹੁਤ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੀ ਸਾਂਭ ਸੰਭਾਲ ਦਾ ਜ਼ਿੰਮਾ ਖੁਦ ਮਨੁੱਖ ਦਾ ਹੀ ਹੈ। ਉਹ ਇਸ ਨੂੰ ਸੰਭਾਲ ਕੇ ਜਿਉ ਰਿਹਾ ਹੈ ਜਾਂ ਲਾਪਰਵਾਹੀ ਨਾਲ ਇਹ ਹਰ ਮਨੁੱਖ ਦੀ ਸੋਚ ਉੱਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਕਈ ਵਾਰ ਛੋਟੀ ਜਿਹੀ ਗ਼ਲਤੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ @ਤੇ ਭਾਰੂ ਪੈ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਸਾਡੇ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਤੇਜ਼ ਰਫ਼ਤਾਰੀ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਕਿੰਨੀਆਂ ਕੁ ਜ਼ਿੰਦਗੀਆਂ ਨਿਗਲ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਕਿੰਨੇ ਕੁ ਘਰਾਂ ਦੇ ਘਰ ਤਬਾਹ ਕਰ ਦਿੰਦੀ ਹੈ, ਕਿੰਨੇ ਕੁ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਅਨਾਥ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ ਤੇ ਕਿੰਨੀਆਂ ਕੁ ਨੂੰ ਅਪਾਹਜ ਬਣਾ ਰਹੀ ਹੈ, ਇਸ ਦਾ ਅੰਦਾਜ਼ਾ ਤਾਂ ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਦੀਆਂ ਖ਼ਬਰਾਂ ਪੜ੍ਹ ਕੇ ਜਾਂ ਸੁਣ ਕੇ ਸਹਿਜੇ ਹੀ ਲੱਗ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਮੰਨਿਆ ਕਿ ਜੇ ਕੋਈ ਆਪਣਾ ਵਾਹਨ ਫਿਆਨ ਨਾਲ ਚਲਾ ਰਿਹਾ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਵੀ ਕੋਈ ਗਰੰਟੀ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ ਕਿ ਸਾਹਮਣਿਆਂ ਜਾਂ ਦਾਬੇ ਬਾਏ ਪਾਸਿਓਂ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਵੀ ਉਸ ਵਾਂਗ ਫਿਆਨ ਨਾਲ ਹੀ ਚਲਾ ਰਹੇ ਹੋਣਗੇ। ਕਈ ਵਾਰ ਤਾਂ ਬਹੁਤਾ ਨੁਕਸਾਨ ਬੇਕਸੂਰ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਝੱਲਣਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। ਕਈ ਵਾਰ ਸੜਕਾਂ ਕਿਨਾਰੇ ਖੜ੍ਹੇ ਲੋਕ

ਤੇਜ਼ ਰਫ਼ਤਾਰੀ ਦੇ ਸ਼ਿਕਾਰ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਅੱਜ ਕੱਲ੍ਹ ਤਾਂ ਸੜਕਾਂ ਕਿਨਾਰੇ ਜਾਂ ਮੱਝਾਂ ਤੇ ਬਣੀਆਂ ਦੁਕਾਨਾਂ ਵਿੱਚ ਤੇਜ਼ ਰਫ਼ਤਾਰ ਵਾਹਨ ਜਾ ਵੜਨ ਵਰਗੀਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਵਾਪਰਨ ਦੀਆਂ ਖ਼ਬਰਾਂ ਵੀ ਸੁਣਨ ਨੂੰ ਮਿਲ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਕੀ ਇਸ ਨੂੰ ਨਿਰਾ ਹਾਦਸਾ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇ ਜਾਂ ਲਾਪਰਵਾਹੀ? ਪਰ ਨਿੱਤ ਦਿਹਾੜੇ ਹੋ ਰਹੀਆਂ ਸੜਕੀ ਦੁਰਘਟਨਾਵਾਂ ਦਾ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਕੌਣ ਹੈ? ਸੜਕੀ ਨਿਯਮਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਨਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਜਾਂ ਸੜਕੀ ਨਿਯਮਾਂ ਨੂੰ ਪਾਲਣਾ ਕਰਵਾਉਣ ਵਾਲੇ? ਅਗਰ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਮਾਰਗ ਤੇ ਹੋਣ ਵਾਲੀਆਂ ਦੁਰਘਟਨਾਵਾਂ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰੀਏ ਤਾਂ ਇਹਨਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਦਿਨੋ ਦਿਨ ਵਧਦੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਇਹ ਦੁਰਘਟਨਾਵਾਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਵੀ ਐਨੀਆਂ ਭਿਆਨਕ ਹਨ ਕਿ ਹਰ ਕਿਸੇ ਦੇ ਦਿਲ ਨੂੰ ਝੰਜੜ ਕੇ ਰੱਖ ਦਿੰਦੀਆਂ ਹਨ। ਕਈ ਘਟਨਾਵਾਂ ਸੜਕ ਦੇ ਕਿਨਾਰੇ ਖੜ੍ਹੇ ਟਰਾਲੀਆਂ ਜਾਂ ਟਰਾਲਿਆਂ ਦੇ ਕਾਰਨ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ। ਦੇਖਦੇ ਹੀ ਦੇਖਦੇ ਸਕਿੰਟਾਂ ਵਿੱਚ ਵੱਡੀਆਂ ਵੱਡੀਆਂ ਮਹਿੰਗੀਆਂ ਕਾਰਾਂ ਮਲਬੇ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲ ਹੋ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਉਸ ਵਿੱਚ ਬੈਠੇ ਹੱਸਦੇ ਖੇਡਦੇ ਲੋਕ ਲੱਥਾਂ ਬਣ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਜੇ ਇਸ ਪੱਖਰ ਦੀਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਦਾ ਕਸੂਰ ਮੰਨੀਏ ਤਾਂ ਇਹ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਾਡੇ ਸਿਸਟਮ ਦਾ ਹੈ ਜੋ ਹਨੇਰੀਆਂ ਰਾਤਾਂ ਵਿੱਚ ਸੜਕਾਂ

ਕਿਨਾਰੇ ਖੜ੍ਹੇ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਵਾਹਨਾਂ ਦੇ ਮਾਲਕਾਂ ਤੇ ਤੁਰੰਤ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਕੇ ਮੋਟਾ ਜ਼ਰਮਾਨਾ ਨਹੀਂ ਲਾਉਂਦੇ ਜਾਂ ਉਸ ਵਾਹਨ ਨੂੰ ਤੁਰੰਤ ਹਟਵਾਕੇ ਆਪਣੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਲੈਂਦੇ। ਦੂਜੀ ਗੱਲ ਸੜਕ ਕਿਨਾਰੇ ਜਾਂ ਸਾਹਮਣੇ ਵੱਡੇ ਵੱਡੇ ਹੋਰਡਿੰਗਾਂ ਤੇ ਵਾਹਨਾਂ ਦੀ ਤਸਵੀਰ ਲਗਾ ਕੇ ਉਸ ਦੀ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਸਪੀਡ ਲਿਖ ਕੇ ਹੀ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਆਪਣਾ ਫਰਜ਼ ਪੂਰਾ ਕਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਜੇ ਕਿਤੇ ਸਪੀਡ ਚੈੱਕ ਕਰਨ ਲਈ ਖੜ੍ਹੇ ਵੀ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਬਹੁਤ ਟਾਵਾਂ ਟਾਵਾਂ ਉਹ ਵੀ ਸਿਰਫ ਦਿਨ ਦੇ ਸਮੇਂ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਜਿਹੜੇ ਵਾਹਨ ਦੀ ਸਪੀਡ ਸੱਠ ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਪ੍ਰਤੀ ਘੰਟਾ ਲਿਖੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਉਹ ਵਾਹਨ ਆਮ ਹੀ ਸੌ ਤੋਂ ਵੱਧ ਦੀ ਸਪੀਡ ਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀਆਂ ਪੱਜੀਆਂ ਉਡਾਉਂਦੇ ਵੇਖੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਤੀਜਾ ਵੱਡਾ ਕਾਰਨ ਲੋਕ ਆਪ ਬਣਦੇ ਹਨ ਜੋ ਘੱਟ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਲੰਬਾ ਸਫ਼ਰ ਤਹਿ ਕਰਨ ਦਾ ਟੀਚਾ ਮਿੱਥ ਕੇ ਚੱਲਦੇ ਹਨ, ਜੋ ਸਰਦੀਆਂ ਵਿੱਚ ਪੁੰਦ ਵਰਗੇ ਦੇ ਮੌਸਮ ਨੂੰ ਮੁੱਖ ਰੱਖ ਕੇ ਸਫ਼ਰ ਤੇ ਨਹੀਂ ਨਿਕਲਦੇ। ਅਜਿਹੇ ਵਿੱਚ ਜੇ ਬਹੁਤ ਜ਼ਰੂਰੀ ਬਾਹਰ ਜਾਣਾ ਵੀ ਪੈ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਰਾਤ ਨੂੰ ਸਫ਼ਰ ਤੇ ਨਿਕਲਣ ਦੀ ਖਿਜਾਏ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ ਕਿ ਸਫ਼ਰ ਰਾਤ ਪੈਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਪਹਿਲਾਂ ਤਹਿ ਕਰ ਲਿਆ ਜਾਵੇ ਜਾਂ ਫਿਰ ਸਵੇਰੇ ਸਵੇਰੇ ਹਨੇਰੇ ਵਿੱਚ ਪੁੰਦ ਵਿੱਚ ਨਿਕਲਣ ਦੀ ਬਜਾਏ

ਕਈ ਕਈ ਘੰਟੇ ਲਗਾਤਾਰ ਗੱਡੀ ਚਲਾਉਣਾ ਵੀ ਦੁਰਘਟਨਾ ਦਾ ਕਾਰਨ ਬਣਦਾ ਹੈ। ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਦੋ ਘੰਟੇ ਬਾਅਦ ਰੁਕ ਕੇ ਦਸ ਪੰਦਰਾਂ ਮਿੰਟ ਦਾ ਅਰਾਮ ਡਰਾਈਵਰ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਕਈ ਵਾਰ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਮਾਰਗ ਤੇ ਆਲੇ ਦੁਆਲੇ ਦੇ ਸ਼ਹਿਰਾਂ ਪਿੰਡਾਂ ਦੇ ਰਸਤਿਆਂ ਤੋਂ ਜਿਵੇਂ ਹੀ ਕੋਈ ਛੋਟਾ ਜਾਂ ਵੱਡਾ ਵਾਹਨ ਸੜਕ ਤੇ ਚੜ੍ਹਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਪਿੱਛੋਂ ਆ ਰਹੀ ਤੇਜ਼ ਰਫ਼ਤਾਰ ਗੱਡੀ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਬਣ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਬੱਸਾਂ ਜਾਂ ਟਰੱਕਾਂ ਵੱਲੋਂ ਇੱਕ ਦੂਜੇ ਤੋਂ ਅੱਗੇ ਨਿਕਲਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਜਾਂ ਉਹਨਾਂ ਵੱਲੋਂ ਵਰਤੇ ਜਾਂਦੇ ਪਰੈਸ਼ਰ ਗਾਰਨ ਵੀ ਦੁਰਘਟਨਾ ਦਾ ਕਾਰਨ ਬਣਦੇ ਹਨ। ਕਈ ਵਾਰ ਵੇਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਬੱਸ ਜਾਂ ਟਰੱਕਾਂ ਦੇ ਡਰਾਈਵਰ ਜਾਂ ਤਾਂ ਲਗਾਤਾਰ ਹਾਰਨ ਮਾਰਦੇ ਹਨ ਜਾਂ ਫਿਰ ਛੋਟੇ ਵਾਹਨ ਦੇ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕੋਲ ਆ ਕੇ ਉੱਚੀ ਪਰੈਸ਼ਰ ਗਾਰਨ ਮਾਰਦੇ ਹਨ ਜੋ ਕਈ ਵਾਰ ਕਿਸੇ ਭਿਆਨਕ ਹਾਦਸੇ ਨੂੰ ਸੱਦਾ ਦਿੰਦੇ ਹਨ। ਜੇ ਕਿਤੇ ਸਾਡੇ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਵੀ ਬਾਹਰਲੇ ਮੁਲਕਾਂ ਵਾਂਗ ਆਪਣੇ ਨਾਲੋਂ ਵੱਧ ਦੂਜਿਆਂ ਨੂੰ ਅਹਿਮੀਅਤ ਦੇ ਕੇ ਵਾਹਨ ਚਲਾਉਣ ਤਾਂ ਵਾਪਰਨ ਵਾਲੇ ਹਾਦਸਿਆਂ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਕਮੀ ਆ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਜੇ ਇਹਨਾਂ ਗੱਲਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦਿਆਂ ਘਰੋਂ ਨਿਕਲਿਆ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਕਾਫ਼ੀ ਹੱਦ ਤੱਕ ਦੁਰਘਟਨਾਵਾਂ ਤੇ ਕਾਬੂ ਪਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਬਹੁਤ ਅਨਮੋਲ ਹੈ।

ਬਰਜਿੰਦਰ ਕੌਰ ਬਿਸਰਾਓ...
9988901324

ਅੰਡਰ-19 ਵਿਸ਼ਵ ਕੱਪ: ਆਸਟ੍ਰੇਲੀਆ ਦੀ ਟੀਮ 'ਚ ਵੀ ਛਾਏ ਪੰਜਾਬੀ, ਹਰਜਸ ਤੇ ਹਰਕੀਰਤ ਨੇ ਕਿਵੇਂ ਬਣਾਈ ਥਾਂ

ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਜੰਮੇ ਹਰਜਸ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹਰਕੀਰਤ ਬਾਜਵਾ ਨੇ ਆਸਟ੍ਰੇਲੀਆ ਦੀ ਅੰਡਰ 19 ਕ੍ਰਿਕਟ ਵਿਸ਼ਵ ਕੱਪ ਦੀ ਟੀਮ ਵਿੱਚ ਆਪਣੀ ਥਾਂ ਬਣਾਈ ਹੈ। ਆਸਟ੍ਰੇਲੀਆਈ ਕ੍ਰਿਕਟ ਟੀਮ ਨੇ 2024 ਵਿੱਚ ਹੋਣ ਜਾ ਰਹੇ ਅੰਡਰ-19 ਵਿਸ਼ਵ ਕੱਪ ਲਈ ਟੀਮ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਖਿਡਾਰੀਆਂ ਦੇ ਨਾਂਅ ਹਾਲ ਹੀ ਵਿੱਚ ਜਨਤਕ ਕੀਤੇ ਹਨ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਹਰਕੀਰਤ ਅਤੇ ਹਰਜਸ ਦੇ ਨਾਂਅ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ। ਅੰਡਰ-19 ਵਿਸ਼ਵ ਕੱਪ ਦਾ ਆਯੋਜਨ ਜਨਵਰੀ 19 ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਫਰਵਰੀ 11 ਤੱਕ ਦੱਖਣੀ ਅਫ਼ਰੀਕਾ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸ਼ਹਿਰਾਂ ਵਿੱਚ ਹੋਵੇਗਾ। ਹਰਜਸ ਸਿੰਘ ਨੇ ਐੱਸਬੀਐੱਸ ਆਸਟ੍ਰੇਲੀਆ ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਆਪਣੇ ਇੱਕ ਇੰਟਰਵਿਊ ਵਿੱਚ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਨੌਂ ਸਾਲ ਦੇ ਦੀ ਉਮਰ ਵਿੱਚ ਕ੍ਰਿਕਟ ਖੇਡਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਇਹ ਇੰਟਰਵਿਊ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਮਈ 2023 ਵਿੱਚ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਉਹ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਵਿੱਚ ਗੁਰਦੁਆਰੇ ਵਿੱਚ ਕ੍ਰਿਕਟ ਖੇਡਿਆ ਕਰਦੇ ਸਨ ਅਤੇ ਪਹਿਲਾਂ ਉਹ ਲੱਕੜ ਦੇ ਫੱਟੇ ਅਤੇ ਟੈਨਿਸ ਬਾਲ ਨਾਲ ਕ੍ਰਿਕਟ ਖੇਡਦੇ ਸਨ। ਹਰਜਸ ਸਿੰਘ ਅੰਡਰ 14 ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਆਪਣੇ ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਦੌਰ ਵਿੱਚ ਕ੍ਰਿਕਟ ਕਲੱਬਾਂ ਵਿੱਚ ਵੀ ਖੇਡੇ। ਉਹ ਖੱਬੇ ਹੱਥ ਦੇ ਬੱਲੇਬਾਜ਼ ਹਨ।

ਇੱਕ ਇੰਟਰਵਿਊ ਵਿੱਚ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਉਹ ਸੱਤ ਸਾਲਾਂ ਦੇ ਸਨ, ਜਦੋਂ ਉਹ ਆਸਟ੍ਰੇਲੀਆ ਆ ਗਏ ਸਨ ਅਤੇ ਉਹ ਬਚਪਨ ਵਿੱਚ ਦੇਖਦੇ ਹਨ ਕਿ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਕ੍ਰਿਕਟ ਪ੍ਰਤੀ ਕਿੰਨਾ ਜਨੂੰਨ ਹੈ। ਉਹ ਗੇਂਦਬਾਜ਼ (ਸਪਿੰਨਰ) ਹਨ ਅਤੇ ਬੱਲੇਬਾਜ਼ੀ 'ਤੇ ਵੀ ਆਪਣਾ ਧਿਆਨ ਦੇ ਰਹੇ ਹਨ। ਟੈਲੀਗ੍ਰਾਫ ਅਖ਼ਬਾਰ ਮੁਤਾਬਕ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਜਨਮ ਮੰਹਾਲੀ ਵਿੱਚ ਹੋਇਆ ਸੀ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪਿਤਾ ਸ਼ੁਰੂ ਵਿੱਚ ਟੈਕਸੀ ਡਰਾਈਵਰ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਸਨ। ਕ੍ਰਿਕਟ

ਪ੍ਰਤੀ ਮੇਰੇ ਧਿਆਨ ਨੂੰ ਦੇਖਦਿਆਂ, ਮੇਰੇ ਇੱਕ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਸਥਾਨਕ ਕ੍ਰਿਕਟ ਕਲੱਬ ਵਿੱਚ ਦਾਖ਼ਲਾ ਦਵਾ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਮੈਂ ਉਦੋਂ ਤੋਂ ਹੀ ਕ੍ਰਿਕਟ ਖੇਡ ਰਿਹਾ ਹਾਂ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕ੍ਰਿਕਟ 'ਤੇ ਸੱਟਾਂ ਲੱਗਣ ਕਾਰਨ ਵੀ ਅਸਰ ਪਿਆ ਹੈ। ਸਪੋਰਟਸ ਤੱਕ ਚੈਨਲ ਉੱਤੇ ਦਿੱਤੇ ਇੰਟਰਵਿਊ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਆਸਟ੍ਰੇਲੀਆ ਦੀ ਖਿਡਾਰੀਆਂ ਦੀ ਚੋਣ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਬਹੁਤ ਚੰਗੀ ਹੈ ਅਤੇ ਚੋਣ ਬਹੁਤ ਛੋਟੀ ਉਮਰ ਤੋਂ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਇੰਟਰਵਿਊ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇੱਕ

ਦਿੱਖ ਕਾਰਨ ਗੱਲਾਂ ਸੁਣਨੀਆਂ ਪੈਂਦੀਆਂ ਸਨ
ਹਰਜਸ ਸਿੰਘ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਉਹ ਮੰਨਦੇ ਹਨ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਦਿੱਖ ਕਾਰਨ ਉਹ ਬਾਕੀਆਂ ਤੋਂ ਵੱਖਰੇ ਹਨ। ਉਹ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ, ਇਸ ਲਈ ਮੇਰੇ ਦਿਮਾਗ ਵਿੱਚ ਹਮੇਸ਼ਾ ਇਹ ਗੱਲ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਦਸਤਾਰਧਾਰੀ ਹੋਣ ਕਾਰਕੇ ਮੈਨੂੰ ਆਪਣੀ ਥਾਂ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਬਿਹਤਰ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਕਰਕੇ ਦਿਖਾਉਣਾ ਪਵੇਗਾ। ਉਹ ਦੱਸਦੇ ਹਨ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪਟਕੇ ਕਾਰਨ ਪ੍ਰਾਇਮਰੀ ਸਕੂਲ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕਈ ਵਾਰੀ ਗੱਲਾਂ ਸੁਣਨੀਆਂ ਪੈਂਦੀਆਂ ਸੀ, ਪਰ ਹੁਣ ਇਹ ਘੱਟ ਗਿਆ ਹੈ। ਹਰਜਸ ਸਿੰਘ ਆਪਣੀ ਸਫ਼ਲਤਾ ਦਾ ਸਿਹਰਾ ਆਪਣੇ ਮਾਪਿਆਂ ਨੂੰ ਦਿੰਦੇ ਹਨ। ਉਹ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮਾਪਿਆਂ ਨੇ ਹੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਕਾਬਲੀਅਤ ਨੂੰ ਪਛਾਣਿਆ। ਉਹ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ, ਮੇਰੇ ਪਿਤਾ ਮੈਨੂੰ ਹਫ਼ਤੇ 'ਚ ਤਿੰਨ ਚਾਰ ਵਾਰੀ ਸਿਖਲਾਈ ਲਈ ਲੈ ਕੇ ਜਾਂਦੇ ਸਨ, ਇਹ ਸੌਖਾ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਜਦੋਂ ਇਹ ਸਪਸ਼ਟ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਸਫ਼ਲ ਹੋਵੋਗੇ। ਉਹ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ, ਮੇਰੀ ਤਾਕਤ ਮੇਰੀ ਬੱਲੇਬਾਜ਼ੀ ਹੈ ਅਤੇ ਕਦੇ-ਕਦੇ ਗੇਂਦਬਾਜ਼ੀ ਵਿੱਚ ਵੀ ਆਪਣਾ ਹੱਥ ਅਜ਼ਮਾਉਂਦਾ ਹਾਂ। ਹਰਜਸ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ, ਮੇਰਾ ਧਿਆਨ ਚੰਗਾ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਕਰਨ ਅਤੇ ਆਪਣਾ 'ਬੈੱਸਟ' ਦੇਣ ਵੱਲ ਕੇਂਦਰਤ ਹੈ। ਹਰਜਸ ਸਿੰਘ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਕ੍ਰਿਕਟ ਦੇ ਹਰ ਫੌਰਮੈਟ ਵਿੱਚ ਬੱਲੇਬਾਜ਼ੀ ਕਰਨਾ ਪਸੰਦ ਹੈ, ਪਰ ਮੈਨੂੰ 'ਵ੍ਰਾਈਟ ਗੇਂਦ' ਨਾਲ ਖੇਡਣਾ ਪਸੰਦ ਕਿਉਂ ਤੁਸੀਂ ਹਮਲਾਵਰ ਅੰਦਾਜ਼ 'ਚ ਬੱਲੇਬਾਜ਼ੀ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹੋ। ਟੀ 20 ਅਤੇ ਵਨਡੇ ਕ੍ਰਿਕਟ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪਸੰਦ ਹਨ। ਅਖ਼ਬਾਰ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਸ਼ੁਭਮਨ ਗਿੱਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰੇਰਣਾ ਹਨ। ਹਰਜਸ ਸਿੰਘ ਆਖ਼ਰੀ ਵਾਰੀ 2015 ਵਿੱਚ ਭਾਰਤ ਆਏ ਸਨ, ਉਹ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਪਿਛੋਕੜ ਉੱਤੇ ਮਾਣ ਹੈ।

ਅਸ਼ਵਿਨ ਅਤੇ ਵਿਰਾਟ ਹਨ ਹਰਕੀਰਤ ਦੀ ਪ੍ਰੇਰਣਾ
ਹਰਕੀਰਤ ਬਾਜਵਾ ਸਪੋਰਟਸ ਤੱਕ ਚੈਨਲ ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਆਪਣੇ

ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਟੀਮ ਦੇ ਬੱਲੇਬਾਜ਼ ਉਦੈ ਕਰਨਗੇ ਭਾਰਤ ਦੀ ਅਗਵਾਈ
ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਟੀਮ ਵੱਲੋਂ ਬੱਲੇਬਾਜ਼ੀ ਕਰ ਚੁੱਕੇ ਉਦੈ ਸਹਾਰਣ ਦੀ ਚੋਣ ਅੰਡਰ 19 ਵਿਸ਼ਵ ਕੱਪ ਵਿੱਚ ਭਾਰਤੀ ਟੀਮ ਦੇ ਕਪਤਾਨ ਵਜੋਂ ਚੋਣ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਪਿਛੋਕੜ ਰਾਜਸਥਾਨ ਦੇ ਸ਼੍ਰੀ ਗੰਗਾਨਗਰ ਇਲਾਕੇ ਨਾਲ ਹੈ। ਉਹ ਸੱਜੇ ਹੱਥ ਦੇ ਬੱਲੇਬਾਜ਼ ਹਨ। ਹਿੰਦੁਸਤਾਨ ਟਾਈਮਜ਼ ਅਖ਼ਬਾਰ ਮੁਤਾਬਕ ਉਦੈ ਦਾ ਜਨਮ ਰਾਜਸਥਾਨ ਵਿੱਚ ਹੋਇਆ ਸੀ, ਉਹ 14 ਸਾਲ ਦੀ ਉਮਰ ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਟੀਮ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋ ਗਏ ਸਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਟੀਮ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਅੰਡਰ-14, ਅੰਡਰ 16 ਅਤੇ ਅੰਡਰ 19 ਵਿੱਚ ਵੀ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਅੰਡਰ 19 ਚੈਲੰਜਰ ਕੱਪ ਵਿੱਚ ਸ਼ੁਰੂ ਤੋਂ ਵੱਧ ਦੌੜਾਂ ਬਣਾਈਆਂ ਸਨ। ਏਸ਼ੀਆ ਕੱਪ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਅੰਡਰ 19 ਭਾਰਤੀ ਟੀਮ ਵਿੱਚ ਉਦੈ ਦੀ ਚੋਣ ਮੌਕੇ ਨਵੰਬਰ 2023 ਨੂੰ ਐਨਡੀਟੀਵੀ ਰਾਜਸਥਾਨ ਤੇ ਬੋਲਦਿਆਂ ਉਦੈ ਦੇ ਪਿਤਾ ਨੇ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਪੁੱਤਰ ਦੀ ਉਪਲਬਧੀ ਉੱਤੇ ਮਾਣ ਹੈ। ਉਦੈ ਦੇ ਪਿਤਾ ਸੰਜੀਵ ਸਹਾਰਣ ਆਪ ਵੀ ਕ੍ਰਿਕਟ ਕੋਚ ਹਨ। ਉਹ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਖੁਸ਼ੀਆਂ ਦਾ ਕੋਈ ਅੰਤ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਭਾਰਤ ਅੰਡਰ 19 ਵਿਸ਼ਵ ਕੱਪ ਵਿੱਚ ਪੰਜ ਵਾਰੀ ਜਿੱਤ ਹਾਸਲ ਕਰ ਚੁੱਕਾ ਹੈ।

ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਉਹ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਫ਼ਲਤਾ ਦੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰ ਅਤੇ ਸਬੰਧੀਆਂ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਖੁਸ਼ੀ ਹੋਈ ਸੀ। ਹਰਕੀਰਤ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਰਵੀ ਅਸ਼ਵਿਨ, ਵਿਰਾਟ ਕੋਹਲੀ ਅਤੇ ਨੈਬਨ ਲਿਓਨ ਅਜਿਹੇ ਕ੍ਰਿਕਟਰ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਉਹ ਪ੍ਰੇਰਣਾ ਲੈਂਦੇ ਹਨ। ਉਹ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ, ਪਿਤਾ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰੇਰਣਾਸਰੋਤ ਹਨ, ਉਹ ਮੇਰਾ ਹਰ ਮੈਚ ਦੇਖਣ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਹਰਕੀਰਤ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਹਾਲਾਂਕਿ ਜੀਵਨ ਵਿੱਚ ਕਈ ਉਤਰਾਅ-ਚੜ੍ਹਾਅ ਆਏ ਹਨ ਪਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਸਾਥ ਨਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕਦੇ ਇ ਸਨੂੰ ਜ਼ਿਆਦਾ ਮਹਿਸੂਸ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ। ਪਹਿਲਾਂ ਵੀ ਕਈ ਭਾਰਤੀ ਖਿਡਾਰੀ ਆਸਟ੍ਰੇਲੀਆਈ ਕ੍ਰਿਕਟ ਟੀਮ ਵਿੱਚ ਖੇਡ ਚੁੱਕੇ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਜੇਸਨ ਸੰਘਾ, ਅਰਜੁਨ ਨਾਇਰ ਅਤੇ ਤਨਵੀਰ ਸੰਘਾ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ।

ਲੁਧਿਆਣਾ ਦੇ ਅਰਾਧਿਆ ਸ਼ੁਕਲਾ ਨੇ ਵੀ ਬਣਾਈ ਥਾਂ
ਲੁਧਿਆਣਾ ਦੇ ਰਹਿਣ ਵਾਲੇ 18 ਸਾਲਾ ਅਰਾਧਿਆ ਸ਼ੁਕਲਾ ਨੇ ਵੀ ਅੰਡਰ 19 ਟੀਮ ਵਿੱਚ ਆਪਣੀ ਥਾਂ ਬਣਾਈ ਹੈ। ਅਰਾਧਿਆ ਦੇ ਦਾਦਾ ਪੰਜਾਬ ਐਗਰੀਕਲਚਰਲ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰੋਫੈਸਰ ਹਨ ਜਦਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮਾਂ ਕੈਮਿਸਟਰੀ ਦੀ ਅਧਿਆਪਕ ਹਨ। ਹਿੰਦੁਸਤਾਨ ਟਾਈਮਜ਼ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਮੁਤਾਬਕ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕ੍ਰਿਕਟ ਖੇਡਣਾ ਆਪਣਾ ਕੱਦ ਵਧਾਉਣ ਲਈ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਅਰਾਧਿਆ ਨੇ ਘਰੇਲੂ ਕ੍ਰਿਕਟ ਮੁਕਾਬਲਿਆਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਕੂਚ ਬਿਹਾਰ ਟ੍ਰੌਫੀ, ਸੀਕੋ ਨਾਇਡ ਟ੍ਰੌਫੀ ਵਿੱਚ ਵੀ ਚੰਗਾ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਕੀਤਾ ਹੈ।

ਕਿਵੇਂ ਰਹੀਏ ਜ਼ਿਆਦਾ ਠੰਡ ਵਿੱਚ ਵੀ ਤੰਦਰੁਸਤ?

ਠੰਡੀ ਰੁੱਤ ਵਿੱਚ ਸਰੀਰ ਨੂੰ ਤੰਦਰੁਸਤ ਰੱਖਣਾ ਸਾਡੇ ਲਈ ਬਹੁਤ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜੀ। ਕਿਉਂਕਿ ਠੰਡੀਆ ਹਵਾਵਾਂ ਨਾਲ ਸਰੀਰ ਵਿੱਚ ਜਕੜਨ ਆ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਠੰਡੀ ਰੁੱਤ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਰਹਿਣ, ਸਹਿਣ ਅਤੇ ਖਾਣ, ਪੀਣ ਵਿੱਚ ਕਦੇ ਵੀ ਲਾਪ੍ਰਵਾਹੀ ਨਾ ਵਰਤੋ। ਕਿਉਂਕਿ ਸਾਡਾ ਸਰੀਰ ਪੰਜ ਤੱਤਾਂ ਦਾ ਬਣਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ ਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਪੰਜ ਤੱਤਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਸਾਡੇ ਸਰੀਰ ਦੀਆਂ ਅੰਦਰੂਨੀ ਤੇ ਬਾਹਰੀ ਕਾਰਿਆਵਾਂ ਚੱਲਦੀਆਂ ਹਨ। ਇਸ ਲਈ ਆਪਣੇ ਖਾਣ, ਪੀਣ ਅਤੇ ਕੱਪੜੇ ਪਹਿਨਣ ਦਾ ਖਾਸ ਖਿਆਲ ਰੱਖੋ ਜਾਣੀ ਖੁਰਾਕ ਤੇ ਪਹਿਰਾਵੇ ਪ੍ਰਤੀ ਪੂਰੇ ਸੂਚੇਤ ਰਹੋ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਆਪਣਾ ਠੰਡ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਕਾਰ ਕਿਵੇਂ ਨਿਬੜੇ? ਜਿਵੇਂ ਕਹਿ ਲਵੋ ਆਪਣੇ ਕੰਮ ਤਾਂ ਆਪਾਂ ਨੂੰ ਕਰਨੇ ਹੀ ਪੈਂਦੇ ਹਨ ਪਰ ਇਸਦੇ ਨਾਲ, ਨਾਲ ਸਰਦੀ ਤੋਂ ਬਚਣ ਲਈ ਉਪਾਅ ਵੀ ਕਰਨੇ ਹੀ ਪੈਂਦੇ ਹਨ। ਕਿਉਂਕਿ ਜਿਦੰਗੀ ਚਲਾਉਣ ਲਈ ਕਾਰੋਬਾਰ ਵੀ ਬਹੁਤ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਸੋ ਇਸ ਲਈ ਆਪਾ ਘਰੋਂ ਬਾਹਰ ਕੰਮ ਕਰਨ ਜਾਦੇ ਸਮੇਂ ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾ ਗਰਮ ਕੱਪੜੇ ਪਾਓ ਅਤੇ ਸਕੂਟਰ, ਮੋਟਰਸਾਇਕਲ ਦੀ ਜਗਾ ਬੱਸ ਜਾਂ ਟ੍ਰੇਨ ਤੇ ਜਾਣਾ ਸਰਦ ਰੁੱਤ ਵਿੱਚ

ਜਿਆਦਾ ਬੇਹਤਰ ਰਹੇਗਾ। ਇਸ ਨਾਲ ਆਪਾ ਸੀਤ ਲਹਿਰ ਤੋਂ ਬਚ ਸਕਦੇ ਹਾਂ। ਅੰਰਤਾ ਵੀ ਜਿਆਦਾ ਠੰਡ ਤੋਂ ਬਚਣ ਲਈ ਘਰ ਦੇ ਅੰਦਰ ਵਾਲੇ ਕੰਮ ਪਹਿਲੇ ਕਰ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ ਅੰਰ ਪਾਣੀ ਅਤੇ ਬਾਹਰ ਵਾਲੇ ਕੰਮ ਪੁੱਛ ਵਿੱਚ ਕਰਨ ਨਾਲ ਠੰਡ ਤੋਂ ਬਚ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ। ਸਾਨੂੰ ਆਪ ਵੀ ਅਤੇ ਪ੍ਰੀਵਾਰ ਦੇ ਬਾਕੀ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਗਰਮ ਤੇ ਤਾਜ਼ਾ ਭੋਜਨ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਕਿਉਂਕਿ ਬੇਗ ਅਤੇ ਵਾਰ ਵਾਰ ਗਰਮ ਕੀਤਾ ਭੋਜਨ ਖਾਣ ਨਾਲ ਬਿਮਾਰੀਆਂ ਲੱਗਦੀਆਂ ਹਨ। ਠੰਡੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਦਾ ਸੇਵਨ ਘੱਟ ਹੀ ਕਰੋ ਜਿਆਦਾਤਰ ਸੁੱਕੇ ਮੇਵੇ , ਪਿੰਨੀਆ, ਪੰਜੀਰੀ ਆਦਿ ਠੰਡ ਤੋਂ ਬਚਾਈ ਰੱਖਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਸਾਨੂੰ ਸਾਡੇ

ਸੌਣ ਵਾਲੇ ਕਮਰੇ ਅਤੇ ਬਿਸਤਰ ਦਾ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਧਿਆਨ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਠੰਡੇ ਮੌਸਮ ਦੇ ਹਿਸਾਬ ਨਾਲ ਗਰਮ ਕੱਬਲ, ਗਰਮ ਬੈੱਡਸ਼ੀਟ ਅਤੇ ਮੋਟੇ ਪਰਦੇ ਆਦਿ ਵਰਤਣੇ ਚਾਹੀਦੇ

ਹਨ ਤਾਂ ਜੋ ਆਪਣੀ ਸਿਹਤ ਨੂੰ ਤੰਦਰੁਸਤ ਰੱਖਣ ਵਿੱਚ

ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਇਹ ਚੀਜ਼ਾ ਮੱਦਦ ਕਰਨ। ਸਰਦ ਰੁੱਤ ਵਿੱਚ ਸੌਣ ਵਾਲਾ ਕਮਰਾ ਜਿੰਨਾ ਨਿੱਘਾ ਅਤੇ ਸਾਫ਼ ਸੁਥਰਾ ਬਿਸਤਰਾ ਹੋਵੇਗਾ ਉਨਾ ਹੀ ਆਪਾ ਠੰਡ ਤੋਂ ਬਚ ਸਕਦੇ ਹਾਂ ਅੰਰ ਚੰਗੀ ਨੀਦ ਲੈ ਸਕਦੇ ਹਾਂ। ਅੰਰ ਦੁਬਾਰਾ ਕੰਮ ਕਰਣ ਯੋਗ ਹੋ ਜਾਦੇ ਹਾਂ। ਜਿਆਦਾ ਠੰਡੀ ਵਿੱਚ ਆਪਾ ਨੂੰ ਖਾਂਸੀ, ਜੁਕਾਮ, ਬੁਖਾਰ ਆਦਿ ਬਿਮਾਰੀਆਂ ਆਣ ਘੇਰਦੀਆਂ ਹਨ। ਇੰਨਾ ਤੋਂ ਬਚਣ ਲਈ ਸਾਨੂੰ ਗਰਮ ਸੂਪ ਤਾਜ਼ਾ ਬਣਿਆ ਹੋਇਆ ਵਰਤੋ ਵਿੱਚ ਲਿਆਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਕੋਸੇ ਪਾਣੀ ਨਾਲ ਰੋਜਾਨਾ ਇਸਨਾਨ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਇਸ ਨਾਲ ਸਰੀਰ ਰਿਸਟ, ਪੁਸਟ ਬਣਿਆ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ। ਲੇਕਿਨ ਜੇਕਰ ਸਰੀਰ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਠੰਡ ਕਾਰਨ ਜਿਆਦਾ ਖਾਂਸੀ, ਜੁਕਾਮ, ਬੁਖਾਰ ਆ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਸਿਹਤ ਤੰਦਰੁਸਤੀ ਲਈ ਡਾਕਟਰ ਦੀ ਸਲਾਹ ਨਾਲ ਟਾਇਮ ਸਿਰ ਦਵਾਈ ਲੈ ਲੈਣੀ ਬਹੁਤ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਇਸ ਤੁਰਾ ਆਪਾ ਠੰਡ ਤੋਂ ਬਚ ਕੇ ਸਰੀਰ ਨੂੰ ਤੰਦਰੁਸਤ ਰੱਖ ਸਕਦੇ ਹਾਂ। ਸੋ ਦੋਸਤੋ ਇਸ ਤੁਰਾ ਦੇ ਨਿੱਕੇ ਨਿੱਕੇ ਉਪਾਅ ਕਰਦੇ ਆਪਾ ਕੜਾਕੇ ਦੀ ਠੰਡ ਤੋਂ ਬਚ ਸਕਦੇ ਹਾਂ।

Preetnama

ਪ੍ਰੀਤਨਾਮਾ

ਖਰਾ ਸੱਚ

On our English language New Website
WWW.PREET NEWS.COM

Khara Sach

Cheif Editor
Pritpal Kaur

+1 201-312-4180

Vol 4, Issue 231

Website: www.preetnama.com Email preetnamausa@gmail.com

15 DEC TO 21 DEC, 2023

WORLDSTAR ENTERTAINMENT
IN ASSOCIATION WITH EVENT MASTER
PRESENTS

Event Master

WORLD STAR ENTERTAINMENT

HOST SHALIN BHANOT

DJ KUCHA

NYE 2024

WITH
AMEESHA PATEL

THE METROPOLITAN

APPETIZERS • DINNER • DESSERT • OPEN BAR • MIDNIGHT CHAMPAGNE TOAST • PARTY GIVEAWAYS

SUN • DECEMBER 31ST, 2023
DOOR OPEN : 7:30PM | PARTY START : 8PM

HILTON GRAND BALLROOM
598 BROAD HOLLOW ROAD MELVILLE, NY 11747-5002

TICKETS @ Sulekha.com

SINGLE \$200 VIP	SINGLE \$150 REGULAR	\$75 KID'S

SCAN TO BUY TICKETS

ATIQU SHEIKH
848-391-2610

ONKAR SINGH
212-300-6511

SHILPA
631-356-3655

NEERU UPPAL
646-239-8980

ਜਦੋਂ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਬਣਦੀ ਅਫ਼ੀਮ ਨੂੰ 'ਦੁਨੀਆ ਲਈ ਭਾਰਤ ਦਾ ਤੋਹਫ਼ਾ' ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ

'ਦੁਨੀਆ ਲਈ ਭਾਰਤ ਦਾ ਤੋਹਫ਼ਾ'

ਇੱਕ ਸਮਾਂ ਅਜਿਹਾ ਆਇਆ ਜਦੋਂ ਚੀਨ ਦੇ ਸਰਕਾਰੀ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੇ ਮਹਿਸੂਸ ਕੀਤਾ ਕਿ 'ਜੇਕਰ ਇਹ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਚੱਲਦੀ ਰਹੀ, ਤਾਂ ਚੀਨੀ ਫੌਜ ਵਿੱਚ ਲੜਨ ਲਈ ਕੋਈ ਫੌਜੀ ਨਹੀਂ ਬਚੇਗਾ ਅਤੇ ਫੌਜ ਨੂੰ ਹਥਿਆਰਾਂ ਨਾਲ ਲੈ ਕੇ ਲਈ ਕੋਈ ਪੈਸਾ ਵੀ ਨਹੀਂ ਬਚੇਗਾ।' ਅੰਗਰੇਜ਼ਾਂ ਨੇ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਬੰਗਾਲ ਅਤੇ ਬਿਹਾਰ ਵਿੱਚ ਅਫ਼ੀਮ ਦੀਆਂ ਦੋ ਵੱਡੀਆਂ ਫੈਕਟਰੀਆਂ ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤੀਆਂ ਸਨ ਜਿੱਥੋਂ ਅਫ਼ੀਮ ਦੇ ਵਪਾਰ ਲਈ ਸਪਲਾਈ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਸੀ। ਚੀਨ ਨੂੰ ਅਫ਼ੀਮ ਦਾ ਨਿਰਯਾਤ ਵੀਹਵੀਂ ਸਦੀ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂ ਤੱਕ ਜਾਰੀ ਰਿਹਾ। ਇਸ ਵਪਾਰ ਦੇ ਬੰਦ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵੀ ਜਦੋਂ ਦੁਨੀਆ ਨੂੰ ਅਫ਼ੀਮ ਦੇ ਵਪਾਰ ਦੇ ਖ਼ਤਰਿਆਂ ਅਤੇ ਮਨੁੱਖੀ ਸਿਹਤ ਅਤੇ ਸਮਾਜ 'ਤੇ ਇਸ ਦੇ ਹਾਨੀਕਾਰਕ ਪ੍ਰਭਾਵਾਂ ਬਾਰੇ ਪਤਾ ਲੱਗਿਆ, ਉਦੋਂ ਵੀ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਸਥਾਪਿਤ ਫੈਕਟਰੀਆਂ ਨੇ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕੰਮ ਕਰਨਾ ਬੰਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ। ਅਜਿਹਾ ਅਫ਼ੀਮ ਦੇ ਕੁਝ ਅੱਧੂਰੀ ਗੁਣਾਂ ਦੇ ਕਾਰਨ ਸੀ। ਅਲਕਲਾਇਡ ਮੋਰਫਿਨ ਨੂੰ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ 19ਵੀਂ ਸਦੀ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਵਿੱਚ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਵਧ ਰਹੇ ਮੈਡੀਕਲ ਵਿਗਿਆਨ ਦੁਆਰਾ ਅਫ਼ੀਮ ਤੋਂ ਵੱਖ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਬ੍ਰਿਟੇਨ ਨੇ ਹੁਣ ਉਸ ਅਫ਼ੀਮ ਦਾ ਨਿਰਮਾਣ ਕਰਨਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਿਸ ਦਾ ਉਪਯੋਗ ਦਵਾਈ ਵਿੱਚ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਜਾਂ ਜਿਸਦੀ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਸਥਿਤ ਫੈਕਟਰੀਆਂ ਵਿੱਚ ਹੋਰ ਖੋਜ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਸੀ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਸਭ ਤੋਂ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਦਰਦ ਨਿਵਾਰਕ ਦਵਾਈ 'ਮੋਰਫੀਨ' ਹੈ। ਸ਼ਾਇਦ ਇਹ ਮੋਰਫੀਨ ਹੀ ਹੈ ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਅਫ਼ੀਮ ਨੂੰ 'ਦੁਨੀਆ ਲਈ ਭਾਰਤ ਦਾ ਤੋਹਫ਼ਾ' ਕਿਹਾ ਜਾਣ ਲੱਗਿਆ ਹੈ। ਮੋਰਫੀਨ ਅਤੇ ਹੋਰ ਅਫ਼ੀਮ ਕੰਪਾਉਂਡਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਬਿਮਾਰੀਆਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਇਲਾਜ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਕੈਂਸਰ ਦੇ ਇਲਾਜ ਵਿੱਚ ਇਸ ਦਾ ਬਹੁਤ ਮਹੱਤਵ ਹੈ। ਅਫ਼ੀਮ ਦੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਅੱਧੂਰੀ ਗੁਣਾਂ ਕਾਰਨ 1947 ਵਿੱਚ ਦੇਸ਼ ਵੰਡ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਭਾਰਤ ਨੇ ਵਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ ਮਿਲੀਆਂ ਦੋ ਅਫ਼ੀਮ ਫੈਕਟਰੀਆਂ ਨੂੰ ਬੰਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ। ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਨੂੰ ਅਜਿਹੀ ਕੋਈ ਵੀ ਫੈਕਟਰੀ ਵਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਮਿਲੀ। ਨਾ ਹੀ ਉਸ ਨੂੰ ਉਹ ਖੇਤਰ ਮਿਲੇ ਜਿੱਥੇ ਅਫ਼ੀਮ ਲਈ ਪੋਸਤ ਦੀ ਖੇਤੀ ਸਰਕਾਰੀ ਸਰਪ੍ਰਸਤੀ ਹੇਠ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਸੀ।

ਭੁੱਕੀ/ਪੋਸਤ ਦਾ ਪੌਦਾ ਅੱਜ ਜਿੱਥੇ ਕਿਤੇ ਵੀ ਦਿਖਾਈ ਦਿੰਦਾ ਹੈ, ਉੱਥੇ ਖ਼ਤਰੇ ਦੀ ਘੰਟੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਹਰੇ ਬੀਜ ਤੋਂ ਨਿਕਲਣ ਵਾਲਾ ਪਦਾਰਥ 'ਅਫ਼ੀਮ' ਧਰਤੀ 'ਤੇ ਸਭ ਤੋਂ ਸ਼ਕਤੀਸ਼ਾਲੀ ਅਤੇ ਖ਼ਤਰਨਾਕ ਨਸ਼ਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੁਝ ਦਾ ਸਰੋਤ ਬਣਦਾ ਹੈ। ਹੈਰੋਇਨ ਇਸੀ ਪੌਦੇ ਦਾ ਉਤਪਾਦ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਲਗਭਗ ਦੋ ਸਦੀਆਂ ਪਹਿਲਾਂ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਭੁੱਕੀ/ਪੋਸਤ ਸਭ ਤੋਂ ਕੀਮਤੀ ਫ਼ਸਲਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਸੀ। ਬਸਤੀਵਾਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਬ੍ਰਿਟੇਨ ਨੇ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਇਸ ਦੀ ਵੱਡੇ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਖੇਤੀ ਕੀਤੀ। ਫਿਰ ਇਸ ਅਫ਼ੀਮ ਦੀ ਚੀਨ ਨੂੰ ਤਸਕਰੀ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਇਸ ਨਾਲ ਇੰਨਾ ਮੁਨਾਫ਼ਾ ਕਮਾਇਆ ਕਿ ਚੀਨ ਨਾਲ ਉਸ ਦੇ ਵੱਡੇ ਵਪਾਰਕ ਘਾਟੇ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ। ਇਸੇ ਅਫ਼ੀਮ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਚੀਨ ਨੇ ਬ੍ਰਿਟੇਨ ਨਾਲ ਦੋ ਯੁੱਧ ਵੀ ਲੜੇ। ਉਸ ਨੂੰ ਸ਼ਰਮਨਾਕ ਹਾਰ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨਾ ਪਿਆ ਅਤੇ ਬਰਤਾਨੀਆ ਨੂੰ ਹਾਂਗਕਾਂਗ ਵਰਗੇ ਟਾਪੂ ਅਤੇ ਕਈ ਸਮੁੰਦਰੀ ਬੰਦਰਗਾਹਾਂ ਗੁਆਉਣੀਆਂ ਪਈਆਂ। ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਦੂਜੇ ਅਫ਼ੀਮ ਯੁੱਧ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਚੀਨ ਵਿੱਚ ਅਫ਼ੀਮ ਦੇ ਆਯਾਤ ਅਤੇ ਖੇਤੀ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਰੂਪ ਦੇਣਾ ਪਿਆ। ਇੱਕ ਸਮਾਂ ਅਜਿਹਾ ਵੀ ਆਇਆ ਜਦੋਂ ਚੀਨ ਦੇ ਅੰਦਰ ਅਫ਼ੀਮ ਦੀ ਖੇਤੀ ਇੰਨੀ ਵਧ ਗਈ ਕਿ ਇਕੱਲੇ ਉਸ ਦੇ ਇੱਕ ਖੇਤਰ ਦਾ ਉਤਪਾਦਨ ਪੂਰੇ ਭਾਰਤ ਨਾਲੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਹੋ ਗਿਆ। ਲੱਖਾਂ ਚੀਨੀ ਅਫ਼ੀਮ ਦੇ ਆਦੀ ਹੋ ਗਏ।

ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਇਹ ਬਹੁਤ ਪਹਿਲਾਂ ਦੀ ਗੱਲ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਪੋਸਤ ਭਾਰਤ ਦੀਆਂ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਲਾਭਕਾਰੀ ਫ਼ਸਲਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਸੀ। ਇਸ ਨੂੰ ਵਪਾਰ ਦੇ ਲਿਹਾਜ਼ ਨਾਲ ਪੈਸਾ ਕਮਾਉਣ ਵਾਲੀ ਫ਼ਸਲ ਵਜੋਂ ਦੇਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ। ਜੇਕਰ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਨੂੰ ਵੀ 'ਕੀਮਤੀ ਅਫ਼ੀਮ' ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਅਜਿਹੀਆਂ ਫੈਕਟਰੀਆਂ ਵਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ ਮਿਲੀਆਂ ਹੁੰਦੀਆਂ, ਤਾਂ ਉਹ ਇਸ ਦਾ ਨਿਰਯਾਤ ਕਰਕੇ ਮੁਨਾਫ਼ਾ ਕਮਾ ਸਕਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਸਥਾਨਕ ਮੰਗ ਨੂੰ ਵੀ ਪੂਰਾ ਕਰ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਸ਼ੁਰੂ ਵਿੱਚ ਭਾਰਤ ਨੇ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਨੂੰ ਉਸ ਦੀਆਂ ਜ਼ਰੂਰਤਾਂ ਲਈ ਅਫ਼ੀਮ ਸਪਲਾਈ ਕਰਨ ਦਾ ਵਾਅਦਾ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਪਰ ਇਹ ਜ਼ਿਆਦਾ ਦੇਰ ਤੱਕ ਨਹੀਂ ਚੱਲ ਸਕਿਆ। ਇਸ ਲਈ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਨੇ ਛੇਤੀ ਹੀ ਇੱਕ ਫੈਕਟਰੀ ਬਣਾਉਣ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ, ਜਿੱਥੇ ਕੱਚੀ ਅਫ਼ੀਮ ਨੂੰ ਅਲਕਲਾਇਡ ਜਾਂ ਕੰਪਾਉਂਡਾਂ ਵਿੱਚ ਵੱਖ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਉਪਯੋਗ ਮੋਰਫੀਨ ਅਤੇ ਕੋਡੀਨ ਆਦਿ ਵਰਗੀਆਂ ਦਵਾਈਆਂ ਦੇ ਨਿਰਮਾਣ ਵਿੱਚ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਅਫ਼ੀਮ ਲਈ ਸਰਕਾਰੀ ਫੈਕਟਰੀ ਦੀ ਲੋੜ ਕਿਉਂ ?
ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਅਤੇ ਇਕਲੌਤੀ ਅਫ਼ੀਮ ਅਲਕਲਾਇਡ ਫੈਕਟਰੀ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੇ ਬਣਨ ਸਮੇਂ ਲਾਹੌਰ ਵਿੱਚ ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਸ ਦੀ ਇਮਾਰਤ ਆਬਕਾਰੀ ਤੇ ਕਰ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਦਫ਼ਤਰ ਵਿੱਚ ਹੀ ਬਣਾਈ ਗਈ ਸੀ। ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਹ ਵਿਭਾਗ ਫੈਕਟਰੀ ਦੀ ਗਵਰਨਿੰਗ ਬਾਡੀ ਸੀ। ਪਾਕਿਸਤਾਨੀ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਐਡੀਸ਼ਨਲ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਜਨਰਲ ਆਬਕਾਰੀ ਅਤੇ ਕਰ ਰਿਜ਼ਵਾਨ ਅਕਰਮ ਸ਼ੇਰਵਾਨੀ ਨੇ ਬੀਬੀਸੀ ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਲਾਹੌਰ ਦੀ ਅਧਿਕਾਰਤ 'ਅਫ਼ੀਮ ਅਲਕਲਾਇਡ ਫੈਕਟਰੀ' ਵਿੱਚ ਕੱਚੀ ਅਫ਼ੀਮ ਤੋਂ ਕੰਪਾਉਂਡਾਂ ਨੂੰ ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵੱਖ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਸੀ ਜਿਵੇਂ ਵੰਡ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਫੈਕਟਰੀਆਂ ਵਿੱਚ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਸਵਾਲ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਜੇਕਰ ਇਸ ਅਫ਼ੀਮ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਦਵਾਈ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਇਸ ਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਸਰਕਾਰੀ ਫੈਕਟਰੀ ਵਿੱਚ ਲਿਆਉਣਾ ਕਿਉਂ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ? ਐਡੀਜੀ ਐਕਸਾਈਜ਼ ਐਂਡ ਟੈਕਸੇਸ਼ਨ ਪੰਜਾਬ ਰਿਜ਼ਵਾਨ ਅਕਰਮ ਸ਼ੇਰਵਾਨੀ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ, "ਇਸ ਦਾ ਮੁੱਖ ਕਾਰਨ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਅਫ਼ੀਮ ਇੱਕ ਨਸ਼ੀਲਾ ਪਦਾਰਥ ਹੈ ਜੋ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਪਦਾਰਥ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਕਿਸੇ ਆਮ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ।" ਇਸ ਸਬੰਧੀ ਦੱਸਦੇ ਹੋਏ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜੇਕਰ ਅਜਿਹਾ ਕੋਈ ਨਸ਼ੀਲਾ ਪਦਾਰਥ ਗਲਤ ਹੱਥਾਂ ਵਿੱਚ ਆ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਇਸ ਦੀ ਤਸਕਰੀ ਨਸ਼ੇ ਵਜੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਅਜਿਹੇ ਪਦਾਰਥਾਂ ਦੇ ਉਤਪਾਦਨ ਨੂੰ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਯਾਨੀ, ਇਸ ਦਾ ਨਿਰਮਾਣ ਅਤੇ ਵੰਡ ਸਰਕਾਰੀ ਨਿਗਰਾਨੀ ਹੇਠ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। "ਇਹ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਦੀ

ਕੀ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਨੂੰ ਅਫ਼ੀਮ ਦੀ ਲੋੜ ਸੀ ? ਲਾਹੌਰ ਵਿੱਚ ਅਫ਼ੀਮ ਅਲਕਲਾਇਡ ਫੈਕਟਰੀ ਕੀ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ ?

ਇਹ ਫੈਕਟਰੀ ਪਿਛਲੇ ਕਈ ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਬੰਦ ਪਈ ਹੈ। ਪੁਰਾਣੀ ਸ਼ੈਲੀ ਦੀ ਫੈਕਟਰੀ ਦੀ ਇਮਾਰਤ ਦਾ ਵੱਡਾ ਹਿੱਸਾ ਹੋਰ ਸਰਕਾਰੀ ਵਿਭਾਗਾਂ ਦਾ ਰਿਕਾਰਡ ਰੱਖਣ ਲਈ ਵਰਤਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਦਸ ਸਾਲ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸਮਾਂ ਬੰਦ ਰਹਿਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਆਬਕਾਰੀ ਤੇ ਕਰ ਵਿਭਾਗ ਹੁਣ ਇਸ ਨੂੰ ਮੁੜ ਤੋਂ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਆਬਕਾਰੀ ਤੇ ਕਰ ਵਿਭਾਗ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਏਡੀਜੀ ਰਿਜ਼ਵਾਨ ਅਕਰਮ ਸ਼ੇਰਵਾਨੀ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਫੈਕਟਰੀ ਬੰਦ ਹੋਣ ਦੇ ਕਈ ਕਾਰਨ ਸਨ। "ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਸਮੇਂ ਇਸ ਫੈਕਟਰੀ ਨੂੰ ਸੰਘੀ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਲੈ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ।" "ਦੂਜਾ, ਇੱਥੇ ਕੱਚੀ ਅਫ਼ੀਮ ਬਹੁਤ ਘੱਟ ਜਾਂ ਬਿਲਕੁਲ ਵੀ ਉਪਲੱਬਧ ਨਹੀਂ ਸੀ ਜਿਸ ਤੋਂ ਮੋਰਫੀਨ ਜਾਂ ਹੋਰ ਕੰਪਾਉਂਡ ਕੱਢੇ ਜਾ ਸਕਣ।" ਕਾਨੂੰਨ ਮੁਤਾਬਕ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਕਾਨੂੰਨ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਵਾਲੀਆਂ ਏਜੰਸੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਜ਼ਬਤ ਕੀਤੀ ਸਾਰੀ ਅਫ਼ੀਮ ਇਸ ਫੈਕਟਰੀ ਵਿੱਚ ਭੇਜੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਜ਼ਿਕਰਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਵਿੱਚ ਪੋਸਤ ਦੀ ਖੇਤੀ ਗੈਰਕਾਨੂੰਨੀ ਹੈ। ਸਰਕਾਰੀ ਨਿਗਰਾਨੀ ਹੇਠ ਵੀ ਇਸ ਦੀ ਕਾਸ਼ਤ ਦੀ ਕੋਈ ਵਿਵਸਥਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਫੈਕਟਰੀ ਬੰਦ ਹੋਣ ਦਾ ਇੱਕ ਕਾਰਨ ਕੁਪ੍ਰਬੰਧ ਵੀ ਸੀ। ਏਡੀਜੀ ਰਿਜ਼ਵਾਨ ਅਕਰਮ ਸ਼ੇਰਵਾਨੀ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ, "ਫੈਕਟਰੀ ਵਿੱਚ ਅਫ਼ੀਮ ਦੀਆਂ ਗੋਲੀਆਂ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਸਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਅਫ਼ੀਮ ਦੇ ਆਦੀ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਇਲਾਜ ਲਈ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਸੀ, ਇਸ ਲਈ ਚਿੰਤਾ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਇਹ ਗੋਲੀਆਂ ਗਲਤ ਹੱਥਾਂ ਵਿੱਚ ਜਾ ਰਹੀਆਂ ਸਨ।" ਹਾਲਾਂਕਿ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਕੰਟਰੋਲ ਅਤੇ ਜਾਂਚ ਦੇ ਆਧੁਨਿਕ ਕੰਪਿਊਟਰਾਈਜ਼ਡ ਤਰੀਕਿਆਂ ਨਾਲ ਹੁਣ ਸਮਾਂ ਬਦਲ ਗਿਆ ਹੈ। "ਅਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਉਪਯੋਗ ਕਰਾਂਗੇ ਅਤੇ ਅਸੀਂ ਇਹ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਾਂਗੇ ਕਿ ਇਸ ਵਾਰ ਅਜਿਹਾ ਨਾ ਹੋਵੇ।"

ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਅਤੇ ਇਸ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਸਿਰਫ ਮੈਡੀਕਲ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਜਾਂ ਦਰਦ ਅਤੇ ਬਿਮਾਰੀ ਦੇ ਇਲਾਜ ਲਈ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।" ਇਸ ਲਈ ਇੱਕ ਅਜਿਹੀ ਸੁਵਿਧਾ ਬਣਾਉਣੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸੀ ਜਿੱਥੇ ਸਰਕਾਰੀ ਨਿਗਰਾਨੀ ਹੇਠ ਅਫ਼ੀਮ ਦਾ ਉਤਪਾਦਨ ਅਤੇ ਵੰਡ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਸੀ।
ਦਰਦ ਤੋਂ ਛੁਟਕਾਰਾ ਪਾਉਣ ਲਈ ਓਪੀਏਟਸ ਕਿੰਨੇ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਹਨ ?
ਲਾਹੌਰ ਦੇ ਸ਼ੌਕਤ ਖਾਨਮ ਮੈਮੋਰੀਅਲ ਹਸਪਤਾਲ ਦੇ ਮੁੱਖ ਸੰਚਾਲਨ ਅਧਿਕਾਰੀ ਡਾਕਟਰ ਮੁਹੰਮਦ ਤਾਹਿਰ ਅਜ਼ੀਜ਼ ਨੇ ਬੀਬੀਸੀ ਨਾਲ ਗੱਲਬਾਤ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅਫ਼ੀਮ ਤੋਂ ਮਿਲਣ ਵਾਲੇ ਰਸਾਇਣਕ ਕੰਪਾਉਂਡ ਕੈਂਸਰ ਦੇ ਮਰੀਜ਼ਾਂ ਦੇ ਇਲਾਜ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹਨ। ਉਹ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਜਦੋਂ ਵੀ ਕੈਂਸਰ ਦੇ ਮਰੀਜ਼ਾਂ ਦੇ ਕੀਮੋਥੈਰੇਪੀ, ਰੇਡੀਓਥੈਰੇਪੀ ਜਾਂ ਸਰਜਰੀ ਸਮੇਤ ਹੋਰ ਇਲਾਜ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ; ਤਾਂ ਮਰੀਜ਼ ਦਰਦ ਦੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮਰੀਜ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਜ਼ਿਆਦਾ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਕੈਂਸਰ ਵਧ ਚੁੱਕਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਇਲਾਜ ਲਈ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਦਰਦ ਘਟਾਉਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। "ਦਰਦ ਨੂੰ ਕੰਟਰੋਲ ਕਰਨ ਲਈ, ਅਸੀਂ ਡਬਲਯੂਐੱਚਓ ਦੇ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਪੈਰਾਸੀਟਾਮੋਲ ਵਰਗੀਆਂ ਆਮ ਦਰਦ ਨਿਵਾਰਕ ਦਵਾਈਆਂ ਤੋਂ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਕਰਦੇ ਹਾਂ, ਪਰ ਜਦੋਂ ਦਰਦ ਵਧਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਅਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਖੁਰਾਕ ਨਹੀਂ ਵਧਾ ਸਕਦੇ।" ਇਸ ਲਈ ਦੂਜੇ ਪੜਾਅ ਵਿੱਚ, ਥੋੜ੍ਹਾ ਕਮਜ਼ੋਰ ਜਾਂ ਘੱਟ ਪੱਧਰ ਦਾ 'ਓਪੀਐਂਟ' ਵਰਤਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਮੁੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਜਿਹੀਆਂ ਦਵਾਈਆਂ ਹਨ ਜੋ ਅਫ਼ੀਮ ਦੇ ਕੰਪਾਉਂਡਾਂ ਤੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ, ਪਰ ਇਹ ਘੱਟ ਨਸ਼ੇ ਦੀ ਲਤ ਵਾਲੀਆਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੁੱਝ ਦਵਾਈਆਂ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਵਿੱਚ ਉਪਲੱਬਧ ਹਨ।

ਵਜੋਂ ਕੈਂਸਰ ਦੀਆਂ ਦਵਾਈਆਂ ਆਮ ਆਦਮੀ ਲਈ ਮਹਿੰਗੀਆਂ ਹੋ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਉਹ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ, "ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਹ ਸਮਝਣਾ ਪਏਗਾ ਕਿ ਦਰਦ ਦੀ ਦਵਾਈ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਕੈਂਸਰ ਦੇ ਮਰੀਜ਼ ਦਾ ਇਲਾਜ ਕਰਨਾ ਬਹੁਤ ਮੁਸ਼ਕਿਲ ਅਤੇ ਲਗਭਗ ਅਸੰਭਵ ਹੈ।" ਡਾਕਟਰ ਤਾਹਿਰ ਅਜ਼ੀਜ਼ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਕੈਂਸਰ ਦੇ ਮਰੀਜ਼ਾਂ ਦੇ ਇਲਾਜ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਹੋਰ ਸਮੱਸਿਆ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਵਿੱਚ 'ਬ੍ਰੇਕਥਰੂ ਮੈਡੀਸਿਨ' ਉਪਲੱਬਧ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਉਹ ਦੱਸਦੇ ਹਨ ਕਿ ਜਦੋਂ ਕਿਸੇ ਮਰੀਜ਼ ਨੂੰ ਨਸ਼ੀਲੀ ਦਰਦ ਨਿਵਾਰਕ ਦਵਾਈ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ 12 ਘੰਟੇ ਕੰਮ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ 12 ਘੰਟਿਆਂ ਦੌਰਾਨ, ਜੇ ਉਸ ਨੂੰ ਦੁਬਾਰਾ ਦਰਦ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਓਪੀਐਂਟ ਜਾਂ ਮੋਰਫੀਨ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ। "ਇਸ ਲਈ ਇੱਕ ਅਜਿਹੀ ਦਵਾਈ ਦੇਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਜੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਅਲੱਗ ਹੈ, ਪਰ ਮੋਰਫੀਨ ਨਾਲ ਮਿਲ ਕੇ ਕੰਮ ਕਰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਦਰਦ ਤੋਂ ਰਾਹਤ ਦਿੰਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਨੂੰ 'ਬ੍ਰੇਕਥਰੂ ਮੈਡੀਸਿਨ' ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।" ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਵਿੱਚ ਇਸ ਦੀ ਉਪਲੱਬਧਤਾ ਨਾ ਹੋਣ ਕਾਰਨ, ਡਾਕਟਰ ਹੋਰ ਘੱਟ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਵਿਕਲਪਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਹਨ।
ਫੈਕਟਰੀ ਖੁੱਲ੍ਹਣ ਨਾਲ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਨੂੰ ਕਿਵੇਂ ਫਾਇਦਾ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ?
ਏਡੀਜੀ ਐਕਸਾਈਜ਼ ਐਂਡ ਟੈਕਸੇਸ਼ਨ ਪੰਜਾਬ ਰਿਜ਼ਵਾਨ ਅਕਰਮ ਸ਼ੇਰਵਾਨੀ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਕੁਝ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸ਼ਰਤਾਂ ਪੂਰੀਆਂ ਕਰਨ ਅਤੇ ਫੈਕਟਰੀ ਨੂੰ ਆਧੁਨਿਕ ਉਪਕਰਨ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰਾਉਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਗਲੇ ਸਾਲ ਜਨਵਰੀ ਵਿੱਚ ਇਸ ਨੂੰ ਖੋਲ੍ਹਣ ਦੀ ਯੋਜਨਾ ਹੈ। ਇੱਕ ਵਾਰ ਫੈਕਟਰੀ ਖੁੱਲ੍ਹਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਇਹ ਪਾਉਡਰ ਜਾਂ ਹੋਰ ਰੂਪਾਂ ਵਿੱਚ ਦਵਾਈ ਵਿੱਚ ਵਰਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਗ੍ਰੇਡ ਦੀ ਅਫ਼ੀਮ ਦਾ ਉਤਪਾਦਨ ਕਰੇਗੀ। ਇਹ ਅਫ਼ੀਮ ਫਿਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਵਾਈਆਂ ਬਣਾਉਣ ਵਾਲੀਆਂ ਕੰਪਨੀਆਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ਜੋ ਸਰਕਾਰ ਕੋਲ ਰਜਿਸਟਰਡ ਹਨ ਅਤੇ ਅਜਿਹੀਆਂ ਦਵਾਈਆਂ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਲਾਇਸੈਂਸ ਲੈਣਗੀਆਂ। ਏਡੀਜੀ ਰਿਜ਼ਵਾਨ ਅਕਰਮ ਸ਼ੇਰਵਾਨੀ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਫੈਕਟਰੀ ਖੋਲ੍ਹਣ ਨਾਲ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਵਿੱਚ ਸਥਾਨਕ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਮੋਰਫੀਨ ਅਤੇ ਹੋਰ ਸਬੰਧਤ ਦਵਾਈਆਂ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾ ਸਕਣਗੀਆਂ। "ਇਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਨਾ ਸਿਰਫ ਸਥਾਨਕ ਲੋੜਾਂ ਪੂਰੀਆਂ ਹੋਣਗੀਆਂ, ਸਗੋਂ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਨਿਰਯਾਤ ਕਰਕੇ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਮੁਦਰਾ ਵੀ ਕਮਾ ਸਕੇਗਾ।" ਸ਼ੌਕਤ ਖਾਨਮ ਮੈਮੋਰੀਅਲ ਲਾਹੌਰ ਦੇ ਸੀਓਓ ਡਾ. ਤਾਹਿਰ ਅਜ਼ੀਜ਼ ਦਾ ਮੰਨਣਾ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਫੈਕਟਰੀ ਦਾ ਸੰਚਾਲਨ ਦੁਬਾਰਾ ਸ਼ੁਰੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਦਰਦ ਨਿਵਾਰਕ ਦਵਾਈਆਂ ਦੀ ਸਥਾਨਕ ਲੋੜ ਪੂਰੀ ਹੋ ਜਾਵੇਗੀ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸੰਸਥਾ ਵਰਗੇ ਹਸਪਤਾਲਾਂ ਦੀ ਲੋੜ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਚੱਲੀ ਆ ਰਹੀ ਸਮੱਸਿਆ ਦਾ ਹੱਲ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ। "ਅਕਸਰ ਸਾਨੂੰ ਸਪਲਾਈ ਵਿੱਚ ਰੁਕਾਵਟ ਦੀ ਸਮੱਸਿਆ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ, ਯਾਨੀ ਜੇ ਅਸੀਂ ਕਿਸੇ ਮਰੀਜ਼ ਨੂੰ ਕੋਈ ਦਵਾਈ ਦੇਣੀ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਦੇ ਹਾਂ, ਤਾਂ ਕੁਝ ਸਮੇਂ ਬਾਅਦ ਸਾਨੂੰ ਪਤਾ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਦਵਾਈ ਦੀ ਕਮੀ ਹੈ ਜਾਂ ਉਸ ਦੇ ਆਯਾਤ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸਮੱਸਿਆ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਉਪਲੱਬਧ ਨਹੀਂ ਹੈ।" ਡਾ. ਤਾਹਿਰ ਅਜ਼ੀਜ਼ ਵੀ ਇਸ ਸੁਝਾਅ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਹਨ ਕਿ ਇਸ ਫੈਕਟਰੀ ਦੀ ਮਦਦ ਨਾਲ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਨਾ ਸਿਰਫ ਮੋਰਫੀਨ ਦੇ ਆਯਾਤ ਨੂੰ ਘਟਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਸਗੋਂ ਇਸ ਦਾ ਨਿਰਯਾਤ ਵੀ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇੱਕ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਖੋਜ ਜਰਨਲ ਦੀ ਹਾਲੀਆ ਰਿਪੋਰਟ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਾਲ 2020 ਵਿੱਚ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਨੇ ਲਗਭਗ ਇੱਕ ਲੱਖ ਟਨ ਮੋਰਫੀਨ ਦਾ ਆਯਾਤ ਕੀਤਾ ਸੀ।

ਪ੍ਰੀਤ ਫੁਲਵਾੜੀ

ਕੁਝ ਥਾਵਾਂ ਨਾਲ ਪਿਆਰ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ...

1. ਟੁੱਟੇ ਹੋਏ ਤਾਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਸੀ ਫਿਰ ਆਸ ਜਗਾਈ ਹੀ ਕਿਉਂ ?
ਰੱਬ ਦੇ ਭਰੋਸੇ ਬੈਠੇ ਸੀ ,
ਫਿਰ ਆਸ ਬੁਝਾਈ ਕਿਉਂ ?
2. ਸੁਭਾਅ ਆਪਣਾ - ਆਪਣਾ
ਕੋਈ ਬੁਲਾਵੇ ਹੱਸ ਕੇ ,
ਕੋਈ ਦੇਖ ਕੇ ਤਿਉੜੀਆਂ ਪਾਵੇ ,
ਕੋਈ ਸਾਨੂੰ ਦੇਖ ਕੇ ਮੁਸਕੁਰਾਵੇ
ਤੇ ਕੋਈ ਮੁੜ - ਮੁੜ ਇੱਕੋ ਗੱਲ ਸੁਣਾਵੇ।
3. ਕਿਸੇ ਦੀ ਯਾਦ ਚੰਗੀ ਲੱਗਦੀ ,
ਲੱਗਦਾ ਕਿਸੇ ਦਾ ਸਾਥ ਚੰਗਾ ,
ਬੰਦਾ ਉਹੀ ਵਧੀਆ
ਜੋ ਆਪਣੇ ਨਾਲ ਰਹਿੰਦਾ ਚੰਗਾ।
4. ਕੁਝ ਅਹਿਸਾਸ ਦਿਲਾਂ @ਚ ਰਹਿ ਜਾਂਦੇ
ਕੁਝ ਅਹਿਸਾਸ ਕਲਪਨਾ @ਚ ਵਰਿ ਜਾਂਦੇ ,
ਅਹਿਸਾਸ ਹੁੰਦੇ ਕਈ ਅਜਿਹੇ ਵੀ
ਜੋ ਬਹੁਤ ਕੁਝ ਕਹਿ ਜਾਂਦੇ।
5. ਸਾਹਾਂ ਵਿੱਚ ਕਈ ਵਸਦੇ ਨੇ
ਰਾਹਾਂ ਵਿੱਚ ਕਈ ਫਸਦੇ ਨੇ ,
ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਕੀ ਕਰੀਏ
ਜੋ ਪਿੱਛੋਂ ਸਾਡੇ ਹੱਸਦੇ ਨੇ ?
6. ਮੌਸਮ ਹਰ ਕੋਈ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਪਸੰਦ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ

ਦੁੱਖ ਹਰ ਕਿਸੇ ਨਾਲ ਕਦੇ ਵੰਡ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ,
ਭਰਾਵਾਂ ਤੇ ਦੋਸਤਾਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ
ਹੋਰ ਬਹੁਤਾ ਕਿਸੇ ਦਾ ਕਦੇ ਸੰਗ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ।

7. ਗੱਲਾਂ ਤਾਂ ਲੋਕੀਂ ਬਹੁਤ ਕਰਦੇ
ਪਰ ਸਾਥ ਨਿਭਾਉਂਦਾ ਕੋਈ - ਕੋਈ ,
ਜੋ ਅੱਖੇ ਵੇਲੇ ਸਾਥ ਨਿਭਾਉਂਦਾ ,
ਉਹ ਹੁੰਦਾ ਵਿਰਲਾ ਕੋਈ - ਕੋਈ।

8. ਕੁਝ ਥਾਵਾਂ ਨਾਲ ਪਿਆਰ ਹੋ ਜਾਂਦਾ
ਕੁਝ ਥਾਵਾਂ ਪਿਆਰੀਆਂ ਲੱਗਦੀਆਂ ,
ਜਦੋਂ ਯਾਰਾਂ - ਦੋਸਤਾਂ ਦੀ ਮਹਿਫਲ ਸੱਜਦੀ
ਤਾਂ ਸਭ ਕੁਝ ਛੱਡ ਕੇ
ਯਾਰੀਆਂ ਪਿਆਰੀਆਂ ਲੱਗਦੀਆਂ।

9. ਕਈ ਹਾਸੇ @ਚ ਵੀ ਗਮ ਦੇ ਜਾਂਦੇ ,
ਕਈਆਂ ਦੇ ਗਮਾਂ @ਚੋਂ ਵੀ ਨਸੀਬ ਹੁੰਦਾ ਹਾਸਾ
ਕਈ ਕੋਲ ਹੋ ਕੇ ਵੀ ਦੂਰ ਹੁੰਦੇ ,
ਕਈ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਨੂੰ ਬਣਾ ਜਾਂਦੇ ਤਮਾਸ਼ਾ।

10. ਹਰ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਨਾ ਕਰੋ ਹਾਲ ਦਿਲ ਦਾ
ਕਈ ਜੋੜ ਜਾਂਦੇ ਤੇ ਕਈ ਤੋੜ ਜਾਂਦੇ ,
ਕਈ ਬੰਦਾ ਸਮਝ ਕੇ ਨਾਦਾਨ
ਵਿੱਚ ਦਰਿਆ ਦੇ ਰੋੜ੍ਹ ਜਾਂਦੇ।

ਸਟੇਟ ਐਵਾਰਡੀ ਮਾਸਟਰ ਸੰਜੀਵ ਪਰਮਾਣੀ
9478561356

ਸਰਹਿੰਦ ਦੀ ਦੀਵਾਰ

ਤੂੰ—ਨਰਕਾ ਨੂੰ ਜਾਏ,
ਹਾਏ— ਸਰਹਿੰਦ ਦੀਏ ਦੀਵਾਰੇ,
ਢੇਹ-ਢੇਹੀ ਹੋ ਜਾਣੇ ਏ
ਹਾਏ, ਤੇਰੇ ਛੱਤੇ ਹੋਏ ,ਨੀ, ਚੰਬਾਰੇ
ਯੁੱਗ ਯੁੱਗ ਚੇਤੇ ਰਹਿਣਗੇ
ਧਰੋਹ ਜੋ ਤੈ ਕਮਾਏ, ਰਲ ਪਾਪੀਆਂ
ਲਾਲ ਨੀਹਾਂ ਵਿੱਚ ਚਣਾਕੇ,
ਹੁਣ, ਕਾਹਤੋ ਮੰਗਦੀ ਫਿਰੇ,ਮਾਫੀਆਂ
ਹਾਏ—ਹੁਣ ਕਾਹਤੋ ਮੰਗਦੀ ਏ ਮਾਫੀਆਂ,

ਇੱਟ ਵੀ ਸੀ—ਰੋਈ,
ਹਾਏ—ਚੁਨਾ, ਬੇ-ਵਸ ਸੀ ਹੋਇਆ,
ਤੇਰਾ ਦਿਲ ਨੀ,...ਪਾਪਣੇ ??
ਕਿਉਂ— ਮੌਮ ਨਹੀਓ ਸੀ ਹੋਇਆ,
ਤਾਂਹੀਓ, ਪੈਣ ਤੈਨੂੰ, ਫਟਕਾਰਾਂ,
ਗੱਲਾਂ ਹੱਕ ਸੱਚ ਦੀਆਂ ਨਾ ਜਾਪੀਆਂ
ਲਾਲ ਨੀਹਾਂ ਵਿੱਚ ਚਣਾਕੇ,
ਹੁਣ, ਕਾਹਤੋ ਮੰਗਦੀ ਫਿਰੇ,ਮਾਫੀਆਂ
ਹਾਏ—ਹੁਣ ਕਾਹਤੋ ਮੰਗਦੀ ਏ ਮਾਫੀਆਂ,

ਕਿਹੜੀ ਜਿੱਤ ਲਈ ਸੀ ਬਾਜ਼ੀ,
ਤੂੰ—ਕਹਿਰ ਲਾਲਾਂ ਨਾਲ ਕਮਾ ਕੇ,
ਫਿਰ ਵੀ ਸਿਦਕ, ਤੋੜ ਸਕੀ ਨਾ,
ਤੂੰ, ਬਹਿ ਗਈ ਸੀ, ਮੂੰਹ ਨੂੰ ਛਿੱਪਾ ਕੇ,
ਕਿਹੜੇ ਲਾਲਚਾਂ ਵਿੱਚ, ਵਿੱਕ
ਤੂੰ ਲਾ ਗਈ ਸੀ, ਅੰਬਰਾਂ ਨੂੰ ਟਾਕੀਆਂ,
ਲਾਲ ਨੀਹਾਂ ਵਿੱਚ ਚਣਾਕੇ,
ਹੁਣ, ਕਾਹਤੋ ਮੰਗਦੀ ਫਿਰੇ,ਮਾਫੀਆਂ
ਹਾਏ—ਹੁਣ ਕਾਹਤੋ ਮੰਗਦੀ ਏ ਮਾਫੀਆਂ,

ਜਨੌਰ-ਪੱਛੀ ਵੀ ਸੀ, ਰੋਏ
ਜਦੋਂ ਤੇਰੇ ਹੱਥੀਂ ਹੋਏ ਸੀ ਇਹ ਕਾਰੇ,
ਮੇਰੇ ਬਾਜ਼ਾ ਵਾਲੇ ਮਾਰੀ ਨੇ
ਦੋ ਚਮਕੌਰ, ਦੋ ਸਰਹਿੰਦ ਵਿੱਚ ਵਾਰੇ,
ਓਦੋਂ ਚੜ੍ਹੀ ਸੀ ਹਾਕਮਾਂ ਦੇ ਹੱਥ,
ਹੁਣ—ਹੰਝੂ ਕੋਰੇ, ਖੇਡ ਕੇ, ਚਲਾਕੀਆਂ
ਲਾਲ ਨੀਹਾਂ ਵਿੱਚ ਚਣਾਕੇ,
ਹੁਣ, ਕਾਹਤੋ ਮੰਗਦੀ ਫਿਰੇ,ਮਾਫੀਆਂ
ਹਾਏ—ਹੁਣ ਕਾਹਤੋ ਮੰਗਦੀ ਏ ਮਾਫੀਆਂ,
ਦੀਪ ਰੱਤੀ

ਤੜਕਾ ਦਾਲਾਂ ਨੂੰ

ਵਿਆਹ ਪਿੱਛੋਂ ਨਾਲ ਅਣਖ ਦੇ ਜਿਉਣਿਆਂ,,
ਵਾਹੁਟੀ ਕਰੋ ਭਾਂਡੇ ਤਾਂ ਕੱਪੜੇ ਧੋਣਿਆਂ,,
ਮਰਜ਼ੀ ਨਾਲ ਰੋਟੀ ਟੁੱਕ ਬਣਾਉਣਿਆਂ,,
ਦੱਸ ਕੌਣ ਚੁਕਾ ਦੇਉ ਸਾਡੀਆਂ ਛਾਲਾਂ ਨੂੰ,
ਟਾਈਮ ਨਾਲ ਲਾ ਛੱਡੀਏ ਤੜਕਾ ਦਾਲਾਂ ਨੂੰ,,

ਜੀ ਜੀ ਤੋਂ ਆ ਗਏ ਹੁਣ ਤੂੰ ਤੂੰ ਤੇ,
ਨਿੱਤ ਹੁੰਦੀ ਬੇਇਜ਼ਤੀ ਆ ਜੀ ਮੂੰਹ ਤੇ,
ਅਖੇ ਆਹੀ ਗਿੜਤੇ ਨੇ ਹੁੰਦੇ ਰੂਹ ਦੇ,
ਫੇਲ ਕਰ ਦੇਈਏ ਸਾਰੀਆਂ ਚਾਲਾਂ ਨੂੰ,
ਟਾਈਮ ਨਾਲ ਲਾ ਛੱਡੀਏ ਤੜਕਾ ਦਾਲਾਂ ਨੂੰ,,

ਆਵੇ ਵੇਲਣਾਂ ਤਾਂ ਝੱਟ ਹੀ ਫੜ ਲਈਂਦਾ,
ਬਿਨ ਗਲਤੀ ਬੜਾ ਕੁੱਝ ਜਰ ਲਈਂਦਾ,
ਡਰਦੇ ਨਹੀਂ ਅਸਾਂ ਵੈਸੇ ਹੀ ਘਰ ਰਹੀਂਦਾ,
ਛੋਟੇ ਛੋਟੇ ਰੱਖੀਏ ਸਿਰ ਦੇ ਵਾਲਾਂ ਨੂੰ,
ਟਾਈਮ ਨਾਲ ਲਾ ਛੱਡੀਏ ਤੜਕਾ ਦਾਲਾਂ ਨੂੰ,,

ਉਹਦਾ ਪਿੰਡ ਸੰਗਰੂਰ ਨੇੜੇ ਬਡਰੱਖਾਂ ਦੱਸੀ ਦਾ,
ਕਦੇ ਜਾ ਕੇ ਹਾਲ ਵੇਖਿਓ ਯਾਰ ਜੱਸੀ ਦਾ,
ਮੱਖਣ ਸ਼ੇਰੋਂ ਐਵੇ ਨਹੀਂ ਕਿਸੇ ਤੇ ਹੱਸੀ ਦਾ,
ਕਿਵੇਂ ਚੱਲੇ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੁਹਰਾਈਏ ਨਾ ਸਵਾਲਾਂ ਨੂੰ,
ਟਾਈਮ ਨਾਲ ਲਾ ਛੱਡੀਏ ਤੜਕਾ ਦਾਲਾਂ ਨੂੰ,,
ਮੱਖਣ ਸ਼ੇਰੋਂ ਵਾਲਾ
ਸੰਪਰਕ 98787-98726

ਬਖਸ਼ੀ ਦਾਤਿਆ

ਬਖਸ਼ੀ ਤੂੰ ਬਖਸ਼ੀ ਦਾਤਿਆ,
ਬਖਸ਼ੀ ਮੇਰੇ ਗੁਨਾਹਾਂ ਨੂੰ।
ਤੇਰੇ ਲੇਖੇ ਲਾ ਸਕਾਂ ਦਾਤਿਆ,
ਬਖਸ਼ੇ ਤੇਰੇ ਵੱਲੋਂ ਸਾਹਾਂ ਨੂੰ।
ਮੰਨਿਆ ਹੋਵੇਗਾ ਪਤਾ ਮੈਨੂੰ,
ਚੰਗੇ ਮਾਝੇ ਰਾਹਾਂ ਦਾ,
ਕਰ ਖਤਮ ਦੇਵੀਂ ਦਾਤਿਆ,
ਸਾਰਿਆਂ ਮਾਝਿਆਂ ਰਾਹਾਂ ਨੂੰ।
ਨਾ ਹਟਾਵਾਂ ਕਦਮ ਕਦੇ ਪਿੱਛੇ,
ਤੱਰਕੀ ਕਰਦਾ ਜਾਵਾਂ ਅਗਾਹਾਂ ਨੂੰ।
ਨੂੰਹਾਂ ਨਾਲੋਂ ਮਾਸ ਕਦੇ ਨਾ ਅੱਡ ਹੋਵੇ,
ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰੀਂ ਤੂੰ ਦਾਤਿਆ ਬਾਹਾਂ ਨੂੰ।
ਹੱਸਦਾ ਵੱਸਦਾ ਸਦਾ ਸਲਾਮਤੀ ਸਾਨੂੰ ਰੱਖੀ,
ਰੱਖੀ ਸੁੱਖੀ,ਰੁੱਖੀ,ਬੁਟਿਆਂ,ਘਾਹਾਂ ਨੂੰ।
ਤੇਰੀ ਖਲਕਤ,ਬਰਕਤ,ਕਦੇ ਨਾ ਭੁੱਲਾਂ,
ਜਿੰਨਾ ਮਰਜ਼ੀ ਉੱਚਾ ਉੱਡਾ ਉਤਾਹਾਂ ਨੂੰ।
ਨਾ ਕਿਸੇ ਦਾ ਦੁੱਖੀ ਦਿਲ ਕਰਾਂ,
ਬਖਸ਼ੀ ਦਾਤਾ ਸਕੂਨ ਨਿਗਾਹਾਂ ਨੂੰ।

ਸਰਬਜੀਤ ਸੰਗਰੂਰਵੀ
ਪੁਰਾਣੀ ਅਨਾਜ ਮੰਡੀ, ਸੰਗਰੂਰ।
9463162463

ਜਾਂ

ਮੈਂ ਰੋਵਦਾ ਵਾਂ ਜਾਂ ਹੱਸਦਾ ਹਾਂ
ਮੈਂ ਜੀਵਦਾ ਵਾਂ ਜਾਂ ਨੱਸਦਾ ਹਾਂ
ਦੀਦੇ ਸੁੱਕੇ ਪਰ ਮੈਂ ਉੱਚੀ ਰੋਵਾਂ
ਮੈਂ ਪਰਦਾ ਵਾਂ ਜਾਂ ਦੱਸਦਾ ਹਾਂ
ਘੁੱਟ ਕੇ ਫੜਿਆ ਹੱਥ ਛੁੱਟਿਆ
ਮੈਂ ਢਿੱਲੜ ਵਾਂ ਜਾਂ ਕੱਸਦਾ ਹਾਂ
ਕਲਮ ਘਸਾਈ ਪੀੜ ਵਧਾਵੇ
ਮੈਂ ਵੱਧਦਾ ਵਾਂ ਜਾਂ ਘੱਸਦਾ ਹਾਂ
ਫੁੱਲ ਕਰੇ ਨਾ ਛੋਹ ਚੰਦਰਿਆ
ਮੈਂ ਖੁੱਭਦਾ ਵਾਂ ਜਾਂ ਝੱਸਦਾ ਹਾਂ
ਝਨਾ ਮੇਰੇ @ਚ ਚਿੱਕੜ ਗਾਰਾ
ਮੈਂ ਤਰਦਾ ਵਾਂ ਜਾਂ ਪੱਸਦਾ ਹਾਂ
ਪੀਵੇ ਨਾ ਘੁੱਟ ਪਿਲਾਵੇ ਪਾਣੀ
ਮੈਂ ਅਮ੍ਰਿਤ ਵਾਂ ਜਾਂ ਡੱਸਦਾ ਹਾਂ
ਮਹਿਰਮ ਮੇਰਾ ਸੈਯਾਦ ਜੇਹਾ
ਮੈਂ ਉਡਾਰ ਵਾਂ ਜਾਂ ਫੱਸਦਾ ਹਾਂ
ਅੰਬਰ ਸਾਉਣ ਸੁੱਕਾ ਹਿਰਦਾ
ਮੈਂ ਖੁਸ਼ਕ ਵਾਂ ਜਾਂ ਰੱਸਦਾ ਹਾਂ
ਪੀੜਾਂ ਦੀ ਭੀੜ ਕੱਲਾ ਚੰਦਨ
ਮੈਂ ਉਜਾੜ ਵਾਂ ਜਾਂ ਵੱਸਦਾ ਹਾਂ

ਚੰਦਨ ਹਾਜ਼ੀਪੁਰੀਆ
+918264962508

ਸ਼ਹੀਦ

ਭਾਈ ਮਤੀ ਦਾਸ, ਸਤੀ ਦਾਸ ਤੇ
ਭਾਈ ਦਿਆਲਾ ਜੀ,
ਹੋਏ ਗੁਰੂ ਤੇਗ ਬਹਾਦਰ ਸਾਹਿਬ
ਜੀ ਦੇ ਮੁਰੀਦ ਯਾਰੋ।
ਗੁਰਾਂ ਦੇ ਲੇਖੇ ਉਹਨਾਂ ਤਨ, ਮਨ,
ਧਨ ਲਾ ਦਿੱਤਾ,
ਫੇਰ ਜਾ ਕੇ ਨਾਮ ਮੂਹਰੇ ਲੱਗਿਆ
ਸ਼ਹੀਦ ਯਾਰੋ।
ਕਿਤੇ ਭੁੱਲ ਨਾ ਜਾਈਏ ਉਹਨਾਂ
ਦੀਆਂ ਸ਼ਹਾਦਤਾਂ ਨੂੰ,
ਸਿਰ ਵੱਟੇ ਅਜ਼ਾਦੀ, ਪੱਤੇ, ਲੈ ਕੇ
ਦਿੱਤੀ ਸ਼ਹੀਦ ਯਾਰੋ।
ਹਰਪ੍ਰੀਤ ਪੱਤੇ ਪਿੰਡ ਪੱਤੇ
ਹੀਰਾ ਸਿੰਘ ਮੋਗਾ ਫੋਨ ਨੰਬਰ
94658-21417

ਘੜੀ ਕਲਹਿਣੀ

ਪੁੱਤ ਰੱਖਦੇ ਨੇ ਸਾਰੇ ਹਿੱਕ ਨਾਲ ਲਾ ਕੇ,,
ਪਿਤਾ ਦਸਵੇਂ ਨੇ ਤਾਂ ਚਾਰੇ ਹੀ ਵਾਰ ਦਿੱਤੇ,,
ਕਿੰਨਾ ਹੋਣਾ ਵੱਡਾ ਜਿਗਰਾ ਗੁਰਾਂ ਨੇ ਕੀਤਾ,,
ਕੁਦਰਤ ਡਾਹੜੀ ਨੇ ਗਿਣ ਗਿਣ ਕੇ ਵਾਰ ਕੀਤੇ,
ਮਾਤਾ ਗੁਜਰੀ ਦੇ ਵੀ ਦਿਲ ਗਹਿਰੀ ਹੋਣੀ
ਬੀਤੀ,,
ਦਰਦ ਵੇਖ ਕੇ ਅੰਬਰ ਤੇ ਧਰਤੀ ਸੀ ਰੋਣ ਲੱਗੇ,
ਘੜੀ ਕਲਹਿਣੀ ਕੱਲਾ ਕੱਲਾ ਜੀਅ
ਵਿੱਛੜਿਆ,,
ਆਉਣ ਹੰਝੂ ਅਸੀਂ ਮੇਲੇ ਮਨਾਉਣ ਲੱਗੇ,,
ਜੀਅ ਘਰਦਾ ਜਾਵੇ ਜੇ ਤੁਰ ਦੂਰ ਸਾਡੇ ਤੋਂ,,
ਹੋ ਜਾਵੇ ਮਰਨ ਨਾ ਚੁੱਲੇ ਜਲਾਏ ਜਾਂਦੇ,,
ਹੁਣ ਲਾ ਕੇ ਸਪੀਕਰ ਉੱਚੀ ਉੱਚੀ ਅਵਾਜ਼ ਉੱਤੇ,,
ਲੰਗਰ ਜਲੇਬੀਆਂ ਪਕੌੜਿਆਂ ਦੇ ਲਾਏ ਜਾਂਦੇ,,
ਵੈਰੀ ਸਾਡੇ ਨਹੀਂ ਸਾਡਾ ਕੱਖ ਵਿਗਾੜ ਸਕਦੇ,,
ਅਸੀਂ ਹੀ ਆਪਣੀਆਂ ਜੜ੍ਹਾਂ ਚ ਦਾਤੀ ਪਾਉਣ
ਲੱਗੇ,,
ਘੜੀ ਕਲਹਿਣੀ ਕੱਲਾ ਕੱਲਾ ਜੀਅ
ਵਿੱਛੜਿਆ,,
ਆਉਣ ਹੰਝੂ ਅਸੀਂ ਮੇਲੇ ਮਨਾਉਣ ਲੱਗੇ,,
ਉਮਰਾਂ ਨਿੱਕੀਆਂ ਸੀ ਜਾਲਿਮ ਨੇ ਕਹਿਰ
ਚਾਹਿਆ,,

ਪੌਰੇ ਕਿਵੇਂ ਉਹਨਾਂ ਐਨੇ ਵੱਡੇ ਤਸੀਹੇ ਝੱਲੇ ਸੀ,
ਬਾਹਾਂ ਕੱਢ ਕੱਢ ਕੇ ਕਿਵੇਂ ਜੈਕਾਰੇ ਛੱਡ ਦਿੱਤੇ,
ਡਰੇ ਨਾ ਸੂਬੇ ਤੇ ਜਲਾਦ ਕੋਲੋਂ ਲਾਲ ਗੁਰੂ ਦੇ ਕੱਲੇ
ਸੀ,
ਧਰਮ ਸਾਰਿਆਂ ਦਾ ਕਰਨਾ ਸਤਿਕਾਰ ਸਿਖਾਇਆ,,
ਅਸੀਂ ਮਰਜ਼ੀ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸ ਰਚਾਉਣ ਲੱਗੇ,,
ਘੜੀ ਕਲਹਿਣੀ ਕੱਲਾ ਕੱਲਾ ਜੀਅ
ਵਿੱਛੜਿਆ,,
ਆਉਣ ਹੰਝੂ ਅਸੀਂ ਮੇਲੇ ਮਨਾਉਣ ਲੱਗੇ,,
ਜਾਤ ਪਾਤ ਉਚ ਨੀਚ ਨੂੰ ਸੀ ਪੁੱਝੇ ਲਾਇਆ,,
ਸਾਨੂੰ ਸਾਡੀਆਂ ਚੌਧਰਾਂ ਨੇ ਹੀ ਮਾਰ ਛੱਡਿਆ,,
ਸਾਥੋਂ ਛੱਡ ਹੁੰਦੇ ਨਾ ਆਹੁਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨਗੀ ਵਾਲੇ,,
ਭੁੱਲ ਬੈਠੇ ਜਿੰਨਾ ਨੇ ਪਰਿਵਾਰ ਹੀ ਵਾਰ
ਛੱਡਿਆ,
ਪਿੰਡ ਸ਼ੇਰੋਂ ਦਿਆ ਮੱਖਣਾਂ ਸਿੱਖੀ ਕਾਇਮ
ਰਹਿਣੀ,,
ਭਾਵੇਂ ਵੈਰੀ ਸਾਡੇ ਗੁੱਝੀਆਂ ਸਕੀਮਾਂ ਚਲਾਉਣ
ਲੱਗੇ,,
ਘੜੀ ਕਲਹਿਣੀ ਕੱਲਾ ਕੱਲਾ ਜੀਅ
ਵਿੱਛੜਿਆ,,
ਆਉਣ ਹੰਝੂ ਅਸੀਂ ਮੇਲੇ ਮਨਾਉਣ ਲੱਗੇ,,
ਮੱਖਣ ਸ਼ੇਰੋਂ ਵਾਲਾ
ਸੰਪਰਕ 98787-98726

ਕਾਠ ਦੀ ਗਾਂਡੀ

ਅੰਨਦਾਤਿਆਂ ਦੇ ਮੋਢੇ ਧਰਕੇ ,
ਕੌਣ ਬੰਦੂਕ ਚਲਾਉਂਦਾ ਹੈ ।
ਕਿਸਦੇ ਮੂੰਹੋਂ ਕਿਹੋ ਜਿਹਾ ਨਿੱਤ ,
ਨਵਾਂ ਬਿਆਨ ਕੋਈ ਆਉਂਦਾ ਹੈ।
ਦੇਸ਼ ਦੇ ਵਾਸੀ ਇਹ ਸਾਰਾ ਕੁੱਝ ,
ਜਾਣ ਗਏ ਤੇ ਸਮਝ ਗਏ ਨੇ ;
ਟੁਕੜੇ ਟੁਕੜੇ ਗੈਂਗ ਕੌਣ ਹੈ ,
ਕੌਣ ਕੀਹਨੂੰ ਭੜਕਾਉਂਦਾ ਹੈ ।
ਸਮੇਂ ਦੀ ਹਕੂਮਤ
=====
ਗੁਜਰਾਤ @ਚ ਵਸੇ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਦੀ
ਵੀ ਯਾਦ ਆ ਗਈ ।
ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਬਿਲਾਂ ਦੇ ਸੋਹਲੇ ,
ਵੀ ਹੈ ਗਾ ਗਈ ।
ਪਰ ਕਿਸਾਨ ਏਕਤਾ ਉਹਨਾਂ ਗੱਲਾਂ
ਨੂੰ ਖ਼ਤਮ ਕਰੇਗੀ ;
ਕਿ ਵੱਡੀ ਮਛਲੀ ਛੋਟੀਆਂ ਨੂੰ
ਹੈ ਸਦਾ ਈ ਖਾ ਗਈ ।
ਮੂਲ ਚੰਦ ਸ਼ਰਮਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ,
ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਸਭਾ ਪੂਰੀ (ਪੰਜਾਬ)
148024

ਜੰਗ

ਨਵੀਆਂ ਗੀਤਾਂ ਨਵੇਂ ਰੰਗ
ਵੱਖੋ- ਵੱਖਰੇ ਆਗੇ ਢੰਗ
ਚੱਲ ਰਹੀ ਹੈ ਉਹੀ ਜੰਗ
ਸਦੀਆਂ ਤੋਂ ਚੱਲੀ ਹੋਈ
ਕਦੇ ਵੀ ਨਾ ਰੁਕਣ ਵਾਲੀ
ਉਮਰਾਂ ਦੀਆਂ ਬਾਤਾਂ ਪਾਉਣ ਵਾਲੀ
ਇਤਿਹਾਸਕ ਜਿੱਤਾਂ ਹਾਰਾਂ ਦੀ
ਪੁਣ ਛਾਣ ਕਰਨ ਵਾਲੀ
ਨਵੇਂ ਰਾਹ ਦਿਖਾਉਣ ਵਾਲੀ
ਜੀਵਿਗੀ ਕਹਾਉਣ ਵਾਲੀ
ਹਾਸੇ ਖੇੜੇ ਸਭ ਦੇ ਨੇਡੇ
ਅਸਲੀ ਬਾਤ ਸੁਣਾਉਣ ਵਾਲੀ
ਕੁੱਲ ਦੁਨੀਆਂ ਦੀ ਇੱਕੋ ਕਹਾਣੀ
ਜੰਗ ਬਿਨਾਂ ਅਧੂਰੀ ਜੀਵਿਗਾਨੀ
ਜੰਗ ਸਾਹ ਲੈਣ ਦਾ ਨਾਂ
ਜੰਗ ਅੰਗੇ ਵਧਣ ਦਾ ਰਾਹ
ਜੰਗ ਜਿਉਂਦੇ ਹੋਣ ਦਾ ਨਾਂ
ਜੰਗ ਪਹਿਲੀ ਜੀਵਿਗੀ ਦਾ ਨਾਂ
ਜੰਗ ਆਉਂਦੀਆਂ ਨਸਲਾਂ ਦਾ ਨਾਂ
ਜੰਗ ਹਰ ਇਨਸਾਨ ਦਾ ਨਾਮ
ਜੰਗ ਉੱਠ ਰਹੇ ਓਥਲ ਦਾ ਨਾਂ
ਜੰਗ ਇਮਾਨ ਦਾ ਨਾਂ
ਜੰਗ ਚੱਲ ਰਹੇ ਇਮਤਿਹਾਨ ਦਾ ਨਾਂ
ਜੰਗ ਲਗਾਤਾਰਤਾ ਦਾ ਨਾਂ
ਜੰਗ ਤੇਰੀ ਮੇਰੀ ਵਾਰਤਾ ਦਾ ਨਾਂ
ਜੰਗ ਅਸਲੀ ਜੀਵਿਗੀ ਦਾ ਨਾਂ
ਜੰਗ ਆ ਰਹੇ ਇਨਕਲਾਬ ਦਾ ਨਾਂ
ਜੰਗ ਹੋ ਰਹੇ ਬਦਲਾਅ ਦਾ ਨਾਂ ।
ਪਾਸ

ਪੱਤ ਖਾਨਦਾਨ ਦੀ

ਬੇਸ਼ੱਕ ਮੈਂ ਚਾਅ ਗੀੜਾਂ ਬਹੁਤੇ ਰੁਲਾ ਲਏ,
ਪਰ ਰੁਲਾਈ ਨਹੀਂ ਪੱਤ ਖਾਨਦਾਨ ਦੀ,,
ਹਰ ਹਲਾਤ ਚ ਹਰ ਰੰਗ ਮਾਣਿਆ ਹੱਸ ਕੇ,
ਕਿਵੇਂ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਚਾਰਿਆ ਨਹੀਂ ਮੈਂ ਜਾਣਦੀ,
ਤੁਰੀ ਜਦੋਂ ਘਰੋਂ ਵੀਰੇ ਦੀ ਉੱਚੀ ਧੌਣ ਆਈ ਚੇਤੇ,,
ਚੁੰਨੀ ਚੇਤਿਆਂ ਚ ਰਹਿੰਦੀ ਏ ਮੈਂ ਰਕਾਨ ਦੀ,,
ਛਾਨਣਿਆ ਕਰਮ ਲੇਖ ਤਕਦੀਰਾਂ ਮਿਹਨਤ ਦੀ
ਛਾਨਣੀ,
ਪਰ ਸ਼ਹਿਰ ਬਜ਼ਾਰੀ ਹੁਸਨਾਂ ਦੀ ਰੋਤ ਨਹੀਂ ਛਾਣਦੀ,
ਨੋਟਾਂ,ਕੋਠੀਆਂ,ਕਾਰਾਂ ਦੇ ਮਾਰਨਾ ਏ ਠੁੱਡਾ ਮੈਂ,,
ਮੈਂ ਤਾਂ ਮੁੱਠੀ ਬਣੀ ਰਹਿਣਾ ਬਸ ਭਾਨ ਦੀ,,
ਅੱਖਾਂ ਚ ਅੱਖ ਪਾ ਕੇ ਗੱਲ ਕਰਨ ਦੀ ਜੁਰਤ ਰਹੇ,
ਮੇਰੀ ਗੀਸ ਕਰੇ ਕੁੜੀ ਹਰ ਮੇਰੇ ਗਾਣਦੀ,
ਰਾਜਵਿੰਦਰ ਨੇ ਰਾਜ ਕਰਵਾਉਣਾ ਅਣਖਾਂ ਤੋਂ ਸਦਾ,
ਕੌਣ ਖਰਾ ਖੋਟਾ ਐਨਾ ਕੁ ਤੋਂ ਮੈਂ ਵੀ ਗਾਂ ਜਾਣਦੀ,
ਰਾਜਵਿੰਦਰ ਕੌਰ ਬੰਨੂ
ਸੰਪਰਕ 98787-98726

ਕਵਿਤਾ

ਦੱਸ ਕਿੱਦਾ ਜਸ਼ਨ ਮਨਾਵਾ ਕਿਵੇਂ ਦਵਾ ਮੈ ਵਧਾਈਆਂ
ਕੈਨੇਡਾ ਵਿੱਚ ਜਨਾਨੀਆਂ ਜਾਨਾ ਸੁੱਕਣੇ ਪਾਈਆ,,
ਝੱਲਾ ਕੀਤਾ ਟੋਨੀ ਦੱਸ ਹੋਰ ਕੀ ਚੰਨ ਚੜਾਉਣੇ ਨੇ
ਸਾਲ ਹੀ ਨਵਾਂ ਚੜਣਾ ਘਰ-ਕਲੋਸ਼ ਉਹੀ ਪੁਰਾਣੇ ਨੇ !
ਆਪਣੀ ਰਹੇ ਮਨਾਉਦੀ ਕੋਈ ਗੱਲ ਨਾ ਮੰਨਦੀ ਮੇਰੀ
ਰੋਹਬ ਦਿਖਾਉਦੀ ਕਰੋ ਹੱਥ ਨਾ ਲਾਈ ਨਾ ਮੈਨੂੰ ਛੇੜੀ,,
ਹੁਣ ਚੁੱਪ ਰਹਿਕੇ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਕੱਟਣੀ ਐ ਨਿਮਾਣੇ ਨੇ
ਸਾਲ ਹੀ ਨਵਾਂ ਚੜਣਾ ਘਰ-ਕਲੋਸ਼ ਉਹੀ ਪੁਰਾਣੇ ਨੇ !
ਟਿੱਕਟੋਕ ਤੇ ਪਾ ਵੀਡੀਉ ਪੁੱਠੇ ਸਿੱਧੇ ਮੂੰਹ ਬਣਾਉਦੀ
ਨਾਈਨ ਵੱਨ-ਵੱਨ ਦਾ ਦੇ ਡਰਾਵਾ ਮੈਨੂੰ ਧਮਕਾਉਦੀ,,
ਭੇਜ ਸਪੈਸਰ ਕਹਿੰਦੀ ਵੀਰਾ ਭਾਬੀ ਕੱਲ ਮੰਗਾਉਣੇ ਨੇ
ਸਾਲ ਹੀ ਨਵਾਂ ਚੜਣਾ ਘਰ-ਕਲੋਸ਼ ਉਹੀ ਪੁਰਾਣੇ ਨੇ !
ਟੋਨੀ ਟਾਈਮ ਆਗਿਆ ਹੱਲ ਸੁੱਖ ਕੋਈ ਟੋਲਣ ਦਾ
ਕੋਈ ਡਾਇਦਾ ਨੀ ਇਸ ਦੇਸ਼ ਜਨਾਨੀ ਅੱਗੇ ਬੋਲਣ ਦਾ,,
ਮਿਲਦਾ ਨਾ ਦਿਲ ਦਾ ਦਰਦੀ ਸੱਭ ਲੋਕ ਬੇਗਾਨੇ ਨੇ
ਸਾਲ ਹੀ ਨਵਾਂ ਚੜਣਾ ਘਰ-ਕਲੋਸ਼ ਉਹੀ ਪੁਰਾਣੇ ਨੇ !
ਟੋਨੀ ਸਿਆਣੀ +1 514 475 3838

Preetnama

Khara Sach

ਪ੍ਰੀਤਨਾਮਾ

ਖਰਾ ਸੱਚ

On our English language New Website
WWW.PREET NEWS.COM

Cheif Editor
Pritpal Kaur

+1 201-312-4180

Vol 4, Issue 231

Website: www.preetnama.com Email preetnamausa@gmail.com

15 DEC TO 21 DEC, 2023

Indie Films Inc Presents

POLITICAL WAR

Battle For 2024 Election

A Film by **MUKESH MODI**